

ПРОЄКТ

БОРАТИНСЬКА СІЛЬСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА

ПРОФІЛЬ

БОРАТИНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

МАТЕРІАЛИ

ДО СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ

БОРАТИНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ

БОРАТИН - 2023

ЗМІСТ

I.	ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ТА ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА	3
II.	ГЕОГРАФІЧНЕ РОЗТАШУВАННЯ І ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАДИ	5
2.1.	Географічне розташування, суміжні території	5
2.2.	Адміністративно-територіальний поділ, система органів влади	12
III.	ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ	15
3.1.	Ландшафтні особливості рельєфу, характеристика ґрунтів та гідрологія, кліматичні умови	15
3.2.	Екологічна ситуація	20
IV.	ДЕМОГРАФІЯ ТА РИНОК ПРАЦІ	31
4.1.	Чисельність населення і демографічна ситуація	31
4.2.	Зайнятість населення	34
V.	РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ	38
5.1.	Транспортна інфраструктура	38
5.2.	Житлово-комунальна інфраструктура	41
5.3.	Пошта і зв'язок	43
5.4.	Фінансова інфраструктура	45
5.5.	Соціальна інфраструктура	45
5.6.	Торгівля і послуги	53
5.7.	Туризм	55
VI.	АРХІТЕКТУРА ТА МІСТОБУДУВАННЯ	60
6.1.	Містобудівна документація	60
VII.	ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО	61
7.1.	Галузевий розподіл економіки	61
7.2.	Сфера торгівлі і послуг	65
7.3.	Промисловий потенціал	67
7.4.	Сільське господарство	68
7.5.	Підприємництво	69
7.6.	Потенційні інвестиційні майданчики	70
VIII.	АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-БЮДЖЕТНОГО СТАНУ ТА БЮДЖЕТУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	73
IX.	ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ТА ГРОМАДСЬКІ ОБ'ЄДНАННЯ	83
X.	РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ЗАІНТЕРЕСОВАНИХ СТОРІН	86
XI.	ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ РЕГІОНАЛЬНІЙ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ, ОГЛЯД ДІЮЧИХ СТРАТЕГІЧНИХ ТА ПРОГРАМНИХ ДОКУМЕНТІВ	89
	ДОДАТКИ	93

I. ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ТА ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА

Боратинська громада Волинської області має давню історію. На її території виявлено багато давніх поселень у більшості населених пунктах, зокрема вельбарської культури, поселення доби фінального палеоліту, культур лінійно-стрічкової кераміки, кулястих амфор та городоцько-здовбицької культури, поселення культур городоцько-здовбицької, тшинецько-комарівської бронзової доби, лежницької групи ранньозалізного часу, волино-подільської групи (зубрицька), ранньослов'янського і давньоруського періодів.

Перші письмові згадки про більшість населених пунктів громади датуються другою половиною XVI століття. З огляду на місцезнаходження, впродовж історичного розвитку ці поселення розвивалися як південний форпост Луцька та були в епіцентрі подій як «ворота» до міста. Історія населених пунктів громади багата на безліч подій, зокрема і трагічних, а їх розвиток відбувався в умовах частой зміни влади та потрясінь.

Інформація про історичний розвиток сіл громади наведена у **додатку 1**.

У населених пунктах громади розташовані пам'ятки архітектури, включені у Державний реєстр культурного надбання, та пам'ятки місцевого значення (табл. 1.1.1, *детальна інформація – у додатку 1*), об'єкти культурної спадщини, пов'язані з історичними подіями, що стосуються населеного пункту чи регіону (**додаток 2**). Для прикладу, у Свято-Михайлівській церкві у с. Промінь зберігається незвичайна старовинна ікона 1885 року, яка сьогодні потребує реставрації, а також старовинний іконостас, прикрашений чеканками 1859 року.

Таблиця 1.1.1. **Пам'ятки археології, містобудування та архітектури на території Боратинської територіальної громади¹**

Охоронний номер	Місце-знаходження пам'ятки	Найменування	Датування	Дата і № рішення про взяття пам'ятника під охорону
Пам'ятки археології, що перебувають під охороною держави				
030017-Н	с. Коршів	Городище	IX-XIIIст.	Постанова КМУ № 928 від 03.09.09р.
Перелік пам'яток містобудування і архітектури, які перебувають під охороною держави				
1033	с. Коршів	Хрестовоздвиженська церква (мур.)	1777 р.	Пост. РМ УРСР від 06.09.79
193-м	с. Баїв	Успенська церква (дер.)	1875 р.	Рішення ОВК від 03.04.92
195-м	с. Городище	Миколаївська церква (дер.)	1920 р.	Рішення ОВК від 03.04.92
201-м	с. Озеряни	Кірха (мур.)	1920 р.	Рішення ОВК від 03.04.92
203-м	с. Промінь	Михайлівська церква (дер.)	1885 р.	Рішення ОВК від 03.04.92

Мешканці громади активно пропагують вивчення історії рідного краю. За їх ініціативи та зусиллями місцевих активістів у громаді створені і діють єдиний на Волині музей бджільництва у с. Баїв, музей-скансен «Козацька Січ» та криївка УПА «Блок» між селами Гірка Полонка й Оздів (*детальна інформація – у додатку 1*).

¹ Волинська обласна державна адміністрація. Мережа закладів культури.
URL: <https://voladm.gov.ua/category/merezha-zakladiv-kulturi/1/>

Висновки

1. Боратинська громада має давню, багату на знакові події історію, а завдяки вдалому місцерозташуванню та сусідству з Луцьком вона стала осередком поселення осіб різних національностей, розвитку мультикультурності.
2. На території громади розташована пам'ятка археології національного значення – давнє городище. Вона також має пам'ятки сакральної архітектури (5 пам'яток місцевого значення), серед яких, зокрема, один з найдавніших храмів Волині й України загалом, а також дві чудотворні ікони.
3. Мешканці громади активно пропагують вивчення історії рідного краю. За їх ініціативи та зусиллями місцевих активістів у громаді створені і діють єдиний на Волині музей бджільництва у с. Баїв, музей-скансен «Козацька Січ» та криївка УПА «Блок» між селами Гірка Полонка й Оздів, ведуться спроби популяризувати боратинський форт.
4. Історико-культурна спадщина у поєднанні з ентузіазмом жителів громади, історично зумовленою мультикультурністю та багатим природно-ресурсним потенціалом, а також вигідним розташуванням є добрим ресурсом для розвитку короткострокового туризму (зокрема, фестивального, який уже представлений у громаді).

II. ГЕОГРАФІЧНЕ РОЗТАШУВАННЯ І ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАДИ

2.1. Географічне розташування, суміжні території

Боратинська територіальна громада утворена в умовах адміністративно-територіальної реформи у 2017 році шляхом об'єднання трьох сільських рад Луцького району Волинської області: Баївської, Боратинської та Промінської, внаслідок чого до її складу увійшло 12 сіл. У 2020 році на основі розпорядження Кабінету Міністрів України № 718-р від 12 червня 2020 року до складу Боратинської об'єднаної територіальної громади увійшли ще шість сільських рад: Баківцівська, Радомишльська, Коршівська, Гіркополонівська, Лаврівська, Ратнівська. Після доєднання Боратинська територіальна громада налічує 24 села у своєму складі: Боратин (адміністративний центр), Баїв, Баківці, Вербаїв, Вікторяни, Гірка Полонка, Голишів, Городище, Коршів, Коршовець, Лаврів, Лучиці, Мстишин, Новостав, Оздів, Озеряни, Полонка, Промінь, Радомишль, Ратнів, Рованці, Романівка, Суховоля, Цеперів.

Боратинська громада розташована на північному заході України у південно-східній частині Волинської області. Географічні координати: 50°42'12" північної широти, 25°22'09" східної довготи.

За адміністративно-територіальним устроєм Боратинська територіальна громада входить до Луцького району Волинської області і межує з Луцькою міською, Підгайцівською і Городищенською сільськими, Торчинською селищною територіальними громадами Волинської області, а також з Боремельською, Підлозцівською та Ярославівською сільськими територіальними громадами Рівненської області (рис. 2.1.1, рис. 2.1.2).

Волинська область

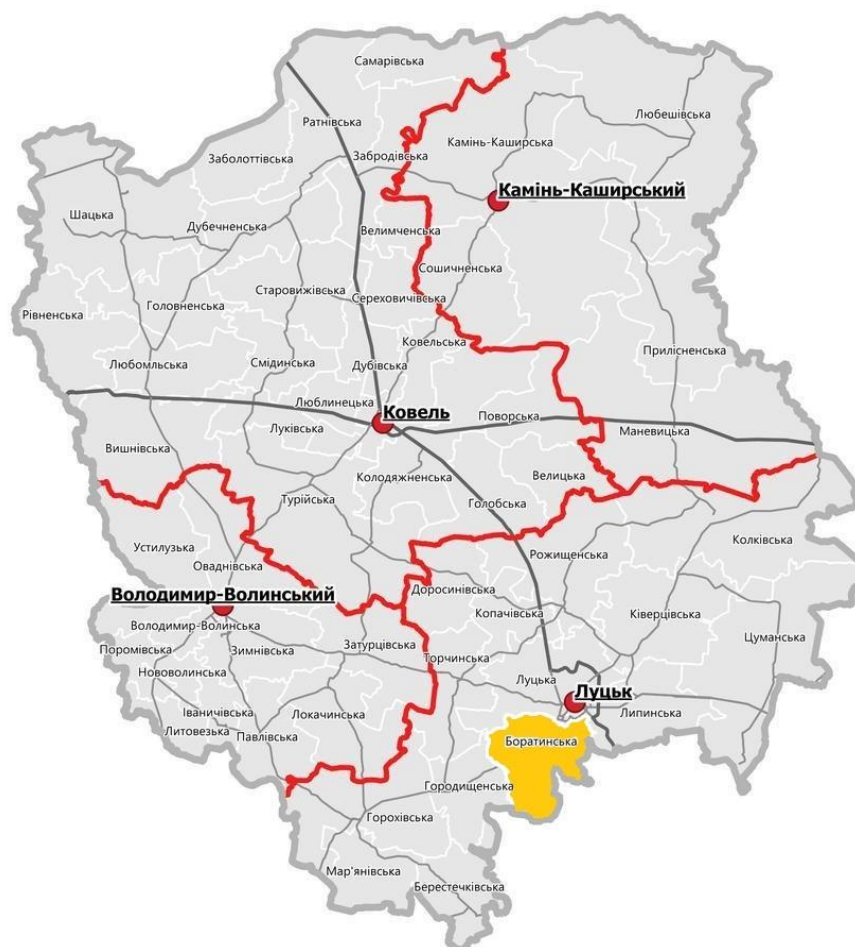

Рис. 2.1.1. Розташування Боратинської територіальної громади у Волинській області

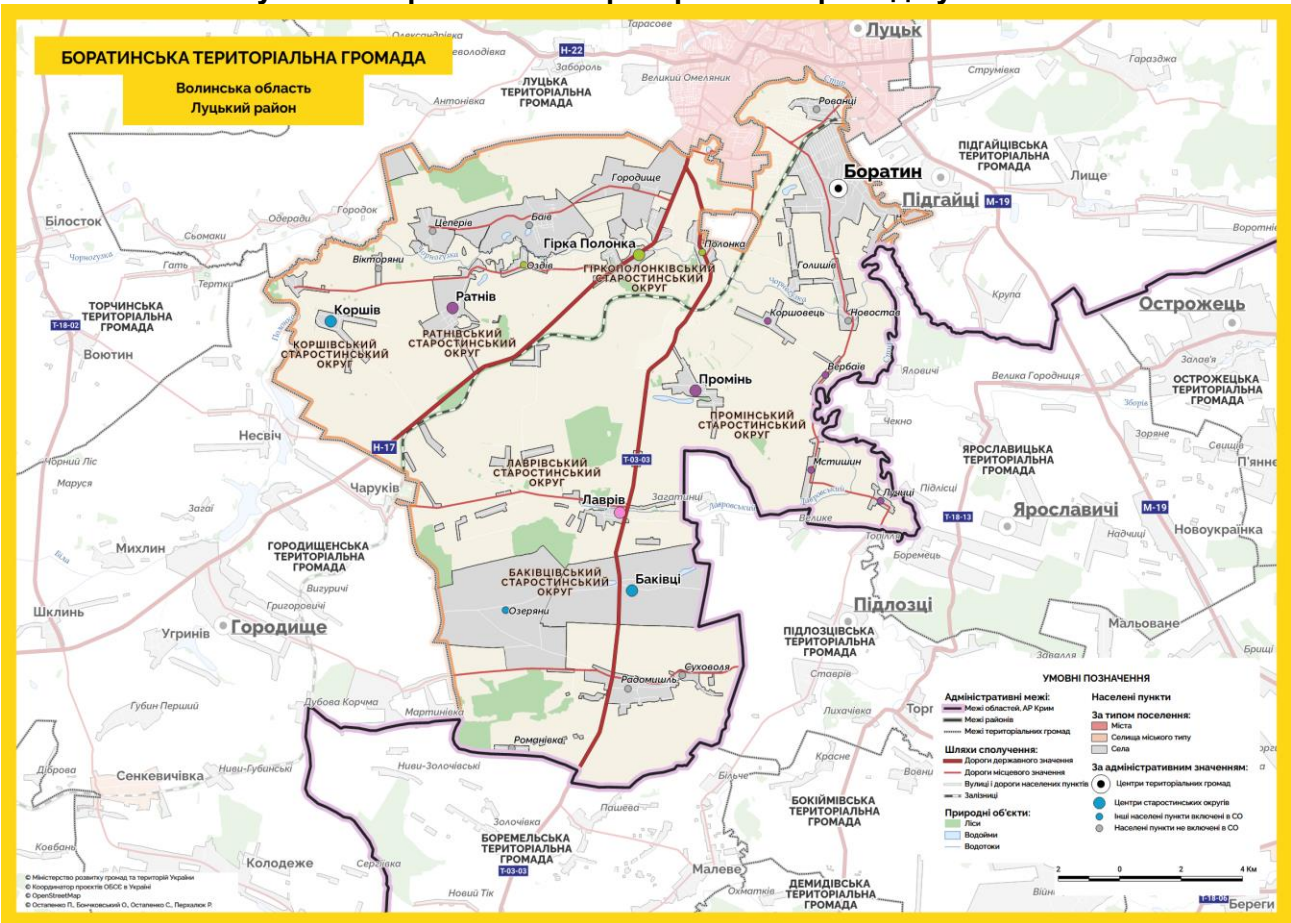

Рис. 2.1.2. Картосхема Боратинської територіальної громади Волинської області

Площа громади становить 282,7 км². Кількість населення – 19505 осіб. Густота населення становить 69,0 осіб/км², тобто дещо менша середньоукраїнського показника, проте вища середньої щільності населення по Волинській області (табл. 2.1.1). Відстань від найвіддаленішого с. Романівки до адміністративно центру громади с. Боратин становить 20,1 км.

Таблиця 2.1.1. Порівняльна характеристика Боратинської сільської територіальної громади

Регіони	Площа, км ²	Частка площі ТГ у загальній площі району / області	Населення, тис. осіб	Частка населення ТГ у чисельності населення району / області	Густота населення (осіб/ км ²)
Боратинська громада	282,7 ¹	5,39 / 1,40	19,5 ¹	4,28 / 1,91	69,0
Луцький район	5249,1 ²	26,06	455,4 ²	44,6	86,8
Волинська область	20 144,0 ²	-	1 021,3 ²	-	50,7

¹ За даними Боратинської сільської ради

² За даними порталу «Децентралізація». URL: <https://decentralization.gov.ua/areas/0322/rayons>

Боратинська громада має сприятливе економіко-географічне розташування як у контексті внутрірегіонального розміщення, так і віддаленості від Державного кордону з ЄС. Вона межує з обласним центром Волинської області м. Луцьком, її основним економічним

та культурно-освітнім осередком. Відстань між адміністративним центром Боратинської громади та центром м. Луцька становить 5,2 км, автомобільним шляхом – 9,0 км та займає не більше 15-ти хвилин часу для доїзду. Відстань до кордонів з ЄС – близько 120 км. Окрім того, громада має вигідне розташування в межах Західного регіону України, адже безпосередньо межує з територіальними громадами Рівненської області, а відстань від с. Боратина до м. Рівне автомобільними шляхами дорівнює 78 км. До м. Львова (та міжнародного аеропорту) – близько 150 км.

Через Боратинську громаду проходить автомобільний *шлях національного значення Н 17*, який сполучає Луцьк з Радеховом та Львовом. По території громади пролягає також автомобільний *шлях територіального значення Т 0303*, який простягається територією Луцького та Дубенського районів через Луцьк – Радомишль – Демидівку – Дубно.

Загалом географічне розташування дає громаді суттєві переваги у контексті доступу населення та місцевого бізнесу до розвинутої транспортно-логістичної мережі в області. У цьому контексті, зокрема, слід акцентувати на близькості до: 1) *автомобільного шляху міжнародного значення М 19*, що сполучає прикордонний перехід Доманове (Волинська область) та автомобільний прикордонний перехід Порубне (Чернівецька область) та є частиною європейський маршрут Е85 (Литва – Білорусь – Україна – Болгарія – Греція); 2) *автошляху національного значення Н 22 Устилуг* (пункт пропуску на кордоні з Польщею) – Луцьк – Рівне; 3) *автомобільна дорога регіонального значення Р 14 Луцьк - Дольськ*.

Характеристика Волинської області та Луцького району

Волинська область

Волинська область – це адміністративно-територіальна одиниця на Заході України, яка розташована у північно-західній частині України, в зоні Полісся. На півночі область межує з Республікою Білорусь (протяжність кордону – 242 км), на сході – з Рівненською областю (410 км), на півдні – з Львівською областю (125 км), на заході – з Люблінським воєводством Республіки Польща (230 км).

Волинська область відзначається **унікальністю природного середовища** з мальовничими водно-болотними та лісовими ландшафтами, надзвичайно вразливими до антропогенної діяльності. Більша частина області розташована в межах Поліської низовини, четверта частина – на Волинсько-Подільській височині в лісостеповій зоні. Область має значні рекреаційні ресурси: помірно-континентальний клімат, різноманітний ландшафт, ліси, густа мережа рік, велика кількість озер, родовища лікувально-торфових грязей, сапропелів, джерела мінеральних вод, фітолікувальні запаси, – все це сприяє організації відпочинку й туризму цілий рік. З другого боку, у ргоні 20 історичних населених місць, де знаходяться унікальні пам'ятки містобудування і архітектури, серед яких – храми, городища, меморіальні комплекси. Кількість пам'яток, що охороняються державою, на території Волинської області становить понад півтори тисячі об'єктів. Поєднання яскравих регіональних особливостей області та багатого природно-ресурсного й історико-архітектурного потенціалу створюють всі передумови для організації сучасної **туристичної інфраструктури** і розвитку вітчизняного та міжнародного туризму на її території.

Область порівняно небагата на родовища **корисних копалин**. Тут відомі кам'яне вугілля, торф, сировина для випалювання вапна, цементу, цегельно-черепична сировина, будівельні та баластні піски, гончарні глини тощо. Виявлено в області ряд структур, перспективних на відкриття нафтових та газових родовищ. Кам'яне вугілля залягає у південно-західній частині області. Тут розташоване Нововолинське родовище Львівсько-Волинського кам'яновугільного басейну. Цементна сировина та сировина для випалювання вапна спостерігаються у Волинській області у вигляді крейдово-мергельних порід верхньої крейди. Основна кількість запасів цегельно-черепичної сировини розташована у південній частині області. Будівельні та баластні піски дуже поширені у північній (поліській) частині області.

Однією з найважливіших складових господарського комплексу регіону є **промисловість**. Економічний потенціал області формують підприємства таких галузей промисловості: харчової, машинобудівної, деревообробної та виробництва паперу, виробництва гумових та пластмасових виробів, виробництва меблів, металургійного виробництва, текстильного виробництва та виробництва одягу, добувної і хімічної галузей. На Волині діє більше 800 промислових підприємств, з яких 119 – великі та середні підприємства, де зосереджено понад 85% зайнятих працівників галузі та якими реалізовується більше 90% промислової продукції області.

Розвинутим на Волині є **сільське господарство**: регіон виробляє майже 3% загальнодержавних обсягів продукції сільського господарства. У сільському господарстві створюється близько 20% валової доданої вартості області. Основу агропромислового комплексу складають 944 сільськогосподарських підприємства, у т.ч. 567 фермерських господарств, та 158,2 тисяч особистих селянських господарств. Пріоритетними напрямками розвитку аграрного сектору економіки області є виробництво зернових та технічних культур, картоплі та овочів, цукрових буряків, м'яса та молока. У структурі продукції сільського господарства на рослинництво припадає 68,4%, на тваринництво – 31,6% (область спеціалізується на розвитку м'ясо-молочного скотарства).

Транспортна інфраструктура є одним з найбільш важливих факторів, котрі формують основу для суспільно-економічного розвитку області. Волинь – прикордонний регіон. Тут розвинена магістральна транспортна та прикордонна інфраструктура із значним транзитним потенціалом. В зоні діяльності Волинської митниці розташовано 9 пунктів пропуску через державний кордон України: для автомобільного сполучення – 6, для залізничного – 3.

Волинська область знаходиться на невеликій відстані від столиць та більшості головних міст Центральної і Західної Європи, на інтенсивно зростаючих світогосподарських зв'язках в напрямках Захід-Схід та Північ-Південь, які реалізуються через відносно розвинену мережу транспортних магістралей, зокрема, Київ – Ковель – Варшава – Берлін, Ковель – Луцьк – Львів, тощо. Тому, завдяки географічному розташуванню, вона слугує транспортним коридором для вантажних та пасажирських перевезень як з країн Європейського Союзу, Прибалтійського регіону в Україну, Росію, Молдову та Румунію, країни Близького сходу і Північного Кавказу, так і у зворотному напрямку.

За **адміністративно-територіальним устроєм** Волинська область включає чотири райони, які об'єднують 54 територіальні громади (табл. 2.1.2).

Таблиця 2.1.2. **Характеристика районів Волинської області²**

Район	Площа, км ²	Частка площі району у загальній площі області, %	Населення, тис. осіб	Частка населення району у чисельності населення області, %	Густота населення (осіб/ км ²)	Кількість територіальних громад у районі, од.
Володимир-Волинський	2556,5	12,7	169,2	16,6	66,2	11
Камінь-Каширський	4679,7	23,2	130,4	12,8	27,9	5
Ковельський	7658,7	38,0	266,3	26,0	34,8	23
Луцький	5249,1	26,1	455,4	44,6	86,8	15
Волинська область	20 144,0	-	1 021,3	-	50,7	54

² За даними порталу «Децентралізація». URL: <https://decentralization.gov.ua/areas/0322/rayons>

Площа регіону становить 20,144 тис. км² (3,3% території України) простягається з півночі на південь на 187 км, із заходу на схід – на 163 кілометри. Станом на 1 січня 2022 року населення області – 1021,3 тис. осіб (у тому числі 52,2% міського та 47,8% сільського). Густота населення (50,7 осіб/ км²) значно нижча ніж в середньому по країні, що має причини природного та історичного характеру.

Луцький район

Луцький район – адміністративний район Волинської області, утворений в умовах адміністративно-територіальної реформи у 2020 році з адміністративним центром у місті Луцьку. Район простягається з заходу на схід і займає південно-східну територію Волинської області, межуючи з Ковельським та Камінь-Каширським районами на півночі, Володимир-Волинським районом – на заході, Рівненською областю – на сході, Львівською областю – на південному заході.

Частка площі району у загальній площі області становить 26,1% (табл. 1.1.3). Будучи сформованим навколо обласного центру, район характеризується найвищим рівнем щільності населення з-поміж інших адміністративно-територіальних формувань субрегіонального рівня – 86,8 осіб/ км², що в 1,7 разів перевищує середній показник по регіону. Таким чином, на території району проживає близько ½ населення Львівщини, при чому, 47% населення району є мешканцями міста Луцька.

На території Луцького району утворено 15 територіальних громад, з них 5 міських громад (Берестечківська, Ківерцівська, Луцька, Рожищенська, Горохівська), п'ять селищних (Колківська, Олицька, Цуманська, Торчинська, Мар'янівська) та п'ять сільських (Доросинівська, Городищенська, Підгайцівська, Боратинська, Копачівська) територіальних громад.

У контексті аналізу економіки Луцький район представлений потужним агропромисловим сектором, машинобудуванням, розвинутою харчовою промисловістю та виробництвом меблів. Завдяки тому, що адміністративним центром району є м. Луцьк, він забезпечує більше третини обсягу реалізованої промислової продукції регіону. Серед сільськогосподарських культур, які вирощують в Луцькому районі, зернові культури займають перше місце, а сільськогосподарські підприємства та фермерські господарства району збирають понад 40% зернових та зернобобових культур в регіоні.

Очевидно, що соціальним, економічним, культурним, освітньо-науковим та інноваційним центром району є місто Луцьк, у якому та навколо якого сконцентрована значна кількість підприємницьких структур у регіоні, та яке є важливим транспортним вузлом.

Порівняльна характеристика Боратинської сільської територіальної громади та схожих громад

Боратинська територіальна громада є приміською громадою з розвинутою диверсифікованою економікою. Громада характеризується високим показником кількості підприємств на своїй території, а також високою підприємницькою активністю мешканців. Ще однією її перевагою є міграційний приріст населення.

Боратинська сільська громада (згідно з визначеними у Державній стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки параметрами) належить до таких структурно-функціональних типів територій: прикордонні регіони, зони впливу міжнародних транспортних коридорів.

Для порівняння з Боратинською сільською територіальною громадою обрано:

- **Підгайцівську сільську територіальну громаду Луцького району Волинської області**, яка є сусідньою громадою, приміською (межує з м. Луцьк) і має аналогічний структурно-функціональний тип території (прикордонні регіони, зони впливу міжнародних транспортних коридорів), є співмірною з Боратинською ТГ за площею і

чисельністю населення. На території громади розміщуються та здійснюють діяльність 3 великі промислові підприємства, зокрема СП ТОВ «Модерн – Експо», та більше 140 юридичних осіб - підприємств, найбільші з них з іноземними інвестиціями ТзОВ «Мінмат Ревербері» та ТзОВ «Шинака – Україна», а також «Тигрес» та «Епіцентр –К»;

- **Торчинську селищну територіальну громаду Луцького району Волинської області**, яка є сусідньою громадою, та яка межує з Луцькою громадою (проте не з м. Луцьк). Вона є співмірною з Боратинською ТГ за площею і чисельністю населення. На території громади провадять діяльність підприємства у сферах харчової промисловості, виготовлення будівельних матеріалів, сільського господарства. Основним бюджетоутворюючими підприємствами у громаді є ПАТ «Волиньхолдинг» та ТзОВ «Веселе-Агро».
- **Солонківську сільську територіальну громаду Львівського району Львівської області**, яка є схожою з Боратинською ТГ за основними характеристика: по-перше, є приміською громадою (межує з м. Львовом, обласним центром Львівської області); по-друге, має аналогічний структурно-функціональний тип території (прикордонні регіони, зони впливу міжнародних транспортних коридорів); по-третє, є схожою за кількістю населення, площею і кількістю населених пунктів у складі. Основними секторами економіки, представленими у громаді, є транспорт і складське господарство, промислове виробництво. Розвиненим є сільське господарство (зокрема, громада є співініціатором створення агротуристичного кластеру «ГорбоГори»);
- **Загвіздянську сільську територіальну громаду Івано-Франківського району Івано-Франківської області**, яка є схожою з Боратинською ТГ за основними характеристика. Вона є приміською громадою (межує з м. Івано-Франківськ). Через громаду проходить автомобільний шлях національного значення Н10 «Стрий – Івано-Франківськ – Чернівці – Мамалига (на Кишинів)». Бюджетоформуючими підприємствами (та основними працедавцями) у громаді є ПАТ «Будматеріали» та ПАТ «Агрохолдинг Авангард». Як і у інших громадах, обраних для аналізу, у Загвіздянській ТГ розвинена сфера оптової і роздрібної торгівлі (табл. 2.1.3).

Таблиця 2.1.3. Порівняльна характеристика Боратинської територіальної громади та схожих громад

Показник	Боратинська сільська територіальна громада Луцького району Волинської області*	Підгайцівська сільська територіальна громада Луцького району Волинської області**	Торчинська селищна територіальна громада Луцького району Волинської області***	Солонківська сільська територіальна громада Львівського району Львівської області****	Загвіздянська сільська територіальна громада Івано-Франківського району Івано-Франківської області*****
ТЕРИТОРІЯ, КМ²					
Площа, км ²	282,7	285,0	286,8	174,3	31,3
Кількість населених пунктів	24	20	24	21	2
Кількість об'єднаних рад	9	8	10	6	2
ДЕМОГРАФІЯ					
Населення, осіб	19505	20573	13534	17450	5728
Щільність населення, осіб/км ²	69,0	72,2	47,2	100,1	183,0
Темп приросту населення (2001-2021рр.), %	128,5 ²	117,3 ²	112,9 ²	141,9 ²	94,7 ²
Частка міського населення, %	-	-	33,9	-	-
Частка населення адміністративного центру громади, %	11,7	18,3	33,9	41,9	60,9

Частка осіб молодше працездатного віку, %	26,8	- ¹	- ¹	21,0	- ¹
Частка осіб старше працездатного віку, %	17,1	- ¹	- ¹	19,5	- ¹
Частка осіб працездатного віку, %	56,2	57,9	- ¹	59,5	- ¹
Кількість учнів, що навчається в межах територіальної громади (2022/2023 н. р.), осіб	2507	2798 ³	1655 ³	1552 ³	738 ³
Кількість дітей, що відвідують ЗДО громади, осіб	536	675	- ¹	267	170
ЕКОНОМІКА					
Середня зарплата (станом на 01.01.2022 р.), грн.	13072 ⁴	13072 ⁴	13072 ⁴	13958 ⁴	12827 ⁴
Кількість суб'єктів господарювання з числа юридичних осіб, од.	493 ⁴	611 ⁴	207 ⁴	175 ⁵	15 ⁵
Кількість ФОП, од.	584 ⁴	973 ⁴	172 ⁴	396 ⁵	117 ⁵
Кількість ФОП на 10 тис. населення, од.	299,4	472,9	127,1	226,9	204,3
Фінансова віддача території громади (станом на 01.01.2022 р.), грн на одного мешканця	34,4 ⁶	- ¹	14,3 ⁶	12,3 ⁶	22,4 ⁶
ФІНАНСИ					
Власні доходи бюджету на одну особу (станом на 01.01.2022 р.), грн.	9188 ⁶	10543,2	3188 ⁶	10463 ⁶	2779 ⁶
Видатки бюджету на одну особу (станом на 01.01.2022 р.), грн.	11402 ⁶	- ¹	7267 ⁶	7532 ⁶	6698 ⁶
Базова (+) та реверсна (-) дотація тергромад (2021 рік), тис. грн	-8247,9 ⁶	- ¹	+1685,4 ⁶	-1770,6 ⁶	+7129,1 ⁶
Дохідність земель громади (станом на 01.01.2022 р.), грн/особу	1,9 ⁶	- ¹	1,5 ⁶	2,3 ⁶	12,7 ⁶
Частка місцевих податків і зборів у власних доходах бюджету громади (станом на 01.01.2022 р.), %	18,2 ⁶	17,0	32,8 ⁶	30,3 ⁶	40,8 ⁶
Частка видатків на утримання апарату управління у власних доходах бюджету (станом на 01.01.2022 р.), %	15,1 ⁶	- ¹	30,9 ⁶	16,3 ⁶	32,8 ⁶
ОБ'ЄКТИ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ					
Заклади дошкільної освіти	8	10	5	3	1
Заклади середньої освіти	10	12	11	7	2
Заклади, що надають первинну медичну допомогу	11	17	-	12	2
Будинки культури	10	14	11	11	2
Бібліотеки	10	14	12	5	2
Мистецькі школи	1	-	1	-	-
Музеї	2	-	-	1	-

*За даними Боратинської сільської ради

**На основі даних з офіційного сайту Підгайцівської територіальної громади (URL: <https://pidgayci-gromada.gov.ua/>)

***На основі даних з офіційного сайту Торчинської територіальної громади (URL: <https://torchynska-gromada.gov.ua/>)

****На основі даних з офіційного сайту Солонківської територіальної громади (URL: <https://solonkivska-gromada.gov.ua/>)

*****На основі даних з офіційного сайту Загвіздянської територіальної громади (URL: <https://zahvizdyanska-gromada.gov.ua/>)

¹ Даних немає

² Дані щодо чисельності населення у населених пунктах, які входять до складу територіальних громад, за 2001 рік взято з бази даних результатів Всеукраїнського перепису населення 2001 року (URL: http://db.ukrcensus.gov.ua/MULT/Database/Census/databasetree_uk.asp); дані щодо чисельності населення територіальних громад у 2021 році – з офіційних сайтів громад.

³ Дані Міністерства освіти і науки України (Інформаційні довідки щодо розрахунку обсягу освітньої субвенції на 2022 рік; URL: <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/diyalnist/byudzhet-ta-zakupivli/byudzhet/2022-rik/informacijni-dovidki-shodo-rozrahunku-obsyagu-osvitnoyi-subvenciyi-na-2022-rik>).

⁴ Дані головних управлінь статистики у Волинській, Львівській та Івано-Франківській областях (розділ «Середньомісячна заробітна плата штатних працівників по районах у 2021 році»)

⁵ Дані порталу «Сервіс публічного доступу до реєстрів та баз даних України» (URL: <https://5140.org/>).

⁶ Дані інформаційно-аналітичного дашборду «Бюджети територіальних громад України» (URL: <https://decentralization.gov.ua/news/14281?page=3>).

2.2. Адміністративно-територіальний поділ, система органів влади

Боратинська територіальна громада входить до складу Луцького району Волинської області.

Територіальна громада утворена у новому складі відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року № 708-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Волинської області». До складу Боратинської територіальної громади увійшли 24 сільські населені пункти, а адміністративним центром громади визначено с. Боратин.

Рішенням сесії Боратинської сільської ради № 9/15 від 5 жовтня 2021 року «Про утворення старостинських округів Боратинської сільської територіальної громади» на території громади утворено 9 старостинських округів (табл. 2.2.1).

Таблиця 2.2.1. Боратинська ТГ: адміністративно-територіальний поділ

Район	Луцький	
Адміністративний центр	с. Боратин	
Населені пункти - 24	с. Баїв, с. Баківці, с. Вербаїв, с. Вікторяни, с. Гірка Полонка, с. Голишів, с. Городище, с. Коршів, с. Коршовець, с. Лаврів, с. Лучиці, с. Мстишин, с. Новостав, с. Оздів, с. Озеряни, с. Полонка, с. Промінь, с. Радомишль, с. Ратнів, с. Рованці, с. Романівка, с. Суховоля, с. Цеперів	
Старостинські округи - 9	Баївський	с. Баїв, с. Городище, с. Цеперів
	Промінський	с. Промінь, с. Лучиці, с. Коршовець, с. Вербаїв, с. Мстишин
	Гіркополонківський	с. Гірка Полонка, с. Полонка, с. Оздів
	Лаврівський	с. Лаврів
	Коршівський	с. Коршів
	Баківцівський	с. Баківці, с. Озеряни
	Ратнівський	с. Ратнів, с. Вікторяни
	Радомишльський	с. Радомишль, с. Романівка, с. Суховоля
Боратинський	с. Новостав, с. Голишів, с. Рованці	

Місцеве самоврядування Боратинської територіальної громади здійснюється Боратинською сільською радою у складі Голови ради та депутатів сільської ради. Депутатський корпус обраний на позачергових місцевих виборах у 2020 році, відповідно до нового адміністративно-територіального устрою у складі 26 осіб. Їх партійна приналежність: 2 члени політичної партії «Всеукраїнське об'єднання «Свобода», 1 член політичної партії «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», 1 член Аграрної партії України, 21 – безпартійні депутати (*список депутатів наведено у додатку 3*). Набуття повноважень депутатами 8-го скликання відбулося 4 грудня 2020 року, відповідно до рішень сесії № 1/1.

Структура виконавчого апарату та його загальна чисельність затверджена рішенням сесії Боратинської сільської ради від 17 грудня 2020 року № 1/29 «Про затвердження структури виконавчого апарату ради та його загальної чисельності» у складі 66,25 штатних одиниць. Рішенням сесії від 30 червня 2021 року № 7/16 внесено зміни до структури та збільшено штатну чисельність до 74,25 одиниць. Станом на 29 листопада 2022 року заповнено посад 57,75, серед них: 43 штатних одиниць – посадові особи, 8,75 штатних одиниць – прибиральники службових приміщень, 6 – службовці органу місцевого самоврядування, вакансій – 16,5 штатних одиниць.

Склад виконавчого комітету затверджений рішенням сесії Боратинської сільської ради від 17 грудня 2020 року № 1/22 «Про утворення виконавчого комітету ради, визначення його чисельності та затвердження персонального складу» у складі 17 осіб, на даний час здійснюють діяльність 12 осіб, 5 посад є вакантними. У складі виконавчого комітету Боратинської сільської ради 6 старост громади, заступник сільського голови та секретар ради за посадами, 3 представники місцевого бізнесу, 1 лікар місцевого центру надання первинної медико-санітарної допомоги. Рішенням сесії Боратинської сільської ради від 17 грудня 2020 року № 1/23 «Про здійснення секретарем сільської ради повноважень секретаря виконавчого комітету сільської ради» доручено секретарю Боратинської сільської ради одночасно здійснювати повноваження секретаря виконавчого комітету Боратинської сільської ради відповідно до частини 4 статті 50 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Структура виконавчого апарату та склад виконавчого комітету Боратинської сільської ради наведено у додатку 4.

Відповідно до Рішення № 1/24 Боратинської сільської ради від 17 грудня 2020 року у сільській раді діють п'ять постійних комісій:

- постійна комісія з питань фінансів, бюджету, планування соціально-економічного розвитку, інвестицій;
- постійна комісія з питань земельних відносин, природокористування, сільського господарства та екології;
- постійна комісія з питань регламенту, депутатської діяльності, етики, прав людини, законності, співробітництва та молодіжної політики;
- постійна комісія з питань комунальної власності, житлово-комунального господарства, благоустрою, енергозбереження та будівництва;
- постійна комісія з гуманітарних питань.

Детальна інформація щодо діяльності сільського голови, депутатського корпусу, виконавчого комітету розміщені на низці веб-ресурсів (табл. 2.2.2).

Таблиця 2.2.2. Веб-ресурси Боратинської громади, які висвітлюють інформацію щодо її розвитку

Електронна адреса	Ресурс	Рівень відвідувань / переглядів тощо
https://boratyn.ukraina.org.ua/	Офіційний сайт Боратинської сільської ради	Кількість відвідувань сайту – 41400
https://www.facebook.com/gromada.boratyn	офіційна сторінка Боратинської сільської ради у Фейсбук	Кількість читачів – 3,3 тис. осіб Кількість позначок «Вподобано» – 2,7 тис. осіб

https://t.me/+F3130eaGhA82ZDYy (або у рядку пошуку @boratyn_gromada)	Офіційний канал Боратинської громади у Телеграмі	Кількість підписників телеграм-каналу – 1436 осіб
https://www.youtube.com/channel/UCD3eQgPbe2LoAb8Og8m1kkQ	Офіційний канал Боратинської громади на Ютубі	Кількість підписників ютуб-каналу – 939 осіб Кількість переглядів – 248 291

Висновки

1. Боратинська територіальна громада характеризується сприятливим економіко-географічним розташуванням у контексті внутрірегіонального розміщення і віддаленості від Державного кордону з ЄС. Громада межує з Луцькою територіальною громадою, а саме містом Луцьком.
2. Географічне розташування дає громаді суттєві переваги у контексті доступу населення та місцевого бізнесу до розвинутої транспортно-логістичної мережі в області. Через її територію проходять важливі автомобільні шляхи (національного значення Н 17 Луцьк – Львів, територіального значення Т 0303 Луцьк – Дубно), вона розташована близько до міжнародної траси М 19, що є частиною європейського маршруту Е85 Литва – Білорусь – Україна – Болгарія – Греція).
3. Місце розташування є важливим чинником формування інвестиційної привабливості громади та забезпечує їй перспективи для залучення суб'єктів господарювання на власну територію, використання її території в організації логістичних систем.

III. ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

1.1. Ландшафтні особливості рельєфу, характеристика ґрунтів та гідрологія, кліматичні умови

Ландшафтні особливості рельєфу

Територія Боратинської громади знаходиться у межах Волинської височини і входить у морфоструктуру Луцько-Рівненського лесового пасма. Громада розташована в лісостеповій зоні типових чорноземів і сірих опідзолених ґрунтів.

Рельєф місцевості належить до льодовиково-ерозійного типу, тому він різко пересічений. Його основними елементами є яружно-балкова система, міжбалкові плато та значні підвищення з крутими схилами. Просторова ландшафтна структура цієї території досить строката й визначається поєднанням вододільних, плакорних широколистянолісових, надзаплавно-терасових і заплавних природних територіальних комплексів.

Для території, на якій розміщуються населені пункти громади, характерне переважання хвилясто-горбистих межиріч з невеликими рештками дубово-грабових лісів. Характерними є також рівнинні місцевості надзаплавних терас Стиру і Черногузки, на яких поширені найбільші в області масиви чорноземних ґрунтів, глибоких і неглибоких. Нарешті, певне місце займають тут заплавні місцевості, переважно заторфовані. Абсолютні відмітки поверхні коливаються в межах 175-225 м. Рельєф похилий з переважними ухилами поверхні до 2%, місцями на схилах долин більше 10%.

Розвіданих корисних копалин є небагато. У промисловому відношенні найбільше значення мають поклади крейди (с. Боратин), глини (с. Боратин, с. Новостав, с. Голишів) і піску будівельного (с. Боратин, с. Рованці, с. Голишів), які придатні для виготовлення цегли, черепиці, що в умовах масового сільського будівництва має велике практичне значення.

Характеристика ґрунтів

У контексті ґрунтово-географічного районування Волинської області територія Боратинської громади відноситься до Луцько-Рівненського ґрунтового округу (табл. 3.1.1). Поверхня тут складена лесовими породами, поширення яких сприяє ерозійному розчленуванню та розвитку увалисто-балкових форм рельєфу.

Таблиця 3.1.1. Боратинська ТГ: ґрунтово-географічне районування

Ґрунтово-географічна країна	Східно-європейська рівнина
Ґрунтово-біокліматична зона	Широколистяно-лісова зона
Ґрунтовий край	Волинський
Ґрунтовий округ	Луцько-Рівненський

Ґрунтовий покрив на території Боратинської громади характеризується різноманітністю за генезисом, механічним складом, водно-фізичними особливостями і родючістю. Громада розташована в лісостеповій зоні типових чорноземів і темно-сірих опідзолених ґрунтів, на її території зустрічаються також торфовища низинні та торфово-болотні ґрунти (рис. 3.1.1).

Темно-сірі опідзолені ґрунти сформувались на пилюватих легких лесовидних суглинках; значну роль при цьому відіграв чорноземний процес глиноутворення, тому вони досить добре (1,5-2%) і глибоко гумусовані (50-60 см). Вони досить добре забезпечені доступними для рослин формами поживних речовин (азотом, фосфором, калієм).

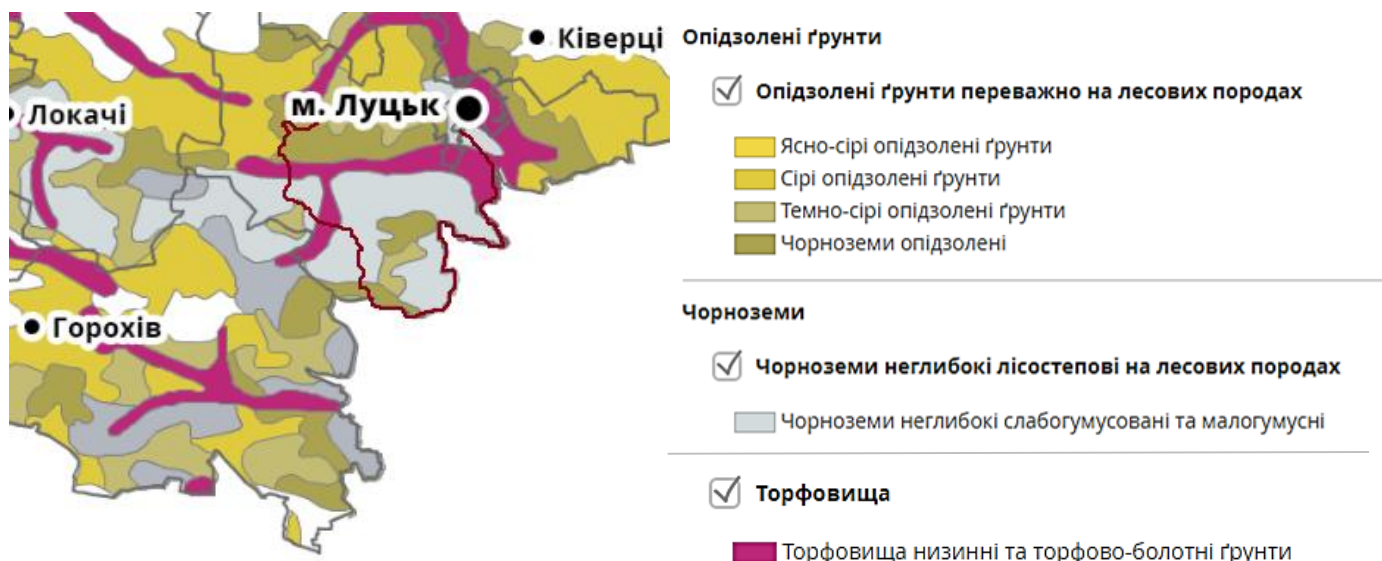

Рис. 3.1.1. Карта ґрунтів Боратинської територіальної громади³

Чорноземи опідзолені приурочені до найбільш виположених довгих схилів та широких плоских межиріч. Профіль опідзолених чорноземів слабо диференційований. Виділяється неглибокий (28-30 см) гумусовий горизонт з незначною кількістю крем'янки, досить міцною грудкувато-зернистою структурою. З усіх опідзолених ґрунтів вони мають найкращі фізико-хімічні властивості, а вміст гумусу у верхньому горизонті досягає 2,4%.

Чорноземи типові поширені на невисоких і плоских вододільних грядках та їх пологих схилах в середній смузі та надзаплавних терасах річок Волинської височини. Вони утворились під лучними степами в умовах м'якого і волого клімату. Це крайній західний варіант лісостепових чорноземів, які мають ряд своїх особливостей. Вони слабоструктурні, малогумусовані (2-3%). Проте, краще, ніж будь-які інші ґрунти області, вони забезпечені рухомими формами поживних речовин. Майже третина їх площі зазнає площинного змиву, тому вони потребують протиерозійних заходів. З агровиробничої точки зору вони належать до найбільш родючих ґрунтів області і придатні до вирощування основних зернових, технічних та овочевих культур, але потребують внесення повних доз органічних та мінеральних, особливо фосфорних, добрив.

Торфovo-болотні ґрунти залягають на окраїні торфових масивів, менше розвинуті в межах невеликих замкнутих понижень. Профіль їх нагадує болотні ґрунти, але на поверхні в них є горизонт справжнього торфу. **Торфові ґрунти (торфовища)** розташовані на широких заплавах поліських річок, прохідних долинах та замкнутих улоговинах, біля витоків річок. В межах громади це низинні торфовища трав'янисто-осокового походження.

Всі ґрунти на території громади давно окультурені і протягом століть використовуються в сільському господарстві. Це призвело до зменшення в них вмісту гумусу та поживних речовин, погіршення структури, розвитку площинної та лінійної ерозії.

Загальна площа земель Боратинської територіальної громади становить 20168,09 га (рис. 3.1.2), зокрема:

- землі житлової забудови займають 1856,21 га,
- землі лісогосподарського призначення – 1185,83 га,
- землі промисловості – 764,25 га,
- землі рекреаційного призначення – 1,00 га,
- землі сільськогосподарського призначення – 16360,80 га.

³Карта ґрунтів України. SuperAgronom.com. URL: <https://superagronom.com/karty/karta-gruntiv-ukrainy#close>

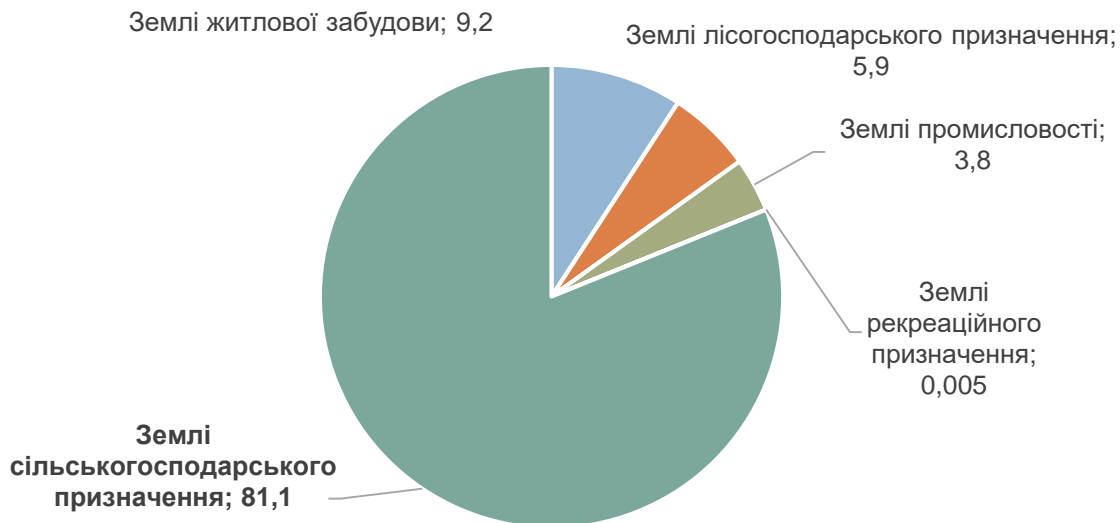

Рис. 3.1.2. Земельні ресурси Боратинської територіальної громади⁴

Біорізноманяття та лісові масиви

Лісистість Луцького району, до якого належить Боратинська територіальна громада, є однією з найнижчих у Волинській області та становить 7,9%. Це пов'язано з тим, що рослинність Волинської височини переважно лісостепова, відповідно ліси (здебільшого грабові, дубові та дубово-соснові) збереглися фрагментарно і становлять приблизно 9% її площі.

Землі лісгосподарського призначення у Боратинській громаді займають 5,9% її території. Громада знаходить в межах території господарської діяльності ДП «Ківерцівський лісгосп». На території Боратинської громади знаходяться ліси у кварталі 21 Боголюбського лісництва площею 12 га (додаток 5).

Для рослинного покриву також типові залишки остепнених луків та скельно-степової рослинності. Для фрагментів лучно-степової рослинності, між іншим, властиве виростання в її складі таких типових представників лісостепової деревно-чагарникової флори, як степова вишня і клокичка. Значні площі займають також болота і луки. Луки збереглися майже виключно по долинах великих річок, по їх заплавах. Болота ж переважно пов'язані з долинами невеликих річок (Чорногузки та інших), з утворенням торфових масивів. Торфовища переважно низинні.

Фауністичні ресурси громади – передовсім рибні та медоносні. Рибні ресурси досить різноманітні, і промислове значення мають такі види, як короп, щука, карась, лящ, сом, краснопірка, окунь, морена, головень. Медоносні угіддя зосереджені в основному на території індивідуальних одноосібних присадибних ділянок, на території природних кормових угідь, луків, пасовищ.

Водні ресурси

Більшість річок Волинської області беруть свій початок за межами головного Європейського вододілу в межах регіону. Річки протікають по території області, в основному, з півдня на північ, мають повільну течію, що пов'язане з незначним зниженням поверхні області на північ. За своїм режимом вони належать до рівнинного типу, переважно снігового живлення. В середньому за рік талі снігові води в річному стоці займають близько 70%, решта стоку має дощове і підземне походження, причому підземне живлення становить до 30% річного стоку. Характер живлення рік області обумовлює їх рівневий режим і режим стоку. Річному ходу рівнів рік області властива яскраво виражена висока весняна повінь і низька межень, яку

⁴ За даними Боратинської сільської ради

порушують літні і зимові паводки.

Гідрографічна мережа Боратинської громади належить до басейну річки Стир (притока Прип'яті, басейн Дніпра). Водні ресурси представлені річками: Стир, Черногузка, Полонка, Канал Лаврівський, Злодійка, Сорока, а також джерелами і штучними ставками. Водойми придатні для купання, риболовлі, водного туризму (табл. 3.1.2). Вздовж берегів річок на окремих ділянках обладнані пляжі та зони відпочинку.

Таблиця 3.1.2. Найбільші річки на території Боратинської територіальної громади⁵

Населений пункт	Назва річки/струмка	Тип об'єкта гідрографії (струмок/річка)	Куди впадає	Суббасейн	Загальна довжина (в межах України), км	Довжина в межах територіальної громади, км
с.Гірка Полонка, с.Новостав	Черногузка	річка	Стир	Прип'ять	53	24,46
	Черногузка - П	річка	Стир	Прип'ять	53	4,18
	Полонка - П	річка	Черногузка	Прип'ять	29	4,35
с.Радомишль	Без назви (ССТ-3)	струмок	Стир	Прип'ять	8,21	4,62
с.Баківці	Без назви	струмок	канал Лаврівський	Прип'ять	5,286	3,68
	Без назви - Л	струмок	канал Лаврівський	Прип'ять	5,286	1,606 - по межі з Рівненською областю
с.Промінь	Злодійка	річка	Стир	Прип'ять	6,46	6,46
с.Лаврів	канал Лаврівський (Без назви)	канал	Стир	Прип'ять	11	7,4
	канал Лаврівський (Без назви) - Л	канал	Стир	Прип'ять	11	1,67 - по межі з Рівненською областю
	Стир - Л	річка	Прип'ять	Прип'ять	464	20,82 - по кордону Волинської та Рівненської областей,
	Стир	річка	Прип'ять	Прип'ять	465	2,42
	Стир - Л	річка	Прип'ять	Прип'ять	464	14,09 (по межі Боратинської і Підгайцівської ТГ та по межі Боратинської та Луцької ТГ)
	Без назви (Жидувка)	струмок	Стир	Прип'ять	5,3	1,8

Стир – найбільша права притока Прип'яті, яка протікає в межах Львівської, Волинської та Рівненської областей, і в Білорусі. Загальна довжина річки 483 км, площа водозбору 13130 км², похил - 0,20 м/км. В межах Волинської області довжина сягає 227,5 км, площа водозбору 897,9 км². Долина річки переважно трапецієподібна, на окремих ділянках нечітко виражена, схили висотою 5-15 м, у верхній та середній течія – круті. Заплава двостороння з середньою шириною до 0,7-1,0 км. Русло у верхній і середній течіях дуже звивисте. У Боратинській громаді річка проходить її східним кордоном.

⁵ За даними Боратинської сільської ради

Річка **Чорногузка** бере початок з джерел біля села Бубніва в Локачинському районі. Тече переважно на схід у межах Волинської височини. Впадає до Стиру на схід від села Новостав. Основна притока: Полонка (права). Похил річки 0,67 м/км. Долина коритоподібна, завширшки до 3 км, завглибшки до 40 м. Площа басейну 552 км². Заплава двостороння, завширшки 300-400 м (до 700 м), заболочена, на окремих ділянках осушена. Річище подекуди випрямлене, звивисте, завширшки 1-3 (до 30 м), завглибшки до 1,4-2 м. Використовується на побутове водопостачання та сільськогосподарські потреби, рибицтво. Є штучні водойми.

Полонка – річка протікає у межах Горохівського та Луцького районів Волинської області. Права притока Чорногузки. Полонка бере початок з джерел на околиці села Пустомити. Тече в межах Горохівської височини спочатку на схід, далі – переважно на північний схід і північ. Впадає до Чорногузки на північ від села Коршів. Довжина – 28,89 км, площа басейну – 211,02 км², похил річки – 1,83 м/км.

Канал Лаврівський –ліва притока Стиру. Бере свій витік з села Лаврів, та впадає в річку Стир на північний схід від села Мстишин. Протікає повз такі села як Лаврів, Заготинці, Велике Лучиці, Мстишин. Довжина каналу становить 11,29 км, площа водозбору – 91,29 км², похил річки – 0,16 м/км.

Неподалік від с. Гірка Полонка у громаді розташоване **освячене водне джерело**, яке живить річку Чорногузку. Джерело сформувалося в сучасних болотних відкладах. Водоносність цієї товщі порід зумовлена їхнім заболоченням. Перша літописна згадка про джерело датується 1150 роком. Вихід джерела закріплений каменем, над джерелом збудовано капличку. Багато людей, які проїжджають повз джерела, зупиняються і набирають воду, оскільки вона є цілющою і допомагає від багатьох недуг.

На території Боратинської громади налічується 42 ставки загальною площею водного дзеркала 174,579 га. *Детальна інформація щодо ставків, їх розташування, площ, типу, особливостей користування ними* подана у **додатку 6**.

Територія Боратинської громади, як і Волинської області в цілому, розташована в межах Волино-Подільського артезіанського басейну, особливістю якого є наявність потужної зони прісних вод. У межах басейну найсприятливіші умови для формування ресурсів підземних вод існують на Волинській височині (в межах якої розташована територія Боратинської громади).

В геологічній будові території громади приймають участь відклади девонського, крейдового та четвертинного періодів. Докембрійські відклади залягають на глибинах більше 1000 м; зверху вони перекриті потужною товщею осадових відкладів. У підшві свердловин, пробурених у зонах тектонічних порушень Волинського артезіанського басейну, залягає мергельнокрейдяна товща потужністю понад 200 м. Зони тріщинуватості і карсту є водоносними, зони монолітних порід – водонепроникні. Підземні води напірні з величиною напору 20-25 м. Вище до поверхні залягають відклади палеогену, неогену та четвертинні відклади. Останні мають суцільне покриття і представлені алювіальними і флювіогляціальними піщано-суглинистими відкладами, глибини залягання яких коливаються в межах 1-15 м на вододілах і 1-1,5 м – у річкових долинах. Південніше на вододілах над льодовиковими пластами залягають і поширені лесові відклади потужністю від 2-3 до 30 і більше метрів.

Кліматичні умови

Відповідно до архітектурно-будівельного районування України територія Боратинської сільської територіальної громади відноситься до I кліматичного району (Північно-західний (Полісся. Лісостеп)) з характерними для нього особливостями, що суттєво впливає на кількісні та якісні показники атмосферного повітря.

Клімат на території Боратинської громади, як і Волині загалом, помірно-континентальний з м'якою зимою і теплим літом. Температура середня – плюс 7,2°C, абсолютний мінімум - мінус 34°C, максимум – плюс 38°C. Тривалість безморозного періоду, днів: середня - 158, найбільша - 184, найменша - 124. Розрахункові температури: найхолоднішої 5-денки – мінус 20°C, вентиляційна - мінус 8,5°C. Опалювальний сезон: середня температура - мінус 0,2°C, середня

тривалість - 187 діб. Глибина промерзання ґрунту: середня - 54 см, найменша - 37 см, найбільша - 91 см.

Кількість опадів - 553 мм (у т. ч. 403 мм за теплий період), добовий максимум опадів: середній - 40 мм, спостережений - 114 мм. Висота снігового покриву: середня - 13 мм, максимальна - 26 мм, число днів зі сніговим покривом – 80. Домінуючі напрямки вітру (їх повторюваність): західні – 19,1%, північно-західні – 17,3%, південно-східні – 16,1%. Швидкість вітру - 4,0 м/с, найбільші швидкості вітру, можливі: щорічно - 24 м/с, 1 раз за 5 років - 28 м/с, 1 раз на 10-20 років - 31-33 м/с, середнє число днів з сильним вітром – 21. Число днів з туманом - середнє/найбільше - 42/55, грозою - 28/39, заметіллю - 16/30.

1.2. Екологічна ситуація

Поточний стан атмосферного повітря

Сумарні та питомі показники викидів в атмосферне повітря у Волинській області у 2021 році були невеликими порівняно з багатьма іншими областями України, але наявні локальні ареали значного забруднення у містах.

Основними джерелами забруднення атмосферного повітря в області є комунальні, промислові господарства та автомобільний транспорт. Аналіз інформації про забруднення атмосферного повітря у Волинській області за п'ять років (2016-2020 роки) дав змогу констатувати, що, попри збільшення кількості зареєстрованих транспортних засобів у регіоні вчетверо та збільшення кількості виданих дозволів на викиди забруднювальних речовин у повітря, відбулося зменшення кількості підприємств, що здійснюють викиди забруднювальних речовин в атмосферне повітря на 42 од.⁶ та зниження обсягів викидів забруднювальних речовин (табл. 3.2.1). Окрім того, у регіоні простежується тенденція поступового зниження викидів шкідливих речовин від пересувних джерел, проте обсяги викидів від стаціонарних джерел залишаються майже незмінними та коливаються в межах 5 тис. тон на рік.

Таблиця 3.2.1. Динаміка обсягів викидів забруднювальних речовин в атмосферне повітря у Волинській області, 2016-2021 роки⁷

Рік	Загальний обсяг викидів, тис. т	Викиди від стаціонарних джерел, тис. т	Частка виду забруднення, %	Викиди від пересувних джерел, тис. т	Частка виду забруднення, %
2016	40,3	4,7	11,7	35,6	88,3
2017	40,5	5,1	12,6	35,4	87,4
2018	38,2	5,1	13,3	33,1	86,7
2019	36,7	5,3	14,4	31,4	85,6
2020	36,8	5,1	13,8	31,7	86,2
2021	36,4	5,6	15,4	30,8	84,6
Темп приросту, 2021/2016, %	90,3	119,4	-	86,5	-

Відповідно до даних Волинського обласного центру з гідрометеорології, найближче розташованими до населених пунктів Боратинської громади є три пункти спостережень за

⁶ Програма державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря на 2021 - 2025 роки Волинської зони (зона/агломерація). URL: <https://voladm.gov.ua/article/programa-derzhavnogo-monitoringu-u-galuzi-ohoroni-atmosfernogo-povitrya-na-2021-2025-roki-volinskoyi-zoni/>

⁷ Звіт про стратегічну екологічну оцінку Регіональної екологічної програми «Екологія 2023-2026». URL: https://voladm.gov.ua/admin-assets/files/file/Ekologiya/%D0%A1%D0%95%D0%9E_%D0%B7%D0%B2%D1%96%D1%82.pdf

атмосферним повітрям у м. Луцьку, найближчий з яких знаходиться від с. Рованці Боратинської громади на відстані 2 км, с. Боратин – 5,6 км. За результатами отриманих на основі аналізу даних спостережень на цих ПСЗ, по окремих речовинах у 2021 році зафіксовано перевищення ГДК в окремі періоди та виявлено, що рівень забруднення атмосферного повітря у місті середній по Україні. Основними причинами, які обумовлюють погіршення стану атмосферного повітря у місті та прилеглих до нього територіях, є недотримання підприємствами технологічного режиму експлуатації пилогазоочисного устаткування, низькі темпи впровадження сучасних технологій очищення викидів, зростання кількості автомобільного транспорту, які не забезпечені приладами для нейтралізації відпрацьованих газів⁸.

Аналізуючи умови та чинники забруднення атмосферного повітря, виділяють два види забруднення: ареальний та лінійний.

Ареальний вид забруднення приурочений до промислових центрів, на які припадає основна частина викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел. Основними видами економічної діяльності, які продукують найбільшу частку викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел у регіоні є добувна (8,4%) і переробна (40,3%) промисловість, сільське, лісове та рибне господарство (27,0%), підприємства з видобування природного газу та нафтопереробки, постачання електроенергії, газу, пари і кондиційованого повітря (8,3%).

Очевидно, найбільша концентрація викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел спостерігається у містах області, зокрема м. Луцьку. Боратинська територіальна громада, маючи спільну межу із м. Луцьком та численні підприємства на власній території, також характеризується порівняно вищим рівнем забруднення атмосферного повітря у регіоні. Зокрема, на її території розміщені підприємства, які, відповідно до даних Екологічного паспорту Волинської області за 2020 рік, входять до переліку основних забруднювачів атмосферного повітря, – ПАТ «Гнідавський цукровий завод» та ТзОВ «Волинь-зерно-продукт» (табл. 3.2.2).

Таблиця. 3.2.2. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря з підприємств, що є основними забруднювачами атмосферного повітря, на території Боратинської громади, 2020 рік⁹

Показник	Тверді речовини	Сполуки азоту	Оксид вуглецю	НМЛОС	Аміак	Діоксид сірки	Метан	Залізо
ПАТ «Гнідавський цукровий завод»								
Викиди, т/рік	19,144	19,268	128,245	1,064	5,237	2,027	0,194	0,010
Частка від загального обсягу викидів об'єкта, %	11,26	11,30	75,40	0,62	3,08	1,20	0,11	0,005
ТзОВ «Волинь-зерно-продукт»								
Викиди, т/рік	191,507	5,796	5,254	0,554	-	0,011	0,529	-
Частка від загального обсягу викидів об'єкта, %	93,7	2,8	2,57	0,27	-	0,05	0,25	-

⁸ Там само

⁹ Екологічний паспорт Волинської області 2020. URL:

https://mepr.gov.ua/files/docs/eco_passport/2021/%D0%92%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%BE%D0%B1%D0%BB.pdf

Лінійний вид зумовлений забрудненням атмосфери вздовж автомагістралей внаслідок інтенсивного руху транспорту. Автомобільний транспорт завжди був найбільшим забруднювачем атмосферного повітря у регіоні, навіть тоді, коли на повну потужність працювали підприємства. Обсяг забруднення автотранспортом на території Луцька та прилеглих громад від загального становить 92-95%. Основною забруднюючою речовиною є CO. Чадний газ потребує найбільшого об'єму повітря для розчинення. Іншою дуже токсичною речовиною є NO₂, що пояснюється необхідністю великої кількості об'єму повітря для розсіювання.

Поточний стан води

Згідно Звіту про СЕО Регіонального екологічної програми «Екологія 2023-2026», у Волинській області достатньо запасів води для забезпечення у необхідній кількості водокористувачів і водоспоживачів усіх галузей господарства. Забір прогнозних експлуатаційних запасів водних ресурсів області достатній, щоб забезпечити побутові потреби населення та технічні потреби значної кількості промислових підприємств. Запаси поверхневих вод області достатні для їх використання на різні потреби. Використання водних ресурсів в області є раціональним, водний баланс бездефіцитний.

Згідно з інформацією Державного агентства водних ресурсів України, на території громади встановлено ліміт для використання води обсягом 5,788 млн м³. Фактичний показник використання води у 2022 році становив 1,011 млн м³, що у п'ятеро менше лімітного обсягу (табл. 3.2.3). Водокористувачами на території громади визначено дев'ять суб'єктів господарювання: ПАТ «Гнідавський цукровий завод», Виробничо-комунальне підприємство «Грань» Боратинської сільської ради, ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ», садівничі товариства «Промінь», «Калина», «Лаврів», ТзОВ «Біопаливно-енергетична компанія», ТзОВ «Наш гриб». Воду використовують як із поверхневих водних об'єктів, так і підземних джерел (табл. 3.2.4). У складі зворотних (стічних) вод ці підприємства забруднюючих речовин не скидають.

Таблиця 3.2.3. Ліміти та фактичні забори води для використання на території Боратинської територіальної громади, 2022¹⁰

Показники	Обсяг води, млн м ³
Ліміт забору води	5,788
<i>у тому числі підземної</i>	0,447
Кількість звітуючих, суб'єктів	9
Забрано води із природних водних об'єктів всього	0,997
<i>у тому числі з:</i>	
<i>поверхневих водних об'єктів</i>	0,756
<i>підземних водних об'єктів</i>	0,241
Використано свіжої води всього	1,011
<i>у тому числі на потреби:</i>	
<i>питні і санітарногігієнічні</i>	0,126
<i>виробничі</i>	0,822
<i>зрошення</i>	-
<i>інші</i>	0,063
Загальне водовідведення	0,744
Загальний обсяг скинутих в поверхневі водні об'єкти зворотних (стічних) вод	0,457
<i>з них:</i>	
<i>забруднених</i>	-
<i>норм. чистих</i>	0,457
<i>норм. очищених</i>	-
<i>некатегорованих</i>	-
Скинуто транзитної води	-
Оборотне, повторне та послідовне використання	0,836

¹⁰ Державне агентство водних ресурсів України. Портал електронних послуг. URL: <https://e-services.davr.gov.ua/parlor/p-report-genp-advanced/preview>

Таблиця 3.2.4. Загальні показники використання води на території Боратинської територіальної громади в розрізі водокористувачів, 2022¹¹

Назва водокористувача	Використано прісної води								Використано		
	Всього	В тому числі на потреби							Шхотнокар'єрних	Зворотної	Колекторно-дренажної
		Питні та санітарногігієнічні	С/з водо-постачання	Зрошення			Виробничі	Інші потреби			
				Всього	Вирощування рису	Зволоження					
ПАТ «Гнідавський цукровий завод»	0,742	0,004	-	-	-	-	0,738	-	-	-	-
ВКП «Грань»	0,103	0,102	-	-	-	-	-	0	-	-	-
Підприємства що не звітують самостійно	0,001	0,001	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ»	0,018	0,018	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Садівниче товариство «Промінь»	0,051	-	-	-	-	-	-	0,051	-	-	-
Садівниче товариство «Калина»	0,003	-	-	-	-	-	-	0,003	-	-	-
Садівниче товариство «Лаврів»	0,01	-	-	-	-	-	-	0,01	-	-	-
ТзОВ «Біопаливно-енергетична компанія»	0,082	0,001	-	-	-	-	0,081	-	-	-	-
ТзОВ «Наш гриб»	0,003	0	-	-	-	-	0,002	0	-	-	-

За даними Регіонального офісу водних ресурсів у Волинській області, на території Боратинської громади моніторинг якості води у річках та площинних об'єктах не проводився. Водночас, інструментально-лабораторний контроль якості поверхневих вод річок Черногузка і Стир, які протікають на території регіону, та в межах Боратинської громади у т. ч. (додаток 7), дав змогу констатувати забруднення вод цих річок нітратами, залізом, фосфатами тощо. Води річок забруднюються добривами та хімічними засобами захисту рослин, які виносяться поверхневим стоком з городів садибного сектору, що сприяє замуленню річки. Негативний вплив на якість річкових вод мають і промислові та аварійні стоки каналізаційної мережі. Таким чином в річку попадають нафтопродукти, побутове сміття. Ситуація ускладнюється і неканалізованими стоками околиць міста.

Боратинська територіальна громада частково забезпечена централізованим водопостачанням. Відхилення від встановлених нормативів за санітарно-хімічними показниками (зокрема, за вмістом заліза), виявлено в ході дослідження проб **ПІТНОЇ ВОДИ** спеціалістами Держпродспоживслужби Волинської області у 2021 році на водопроводах у численних територіальних громадах, у т.ч. у Боратинській. За мікробіологічними показниками відхилень не виявлено, адже централізоване водопостачання населення в даному випадку здійснюється з підземного водоносного горизонту, що захищений від прямого техногенного і антропогенного забруднення. Натомість перевищення вмісту заліза може бути спричинено як зношеністю мереж водопостачання, так і природним надлишковим вмістом мінеральних речовин у водовмісних ґрунтах, де формуються підземні води.

Потребує вирішення також проблема зі станом каналізаційно-очисних споруд на території с. Боратина. Технічний стан каналізаційних очисних споруд, устаткування та мереж є суттєвим фактором впливу на якість поверхневих та підземних вод, оскільки потребують капітального ремонту і реконструкції - мулові карти переповнені, питання утилізації мулу вирішується частково, стічні води знезаражуються частково.

¹¹ Державне агентство водних ресурсів України. Портал електронних послуг. URL: <https://e-services.davr.gov.ua/parlor/p-report-genn-advanced/preview>

Проблемою впродовж тривалого часу були також каналізаційно-наосної станції з напірним колектором у Гіркій Полонці. Це очисні споруди ПАТ «Гнідавський цукровий завод», яке після попереднього очищення промислових вод скидає стічні води на поля фільтрації площею 95,83 га. На ці очисні споруди потрапляють також господарсько-побутові стічні води від адміністративних та виробничих приміщень заводу.

Водночас, зважаючи на те, що система водовідведення охоплює невелику частину домогосподарств у громаді, для ТГ актуальна проблема відсутності очисних споруд потрібної потужності на її території. Внаслідок цього стічні води потрапляють у річки або ґрунтові води. Тому основним джерелом забруднення водного басейну громади є недостатньо очищені стічні води та неканалізована житлова забудова. Серед інших причин – погіршення стану води на території громади: зберігання ТПВ на присадибних ділянках, скиди неочищених стоків, неефективні водопроникні дворові каналізаційні системи тощо. Окрім того, На екологічну ситуацію у Боратинській територіальній громаді суттєвий вплив має близькість до м. Луцька. Зокрема, основними забруднювачами водних об'єктів області є підприємства житлово-комунального господарства, найближче до Боратинської громади – КП «Луцькводоканал», яке за об'ємом скидання забруднених (без очищення) та недостатньо очищених зворотних вод займає першу позицію серед підприємств у регіоні.

Поточний стан ґрунтів

Землі Боратинської громади – це території, що інтенсивно використовуються у господарстві. Забруднення ґрунтів тут зумовлене передовсім викидами в атмосферне повітря від промислових підприємств і пилу з доріг та прилеглих сільгоспугідь, які, в підсумку, осідають на поверхню ґрунту. У цілому стан ґрунтового середовища громади на селітебних територіях є задовільним, за винятком потенційних локальних осередків забруднення, які можливі в місцях накопичення комунально-побутових відходів та викидів транспорту, виробничих майданчиків, які потребують санітарного благоустрою. У випадку несвоєчасного збирання та знешкодження сміття можливе механічне забруднення ґрунтів, локалізованими джерелами якого є несанкціоновані звалища. На сучасному етапі на території громади немає санкціонованих сміттєзвалищ, а ті, що були тут (5 звалищ), - закриті. Водночас, на території громади зафіксовані випадки несанкціонованого вивезення сміття, зокрема, на березі річки Стир у с. Рованці у 2021 році, що мало негативний вплив не лише на ґрунтовий покрив, а і спричинило забруднення вод річки.

Сільська рада тривалий час веде активну боротьбу із проблемою поширення несанкціонованих сміттєзвалищ, зокрема, шляхом пропагування правильного поводження з відходами, закликів до інформування жителями відповідних посадових осіб про факти вивезення відходів, укладення договорів про вивезення ТПВ.

У регіоні у 2016 році проводився аналіз забруднення ґрунтів у промислових зонах, для цього було обрано 15 промислових зон, серед яких і територія ПАТ «Гнідавський цукровий завод» в межах Боратинської громади. За результатами дослідження встановлено перевищення вмісту деяких забруднюючих речовин у ґрунтах (кадмій, свинець, цинк)¹². Примітно, що, аналізуючи забруднення територій промислових підприємств стосовно геологічних характеристик ґрунтів, не була спостережувана залежність вмісту і концентрацій важких металів від геологічної структури ґрунтів. Забрудненість територій промислових підприємств, в першу чергу, залежить від специфіки виробничої діяльності промислових підприємств.

¹² Звіт про стратегічну екологічну оцінку Програми економічного і соціального розвитку Луцької міської територіальної громади на 2021 рік. URL: <https://www.lutskrada.gov.ua/pages/informatsiia-pro-ekonomichniyi-ta-sotsialnyi-stan-rozvytku-mista-lutska>

Поточний стан біорізноманіття та рекреаційних зон

На території Боратинської територіальної громади розташовані три об'єкти природно-заповідного фонду Волинської області: заповідне урочище «Радомишль», гідрологічний заказник «Чорногузка», загальнозоологічний заказник «Гнідавське болото».

На території Боголюбського лісництва поблизу села Радомишль розташоване однойменне **заповідне урочище** місцевого значення площею 18,0 га (кв. 47, вид. 8). Статус урочищу «Радомишль» надано за розпорядженням Волинської обласної ради народних депутатів від 15 грудня 1978 року № 532 для збереження єдиної на Волині ділянки буково-дубового насадження віком понад 60 років. Урочище входить до складу природно-заповідного фонду України, охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення й використання.

На території громади також розташовано **гідрологічний заказник «Чорногузка»** загальною площею 1500 га. Заказник створений за розпорядженням представника Президента України у Волинській області від 26 травня 1992 року № 132. Охороняється заплава річки Чорногузки завдовжки 22,0 км, завширшки від 0,1 до 0,7 км, на якій поширена різнотравно-злаково-осокова рослинність із тимофіївки лучної *Phleum pratense*, тонконога лучного *Poa pratensis*, китника лучного *Alopecurus pratensis*, осок стрункої *Carex acuta* і гостроподібної *C. acutiformis*, ромашки лікарської *Matricaria recutita*, калюжниці болотяної *Caltha palustris*, незабудки болотяної *Myosotis scorpioides*, хвоща болотяного *Equisetum palustre*, рогузу широколистого *Typha latifolia*, очерету звичайного *Phragmites australis*, півників болотяних *Iris pseudacorus*. Серед чагарників переважає вільха чорна *Alnus glutinosa* і крушина ламка *Frangula alnus*.

Фауністичний комплекс в межах заказника складається з понад 100 видів хребетних тварин. Серед нечисленних регіонально рідкісних видів у заказнику селяться: бугай *Botaurus stellaris*, бугайчик *Ixobrychus minutus*, чепура велика *Ardea alba*, очеретянка чагарникова *Acrocephalus palustris*, синьошийка *Luscinia svecica*, просянка *Emberiza calandra*. Трапляються види, занесені в Червону книгу України й додатки міжнародних конвенцій: гоголь *Vicuphala clangula*, деркач *Crex crex*, журавель сірий *Grus grus*, луні польовий *Circus cyaneus* і лучний *C. pygargus*, сорокопуд сірий *Lanius excubitor*, сова болотяна *Asio flammeus*, горностай *Mustela erminea*, видра річкова *Lutra lutra*. Тут також зустрічаються деркач *Crex crex* і видра річкова *Lutra lutra*, включені до Європейського Червоного списку як види, що перебувають під загрозою знищення у світовому масштабі.

«Гнідавське болото» – загальнозоологічний заказник площею 116,6 га, що лежить у межах землекористування Луцької міської ради (53,0 га, заплава р. Стир у районі вул. Потєбні в межах обласного центру) та Боратинської сільської ради (63,6 га). Заказник утворений за розпорядженням Волинської обласної державної адміністрації від 12 грудня 1995 року № 213.

Під охороною держави перебуває частина заболоченої заплави річки Стир: природне болото, заросле рогузом широколистим *Typha latifolia*, очеретом звичайним *Phragmites australis*, осокою *Carex*, стариці річки, низинні луки з негустими заростями верболозу *Salix alba*. Це місце мешкання й розмноження риб, земноводних, плазунів, птахів, ссавців, у т. ч. синиць великої *Parus major* і вусатої *Panurus biarmicus* дрозда співочого *Turdus philomelos*, зозулі звичайної *Cuculus canorus*, шпака звичайного *Sturnus vulgaris*, зяблика звичайного *Fringilla coelebs*, вівсянки звичайної *Emberiza citrinella*, крижня *Anas platyrhynchos*, курочки малої *Porzana parva*, черепахи болотяної *Emys orbicularis*, зайця-русака *Lepus europaeus*, ласки звичайної *Mustela nivalis*, лисиці рудої *Vulpes vulpes*.

Тут трапляються рідкісні види, занесені у Червону книгу України та міжнародні природоохоронні переліки: видра річкова *Lutra lutra*, горностай *Mustela erminea*, лунь польовий *Circus cyaneus*.

На території Боратинської громади розташовані також три парки – у селах Баківці (0,6 га), Баїв (0,3 га) та Боратин (0,4 га).

Поводження з відходами

У Волинській області існує проблема поводження з твердими побутовими відходами, яких на її території за рік накопичується близько 1,0 млн м³. Збирання побутових відходів не носить систематичного і організованого характеру, а основним способом їх видалення є захоронення на сміттєзвалищах, що не відповідає санітарно-екологічним нормам.

Боратинська сільська рада комплексно підходить до вирішення проблеми поводження з ТПВ. У 2021 році у громаді розроблено **Схему санітарного очищення населених пунктів**. Основними завданнями документу є визначення: черговості здійснення заходів із санітарного очищення; обсягів робіт із санітарного очищення; систем і методів поводження з побутовими відходами; необхідної кількості спеціально обладнаних транспортних засобів, устаткування та інвентарю для здійснення робіт із прибирання об'єктів благоустрою; доцільності проектування, будівництва, реконструкції, розширення об'єктів поводження з побутовими відходами, їх основних параметрів і місць розміщення; обсягів фінансування заходів, передбачених схемою.

Розрахункові річні об'єми утворення побутових відходів у населених пунктах Боратинської громади у 2021 році становили 203,0 тис. м³, крім того, очікується їх збільшення з часом (табл. 3.2.5).

Таблиця 3.2.5. Розрахункові річні об'єми утворення побутових відходів у населених пунктах Боратинської громади¹³

Рік	Утворені відходи, тис. м ³	Тверді побутові відходи, тис. м ³	Великогабаритні відходи, тис. м ³	Ремонтні відходи, тис. м ³	Небезпечні відходи, тис. м ³	Рідкі відходи, тис. м ³
2021	203,00	32,72	1,75	2,14	0,19	166,2
2026	213,08	36,60	1,96	2,40	0,22	171,9
2041	250,24	48,65	2,61	3,19	0,29	195,5

За категоріями утворювачів відходів та розрахунком річних об'ємів утворення ТПВ основним суб'єктом створення відходів є населення громади (загалом 83,4%), в розрізі населених пунктів – села Гірка Полонка, Рованці та Боратин забезпечують утворення ТПВ на 41,6% (рис. 3.2.1.).

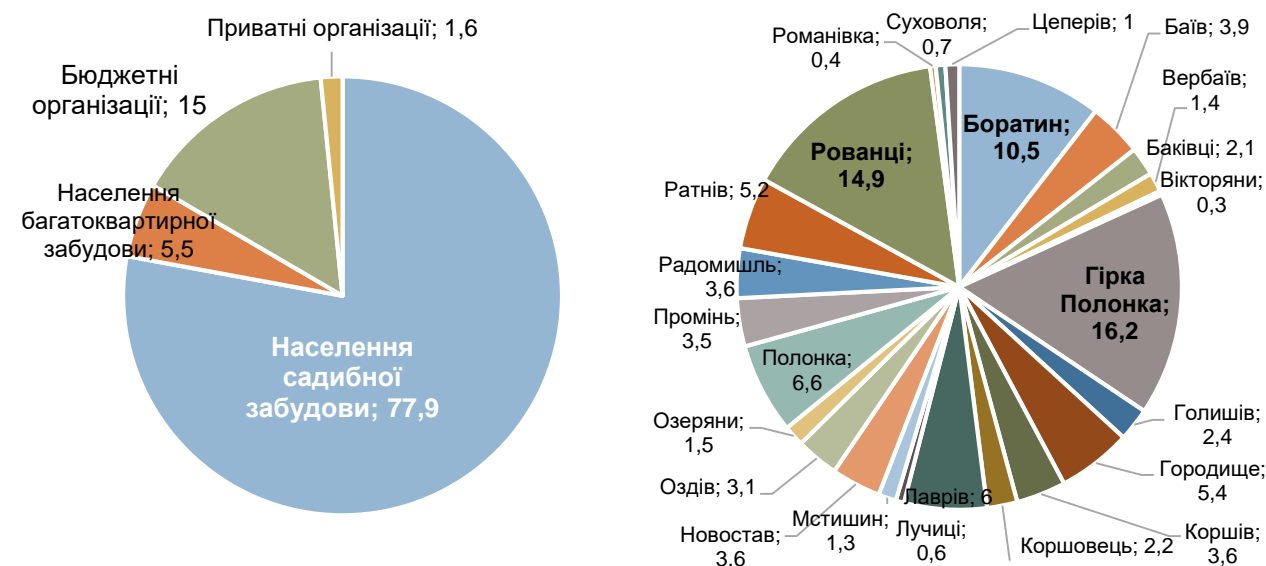

Рисунок 3.2.1. Структура ТПВ за категоріями утворювачів відходів та в розрізі населених пунктів у Боратинській громаді, 2021 рік¹⁴

¹³ Схеми санітарного очищення населених пунктів Боратинської територіальної громади. 2021. 147 с.

¹⁴ Схеми санітарного очищення населених пунктів Боратинської територіальної громади. 2021. 147 с.

Як видно, підприємства не є найбільшими утворювачами відходів у громаді. Хоча на території Боратинської громади функціонує три суб'єкти господарювання, внесені у реєстр об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів у Волинській області (табл. 3.2.6). Один з цих об'єктів – ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна» – входить до п'яти найбільших утворювачів небезпечних відходів у регіоні¹⁵.

Таблиця 3.2.6. **Об'єкти утворення, оброблення та утилізації відходів на території Боратинської територіальної громади**¹⁶

Населений пункт	Назва суб'єкта	Форма власності	Характеристика відходів	Показник загального утворення відходів
Гірка Полонка	ВАТ «Луцьке ремонтно-транспортне підприємство»	Колективна	1 клас: відпрацьовані акумуляторні батареї; відходи, що містять свинець і його сполуки; 2 клас: відпрацьовані нафтомасла і масляні фільтри; 4 клас: брухт чорних і кольорових металів; відпрацьовані шини з металокордом; відходи деревини	2544,5
Рованці	ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна»	Приватна	1 клас: лампи люмінесцентні та відходи, які містять ртуть; 4 клас: обрізки кабелів, що містять кольорові метали; макулатура; тара пластикова, металева, скляна, текстильна, дерев'яна; відходи пластмас; матеріали гумові; відходи комунальні	5218,297
Рованці	ТзОВ «Біопаливно-енергетична компанія»	Приватна	1 клас: відпрацьовані люмінесцентні лампи; 2 клас: відпрацьовані технічні мастила; 3 клас: матеріали обтиральні зіпсовані, відпрацьовані чи забруднені; матеріали пакувальні пластмасові; 4 клас: відходи комунальні; макулатура; барда мелясна; лом кольорових і чорних металів	92001,9

Послуги збору і транспортування відходів надає КП «Боратин». Сільська рада активно підтримує та пропагує підписання серед населення та суб'єктів економіки громади договорів про вивезення ТПВ. Детальну інформацію щодо умов укладання договорів, реквізитів, а також графіки вивезення ТПВ подано на офіційному сайті громади у розділі «Збір та вивезення відходів. ГРАФІК. РЕКВІЗИТИ» <https://boratyn.ukrainia.org.ua/kp-boratyn/zbir-ta-vyvezennya-vidkhodiv-hrafik-rekvizyty>.

Рівень охоплення планово-регулярною системою санітарного очищення у Боратинській громаді є невисоким і різниться у різних населених пунктах (табл. 3.2.7).

На території Боратинської громади станом на 2022 рік відсутні обладнані згідно зі стандартами полігони / сміттєзвалища ТПВ. Основним способом поводження з ТПВ у громаді є їх вивезення та захоронення на полігонах і сміттєзвалищах. Система збирання відходів є унітарною, тобто передбачається усі ТПВ збирати в одну ємність. Це проблема, актуальна не лише для Боратинської територіальної громади, а й для усієї області, де відсутня ефективна система збору і формування окремих видів відходів як вторинної сировини. Внаслідок цього на сміттєзвалища потрапляє значна кількість матеріалів з високою ресурсною цінністю та придатністю до переробки.

¹⁵ Там само.

¹⁶ Реєстр об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів. Волинська обласна державна адміністрація. URL: <https://voladm.gov.ua/article/reyestr-obyektiv-utvorenniya-obroblenniya-ta-utilizaciyi-vidhodiv/>

Таблиця 3.2.7. Кількість угод щодо збору і транспортування ТПВ у Боратинській територіальній громаді¹⁷

Населений пункт	Кількість дворів	Кількість укладених договорів	Рівень охоплення, %
Боратин	518	518	100,0
Баїв	218	43	19,7
Баківці	127	38	29,9
Вербаїв	94	20	21,3
Вікторяни	40	3	7,5
Гірка Полонка	914	530	58,0
Голишів	125	70	56,0
Городище	270	53	19,6
Коршів	187	37	19,8
Коршовець	160	27	16,9
Лаврів	477	97	20,3
Лучиці	67	9	13,4
Мстишин	84	3	3,6
Новостав	183	80	43,7
Оздів	220	67	30,5
Озеряни	109	30	27,5
Полонка	291	185	63,6
Промінь	235	18	7,7
Радомишль	285	45	15,8
Ратнів	292	67	22,9
Рованці	629	490	77,9
Романівка	51	1	2,0
Суховоля	78	3	3,8
Цеперів	60	18	30,0
	5714	2504	43,8
Боратинська ТГ	<p>Не укладено договорів про вивезення ТПВ; 56,2</p> <p>Укладено договори про вивезення ТПВ; 43,8</p>		

Для збору твердих побутових відходів застосовується як планово-подвірна, так і планово-поквартирна системи збирання побутових відходів. По окремих установах, закладах та організаціях, вивезення твердих побутових відходів здійснюється за заявочною системою. Збирання ремонтних і великогабаритних відходів здійснюється за заявочною системою. Збирання рідких відходів здійснюється за заявочною системою. В сільських населених пунктах Боратинської громади частково організований збір побутових відходів, поточного ремонту квартир, місцевих опалювальних приладів на твердому паливі, а також різноманітних відходів із будинків загального призначення.

Знешкодження ТПВ на території населених пунктів Боратинської ТГ не здійснюється. Сортування і захоронення ТПВ з території населених пунктів громади проводиться ЛСКАП «Спецкомунтранс» (м. Луцьк) на діючому полігоні ТПВ, який розташований на території с. Брище Луцького району.

¹⁷ За даними Боратинської сільської ради

Знешкодження небезпечних відходів у складі побутових відходів на території громади також не проводиться через відсутність відповідних підприємств. А рідкі відходи з домогосподарств населених пунктів знешкоджуються на каналізаційних очисних спорудах КП «Луцькводоканал», розташованих в м. Луцьк.

Захоронення твердих побутових відходів з території населених пунктів Боратинської громади здійснюється на полігоні твердих побутових відходів в с. Брище Луцького району на підставі договору №09 про захоронення ТПВ на полігонів в с. Брище від 12 лютого 2021 року з власником полігону ЛСКАП «Луцькспецкомунтранс».

Попри відсутність повного впровадження системи поводження з ТПВ на власній території, Боратинська сільська рада активно та впродовж тривалого часу реалізовує екологічні проекти як один з пріоритетних напрямів своєї діяльності.

Зокрема, у громаді започатковано **еко-рух «Дай життя вживаним речам, відновивши традицію своїх бабусь»**.

Успішним є **проект «Сортую сміття, бо ціную природу»**, реалізований у 2019 році спільно з громадською організацією «Європейський вектор Волині», за фінансової підтримки міжнародного фонду GIZ (212 тис. грн). Екоініціатива передбачала здійснення заходів у двох ключових сферах: 1) запровадження на базі закладів освіти системи роздільного збирання відходів та системи компостування; 2) екологічна освіта та виховання. У межах проекту було здійснено закупівлю контейнерів для роздільного збору відходів та облаштовано майданчики для сортування відходів на базі 8 закладів освіти громади; проведено масштабний еко-фестиваль Боратинської громади з інтерактивними локаціями для демонстрування різних аспектів еко-культури та поводження з відходами. Одним з ключових етапів проекту стала реалізація ініціативи щодо запровадження системи компостування відходів. На базі п'яти закладів освіти громади були встановлені власноруч сконструйовані компостери.

За реалізацію проекту «екоГромада: шлях змін» Боратинська громада у 2020 році здобула І місце у конкурсі «Кращі практики місцевого самоврядування» у номінації «Формування безпечного, комфортного та привабливого життєвого середовища».

Висновки

1. Територія Боратинської громади характеризується значними обсягами сільськогосподарських земель (81,1% території громади), що дає їй, за умови раціонального використання, потужний сільськогосподарський потенціал.
2. Громада розташована в одному з найменш заліснених регіонів Волині. Лісистість її території становить лише 5,9% і є однією з найнижчих в області. На території громади розташоване заповідне урочище «Радомишль», створене для збереження єдиної на Волині ділянки буково-дубового насадження віком понад 60 років.
3. Однією з основних переваг Боратинської громади є її водні ресурси: через територію протікають, серед інших, річки Черногузка та Стир, на території є багато ставків. Саме наявність тут долин річок стала причиною розміщення у громаді об'єктів природно-заповідного фонду гідрологічного заказника «Черногузка» та загальнозоологічного заказника «Гнідавське болото», якими охороняється заплава річки Черногузки та частина заболоченої заплави річки Стир. Водні ресурси поверхневих вод можуть використовуватися у рекреаційних і господарських цілях.
4. Боратинська територіальна громада, маючи спільну межу із м. Луцьком та численні підприємства на власній території, характеризується порівняно вищим рівнем забруднення атмосферного повітря у регіоні. Вплив на екологічну ситуацію у громаді мають чинники, які лежать в основі її економічного розвитку: розміщення на території громади промислових, сільськогосподарських та інших підприємств (зокрема, два підприємства, які входять до переліку найбільших забруднювачів у регіоні), проходження по території важливого транспортного коридору. Для

громади характерна проблема з обмеженням екологічних спостережень на власній території та недостатністю моніторингу якості поверхневих вод, атмосферних викидів, стану ґрунтів.

5. Проблемою для громади є відсутність очисних споруд та періодичне виникнення на її території несанкціонованих сміттєзвалищ. Серед причин, які зумовлюють їх появу, низький рівень охоплення жителів громади послугами збору і вивезення ТПВ (він не перевищує 48,3%) в окремих населених пунктах. Послуги збору і транспортування відходів надає КП «Боратин». Сільська рада комплексно підходить до вирішення проблеми поводження з ТПВ. У 2021 році у громаді розроблено Схему санітарного очищення населених пунктів, якою визначено черговість здійснення заходів із санітарного очищення території.

IV. ДЕМОГРАФІЯ ТА РИНОК ПРАЦІ

4.1. Чисельність населення і демографічна ситуація

Демографічний чинник є одним з ключових у контексті забезпечення розвитку територіальної громади на довгострокову перспективу, адже від того, яка кількість працездатного населення, статево-вікової структури населення, кількості дітей залежить розвиток трудового потенціалу громади, перспективи залучення на територію інвесторів, обсяги надходжень до бюджету громади податків та інших платежів, а також пріоритетність напрямів витрачання бюджетних коштів.

Волинська область характеризується нижчою щільністю населення ніж середньоукраїнське значення: густина населення тут становить 50,7 осіб/км². Луцький район є найбільш густозаселеним у регіоні, тут проживають 44,6% населення області, а щільність вдвічі перевищує середньорегіональне значення та є дещо вищою ніж середньоукраїнське, і становить 86,8 осіб/км². Водночас, ½ населення району проживає у м. Луцьку.

Боратинська територіальна громада, межуючи із Луцьком, концентрує на своїй території значний людський ресурс і характеризується щільністю населення, яка перевищує середнє по регіону, проте є нижчою, ніж середнє по району– 69,0 осіб/км². Чисельність населення Боратинської сільської територіальної громади станом на 1 січня 2023 року становить 19621 особу (табл. 4.1.1).

Таблиця 4.1.1. Чисельність населення Боратинської територіальної громади¹⁸

Населений пункт	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Темп приросту населення, 2023/2016 рр., %
Боратин	1315	1407	1510	1695	1899	2124	2285	2290	174,1
Баїв	752	788	782	789	754	752	716	716	95,2
Баківці	400	393	395	394	397	405	353	354	88,5
Вербаїв	261	264	267	268	264	265	266	266	101,9
Вікторяни	57	60	59	62	62	63	63	65	114,0
Гірка Полонка	2980	2880	3009	3033	3042	3050	3047	3046	102,2
Голишів	431	445	458	464	468	484	483	484	112,3
Городище	1058	1047	1022	1012	1042	1062	1067	1065	100,7
Коршів	733	705	696	686	688	690	677	677	92,4
Коршовець	456	458	461	463	457	469	461	460	100,9
Лаврів	1062	1055	1053	1048	1071	1065	1078	1076	101,3
Лучиці	109	110	112	116	121	120	122	122	111,9
Мстишин	269	270	275	270	254	261	256	256	95,2
Новостав	631	658	680	684	701	718	720	721	114,3
Оздів	582	579	589	592	592	603	603	605	104,0
Озеряни	298	296	297	297	299	298	268	269	90,3
Полонка	943	1180	1182	1191	1254	1280	1287	1287	136,5
Промінь	680	681	683	686	667	687	696	695	102,2
Радомишль	745	741	733	719	702	670	679	679	91,1
Ратнів	1000	980	995	978	965	984	985	986	98,6
Рованці	2023	2147	2286	2529	2737	2957	3065	3078	152,2
Романівка	94	92	91	87	85	85	86	86	91,5
Суховоля	137	136	135	135	131	133	129	128	93,4
Цеперів	230	231	215	210	205	204	210	210	91,3
Боратинська ТГ	17246	17603	17985	18408	18857	19429	19602	19621	113,8
<i>Середньорічний темп приросту населення громади, %</i>	-	102,1	102,2	102,4	102,4	103,0	100,9	100,1	-

¹⁸ За даними Боратинської сільської ради

Позитивною стороною громади є зростання чисельності жителів за останнє двадцятиріччя (2021/2001 рр.) – на 27,9 в.п., що порівняно із зменшенням кількості жителів у регіоні (на 3,1 в.п.) свідчить про значний людський ресурс та потенціал на майбутнє (рис. 4.1.1).

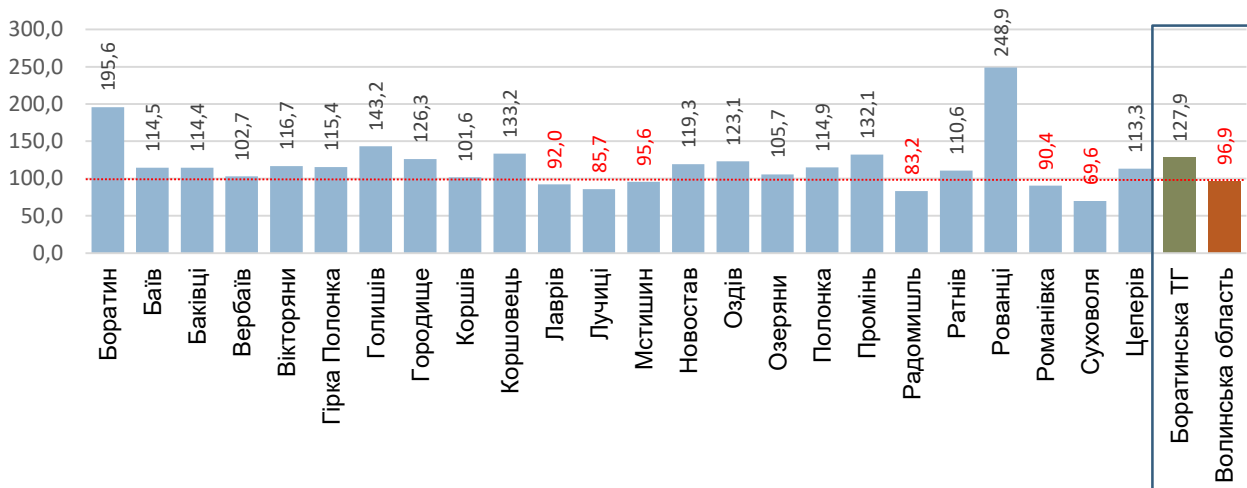

Рис. 4.1.1. Темп приросту населення у Боратинській громаді за останнє двадцятиріччя, 2021/2001 рр., %

Аналізуючи динаміку зміни чисельності жителів впродовж останніх років, помітна тенденція до зростання цього показника – у середньому кількість зареєстрованого на території громади населення щорічно зростає на 1,8 в. п. Водночас, темп приросту різниться в розрізі населених пунктів. Найвищим він є у селах Боратин (174,1%), Рованці (152,2%), Полонка (136,%%), тобто поселеннях, які безпосередньо межують із обласним центром м. Луцьком. У десяти населених пунктах спостерігається від’ємний темп приросту населення (Баїв, Баківці, Коршів, Мстишин, Озеряни, Радомишль, Ратнів, Романівка, Суховоля, Цеперів).

В розрізі адміністративно-територіального поділу Боратинської територіальної громади, на відміну від більшості територіальних громад України, відсутня концентрація населення в адміністративному центрі громади. Навпаки, у громаді є три населені пункти, де порівняно більша кількість жителів (загалом тут проживає 42,9% населення): Гірка Полонка (15,5% жителів громади), Рованці (15,7%) та Боратин (11,7%). У решті населених пунктів мешкає 0,3-6,6% населення у кожному (рис. 4.1.2).

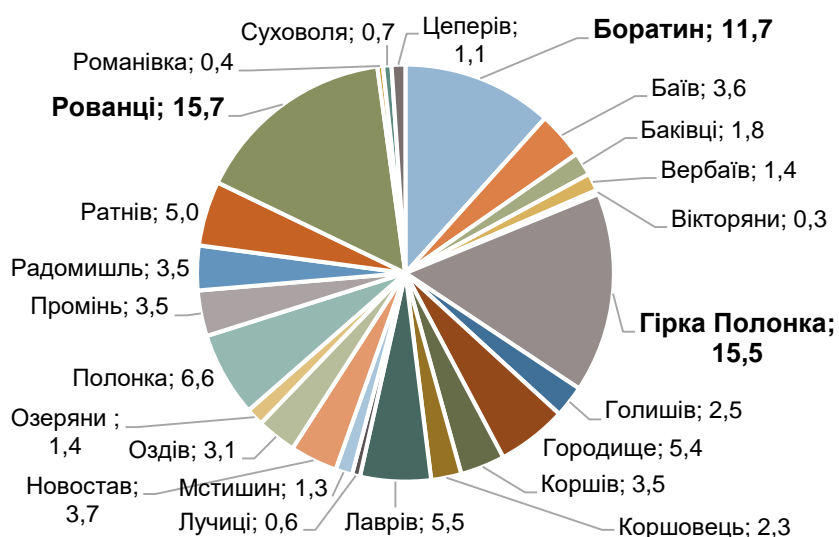

Рисунок 4.1.2. Структура населення Боратинської громади в розрізі населених пунктів, 2023 рік¹⁹

¹⁹ За даними Боратинської сільської ради

Аналіз динаміки чисельності населення Боратинської громади свідчить про стабільне зростання кількості жителів, які реєструються на її території. Це позитивний аспект, адже темп приросту по громаді становить 101,8%, а його причиною є передовсім позитивне сальдо міграції – у громаду прибуває значно більше осіб, ніж вибуває. Зважаючи на те, що чітко прослідковується залежність темпу приросту населення у населених пунктах від близькості такого пункту до м. Луцька, можна констатувати: причиною переселення у громаду є її вигідне географічне розташування. З другого боку, для Боратинської громади, як і для більшості територіальних громад навколо великих міст, характерне фактичне збільшення кількості населення без їх юридичної реєстрації у громаді. Такі громади часто є так званими «спальними районами» для жителів великих міст. Люди, будучи зареєстрованими, володіючи житлом і отримуючи усі соціальні послуги у місті, фактично проживають у населених пунктах поруч, користуючись комунальними послугами, місцевими дорогами, послугами вивезення ТПВ тощо. Це ризик для громади, оскільки відбувається додаткове навантаження на комунікаційні мережі, екологічний стан громади, і не виникає попиту на отримання соціальних послуг. Проте і перевага, адже це додатковий людський ресурс: у той час, як загалом по Україні спостерігається депопуляція населення, у приміській громаді цієї проблеми немає – тут відбувається постійне збільшення чисельності жителів.

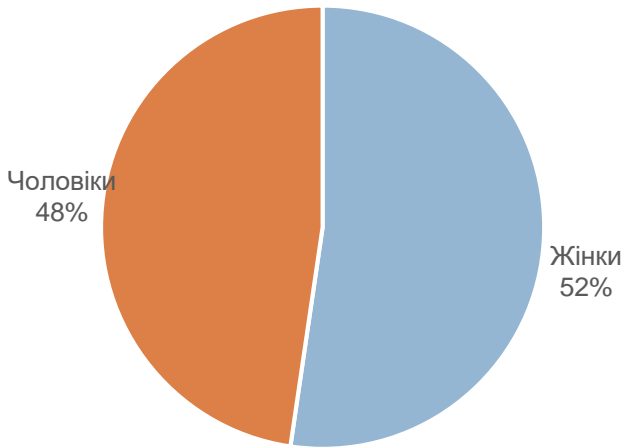
У віковій структурі населення частка дітей (0-17 років) становить 26,8%, осіб у працездатному віці (16-59 років) – 56,2%, осіб у віці 60 і більше років – 17,1%. За статевою структурою населення у громаді переважають жінки – 52%, частка чоловіків становить 48% (рис. 4.1.3, табл. 4.1.3, **додаток 8**).

Таблиця 4.1.3. **Вікова структура населення Боратинської громади, 2023 рік²⁰**

Показники	Населення у віці:				
	Молодшому за працездатний (0-15 років)	з них:		Працездатному (16-59 років)	Старшому за працездатний (з 60 років)
		діти дошкільного віку (0-5 років)	діти шкільного віку (6-18 років)		
Боратин	681	205	476	1281	328
Баїв	165	45	120	413	138
Баківці	85	20	65	201	68
Вербаїв	57	11	46	155	54
Вікторяни	21	7	14	30	14
Гірка Полонка	728	162	566	1711	607
Голишів	121	45	76	298	65
Городище	282	77	205	606	177
Коршів	170	43	127	391	116
Коршовець	129	22	107	249	82
Лаврів	216	51	165	632	228
Лучиці	29	8	21	65	28
Мстишин	66	21	45	150	40
Новостав	186	54	132	413	122
Оздів	140	32	108	345	120
Озеряни	73	21	52	145	51
Полонка	292	62	230	726	269
Промінь	191	48	143	379	125
Радомишль	151	48	103	402	126
Ратнів	246	63	183	581	159
Рованці	1122	347	775	1616	340
Романівка	25	5	20	44	17
Суховоля	24	7	17	75	29
Цеперів	52	16	36	111	47
Боратинська ТГ	5252	1420	3832	11019	3350

²⁰ За даними Боратинської сільської ради

СТАТОВА СТРУКТУРА НАСЕЛЕННЯ

ВІКОВА СТРУКТУРА НАСЕЛЕННЯ

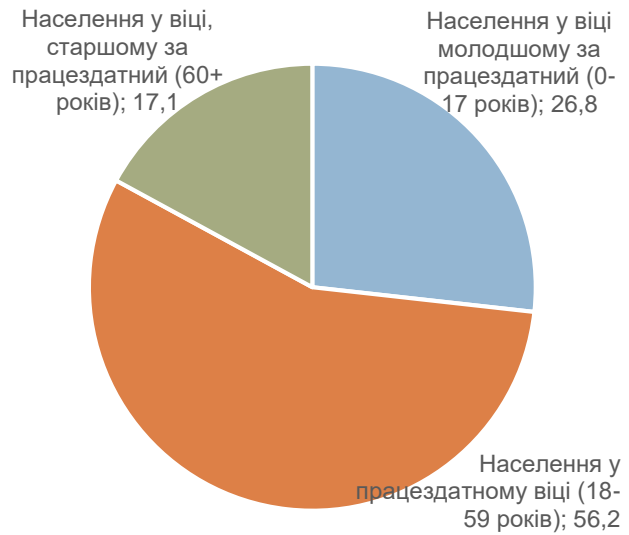

Рис. 4.1.3. Стативно-вікова структура населення, 2023²¹

Внутрішньо переміщені особи

З початком повномасштабних воєнних дій на території України показник чисельності населення Боратинської громади суттєвих змін не зазнав, що обумовлене віддаленням від окупованих територій і районів ведення активних бойових дій.

З 24 лютого 2022 року у громаді, як у більшості громад Заходу України, спостерігалось посилення міграційних потоків у двох напрямках: по-перше, виїзд жінок і дітей – жителів громади переважно закордон з метою забезпечення себе від можливих наслідків війни; по-друге, внутрішнє переміщення у громаду осіб з окупованих та територій, на яких ведуться активні бойові дії.

За період з 24 лютого 2022 року у громаді загалом зареєструвалися 1596 осіб²², з них 636 чоловіків та 960 жінок, тобто спостерігалось переважання кількості жінок у 1,5 рази. Більше ніж ½ ВПО – це молодь віком 14-35 років.

Станом на 1 лютого 2023 року у громаді залишаються 600 осіб²³, з них 203 дитини. Тобто на території громади з моменту переміщення залишилися тимчасово проживати 37,6% ВПО, що є доволі високою часткою.

Враховуючи офіційно зареєстрованих у громаді ВПО станом на лютий 2023 року, чисельність мешканців Боратинської ТГ збільшилася на 8,1%; якщо акцентувати лише на тих, хто станом тут залишається, цей показник становить 3,1%.

4.2. Зайнятість населення

Ситуація на ринку праці у Волинській області в останні роки характеризувалася деякими негативними тенденціями. Зокрема, чисельність зайнятого населення у регіоні у 2021 році порівняно з попереднім скоротилася на 3,9 тис. осіб і становила 360,2 тис. осіб, а рівень зайнятості населення у віці 15-70 років скоротився з 48,9% до 48,5%. Відбулося також зростання чисельності безробітного населення – на 0,5 тис. осіб. Рівень безробіття у регіоні

²¹ За даними Боратинської сільської ради

²² За даними Боратинської сільської ради

²³ За даними Боратинської сільської ради

зріс за цей період з 12,5% до 12,7% і суттєво (2,8 в. п.) перевищує середньоукраїнське значення (9,9%).

Понад 1/4 вільної робочої сили у регіоні припадає на обласний центр та навколишні громади (табл. 4.2.1).

Таблиця 4.2.1. Ситуація на зареєстрованому ринку праці у Волинській області за окремими підрозділами Волинського обласного центру зайнятості, 2022 р.²⁴

Показник	Луцька РФ ВОЦЗ		Луцький МЦЗ		Усього по Волинській області
	кількість	частка у загальному обсязі по Волинській області, %	кількість	частка у загальному обсязі по Волинській області, %	
Чисельність зареєстрованих безробітних, осіб	1245	5,3	5223	22,3	23435
Кількість осіб, які отримали послуги у центрі зайнятості, осіб	1567	4,9	8528	26,8	31815
Чисельність працевлаштованих безробітних, осіб	570	5,0	2374	20,9	11377
Чисельність безробітних, які проходили профнавчання, осіб	138	7,3	189	10,0	1897
Чисельність осіб, які отримували допомогу по безробіттю, осіб	1174	5,4	4800	22,0	21787
Кількість роботодавців, які надали інформацію про вакансії, осіб	241	5,5	1013	22,9	4428
Кількість вакансій, од.	890	5,3	5156	31,0	16635
Середній розмір заробітної плати у вакансіях, грн	9959	113,6	8001	91,3	8764

Серед них – Боратинська громада, де налічується 54 офіційно зареєстрованих безробітних (рис. 4.2.1).

Рисунок 4.2.1. Кількість зареєстрованих безробітних у Боратинській громаді²⁵

²⁴ За даними Волинського обласного центру зайнятості. URL: <https://vol.dcz.gov.ua/analytics/>

²⁵ За даними Боратинської селищної ради

Економіко-географічне розташування Боратинської громади відіграє вагомую роль у ситуації із зайнятістю серед її мешканців. Жителі громади мають доступ до найбільш розвинутого ринку праці у регіоні і у контексті пропонованих вакансій, і в розрізі їх диверсифікованості, адже мають можливість працевлаштування у великому місті. Саме на Луцьк припадає більше 1/3 вакансій у регіоні, а середній розмір заробітної плати у цих вакансіях співвіднесений з середнім по регіону та становить 8764 грн. З-поміж роботодавців на території Луцького району впродовж 2022 року було заявлено 6046 вакансій.

Боратинська територіальна громада і сама характеризується розвинутою економікою, тому жителі громади і мешканці навколишніх територій мають змогу працевлаштуватися на одному з підприємств, розташованих на її території. Серед основних роботодавців у громаді: ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ», ТзОВ «Волинь-зерно-продукт», ПП «Фабрика солодоців Ласка», ПрАТ «Унідавський цукровий завод», СГПП «Рать» (табл. 4.2.2). Зокрема, лише на ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ» заявлено 5000 робочих місць²⁶.

Таблиця 4.2.2. Найбільші роботодавці у Боратинській громаді²⁷

Роботодавець	Вид діяльності (основний)
ТзОВ «КРОМБЕРГ ЕНД ШУБЕРТ УКРАЇНА ЛУ» (близько 5 тис. робочих місць)	Виробництво електричного й електронного устаткування для автотранспортних засобів
ТзОВ «Волинь-зерно-продукт»	Оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин
ПП «Фабрика солодоців Ласка»	Виробництво сухарів і сухого печива; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок тривалого зберігання
ПрАТ «Гнідавський цукровий завод»	Виробництво цукру
СГПП «Рать»	Змішане сільське господарство

Важливо зауважити, що серед найбільших платників ПДФО немає суб'єктів бюджетної сфери, що свідчить: в основі економічного розвитку Боратинської громади – потужні підприємницькі структури.

У громаді високий рівень самозайнятості жителів – 867 ФОПів. Зважаючи на їх кількість, ФОПи забезпечують значну частину надходження від ПДФО (адже цей податок до місцевого бюджету сплачує 221 ФОП) та займають чільне місце у формуванні робочих місць.

Висновки

1. Боратинська територіальна громада є сільською. Для неї характерна відсутність вираженого адміністративного центру та концентрація населення у трьох населених пунктах, які знаходяться поблизу Луцька – Рованцях, Гіркій Полонці та адміністративному центрі громади с. Боратині (42,9% жителів). Щільність населення у громаді є вищою ніж в середньому по області, однак нижчою ніж у районі і становить 69,0 осіб/км².
2. Для громади як приміської характерна позитивна динаміка приросту населення для більшості населених пунктів (127,9% в середньому за останнє двадцятиріччя на фоні зменшення чисельності населення в регіоні) внаслідок міграції людей у громаду, в той час, як проблема депопуляції актуальна для переважної кількості громад в Україні. Основною причиною міграційного руху у громаду є її вигідне економіко-географічне розташування поблизу м. Луцька, що забезпечує доступ жителям до розвинутого ринку праці, товарного і ринку послуг, розвинутої диверсифікованої системи соціальних послуг.

²⁶ KROMBERG & SCHUBERT ЛУ. URL: <https://kroschu.com.ua/lutsk/>

²⁷ За даними Боратинської селищної ради

3. Позитивним є зростання чисельності жителів впродовж останнього двадцятиріччя (2001-2021) майже в усіх населених пунктах громади (у 18 з 24). Це свідчить про існуючий потенціал для розвитку усієї громади, а не лише її адміністративного центру і населених пунктів біля великого міста.
4. У громаді доволі висока частка осіб молодше працездатного віку (0-15 років, 26,8%), що є перевагою для розвитку громади на довгострокову перспективу і вказує на потенціал для розвитку людського капіталу.
5. В умовах повномасштабного вторгнення в Україну з лютого 2022 року у громаді зареєстровано 1596 ВПО, з яких більше 50% були особами молодше працездатного віку. Станом на початок 2023 року тут і досі проживає 600 осіб (з них 203 дитини). Тобто з моменту переміщення на території громади залишилися проживати 37,6% ВПО, що є доволі високим показником.
6. Мешканці Боратинської громади мають доступ до найбільш розвиненого ринку праці у регіоні – у контексті пропонованих вакансій і їх диверсифікованості, бо мають можливість працевлаштуватися у Луцьку і навколишніх селах. Важливо, що і сама громада характеризується розвинутою економікою та можливістю працевлаштування людей на одному з підприємств, розташованих на її території. У громаді високий рівень самозайнятості жителів (867 ФОПів), відповідно ФОПи займають чільне місце у формуванні робочих місць.

V. РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ

1.1. Транспортна інфраструктура

Волинська область знаходиться на невеликій відстані від столиць та більшості головних міст Центральної і Західної Європи, на інтенсивно зростаючих світогосподарських зв'язках в напрямках Захід-Схід та Північ-Південь, які реалізуються через відносно розвинену мережу транспортних магістралей, зокрема, Київ-Ковель-Варшава-Берлін, Київ-Ковель-Брест, Ковель-Луцьк-Львів, тощо. Щільність автодоріг з твердим покриттям (в км на 1000 км² території) в області перевищує середній по Україні показник (відповідно 277 і 269 км).

Таке економіко-географічне розташування сприяє транзитному потенціалу регіону і обумовлює його стратегічне значення для розвитку економіки країни і її інтеграції до європейської спільноти.

Боратинська територіальна громада у цьому контексті займає доволі вигідну географічну «точку» (рис. 5.1.1-5.1.2).

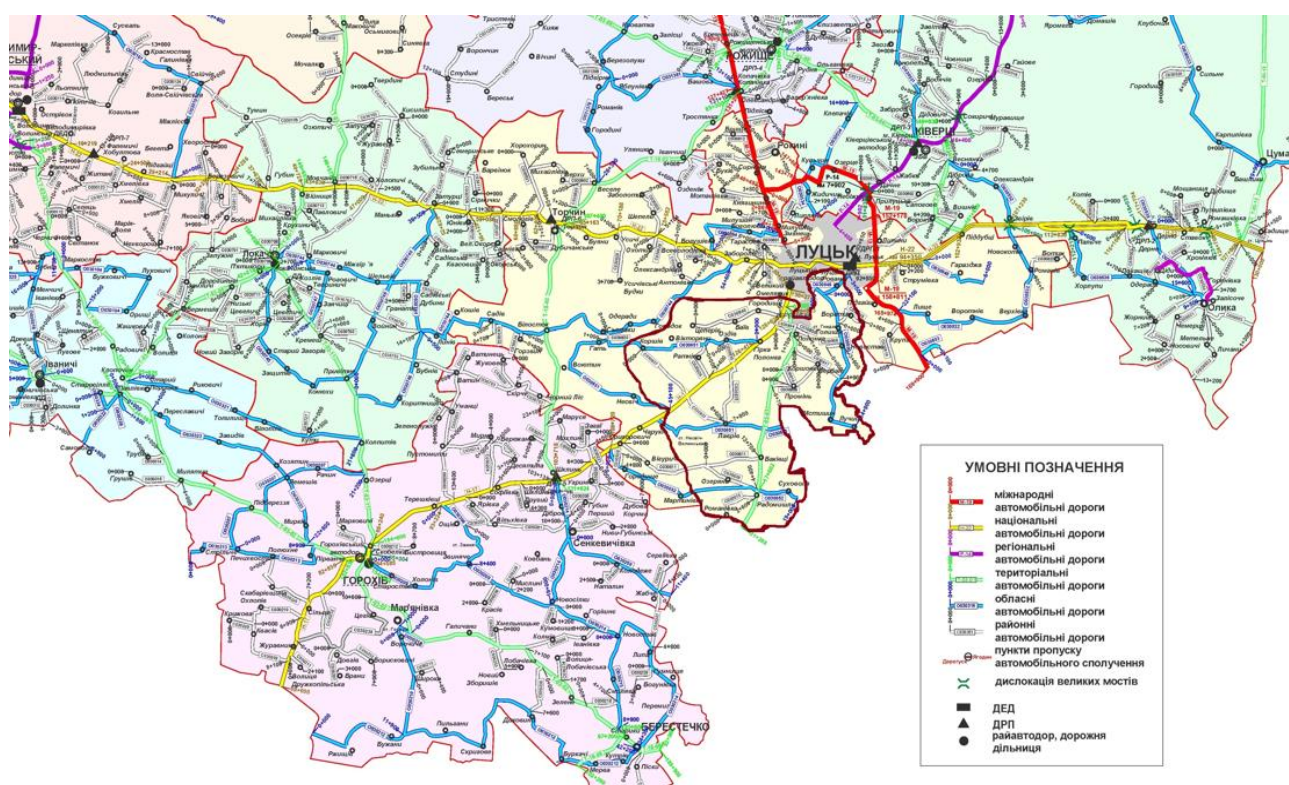

Рисунок 5.1.1. Боратинська громада у системі транспортних шляхів Волинської області

Протяжність доріг на території Боратинської територіальної громади становить 343 км.

Через територію громади проходять такі важливі транспортні шляхи:

- автомобільний *шлях національного значення Н 17*, який сполучає Луцьк з Радеховом та Львовом;
- автомобільний *шлях територіального значення Т 0303*, який простягається територією Луцького та Дубенського районів через Луцьк – Радомишль – Демидівку – Дубно.

Боратинська громада характеризується також близькістю до:

- *автомобільного шляху міжнародного значення М 19*, що сполучає прикордонний перехід Доманове (Волинська область) та автомобільний прикордонний перехід Порубне (Чернівецька область) та є частиною європейський маршрут Е85 (Литва – Білорусь – Україна – Болгарія – Греція);

- автошляху національного значення Н 22 Устилуг (пункт пропуску на кордоні з Польщею) – Луцьк – Рівне;
- автомобільна дорога регіонального значення Р 14 Луцьк - Дольськ.

Рис. 5.1.2. Карта транспортних шляхів, які пролягають по території Боратинської громади

Характеристика місця розташування та відстані від адміністративного центру Боратинської територіальної громади до обласного центру та інших географічних пунктів подана у табл. 5.1.1.

Таблиця 5.1.1. Відстань від адміністративного центру Боратинської територіальної громади до обласного центру та інших географічних пунктів²⁸

Показники	Відстань по автомобільних дорогах, км
Боратин – Луцьк (центр міста)	9,0
Боратин - Київ	405,0
Боратин – автомобільний/залізничний пункт пропуску на Державному кордоні «Ягодин – Дорогуск»	149,0
Боратин – автомобільний пункт пропуску на Державному кордоні «Устилуг – Зосін»	94,6
Боратин – залізничний пункт пропуску на Державному кордоні «Володимир-Волинський – Хрубешув»	80,7
Боратин – залізничний вокзал м. Луцька	10,6

Суттєвою перевагою розташування територіальної громади є відносна близькість до об'єктів інфраструктури залізничного транспорту – залізничний вокзал у м. Луцьку знаходиться на відстані 10,6 км.

²⁸ За даними Google maps. URL: <https://www.google.com.ua> > maps

За видами покриття більше ½ доріг є покриті асфальтом (172 км) та бруківкою (20 км); решта – чорнощобенові – 57 км, білощобенові – 34 км, ґрунтові – 60 км (рис. 5.1.3).

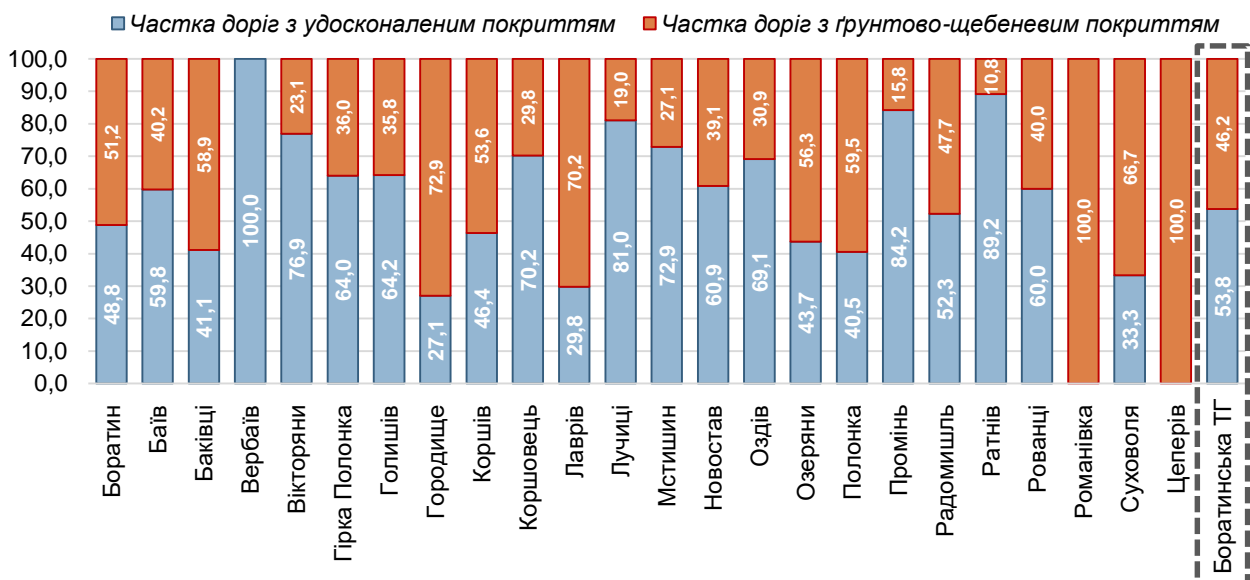

Рисунок 5.1.3. Характеристика вулично-дорожнього покриття населених пунктів Боратинської громади²⁹

Технічний стан доріг державного значення є задовільним, частина доріг місцевого значення потребують ремонту. Згідно рішення Боратинської сільської ради №6/7 від 23 квітня 2021 року визначено перелік доріг та ділянок доріг, які потребують капітального і поточного ремонту, проведення якого сприятиме підвищенню транспортно-експлуатаційних якостей доріг та комфортності проживання населення громади. Загалом визначено 87 таких об'єктів (додаток 9).

Транспортне сполучення

На території громади здійснюють пасажирські перевезення та функціонують 12 маршрутів. Їх протяжність, час перебування у дорозі, регулярність суттєво різняться. Найкраще організоване транспортне сполучення з населеними пунктами Боратин, Баїв, Гірка Полонка, Промінь. Значно нижча логістична доступність до сіл Коршів, Баківці, Романівка, Суховоля (табл. 5.1.2).

Окрім того, через громаду курсують маршрутні таксі, які сполучають обласний центр із населеними пунктами в сусідніх із Боратинською та інших територіальних громадах.

Таблиця 5.1.2. Перелік маршрутних таксі, які здійснюють пасажирські перевезення на території Боратинської громади³⁰

Населенні пункти	Маршрутне таксі	Перевізник	Періодичність
Луцьк – Гірка Полонка – Ратнів – Вікторяни – Коршів	385	ФОП Новак Микола Борисович	5 разів на день
Луцьк – Гірка Полонка – Оздів - Ратнів	441	ФОП Яницька Віра Степанівна	5 разів на день
Луцьк – Коршовець – Вербаїв – Мстишин - Лучиці	200	ПП Черній П. П.	приблизно щогодини
Луцьк - Промінь	201	ПП Колеснік О. А.	8 разів на день
Луцьк – Промінь - Лаврів	202	-	4 рази в день
Луцьк – Лаврів – Баківці – Радомишль – Озеряни	203	-	3 рази на день

²⁹ За даними Боратинської сільської ради

³⁰ За даними Боратинської сільської ради

Луцьк – Полонка – Промінь – Лаврів – Баківці – Радомишль - Суховоля	204	-	3 рази на день
Луцьк – Городище – Баїв - Цеперів	173	ПП Варшава	7 разів на день
Луцьк - Рованці	210	ФОП Фінюк Володимир Євгенович	Щогодини – щопівтора години
Луцьк – Боратин – Новостав – Голишів – Вербаїв - Мстишин	211	ФОП Царук Назарій Васильович	приблизно щогодини

5.2. Житлово-комунальна інфраструктура

Житловий фонд

Станом на 2023 рік у громаді налічується 6690 будинків (табл. 5.2.1), відповідно в середньому в одному домогосподарстві 2,9 осіб.

Багатоквартирний житловий фонд наявний лише у шести населених пунктах Боратинської громади. Станом на 2021 рік він налічував 57 будинків з загальною кількістю квартир 397 об'єктів, у яких проживала 1291 особа (табл. 5.2.2). У Боратинській територіальній громаді немає зареєстрованих ОСББ, мешканці громади не об'єднуються для спільного управління багатоквартирними будинками.

Одноквартирних (садибних) будинків у 2021 році налічувалося 6036.

Таблиця 5.2.1. Кількість домогосподарств у Боратинській громаді станом на 1 січня 2023 року³¹

Населений пункт	Площа населеного пункту, км ²	Кількість будинків	Кількість домогосподарств на 1 км ²	Середня кількість осіб у домогосподарстві
Боратин	7,2	775	107,6	3,0
Баїв	5,6	224	40,0	3,2
Баківці	11,1	158	14,2	2,2
Вербаїв	2,4	95	39,6	2,8
Вікторяни	0,32	42	131,3	1,5
Гірка Полонка	20	925	46,3	3,3
Голишів	3,4	169	49,7	2,9
Городище	4,7	304	64,7	3,5
Коршів	3,3	255	77,3	2,7
Коршовець	3,3	160	48,5	2,9
Лаврів	40,5	514	12,7	2,1
Лучиці	1,5	68	45,3	1,8
Мстишин	3,8	84	22,1	3,0
Новостав	5,7	238	41,8	3,0
Оздів	5,5	272	49,5	2,2
Озеряни	11,8	109	9,2	2,5
Полонка	7	396	56,6	3,3
Промінь	9,2	237	25,8	2,9
Радомишль	20	295	14,8	2,3
Ратнів	2,8	289	103,2	3,4
Рованці	9,8	890	90,8	3,5
Романівка	2	51	25,5	1,7
Суховоля	1,5	78	52,0	1,6
Цеперів	2,1	62	29,5	3,4
Боратинська ТГ	282,65	6690	23,7	2,9

³¹ За даними Боратинської сільської ради

Таблиця 5.2.2. Багатоквартирний житловий фонд Боратинської громади³²

Населений пункт	Кількість будинків	Кількість квартир	Чисельність жителів
Баківці	1	6	15
Боратин	6	33	101
Гірка Полонка	17	265	865
Ратнів	12	62	196
Рованці	6	21	51
Коршовець	15	16	63
Боратинська ТГ	57	397	1291

Розподіл населення Боратинської громади в розрізі місця проживання проживання	
■ Мешканці багатоквартирних будинків	■ Мешканці індивідуальної (садибної) забудови

Місця проживання	Мешканці багатоквартирних будинків (%)	Мешканці індивідуальної (садибної) забудови (%)
Боратин	4,9	95,1
Байв	0	100
Баківці	3,7	96,3
Вербайв	0	100
Вікторяни	0	100
Гірка Полонка	24,8	75,2
Голішів	0	100
Городище	0	100
Коршів	0	100
Коршовець	13,4	86,6
Лаврів	0	100
Лучиці	0	100
Мстишин	0	100
Новостав	0	100
Оздів	0	100
Озеряни	0	100
Полонка	7,8	92,2
Промінь	0	100
Радомишль	0	100
Ратнів	19,4	80,6
Рованці	1,8	98,2
Романівка	0	100
Суховаля	0	100
Цеперів	0	100

Комунальна інфраструктура

На території Боратинської громади функціонує **комунальне підприємство «Боратин»**, унітарне комунальне підприємство Боратинської сільської ради, на яке, серед іншого, покладено такі завдання: санітарне очищення зон багатоповерхових забудов, зон приватного сектору, інших об'єктів; механізоване вуличне прибирання; збирання, транспортування відходів, ліквідація несанкціонованих звалищ, утримання та експлуатація парків, скверів, площ. Для їх виконання КП використовує спеціально обладнані транспортні засоби (два сім'ятвовози СБМ-304/1). Утримання спеціально обладнаних транспортних засобів для збирання та перевезення побутових відходів здійснюється на території КП «Боратин» за адресом с. Боратин, вул. Центральна, 15. Територія бази становить 0,8 га, на території наявно адміністративне приміщення, бокси для утримання спецтехніки та протижелезних матеріалів, обладнано місце для миття та дезінфекції сміттевозів і контейнерів.

На території населених пунктів, на вулицях та провулках подекуди встановлено урни, які є комунальною власністю або власністю окремих установ, організацій та підприємств, встановлено біля магазинів, кафе, ресторанів, державних та муніципальних установ, закладів, приватних організацій, на автостанціях, автозаправках тощо, які очищаються власниками в міру їх заповнення.

Прибирання території населених пунктів Боратинської громади ведеться КП «Боратин» за розробленими графіками та маршрутами, а у випадках надзвичайних погодних умов – в авральному порядку або по мірі засміченості. Загальна площа літнього та зимового механізованого прибирання (вулично-дорожня мережа з удосконаленим покриттям) становить 1322987 тис. м². Частка літнього та зимового механізованого прибирання становить 57,5% в тому числі по окремих населених пунктах від 0% (с. Цеперів) до 91,2% (с. Ратнів).

Територія громади частково охоплена **вуличним освітленням**. Загальна протяжність мереж становить 185 км.

Порівняно з територіальними громадами Волинської області (через наближеність до обласного центру) Боратинська територіальна громада характеризується кращим рівнем

³² За даними Боратинської сільської ради

забезпечення інженерних мереж, хоча, як і у більшості громад, ця сфера є однією з найменше сучасно оснащених та потребує оновлення та розбудови.

Системою централізованого **водопостачання** Боратинська громада забезпечена частково. Мережі водопостачання наявні у 11-ти населених пунктах (Баїв, Боратин, Голишів, Коршів, Лаврів, Новостав, Радомишль, Ратнів, Рованці, Гірка Полонка, Полонка).

Водопровідні споруди потребують реконструкції. Значна частина мережі водопроводу знаходиться в аварійному стані та потребує заміни. Існуюча система водопостачання потребує значних капітальних вкладень для її реконструкції.

Проєктами генеральних планів населених пунктів передбачається будівництво нових водоводів, насосних станцій, а також резервуарів чистої води для забезпечення розрахункових витрат води населених пунктів у повній мірі.

Централізоване водовідведення наявна лише у незначній частині громади: у селах Ратнів (загальна протяжність мережі, яка обслуговує 30 будинків, становить 3 км), Гірка Полонка (загальна протяжність мережі становить 3,3 км), Рованці. Водовідведення здійснюється на каналізаційні очисні споруди м. Луцька. Потужність існуючих каналізаційних споруд м. Луцька забезпечує розрахунковий прийом стічної води в повному об'ємі.

Системи водовідведення потребують реконструкції. Значна частина мережі водовідведення знаходиться в аварійному стані та потребує заміни.

Домогосподарства, які не мають доступу до існуючої системи каналізування, використовують дворові каналізаційні системи, які зазвичай є малоефективними та наносять шкоду природному середовищу. Водночас, проблемою, попри часткову наявність систем централізованого каналізування у громаді, є відсутність очисних споруд.

Система поверхневого водовідведення (зливова каналізація) облаштована відкритого типу, локальні очисні споруди відсутні, випуски зливової води відбуваються в долини річок або за межі населених пунктів. Оскільки обсяги зливових вод незначні по причині малої щільності забудови за незначної кількості твердого покриття вулично-дорожньої мережі сільських населених пунктів, питання будівництва систем зливової каналізації у громаді не є актуальним.

Теплопостачання житлових будинків здійснюється від систем поквартирного опалення (багатоквартирні будинки) та автономних систем в одноквартирних будинках із присадибною ділянкою. Теплопостачання будівель бюджетної сфери та комерційних будівель здійснюється від автономних систем теплопостачання.

Основним паливом є природний газ. Частково використовується тверде деревне паливо.

Села Боратинської громади повністю **електрифіковані**.

5.3. Пошта і зв'язок

Послуги поштового зв'язку у Боратинській територіальній громаді надає сільське відділення поштового зв'язку №45605 ПАТ «Укрпошта», розташоване у адміністративному центрі громади с. Боратин. В усіх інших населених пунктах організоване переувне відділення поштового зв'язку ПАТ «Укрпошта».

На території громади також функціонує мережа кур'єрських служб доставки пошти «Нова Пошта» (вантажні відділення у селах Гірка Полонка та Рованці та 14 поштових відділень) (табл. 5.3.1).

Послугами мережі Інтернет, які надаються приватними провайдерами, охоплено практично усю територію громади. Окрім того, за даними Міністерства цифрової трансформації, дев'ять з десяти закладів ЗСО у Боратинській громаді підключені оптоволоконними лініями зв'язку. Винятком є лише Лаврівський ліцей (рис. 5.3.1).

Таблиця 5.3.1. Поштові відділення та поштомати у Боратинській територіальній громаді

Населений пункт	Тип відділення	Кількість	Адреса	Назва відділення
Укрпошта				
Боратин	Сільське відділення поштового зв'язку	1	вул. Центральна, 22	-
Усі населені пункти (окрім Боратина)	Пересувне відділення поштового зв'язку	-	-	-
Нова пошта				
Боратин	Поштове відділення	1	вул. Центральна, 44а	Відділення № 1 (до 30 кг)
Баїв	Поштове відділення	1	вул. Перемоги, 32	Відділення № 1 (до 30 кг)
Баківці	Поштове відділення	1	вул. Червоного Хреста, 1	Відділення № 1 (до 30 кг)
Вербаїв	Поштове відділення	1	вул. Дружби, 26	Відділення № 1 (до 30 кг)
Гірка Полонка	Вантажне відділення	1	вул. Горохівська, 106	Відділення № 1 (до 1000 кг)
Голишів	Поштове відділення	1	вул. Вишнева, 27	Відділення № 1 (до 30 кг)
Городище	Поштове відділення	1	вул. Шкільна, 18	Відділення № 1 (до 30 кг)
	Поштове відділення	1	вул. Миру, 45а	Відділення № 1 (до 30 кг)
Коршовець	Поштове відділення	1	вул. Квітнева, 37а	Відділення № 1 (до 30 кг)
Лаврів	Поштове відділення	1	вул. Колгоспна, 1а	Відділення № 1 (до 30 кг)
Новостав	Поштове відділення	1	вул. Центральна, 84	Відділення № 1 (до 30 кг)
Полонка	Поштове відділення	1	вул. Перемоги, 66	Відділення № 1 (до 30 кг)
Промінь	Поштове відділення, пункт приймання-видачі (до 30 кг)	1	вул. Центральна, 1	Відділення № 1 (до 30 кг)
Ратнів	Поштове відділення	1	вул. Перемоги, 9	Відділення № 1 (до 30 кг)
Рованці	Вантажне відділення	1	вул. Тополева, 40	Відділення № 1
	Поштове відділення	1	вул. Європейська, 3	Відділення № 2

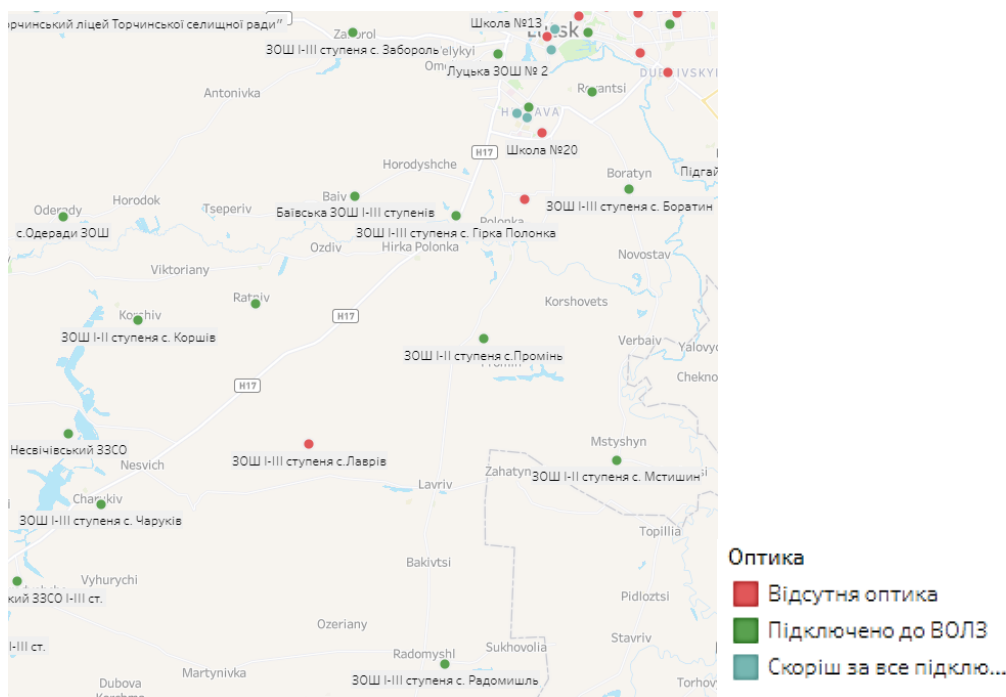

Рисунок 5.3.1. Наявність підключення шкіл Боратинської громади до оптично-волоконних ліній зв'язку³³

³³ Оптика в школах. Міністерство цифрової трансформації України. URL: https://thedigital.gov.ua/bb_schools

5.4. Фінансова інфраструктура

На території громади немає банківських установ, зважаючи на наближеність до обласного центру, жителі громади користуються послугами об'єктів фінансової інфраструктури міста Луцька.

5.5. Соціальна інфраструктура

Освіта

В умовах децентралізації повноважень і ресурсів Боратинська громада взяла на себе складне завдання та відповідальність за створення ефективного управління системою освіти на своїй території. Вона представлена у громаді розгалуженою мережею закладів освіти – 19-ма об'єктами (включаючи заклад позашкільної освіти) (табл. 5.5.1). Аналізуючи динаміку зміни кількості освітніх закладів у селах, які на різних етапах (у 2017 та 2020 роках) увійшли до складу громади, варто зауважити: кількість таких закладів не змінилася, процесу оптимізації розгалуженої мережі не відбулося.

Таблиця 5.5.1. **Заклади освіти Боратинської територіальної громади**³⁴

Показники	2017	2018	2019	2020	2021
Кількість дошкільних закладів, одиниць	8	8	8	8	8
Кількість дітей в дошкільних закладах, тис. осіб	512	527	531	501	536
Завантаженість дошкільних закладів (дітей на 100 місць)	100	103	104	98	105
Кількість загальноосвітніх навчальних закладів, одиниць	10	10	10	10	10
Кількість учнів у загальноосвітніх навчальних закладах, осіб	2049	2213	2306	2385	2507
Кількість вчителів у загальноосвітніх навч. закладах, осіб	236	253	254	256	271

Дошкільна освіта. Доступність до якісної освіти починається з дошкільної. Вона є базисом системного розвитку дитини, фундаментом творення якісно нового освітнього процесу.

У Боратинській територіальній громаді налічується вісім закладів дошкільної освіти (табл. 5.5.2).

Таблиця 5.5.2. **Заклади дошкільної освіти Боратинської громади**³⁵

Назва та місце розміщення	Рік побудови / капремонту ЗДО	Проектна потужність ЗДО	Фактична наповненість ЗДО	Рівень наповнення закладу, %
Баївський ЗДО (ясла-садок) «Золота рибка» Боратин, вул.Перемоги, 5а	1988	70	69	98,6
Боратинський ЗДО (ясла-садок) «Сонечко» Боратин, вул.Центральна, 20	1988	139	170	130,8
Гіркополонківський ЗДО №1 «Ромашка» Гірка Полонка, вул. Шкільна, 19	1979	53	60	113,2
Гіркополонківський ЗДО №2 «Калинка» Гірка Полонка, вул.Горохівська, 63г	1990-1993	80	48	60,0
Коршівський ЗДО «Ромашка» Коршів вул.Лесі Українки, 43	1994	50	27	54,0
Коршовецький ЗДО (ясла-садок) «Сонечко» Коршовець, вул. Квітнева, 47	2011 (капремонт)	23	22	95,6
ЗДО «Казка» Лаврів, вул.Шкільна, 1	2017	50	33	66,0
Ратнівський ЗДО (ясла-садок) «Барвінок» Ратнів, вул. Шевченка, 2	1973	43	41	95,3

³⁴ За даними Боратинської сільської ради

³⁵ За даними Боратинської сільської ради

З 24 населених пунктів дитячі садочки є у семи селах, тобто у третині поселень (Боратин, Баїв, Гірка Полонка, Коршів, Коршовець, Лаврів, Ратнів). За рівнем наповнення закладів (співвіднесення фактичної наповненості ЗДО та його проектної потужності) два ЗДО є переповненими. Суттєво переповненим є ЗДО в адміністративному центрі громади с. Боратині – заклад відвідує на 41 дитину більше, ніж визначено відповідно до проектної потужності. Деяко більша кількість дітей навчається також у Гіркополонківському ЗДО «Ромашка», але в селі є два дошкільних заклади (рівень наповненості яких дуже відрізняється). Натомість у невеликих селах (Коршів, Лаврів) ЗДО наповнені на 50-66%.

З огляду на те, що у 2021 році у громаді загалом налічувалося 1538 дітей віком 0-5 років, можна зауважити, дошкільною освітою у громаді забезпечено близько 40-50% дітей.

У ЗДО Боратинської громади працює 63 вихователі та 77 осіб технічного персоналу, тобто більше ніж ½ зайнятих у дитячих садочках є технічним персоналом.

Більшість будівель ЗДО побудовані у 1980-1990-ті роки, два заклади (у Коршовці та Лаврові). Водночас, основні проблеми та потреби ремонту не мають комплексного характеру, а є, радше, «точковими» (додаток 10).

Середня освіта. Мережа закладів загальної середньої освіти Боратинської територіальної громади представлена десятима навчальними закладами (табл. 5.5.3). Загалом у школах громади станом на 2022 рік навчається 2450 учнів (відповідно до даних Міністерства освіти і науки України).

Таблиця 5.5.3. Заклади загальної середньої освіти Боратинської громади

Назва ЗЗСО	Ступінь	Проектна потужність, осіб**	Кількість учнів, осіб*	Рівень наповнення закладу, %	Кількість класів, од.*	ФНК*	Кількість учителів (+інших працівників), осіб**
Баївський ліцей	I – III	198	201	101,5	11	18,3	22 (+13)
Боратинський ліцей	I – III	450	577	128,2	24	24,0	44 (+18)
КЗЗСО «Гіркополонківський ліцей»	I – III	320	522	163,1	23	22,7	44 (+21)
КЗЗСО Лаврівський ліцей»	I – III	144	143	99,3	11	13,0	22 (+12)
КЗЗСО «Радомишльський ліцей»	I – III	320	188	58,7	11	17,1	25 (+13)
КЗЗСО «Ратнівський ліцей»		300	145	48,3	10	14,5	21 (+12)
Рованцівський ліцей	I – III	180	475	263,9	20	23,8	42 (+17)
КЗЗСО «Коршівська гімназія»	I – II	115	76	66,1	9	8,4	15 (+4)
Мстишинська гімназія	I – II	100	84	84,0	9	9,3	16 (+5)
Промінська гімназія	I – II	100	96	96,0	9	10,7	16 (+5)

*Інформація щодо кількості учнів, класів та ФНК станом на січень 2022 рік наведена на основі: Інформаційної довідки щодо розрахунку обсягу освітньої субвенції на 2022 рік. Боратинська ТГ. Міністерство освіти і науки України

**Інформація надана Боратинською сільською радою

Згідно з Інформаційною довідкою щодо розрахунку обсягу освітньої субвенції на 2022 рік у Боратинській громаді, щільність учнів тут становить 8,5 учнів на км², розрахована наповнюваність класу становить 16,0, а фактична наповнюваність класів (ФНК) – 18,28. Половина закладів освіти характеризується вищою ФНК, ніж РНК по громаді (Баївський, Рованцівський і Боратинський ліцеї, КЗЗСО Гіркої Полонки і Радомишля) – тут навчається 77,8% учнів. Школи у Лаврові, Ратнові, Коршові, Проміні, Мстишині – нижчим (у цих закладах навчається 22,2% учнів) – нижчим.

Загалом у трьох найбільших за чисельністю населення населених пунктах (які, при цьому, межують з м. Луцьком) – Боратині, Рованцях та Гіркій Полонці – навчається 64,2% учнів.

Системою загальної середньої освіти у Боратинській громаді охоплено понад 60% дітей шкільного віку. Зважаючи на сусідство громади з містом-обласним центром та постійну міграцію людей у громаду, очевидно є ситуація, коли частина жителів громади, які живуть поблизу міста, обирають для навчання дітей заклади освіти у Луцьку (де є можливість, для прикладу, навчатися у спеціалізованих школах). Це звична ситуація для приміських громад. Водночас, ситуація у громаді із системою освіти не є критичною, адже тут не спостерігається «відтоку» учнів.

У рейтингу шкіл за результатами ЗНО у 2021 та 2020 роках (табл. 5.5.4) школи у с. Гірка Полонка та с. Баїв займають доволі високі позиції серед 355-ти закладів освіти у регіоні (60-ту і 90-ту відповідно, тобто входять у сотню кращих закладів Волині) та в Україні загалом (серед 11143 шкіл вони займають відповідно 1518 та 2387 позиції). Інші заклади освіти за успішністю учнів займають місця між 100 та 200.

Таблиця 5.5.4. Результативність закладів загальної середньої освіти Боратинської громади за ЗНО³⁶

Назва навчального закладу	Загальний рейтинг по Україні	Рейтинг Волинської обл.	Середній бал	Частка успішних тестувань, %	Середній бал			Динаміка у загальному рейтингу
					Математика	Англійська	Фізика	
2021								
Гіркополонківський ліцей	1518	60	150,75	98,5	128,4	154,7	138,5	
Баївська ЗОШ I-III ст.	2387	90	152,19	100,0	143,8	-	113,0	
ЗОШ I-III ст. с. Рованці	3382	129	135,99	92,4	118,7	132,2	-	
ЗОШ I-III ст. с. Боратин	3480	133	130,00	87,5	112,5	147,5	-	
ЗОШ I-III ст. с. Радомишль	4751	187	125,06	91,2	89,3	-	-	
2020								
ЗОШ I-III ст. с. Ратнів	4827	174	124,25	93,8	-	-	-	
ЗОШ I-III ст. с. Лаврів	4067	141	139,09	100,0	-	100,0	-	

³⁶ Рейтинг шкіл за результатами ЗНО: віджет за шість років. DUO. URL: <https://dou.ua/lenta/articles/zno-widget-2021/>

У більшості освітніх закладів є достатньо площі для забезпечення навчання учнів. Більшість приміщень освітніх закладів перебувають у задовільному або доброму стані, частково потребує оновлення матеріально-технічна база навчальних закладів. Основні потреби у добудові та оновленні матеріально-технічного стану закладів освіти наведено у **додатку 11**.

Система позашкільної освіти у Боратинській територіальній громаді представлена Дитячою школою мистецтв, яка розташована у с. Гіркій Полонці. Школу відвідує 85 учнів. З 2021 року у громаді відкрито філію музичної школи у Промінському старостинському окрузі, на базі якої діти навчаються гри на музичних інструментах за класами фортепіано та скрипки.

Охорона здоров'я

Система охорони здоров'я у Боратинській територіальній громаді представлена чотирма амбулаторіями загальної практики сімейної медицини (Боратин, Баїв, Гірка Полонка, Лаврів) (табл. 5.5.5, рис. 5.5.1-5.5.2).

Таблиця 5.5.5. **Заклади охорони здоров'я Боратинської територіальної громади**³⁷

Назва	Рік побудови / капремонту	Фактична наповненість	Кількість активних декларацій*	Кількість лікарів, яким подано декларації*	Основна потреба
Боратинська АЗПСМ	2010	130	4261	4	Капітальний ремонт
Гіркополонківська АЗПСМ	1999	110	3718	3	Потребує будівництва
Лаврівська АЗПСМ	2021	64	1810	1	Ремонт системи вентиляції та опалення, потребує будівництва гаража
Баївська АЗПСМ	2021	40	1202	1	Ремонт системи каналізації

*Згідно з даними Національної служби здоров'я України. URL: <https://edata.e-health.gov.ua/e-data>

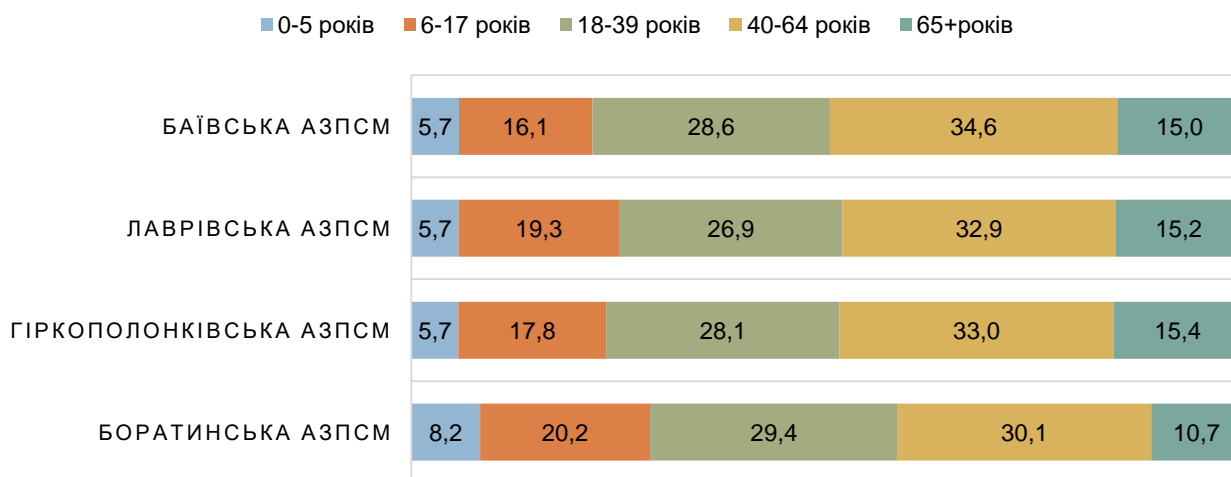
Рисунок 5.5.1. **Карта розміщення закладів охорони здоров'я на території Боратинської громади та груп послуг, які вони надають**³⁸

³⁷ За даними Боратинської сільської ради

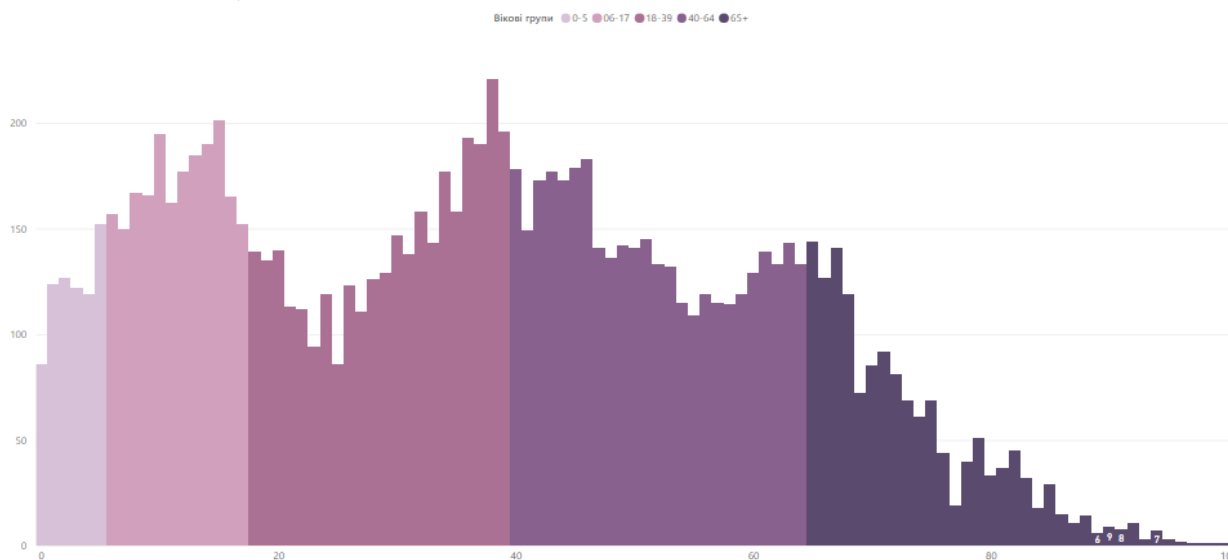
³⁸ Згідно з даними Національної служби здоров'я України. URL: <https://edata.e-health.gov.ua/e-data>

У медичних закладах є денні стаціонари, операційні блоки, окремі приміщення для щеплень, приміщення для аптечних пунктів. У селах Ратнові, Полонці, Оздові, Рованцях, Проміні, Мстишині, Радомишлі розташовані сім ФАПів.

За даними Національної служби здоров'я України з лікарями у громаді декларації на отримання медичних послуг підписали 10991 особа, тобто рівень охоплення населення становить 56,0%.

а) структура отримувачів медичних послуг в розрізі амбулаторій Боратинської громади

а) структура отримувачів медичних послуг Боратинської громади

Рис. 5.5.2. Структура отримувачів медичних послуг з тих, хто підписали декларації із лікарями, за віковими категоріями у закладах охорони здоров'я Боратинської громади³⁹

Аналіз покриття аптеками-учасницями програми реімбурсації лікарських засобів «Доступні ліки» амбулаторія у Боратині відноситься до закладів охорони здоров'я з відстанню 1-3 км до аптеки. Відстань до п'яти найближчих аптечних пунктів становить менше 4 км, при цьому, найближчі дві аптеки знаходяться на відстані до 0,5 км. Середня відстань до найближчої аптеки, яка діє за програмою «Доступні ліки» у громаді становить 1,9 км. Середня відстань від амбулаторії у с. Гірка Полонка до п'яти найближчих аптек-учасниць програми становить 5,2 км, у с. Баїв – 6,8 км, у с. Лаврів – 11,7 км (табл. 5.5.6).

³⁹ Згідно з даними Національної служби здоров'я України. URL: <https://edata.e-health.gov.ua/e-data>

Таблиця 5.5.6. Покриття аптеками-учасницями програми реімбурсації лікарських засобів («Доступні ліки») мережі первинної медичної допомоги у Боратинській громаді⁴⁰

Назва об'єкта	1 найближча аптека		2 найближчі аптеки		3 найближчі аптеки		Середня відстань до п'яти найближчих аптек	
	Середня відстань	Медіана, км	Середня відстань	Медіана, км	Середня відстань	Медіана, км	Середня відстань	Медіана, км
Боратинська АЗПСМ	0,0	0,0	0,5	0,5	2,3	2,3	1,9	2,3
Гіркополонківська АЗПСМ	4,9	4,9	5,2	5,2	5,3	5,3	5,2	5,3
Лаврівська АЗПСМ	11,3	11,3	11,5	11,5	11,7	11,7	11,7	11,7
Баївська АЗПСМ	6,7	6,7	6,8	6,8	6,9	6,9	6,8	6,9
Боратинська ТГ	5,7	5,7	6,0	6,0	6,6	6,6	6,4	6,6
Волинська область	5,7	5,8	6,0	6,0	6,5	6,1	6,4	6,1

Об'єкти інфраструктури у системі охорони здоров'я у громаді знаходяться у задовільному стані, а найбільші проблеми пов'язані із потребою проведення ремонтних робіт.

Адміністративні послуги

Центр надання адміністративних послуг є структурним підрозділом Боратинської сільської ради. Це відділ, в якому надаються адміністративні послуги через адміністратора шляхом його взаємодії з суб'єктами надання адміністративних послуг. ЦНАП забезпечує організаційну єдність фронт-офісу (власне ЦНАП) та бек-офісу (суб'єктів надання адміністративних послуг) в межах Боратинської сільської ради.

Структура ЦНАП включає центральний офіс в адміністративному центрі громади, територіальний підрозділ у другому найбільшому населеному пункті громади та сім віддалених робочих місця у старостинських округах (табл. 5.5.7).

Таблиця 5.5.7. Структура ЦНАП Боратинської територіальної громади⁴¹

Назва закладу	Місце розташування	Структура
Центральний офіс ЦНАП	Боратин, вул. Центральна, 15	Начальник відділу; адміністратори - 4; державний реєстратор
Територіальний підрозділ ЦНАП	Гірка Полонка, вул. Горохівська, 63а	Заступник начальника відділу ЦНАП; державний реєстратор; адміністратор
Віддалені робочі місця	Баїв, вул. Перемоги, 37	Адміністратор
	Лаврів, вул. Шкільна, 1	Староста; адміністратор
	Коршів, вул. Лесі Українки, 82	Староста
	Баківці, вул. Червоного Хреста, 12а	Староста
	Промінь, вул. Миру, 11	Староста; адміністратор
	Радомишль, вул. Центральна, 47	Адміністратор
	Ратнів, вул. Перемоги, 9	Староста; адміністратор

Рішення (№ 4/11) про створення ЦНАП Боратинської сільської ради як постійно діючого робочого органу і Положення про нього прийнято 3 березня 2021 року (<https://boratyn.ukraina.org.ua/sites/boratyn.ukraina.org.ua/files/inline-files/rishennya-4-sesii-no-11.pdf>). Окрім того, рішенням Боратинської сільської ради затверджено **Концепцію розвитку ЦНАП Боратинської сільської ради на 2021-2023 роки** (рішення № 4/10 від 3 березня 2021 року), яка спрямована на втілення у практику нових підходів у взаємовідносинах органів виконавчої влади та громадян за принципом «єдиного вікна», що дасть можливість

⁴⁰ Згідно з даними Національної служби здоров'я України. URL: <https://edata.e-health.gov.ua/e-data>

⁴¹ За даними Боратинської сільської ради

громадянам отримувати в одному приміщенні послуги різних адміністративних органів. Концепція визначає організаційно-правові питання функціонування ЦНАП, встановлює єдині засади організації структурного підрозділу та працівників сільської ради з надання якісних адміністративних послуг замовникам (фізичним та юридичним особам) через ЦНАП шляхом його співпраці із суб'єктами надання адміністративних послуг.

Ознайомитися з Концепцією можна на сайті громади: <https://boratyn.ukraina.org.ua/sites/boratyn.ukraina.org.ua/files/inline-files/rishennya-4-sesii-no-10.pdf>.

Соціальний захист населення

Надання послуг соціального захисту населення у Боратинській територіальній громаді здійснює Служба у справах дітей, сім'ї та соціального захисту населення (фактично працює – 3 особи).

Серед мешканців, які потребують соціальної підтримки, станом на 2023 рік у громаді налічувалося: 476 багатодітних сімей, 144 сім'ї, яким призначена державна допомога при народженні дитини, 217 сімей учасників АТО, 551 учасник бойових дій (служать станом на 1 січня 2023 року) та інші (табл. 5.5.8).

Таблиця 5.5.8. Мешканці Боратинської територіальної громади, які потребують соціальної підтримки, 2023 р.⁴²

Контингент, який потребує соціальної підтримки	Кількість
Внутрішньо переміщені особи	600
Діти, позбавлені батьківського піклування	33
Дитячі будинки сімейного типу	2
Багатодітні сім'ї	476
Сім'ї, яким призначена державна допомога при народженні дитини	144
Одинокі матері	120
Особи з інвалідністю	642
Особи похилого віку	2239
Учасники бойових дій, які брали участь у бойових діях на території інших держав	39
Ліквідатори та потерпілі I категорії/ дружини померлих ліквідаторів та потерпілих I категорії наслідків аварії на ЧАЕС	22
Сім'ї учасників АТО	217
Учасники бойових дій (ті, що служать станом на 1 січня 2023 року)	551

Сільська рада активно приймає та реалізовує численні програми в сфері соціального захисту населення та підтримки незахищених верств населення (соціального захисту дітей, профілактики бездоглядності та правопорушень у дитячому середовищі; забезпечення житлом дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; соціального захисту населення, тощо). З моменту прибуття у громаду у 2023 році ВПО громада взаємодіє з організаціями та міжнародними партнерами для надання соціально-психологічної та фінансової (програми грошової допомоги ВПО від міжнародних організацій) допомоги ВПО (у т. ч. проведено заходи за підтримки USAID «ГОВЕРЛА»).

Культура

Заклади культури, бібліотеки, музеї у Боратинській громаді відіграють основну роль у контексті збереження національної культурної спадщини, традицій, звичаїв та є осередками активного відпочинку жителів громади, їх культурного і духовного розвитку, розвитку творчості та організації дозвілля дітей.

⁴² За даними Боратинської сільської ради

У громаді збережено базову мережу закладів культури, до якої входять 10 будинків культури / народних домів(табл. 5.5.9); 10 бібліотек та два музеї.

Таблиця 5.5.9. Народні доми Боратинської територіальної громади

Споруда	Відвідувачів вміщує	Перелік гуртків	Події чи заходи, що викликають найбільший приплив гостей
Будинок культури с. Гірка Полонка	300	Хореографічний гурток; фольклорний гурток; вокально-хоровий гурток; читацький клуб за інтересами «Світанок»; театральний гурток; гурток художнього читання	Фестиваль Івана Купала на березі річки Черногузки, свято села, звітні концерти зразкового аматорського ансамблю народного танцю «Вертуни», виступи народного фольклорного ансамблю «Вербиченька»
Будинок культури с. Лаврів	280	-	Свято села, виступи вокального гурту
Народний дім «Просвіта» с. Ратнів	400	Фольклорний гурток; вокальний гурток; гурток художнього читання	Свято села, виступи народного тріо «Струни Ратнева» (академічний спів), виступи народного ансамблю народної пісні «Світлиця» (фольклор)
Клуб с. Коршів	150	Вокальний гурток; художнє читання; театральний гурток; хореографічний гурток	Свято села, масові гуляння, театральні замальовки
Клуб с. Озеряни	100	Вокальний гурток; соло-спів; гурток художнього читання; театральний гурток; хореографічний гурток	Свято села, виставки майстрів народного мистецтва
Будинок культури с. Баківці	250	Художнє читання; соло-спів; вокальний спів; вокальний дитячий гурток; театральний гурток	Свята села, виставки майстрів народного мистецтва, волонтерська діяльність
Будинок культури с. Радомишль	250	Гурток ляльки і книги «Світлячок»; краєзнавчо-екологічний клуб «Мрійник»	Свято села, масові гуляння
Будинок культури с. Городище	250	Хореографічний гурток (молодша, середня, старша групи); вокальний гурток; соло-спів; фітнес-клуб	Свято села, виставки майстрів народного мистецтва, виступи вокального тріо «ЯГОДИ», танцювального колективу «Mix style»
Клуб с. Новостав	100	Хоровий гурток; вокальний гурток; хореографічний гурток; соло-спів; духовний оркестр	Свято День дитинства, виступи зразкового духового оркестру, танцювального колективу «Flash dance»
Будинок культури с. Промінь	40	-	Свято села, виступи вокального колективу «Горлиця», відео майстер-класи (сторінка у Instagram)

Бібліотеки є у таких населених пунктах: Баківці, Гірка Полонка, Городище, Коршів, Коршовець, Лаврів, Промінь, Радомишль, Ратнів.

На території с. Гірка Полонка функціонує Музей-скансен «Чорна Рада» - історичний музей козаччини під відкритим небом, на території якого є, зокрема, вартова вежа, козацький курінь та бандерівська криївка-сховок. У с. Баїв – клуб-музей історії села та волинського бджільництва, де зібрано понад 2,5 тис. експонатів.

Громада щорічно організовує **Фестиваль Боратинської громади**. Фестиваль – щорічна подія, яка об'єднує навколо себе жителів та гостей громади для культурного спілкування, розваг і відпочинку.

Тематика проведених фестивалів у попередні роки така:

- 2018 рік – перший об'єднавчий фестиваль нової громади, рекорд України з набивання м'яча, гурт «Цвіт Кульбаби»;
- 2019 рік – еко-фестиваль з гутірками та майстер-класами, рекорд України з викладання найбільшої карти з вишитих рушників, гурт «Лісапетний батальйон»;
- 2020 рік – авто-фестиваль, зйомка і показ унікального фільму про людей громади, відео-привітання від Олега Винника;
- 2021 рік – етно-фестиваль.

Спорт

Боратинська громада – одна з найспортивніших в Україні, передовсім з огляду на визнання цього факту:

- по-перше, Міністерством молоді та спорту, яким Боратин визнано «найспортивнішим селом в Україні»;
- по-друге, Соціальним проектом «Сільський ревізор», яким Боратин названо спортивним селом 2018 року;
- по-третє, спортивний комплекс села став переможцем X Міжнародного конкурсу «Кришталева цеглина» у Любліні.

Мережа об'єктів спортивної інфраструктури громади включає 1 спорткомплекс, 11 волейбольних майданчиків та футбольних полів, 31 дитячий спортивно-ігровий майданчик.

Боратинський спорткомплекс розкинувся на площі 4,9 га. Тут розміщені кілька структурних зон: футбольні поля, бігові доріжки, метання списа, легка атлетика, туризм, недобудовані тенісні корти, ставок, волейбольна та баскетбольна площадки, недобудоване міні-поле зі штучним покриттям.

На території громади здійснюють діяльність понад 10 спортивних секцій та гуртків – туризм, спортивне орієнтування, футбол, легка атлетика, волейбол, фітнес, карате кіокушинкай, біатлон, лижний спорт. В останні роки набирає обертів розвиток веслування на байдарках та каное річками Черногузка і Стир. Зокрема, тут проводилися змагання відкритої першості Боратинської філії ОСДЮСШОР «Олімп» серед юнаків і дівчат, а також сплав для ветеранів АТО у межах всеукраїнського проекту за фінансової підтримки ЄС та МОМ.

5.6. Торгівля і послуги

У Боратинській територіальній громаді загалом функціонує 93 заклади торгівлі, які реалізують різні групи товарів, у т. ч. продукти харчування і непродовольчі товари. Наявність таких закладів в розрізі населених пунктів громади (табл. 5.6.1) дає змогу виявити: у трьох населених пунктах – Рованцях, Боратині і Гіркій Полонці (розташовані біля Луцька) – мережа закладів торгівлі є розгалуженою та представлена понад 10-ма магазинами. В інших поселеннях кількість магазинів значно менша, а в Вікторянах, Озерянах та Романівці закладів торгівлі немає.

Детальний перелік усіх закладів торгівлі із зазначенням їх власників наведена у додатку 12.

Таблиця 5.6.1. Мережа закладів торгівлі у Боратинській територіальній громаді

Населений пункт	Група товарів, що реалізується			Кількість закладів торгівлі
	Продовольча	Непродовольча	Змішана	
Боратин	10	1	1	12
Баїв	-	-	2	2
Баківці	-	-	3	3
Вербаїв	1	-	-	1
Вікторяни	-	-	-	-
Гірка Полонка	2	5	8	15
Голишів	2	-	-	2

Городище	-	-	3	3
Коршів	-	-	3	3
Коршовець	1	-	1	2
Лаврів	1	-	7	8
Лучиці	1	-	-	1
Мстишин	-	-	1	1
Новостав	3	-	-	3
Оздів	2	-	-	2
Озеряни	-	-	-	-
Полонка	1	1	2	4
Промінь	2	-	1	3
Радомишль	1	1	2	4
Ратнів	3	-	3	6
Рованці	8	7	1	16
Романівка	-	-	-	-
Суховоля	-	-	1	1
Цеперів	-	-	1	1
Боратинська ТГ	38	15	40	93

У сфері громадського харчування в громаді функціонує 15 закладів (табл. 5.6.2), з яких 6 – у Рованцях, 4 – у Гіркій Полонці, 2 – у Полонці та по одному закладі у Боратині, Лаврові, Радомишлі.

Таблиця .5.6.2. Мережа закладів громадського харчування у Боратинській громаді

Власник закладу	Адреса	Назва	Загальна площа, кв. м.	Кількість посадкових місць
ФОП Клекоць Руслана Олександрівна	с. Лаврів, вул.Центральна, 25	<i>Без назви</i>	167,4	40
ФОП Гач Ігор Богданович	с. Радомишль, вул. Центральна, 2	<i>«Гач Хаус»</i>	90	35
ФОП Близнюк Павло Григорович	с. Рованці, вул. Об'їзна	<i>Кафе «Timmy»</i>	-	-
ФОП Москвич Наталія Олексіївна	с. Боратин, вул. Центральна	<i>Ресторан «Алтея»</i>	-	-
ФОП Мякінін Вадим Борисович	с. Рованці, вул. Об'їзна	<i>Грузинська пекарня «Кетілі-Пурі»</i>	-	-
ФОП Панасюк Оксана Іванівна	с. Рованці, вул. Об'їзна	<i>Кафе «PRV»</i>	-	-
ФОП Чміль Євген Володимирович	с. Рованці, вул. Привітна, 51	<i>Кафе «Канна»</i>	-	-
ФОП Орловський Андрій Володимирович	с. Рованці, вул. Об'їзна	<i>Кафе «Американські бургери»</i>	-	-
ФОП Якимчук Володимир Валерійович	С. Рованці, вул. Тополева, 40	<i>Ресторан «Чевермето»</i>	200	250
ПП Андрійчук Олександр Іванович, ПП Михальська Тетяна Валентинівна	с. Гірка Полонка вул. Луцька, 4	<i>Бар «Тандем»</i>	200	130
ПП Пась Ніна Василівна	с. Гірка Полонка, вул. Луцька, 6	<i>Кафе «Буфет»</i>	35	30
ПП Романюк Юрій Феодосійович, ПП Касіч Валентин Міланович	с. Гірка Полонка, вул. Луцька, 3	<i>Бар «Каро»</i>	66,7	40
Полонківське споживче товариство	с.Полонка, вул. Перемоги, 21	<i>Бар</i>	87	30
Макеєв Максим Віталійович	с.Гірка Полонка, вул.Луцька, 16	<i>ПП «Вомакс» Готельно-ресторанний комплекс «ЗАГОРОД»</i>	380	45
ПП Войтович Людмила Володимирівна	с. Полонка вул. Перемоги, 21б	<i>Кафе-бар «Зустріч»</i>	100	30

Мережа закладів побутового обслуговування у Боратинській громаді складається з 16-ти суб'єктів господарської діяльності, які надають побутові та інші види послуг (табл. 5.6.3.). Серед таких: чотири суб'єкти, які надають перукарські послуги; дві автомийки; три автосервіси; чотири суб'єкти, які надають послуги заправлення паливом автотранспортних засобів; швейні та косметологічні послуги.

Таблиця 5.6.3. Мережа суб'єктів господарської діяльності (включаючи фізичних осіб), які надають побутові та інші види послуг

Послуги, що надаються	Власник підприємства сфери послуг	Адреса підприємства	Назва підприємства	Загальна площа, кв. м.
Перукарські послуги	ФОП Пастерук Тетяна Миколаївна	с.Лаврів вул.Шкільна,1	Без назви	25,6
	ФОП Галузій Вікторія Олександрівна	с. Боратин, вул. Шкільна, 66б	Перукарня «Майстерня краси»	40
	ПП Петенак Людмила Володимирівна	с.Гірка Полонка вул. Луцька,4	Будинок побуту	12
	ФОП Корженевська Марія Миколаївна	с.Гірка Полонка вул. Луцька,4	Будинок побуту	11
Послуги з миття автомобілів	ФОП Дубенська Світлана Анатоліївна	с. Рованці, вул. Об'їзна	Автомийка «Сам вош»	-
	ФОП Панасюк Оксана Іванівна	с. Рованці, вул. Об'їзна	Автомийка Кафе «PRV»	-
Послуги з технічного обслуговування і ремонту автотранспортних засобів	ФОП Мартинюк Андрій Леонтійович	с. Рованці, вул. Об'їзна	Автомайстерня	-
	ФОП Форманюк Людмила Василівна	с. Рованці, вул. Об'їзна,	Автосервіс «Рестарт»	-
	ФОП Якимчук Валентин Захарович	с. Коршовець, вул. Квітнева, 1а	СТО	-
Послуги заправлення паливом транспортних засобів	ФОП Семеніхін О.І.	с. Рованці вул. Європейська	ТОВ НК «Аветра»	-
	-	с. Рованці вул. Будівельна,1 а	ПАТ «Укрнафта»	-
	-	с. Рованці вул. Європейська,12	ТзОВ «Волинська нафтогазова компанія»	-
	ФОП Панчук І.П.	с. Голишів вул. Садова,81	ТОВ «Нафта-Панхім»	-
Послуги поштового зв'язку	ФОП Терещук Наталія Анатоліївна	с. Рованці, вул. Тополева	Вантажне відділення № 1 «Нова пошта»	-
Швейні послуги	ПП Вознюк Людмила Василівна	с.Гірка Полонка вул. Луцька,4	Будинок побуту	106
Косметологічні послуги	ФОП Клімук Ірина Володимирівна	с.Гірка Полонка вул. Луцька,4	Будинок побуту	9

5.7. Туризм

Боратинська громада має потенціал для розвитку короткочасного туризму – туризму вихідного дня.

Розвиток туризму у громаді на даний час представлений **фестивальним туризмом**. Вагомим тут є територіальне розташування громади – близькість до великого міста та транспортних шляхів. Завдяки вигоді географічного розташування на території села Рованці та міста Луцька щорічно (з 2007 року) проводиться **всеукраїнський фестиваль «Бандерштат»** - «фестиваль українського духу», який в середньому відвідує близько 10 тис. гостей з різних регіонів України та з-за кордону. Фестиваль ставить за мету: піднесення української національної ідеї серед молоді та творчих колективів; пропагування серед молоді життєвої активності та здорового

способу життя; увіковічення образу Степана Бандери як національного символу; допомога обдарованій молоді; утвердження бережливого ставлення до навколишнього середовища та екологічного виховання; пропаганду української мови, культури, цінностей та рідної музики.

Територіальна громада щороку, починаючи з 2018 року, проводить також **Фестиваль Боратинської громади**, який об'єднує навколо себе жителів та гостей громади для культурного спілкування, розваг і відпочинку. Щодо фестивалю має особливий напрям проведення:

- 2018 рік – перший об'єднавчий фестиваль нової громади, рекорд України з набивання м'яча;
- 2019 рік – еко-фестиваль з гутірками та майстер-класами, рекорд України з викладання найбільшої карти з вишитих рушників;
- 2020 рік – авто-фестиваль, зйомка і показ унікального фільму про людей громади;
- 2021 рік – етнофестиваль.

Боратинська громада славиться своєю історією, адже землі навколо міста завжди були привабливі для різних народів та поколінь. Тут були чеські колонії та польські поселення, знаходилися стратегічні національні об'єкти та мешкали видатні особистості. Нашарування культур різних часів і народів вражає та надихає на нові звершення. Одним з основних кредо Боратинської громади у контексті розвитку туристичного потенціалу є

«давня історія – мальовнича природа – багатівкові традиції – унікальні ремесла».

На території громади є низка туристичних об'єктів, що представляють ці напрями (табл. 5.7.1).

Таблиця 5.7.1. Туристичні об'єкти на території Боратинської громади⁴³

Назва об'єкту	Посилання на веб-ресурси із описом зазначених локацій
Свято-Успенська церква села Новостав	https://boratyn.ukraina.org.ua/news/u-novostavi-baevi-ta-ceperovi-vidznachayut-prestolne-svyato
Місце, де колись розташовувалася Новоставська папірня	https://lutsk.rayon.in.ua/news/180582-u-novostavi-u-davninu-diiala-unikalna-papirnia
Цеперів джерело «Безодня»	https://www.volyn24.com/news/141726-dzherelo-z-cilyuschoyu-vodoyu-bie-v-seli-na-volyni
Свято-Михайлівський храм села Промінь, Чудотворна ікона Божої Матері Пулганівської	https://boratyn.ukraina.org.ua/news/prominske-divo-ikona-bozhoi-materi-pulganivskoi
Свято-Пантелеймонівський храм села Рованці, чудотворний образ Великомученика і Цілителя Пантелеймона	https://boratyn.ukraina.org.ua/news/prestolne-svyato-u-rovancyakh-svyato-panteleymonivskomu-khramu-120-rokiv
Храм Воздвиження Хреста Господнього у Боратині	https://lutsk.rayon.in.ua/news/299552-u-boratini-vidznachaiut-hramove-svyato
Боратинський форт	https://boratyn.ukraina.org.ua/news/boratynskiy-fort-kurgan-pamyati-chi-strategichniy-viyskoviy-obekt
Клуб-музей історії села Баїв та Волинського бджільництва, перший пам'ятник бджолі на Волині	https://lutsk.rayon.in.ua/topics/381908-edinii-muzei-bdzhilnistva-pobudovanii-u-baevi
Джерельно-водний комплекс «Криниця»	https://suspilne.media/9658-dla-zanurena-u-voduna-volini-oblastuvali-23-misca/
Музей під відкритим небом «Козацька січ» села Гірка Полонка	https://boratyn.ukraina.org.ua/news/ekskursiya-hirka-polonka-stezhkamy-kozatskoyi-i-povstanskoyi-slavy-video
Джерело святих Косьми та Дем'яна	https://www.volynpost.com/news/82242-u-dzherelibilia-lucka-osviatyly-vodu
Музей історії села Лаврів	
Храм Святої Параскеви села Ратнів	https://lutsk.rayon.in.ua/news/342209-ratniv-istoriia-mistsevogo-hramu
Свято-Воздвиженська церква села Коршів	https://boratyn.ukraina.org.ua/news/istoriya-svyato-khrestovozdvyzhenskoyi-tserkvy-sela-korshiv

⁴³ За даними Боратинської сільської ради

У громаді є цікаві храми. У селі Новостав – семикупольна Свято-Успенська церква, яка є одним з найдавніших храмів не тільки Волині, а й України, побудований у 1681 році. Храм Воздвиження Хреста Господнього у Боратині зведений чеськими переселенцями у 1907 році у готичному стилі та оздоблений вітражами. Храм Святої Параскеви села Ратнів, пофарбований повністю у білий колір, завдяки чому вражає своєю величиною та унікальністю. Всередині встановлена унікальна копія іконостасу, оригінал якого колись прикрашав храм Софії Константинопольської до Османського періоду, куди Володимир Великий виряджав свою делегацію напередодні хрещення Русі. У селі Коршів розташована пам'ятка національного значення Свято-Хрестовоздвиженська церква, будівництво якої тривало впродовж 1577-1777 років. Крім того, у двох храмах на території громади є чудотворні ікони:

- чудотворна ікона Божої Матері Пулганівської, з часу написання якої минуло 265 років. Ікона зберігається у Свято-Михайлівському храмі села Промінь. Стан ікони, зображення та зміст житійних клейм свідчать про її історичну цінність. Ікона відноситься до малярської класики Волині і виготовлена, швидше за все, місцевими майстрами;
- чудотворний образ святого Пантелеймона – як свідчить напис на ньому, виготовлено й освячено його в 1895 році на горі Афон (у Греції), де зберігаються нетлінні мощі великомученика. За більш ніж століття біля ікони відбулося чимало зцілень, і сьогодні за молитвами біля неї Господь творить дива.

Мешканці громади активно пропагують вивчення історії рідного краю. За їх ініціативи та зусиллями місцевих активістів у громаді створені і діють єдиний на Волині музей бджільництва у с. Баїв, музей-скансен «Козацька Січ» та криївка УПА «Блок» між селами Гірка Полонка й Оздів, ведуться спроби популяризувати боратинський форт.

Боратинська сільська рада активно працює в напрямі розвитку власного туристичного потенціалу. Зокрема, у 2022 році розроблено **новий туристичний маршрут** в межах проєкту за підтримки USAID «ГОВЕРЛА», який вміщує три екскурсії: «Боратин – три села об'єднані історією» («Великий Боратин», «Малий Боратин», «Чеський Боратин» – зразки чеської архітектури, колишній костел, Боратинський форт); «Баїв – земля, де тече вода і мед» (клуб-музей історії села Баїв та Волинського бджільництва, перший пам'ятник бджолі на Волині, пасіка, джерело «Криниця»); «Гірка Полонка – стежками козацької і повстанської слави» (музей-скансен під відкритим небом «Козацька Січ», криївка-музей УПА «Блок»).

Висновки

1. Боратинська територіальна громада займає вигідну географічну позицію у контексті транзитного потенціалу Волинської області. Через територію громади проходять важливі транспортні шляхи (національного значення Н 17 Луцьк – Львів, територіального значення Луцьк – Дубно), вона розташована близько до автошляху, що є частиною європейський маршруту. Перевагою розташування територіальної громади є відносна близькість до об'єктів інфраструктури залізничного транспорту, автостанцій у м. Луцьк.

Технічний стан частина доріг місцевого значення є незадовільним, окремі ділянки потребують ремонту та підвищення транспортно-експлуатаційних якостей. Перелік таких доріг чітко визначений Боратинською сільською радою та включає 87 об'єктів.

Система транспортного сполучення у громаді розвинена на різному рівні та залежить від віддаленості від обласного центру і адміністративного центру громади.

2. Житловий фонд громади налічує більше 6,5 тисяч будинків, з яких 99% - це індивідуальні будинки. Для обслуговування житлового фонду та інших об'єктів, благоустрою населених пунктів громади створено комунальне підприємство «Боратин».

Громада у невеликій мірі забезпечена централізованим водопостачанням і водовідведенням, усі будинки електрифіковані. Рівень забезпечення інженерних мереж у Боратинській громаді співвідносний із ситуацією у більшості громад регіону – ця сфера є однією з найменше сучасно оснащених, а наявні мережі (зокрема, водовідведення та водопостачання) знаходяться в аварійному стані і потребують реконструкції.

Обслуговування житлового фонду та вивіз ТПВ здійснює КП «Боратин», проте частка охоплення господарств централізованим вивезенням відходів низька (48%) через низьке охоплення окремих населених пунктів.

3. Громада охоплена україномовним інформаційним покриттям, інтернет-покриттям. На її території на задовільному рівні розвинена мережа поштових відділень Укрпошти (відділення є у центрі громади, в інших населених пунктах організовані пересувні відділення) та добре – Нової пошти (відділення у 15-ти населених пунктах з 24-ох).
4. На території громади немає банківських установ. Зважаючи на наближеність до обласного центру, жителі користуються послугами об'єктів фінансової інфраструктури міста.
5. У Боратинській громаді широко розвинена соціальна інфраструктура: тут налічується 19 закладів освіти, 11 закладів охорони здоров'я, 10 клубів та 10 бібліотек, два музеї. Процесу оптимізації мереж соціальних закладів практично не відбулося.
6. Сфера освіти у громаді представлена закладами дошкільної, середньої та позашкільної освіти.

На території громади є вісім закладів дошкільної освіти у семи населених пунктах з 24-ох. Системою дошкільної охоплено приблизно 40-50% дітей відповідного віку, при чому, впродовж останніх років кількість дошкільнят у відповідних закладах постійно збільшується. Проблемою є територіальна нерівномірність охоплення населення послугами дошкільної освіти. Заклади дошкільної освіти у найбільших населених пунктах громади (Боратині та Гіркій Полонці) є переповненими, у невеликих селах заповненість дитсадків значно нижча (50-66%). Важливо зауважити, що більше ніж ½ зайнятих у ЗДО є технічним персоналом.

Хоча у громаді спостерігається позитивна динаміка кількості учнів у місцевих школах, мережа закладів шкільної освіти характеризується нерівномірністю завантаженості шкіл (у чотирьох закладах в найбільших населених пунктах навчається 77,8% учнів). Системою загальної середньої освіти у Боратинській громаді охоплено понад 60% дітей шкільного віку, що очікувано через близькість громади до обласного центру та його розвинутої освітньої мережі. Однак проблеми «масового відтоку» учнів у громаді немає. Серед причин – високі показники шкіл громади у рейтингу за результатами ЗНО.

Система позашкільної освіти у Боратинській громаді представлена школою мистецтв, яку відвідує 85 учнів.

7. У громаді розвинена система охорони здоров'я (чотири амбулаторії та сім ФАПів), нею охоплено 56,0% зареєстрованих жителів. У медичних закладах є денні стаціонари, операційні блоки, окремі приміщення для щеплень, приміщення для аптечних пунктів.
8. У громаді створено відділ ЦНАП. Його структура включає центральний офіс в адміністративному центрі громади, територіальний підрозділ у другому найбільшому населеному пункті громади та сім віддалених робочих місць у старостинських округах. З метою розвитку системи надання адміністративних послуг сільська рада прийняла і впроваджує Концепцію розвитку ЦНАП Боратинської сільської ради на 2021-2023 роки, яка спрямована на втілення у

практику нових підходів у взаємовідносинах органів виконавчої влади та громадян за принципом «єдиного вікна».

9. Надання послуг соціального характеру (послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, сім'ям, дітям, молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги за місцем проживання) у громаді здійснює Служба у справах дітей, сім'ї та соціального захисту населення.
10. У громаді розгалужена мережа закладів культури – 10 народних домів, 10 бібліотек та два музеї.
11. Боратинська громада – одна з найспортивніших в Україні (титул «найспортивнішого села в Україні»), тут розвинена мережа об'єктів спортивної інфраструктури (1 спорткомплекс, 11 волейбольних майданчиків та футбольних полів, 31 дитячий спортивно-ігровий майданчик)
12. Громада активно розвиває різні види туризму. Тут проводяться два фестивалі («Бандерштадт» та фестиваль громади), розроблено новий туристичний маршрут. Кредом Боратинської громади у контексті розвитку туристичного потенціалу є: «давня історія – мальовнича природа – багатотіпові традиції – унікальні ремесла».

VI. АРХІТЕКТУРА ТА МІСТОБУДУВАННЯ

6.1. Містобудівна документація

Основним інструментом регулювання планування, забудови та іншого використання територій територіальної громади є містобудівна документація, розроблення якої спрямоване на створення і підтримання повноцінного життєвого середовища. Містобудівна документація є основою для вирішення питань раціонального використання територій, регулювання розселення, встановлення та зміни меж населених пунктів тощо.

До компетенції місцевої ради у сфері містобудування належить затвердження відповідно до законодавства місцевих програм, генеральних планів відповідних населених пунктів, планів зонування територій, а за відсутності затверджених в установленому законом порядку планів зонування території - детальних планів територій.

Основним документом, який визначає напрями і межі територіального розвитку населеного пункту, є його генеральний план як основа для розробки зонування території та подальшого її розвитку. Генеральний план населеного пункту - одночасно містобудівна документація на місцевому рівні та земельпорядна документація, що визначає принципи вирішення розвитку, планування, забудови та іншого використання території населеного пункту

Відповідно до Закону «Про регулювання містобудівної діяльності» забудова територій має здійснюватись виключно на підставі затвердженої містобудівної документації. Зокрема, реалізація інвестиційних проєктів потребує наявності планів зонування території або детальних планів територій для видачі забудовникам містобудівних умов та обмежень. Детальний план території – одночасно містобудівна документація на місцевому рівні та земельпорядна документація, що визначає планувальну організацію та розвиток території;

Наявність та доступність містобудівної документації значно спрощує та зменшує тривалість процедури оформлення документів на землю, отримання техумов та вихідних даних на проєктування, будівництво та прийняття в експлуатацію об'єкту. Старі генеральні плани ускладнюють процедуру інвестування у розвиток територій, адже такий генплан може не відповідати реальній ситуації.

Боратинська територіальна громада складається з 24 населених пунктів. З них лише сім мають генеральні плани: Рованці, Вербаїв, Коршовець, Лучиці, Мстишин, Промінь – плани розроблені у 2014 році, Коршів – план розроблений у 2015 році.

Сім населених пунктів (Боратин, Новостав, Голишів, Баїв, Городище, Цеперів, Оздів) мають розроблені генеральні плани, проте вони не затверджені на даний час.

Десять населених пунктів не мають розроблених генеральних планів, це такі поселення: Радомишль, Романівка, Суховоля, Баківці, Озеряни, Гірка Полонка, Полонка, Лаврів, Ратнів, Вікторяни.

Висновки

1. 7 з 24 населених пунктів громади мають розроблені генеральні плани. Більшість з них затверджені у 2014-2015 роках. У семи населених пунктів генеральні плани є розробленими, проте не затвердженими.
2. Відсутність генеральних планів у десяти населених пунктів створює перепони для економічного розвитку громади, ускладнюючи процедуру інвестування у розвиток територій.

VII. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО

7.1. Галузевий розподіл економіки

Роль економіко-географічного розташування Боратинської територіальної громади прослідковується у контексті зростання кількості населення, розвитку ринку праці, доступу до ринків товарів і послуг, можливостях отримати диверсифіковані якісні соціальні послуги, потенціалу громади як місця інвестування та розвитку підприємництва тощо. Громада характеризується **одним з найвищих показників фінансової віддачі території у регіоні** (48 грн), займаючи четверту позицію в рейтингу громад Волинської області, вдвічі перевищуючи середньообласний показник (22,5) та випереджаючи за цим показником сусідні громади (в тому числі і Луцьку територіальну громаду)⁴⁴.

Станом на 1 січня 2023 року у територіальній громаді зареєстровано, функціонують і є платниками податків до місцевого бюджету 1351 суб'єкт господарювання. З них 490 є юридичними особами (36,3% від загальної кількості суб'єктів господарювання у громаді) та 861 фізична особа підприємець (63,7%) (табл. 7.1.1).

Таблиця 7.1.1. Суб'єкти підприємництва Боратинської територіальної громади⁴⁵

Населений пункт	Кількість суб'єктів господарювання	з них:			
		Юридичні особи		Фізичні особи	
		кількість, од.	частка, %	кількість, од.	частка, %
Баїв	29	8	27,6	21	72,4
Баківці	26	10	38,5	16	61,5
Боратин	182	65	35,7	117	64,3
Вербаїв	17	3	17,6	14	82,4
Вікторяни	1	1	100,0	-	-
Гірка Полонка	234	73	31,2	161	68,8
Голишів	36	14	38,9	22	61,1
Городище	65	24	36,9	41	63,1
Коршів	43	23	53,5	20	46,5
Коршовець	25	13	52,0	12	48,0
Лаврів	65	27	41,5	38	58,5
Лучиці	3	2	66,7	1	33,3
Мстишин	12	8	66,7	4	33,3
Новостав	37	7	18,9	30	81,1
Оздів	23	5	21,7	18	78,3
Озеряни	8	3	37,5	5	62,5
Полонка	82	26	31,7	56	68,3
Промінь	50	20	40,0	30	60,0
Радомишль	29	13	44,8	16	55,2
Ратнів	43	16	37,2	27	62,8
Рованці	329	127	38,6	202	61,4
Романівка	4	1	25,0	3	75,0
Суховоля	2	-	-	2	100,0
Цеперів	6	1	16,7	5	83,3
Боратинська ТГ	1351	490	36,3	861	63,7

Аналізуючи кількість зареєстрованих суб'єктів господарювання у громаді за 2020-2022 роки, видно: війна мала стримуючий вплив на динаміку «запуску» бізнесу. Якщо у 2021 році було зареєструвано на 104 суб'єкти господарювання ФОП, в умовах війни – тільки 32, тобто втричі мене (табл. 7.1.2).

⁴⁴ За даними інформаційно-аналітичного дашборду. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/14281>

⁴⁵ За даними Боратинської сільської ради

Таблиця 7.1.2. Динаміка кількості суб'єктів господарювання у Боратинській територіальній громаді у довоєнний період та в умовах війни⁴⁶

Вид економічної діяльності	2020	2021	2022	Станом на 20.01.2023
Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	51	56	58	58
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	2	2	1	1
Переробна промисловість	74	74	75	75
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	-	-	-	-
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	4	5	5	5
Будівництво	54	59	58	58
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	523	563	563	567
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	123	135	142	143
Тимчасове розміщування й організація харчування	27	29	30	30
Інформація та телекомунікації	33	50	60	60
Фінансова та страхова діяльність	4	4	4	4
Операції з нерухомим майном	26	26	27	27
Професійна, наукова та технічна діяльність	41	53	59	60
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	60	62	66	66
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	15	14	14	14
Освіта	19	20	21	22
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	10	12	13	13
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	2	3	3	3
Надання інших видів послуг	97	103	109	110
Надання інших видів послуг	1	1	-	-
Інші види діяльності	1	-	-	-
ВСЬОГО	1167	1271	1308	1316

Аналізуючи структуру економіки Боратинської територіальної громади в розрізі суб'єктів господарювання з числа юридичних осіб, прослідковується залежність їх розміщення у населених пунктах від близькості до міста Луцька. Четверть усіх підприємств зареєстровано у с. Рованцях – 127 юридичних осіб, у Боратині та Гіркій Полонці – 65 та 73 суб'єкти відповідно (разом 28%) (рис. 7.1.1).

⁴⁶ За даними Боратинської сільської ради

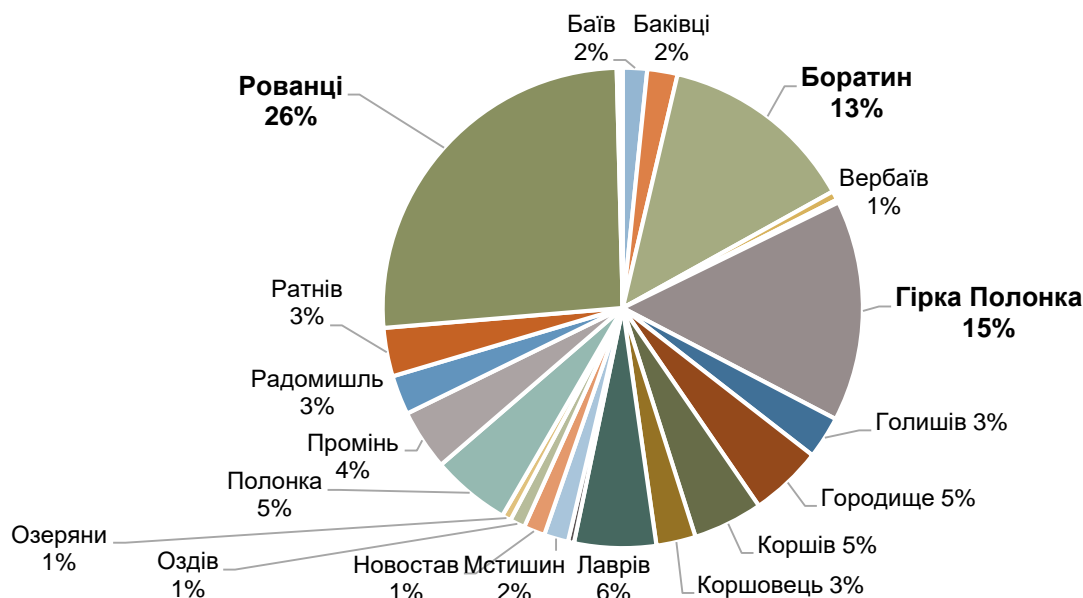

Рис. 7.1.1. Структура підприємств, які функціонують на території Боратинської громади, в розрізі населених пунктів⁴⁷

Аналіз структури суб'єктів господарювання юридичних осіб дав змогу констатувати (рис. 7.1.2):

Рис. 7.1.2. Структура економіки Боратинської територіальної громади в розрізі суб'єктів підприємництва з числа юридичних осіб⁴⁸

- практично кожне третє підприємство (27,7%) функціонує у сфері оптової і роздрібної торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів (83 суб'єкти, зокрема, ТзОВ «Волинь-зерно-продукт» та ТзОВ «Вілія-Трейд», Волинське регіональне торговельне представництво ТзОВ «Укравіт Сайенс Парк», ТзОВ «Волиньфарм», ТзОВ «Автоцентр Захід» тощо); серед підприємств цього напрямку економічної діяльності є також найбільші платники податків до бюджету громади;

⁴⁷ За даними Боратинської сільської ради

⁴⁸ За даними Боратинської сільської ради

- сільського господарства, лісового та рибного господарства – 45 суб'єктів (14,9%). Серед суб'єктів господарювання у сфері сільського господарства функціонують найбільші платники податків до місцевого бюджету – ДП ДГ «Перемога» Волинської ДСГДС НААН України, ТзОВ «Україна-Баїв», СПП «Рать»;
- сферу переробної промисловості представляє 41 суб'єкт господарювання (13,5% усіх суб'єктів бізнесу юридичних осіб (найбільші – ТзОВ «Kromberg & Schubert Ukraine», ПАТ «Гнідавський цукровий завод», ПП «Фабрика солодоців «Ласка», ТзОВ «Укравіт Сайенс Парк», ДП «Завод якісних металів»);
- транспорту і складського господарства – 34 суб'єкти (11,2%), які теж належать до найбільших платників податків до місцевого бюджету (ТзОВ «Трансденіром», ПП «Транс-Експрес», ТзОВ «Легіт Транс»);
- сферу будівництва – 28 компаній (9,2%), хоча компаній цього виду економічної діяльності немає серед найбільших платників податків до місцевого бюджету.

Населення Боратинської територіальної громади має можливість працевлаштування на території своєї громади. До суб'єктів господарювання, які створили найбільше робочих місць у громаді, відносяться Серед основних роботодавців у громаді: ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ», ТзОВ «Волинь-зерно-продукт», ПП «Фабрика солодоців Ласка», ПрАТ «Унідавський цукровий завод», СГПП «Рать». Зокрема, лише на ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ» заявлено 5000 робочих місць

Ці підприємства – серед основних платників податків до місцевого бюджету (табл. 7.1.3).

Таблиця 7.1.3. Найбільші платники податків до бюджету Боратинської територіальної громади (заПДФО та майновими податками), січень-жовтень 2021 та 2022 років⁴⁹

Вид економічної діяльності	Суб'єкт господарювання	2021		2022	
		Сума сплачених податків, тис. грн	Часка сплачених суб'єктом податків, %	Сума сплачених податків, тис. грн	Часка сплачених суб'єктом податків, %
Переробна промисловість	Разом	62136,6	53,0	54205,9	40,2
	ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна»	55926,5	47,7	46786,7	34,7
	ПАТ «Гнідавський цукровий завод»	2572,9	2,2	4171,8	3,1
	ПП «Фабрика солодоців «ЛАСКА»	886,5	0,8	760,5	0,6
	ПП «Мідас-Трейд»	518,8	0,4	50,0	0,0
	ПП «Прагматек»	369,0	0,3	0,0	0,0
	ТзОВ «Укравіт Сайенс Парк»	607,0	0,5	0,0	0,0
	ТзОВ «Біо Пек»	0,0	0,0	957,6	0,7
	ТзОВ «Фондтранс»	565,0	0,5	467,2	0,3
	ДП «Завод якісних бетонів»	690,8	0,6	1012,1	0,8
Оптова і роздрібна торгівля	Разом	9976,8	8,5	8069,8	6,0
	ТзОВ «Волинь-зерно-продукт»	9449,3	8,1	8025,2	5,9
	ТзОВ фірма «Волиньфарм»	527,4	0,4	44,6	0,0
Сільське господарство, лісове та рибне госп-во	Разом	2972,8	2,5	2804,3	2,1
	СПП «Рать»	2406,2	2,1	2041,7	1,5
	ДП ДГ «ПЕРЕМОГА»	566,6	0,5	762,6	0,6
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	Разом	548,2	0,5	338,3	0,3
	НЕК «Укренерго»	548,2	0,5	338,3	0,3
	Разом	1767,0	1,5	1037,6	0,8

⁴⁹ За даними Боратинської сільської ради

Операції з нерухомим майном	ТзОВ «Панхім-Інвест»	892,4	0,8	547,4	0,4
	ТзОВ «Україна-Баїв»	459,7	0,4	306,2	0,2
	ТзОВ «Геліос-Капітал»	414,9	0,4	184,0	0,1
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	Разом	1201,7	1,0	780,7	0,6
	ТОВ «Легіт Транс»	484,8	0,4	437,4	0,3
	ТОВ «Трансденіром»	378,7	0,3	32,2	0,0
	ПП «Транс-Експрес»	338,3	0,3	311,1	0,2
20 найбільших платників податків		78603,1	67,0	67236,7	49,8
Загалом сплачених податків до місцевого бюджету		117329,1	100,0	134908,2	100,0

Аналізуючи сплату ПДФО та майнових податків до бюджету громади, видно, що 20 найбільших платників податків у 2021 році сплатили до бюджету 67,0%, а у 2022 році – 49,8% податків. З них, у розрізі видів економічної діяльності найбільшими платниками податків є суб'єкти господарювання у сфері переробної промисловості (40,2% надходжень у 2022 році), адже серед 20-ти найбільших платників дев'ять суб'єктів функціонують саме у цій сфері. Найбільш представлені в економіці громади види діяльності – оптова і роздрібна торгівля та сільське господарство – забезпечують лише відповідно 6,0% та 2,1% надходжень.

Водночас за результатами проведеного аналізу чітко прослідковується залежність бюджету Боратинської громади від сплати податків одного суб'єкта – ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна». Це підприємство у 2021 році забезпечило 47,7% надходжень ПДФО та майнових податків, у 2022 році – 34,7%. Залежність місцевого бюджету від одного платника супроводжується зростанням ризику втрати важливого джерела податків та зниження рівня фінансової спроможності громади.

Релокація бізнесу

На територію Боратинської громади офіційно не перереєстровано жодного підприємства, яке релокувалося з окупованих чи територій, де ведуться активні бойові дії. Однак, фактично на територію громади переїхало два суб'єкти господарювання. Серед них фермерське господарство з розведення овець з Донеччини та ГО «Територія життя – Україна».

7.2. Сфера торгівлі

Вигідне географічне розташування і близькість до м. Луцька позитивно впливають на розвиток сфери торгівлі і послуг на території Боратинської територіальної громади. Оптова і роздрібна торгівля займають найбільшу частку (майже 1/3) у структурі економіки громади.

Серед суб'єктів господарювання, які працюють у цих сферах – як юридичні, так і фізичні особи-підприємці. Юридичних осіб у сфері оптової і роздрібною торгівлі налічується 83 суб'єкти (табл. 7.2.1).

Важливо зауважити, що у громаді велика кількість підприємств, які спеціалізуються на оптовій торгівлі (без врахування торгівлі автотранспортними засобами та мотоциклами). – 65,1% від усіх суб'єктів у цій сфері. Серед них, зокрема, шість підприємств, які здійснюють оптову торгівлю зерном. Серед найбільших підприємств у цій сфері – дві компанії ТМ «Вілія»: торговельні підприємства ТзОВ «Волинь-зерно-продукт» та «Вілія-Трейд». Компанії ТМ «Вілія» входять до рейтингу 100 найбільших агрохолдингів України. У громаді також широко представлена сфера оптової торгівлі деревиною, будівельними матеріалами і санітарно-технічним обладнанням – тут функціонує шість підприємств.

Сфера роздрібною торгівлі представлена 19-ма підприємствами. Добре представлена у громаді оптова і роздрібна торгівля автотранспортними засобами і мотоциклами, їх ремонту – 10 підприємств.

Таблиця 7.2.1. Підприємства у сфері оптової і роздрібної торгівлі, які функціонують на території Боратинської територіальної громади, у розрізі видів економічної діяльності⁵⁰

КВЕД		Кількість підприємств, од.	Частка серед підприємств галузі, %
45	Оптова та роздрібна торгівля автотранспортними засобами та мотоциклами, їх ремонт	10	12,0
45.11	Торгівля автомобілями та легковими автотранспортними засобами	4	4,8
45.20	Технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів	1	1,2
45.31	Оптова торгівля деталями та приладдям для автотранспортних засобів	5	6,0
46	Оптова торгівля, крім торгівлі автотранспортними засобами та мотоциклами	54	65,1
46.12	Діяльність посередників у торгівлі паливом, рудами, металами та промисловими хімічними речовинами	1	1,2
46.19	Діяльність посередників у торгівлі товарами широкого асортименту	1	1,2
46.21	Оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин	6	7,2
46.32	Оптова торгівля м'ясом і м'ясними продуктами	1	1,2
46.34	Оптова торгівля напоями	1	1,2
46.36	Оптова торгівля цукром, шоколадом і кондитерськими виробами	2	2,4
46.38	Оптова торгівля іншими продуктами харчування, у тому числі рибою, ракоподібними та молюсками	1	1,2
46.39	Неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами	3	3,6
46.49	Оптова торгівля іншими товарами господарського призначення	3	3,6
46.61	Оптова торгівля сільськогосподарськими машинами й устаткуванням	6	7,2
46.69	Оптова торгівля іншими машинами й устаткуванням	1	1,2
46.71	Оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами	11	13,3
46.73	Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням	8	9,6
46.75	Оптова торгівля хімічними продуктами	5	6,0
46.90	Неспеціалізована оптова торгівля	4	4,8
47	Роздрібна торгівля, крім торгівлі автотранспортними засобами та мотоциклами	19	22,9
47.11	Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами	8	9,6
47.19	Інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах	1	1,2
47.30	Роздрібна торгівля пальним	5	6,0
47.41	Роздрібна торгівля комп'ютерами, периферійним устаткуванням і програмним забезпеченням у спеціалізованих магазинах	1	1,2
47.52	Роздрібна торгівля залізними виробами, будівельними матеріалами та санітарно-технічними виробами в спеціалізованих магазинах	1	1,2
47.54	Роздрібна торгівля побутовими електротоварами в спеціалізованих магазинах	1	1,2
47.73	Роздрібна торгівля фармацевтичними товарами в спеціалізованих магазинах	1	1,2
47.91	Роздрібна торгівля, що здійснюється фірмами поштового замовлення або через мережу Інтернет	1	1,2
Загальна кількість суб'єктів господарювання в сфері оптової і роздрібної торгівлі		83	100,0

⁵⁰ За даними Боратинської сільської ради

7.3. Промисловий потенціал

Промисловий потенціал Боратинської територіальної громади представлений підприємствами переробної промисловості. У структурі економіки громади сфера переробної промисловості займає 13,5% та представлена 41 підприємством.

Серед основних видів економічної діяльності підприємств переробної промисловості, які формують промисловий потенціал громади, такі: виробництво харчових продуктів – 9 суб'єктів; виробництво гумових і пластмасових виробів – 7 суб'єктів; виробництво іншої неметалевої продукції – 6 суб'єктів; виробництво машин і устаткування – 5 суб'єктів (табл. 7.3.1). Важливо зауважити, що промислові підприємства на території громади мають тривалу історію розвитку.

Таблиця 7.3.1. Підприємства переробної промисловості, які функціонують на території Боратинської територіальної громади, у розрізі видів економічної діяльності⁵¹

КВЕД		Кількість підприємств, од.	Частка серед підприємств галузі, %
10	Виробництво харчових продуктів	9	22,0
13	Текстильне виробництво	3	7,3
16	Оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, крім меблів; виготовлення виробів із соломки та рослинних матеріалів для плетіння	3	7,3
17	Виробництво паперу та паперових виробів	1	2,4
20	Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	3	7,3
22	Виробництво гумових і пластмасових виробів	7	17,1
23	Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	6	14,6
25	Виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	1	2,4
28	Виробництво машин і устаткування, н.в.і.у.	5	12,2
29	Виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів	2	4,9
33	Ремонт і монтаж машин і устаткування	1	2,4
Загальна кількість суб'єктів у сфері переробної промисловості		38	100,0

Коротка характеристика найбільших підприємств промисловості у громаді

Найбільшим бюджетноформуючим підприємством, яке, при цьому, є основним роботодавцем у громаді, є ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ». Це підприємство забезпечує 30% податкових надходжень до бюджету територіальної громади.

ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ» є одним з двох підприємств в Україні та належить до групи компаній Kromberg & Schubert, що є провідним міжнародним виробником електричних систем, кабелів та пластмасових компонентів. Підприємство виготовляє електричні бортові кабельні системи для автомобілів світового класу (Mercedes, Volkswagen, BMW, Audi). Це підприємство з 100% іноземними інвестиціями, яке функціонує з 2005 року та створило близько 5 тис. робочих місць.

ПАТ «Гнідавський цукровий завод» знаходиться на території Боратинської сільської ради: на землях Баївського старостинського округу (розміщені поля фільтрації вод III категорії), адміністративного центру громади (розміщені основні виробничі потужності: бурякопункт, головний корпус, ТЕЦ, адмінкорпус) та Гірко-Полонківського округу (розміщений комплекс очисних споруд I та II категорії, станція перекачування вод, радіальні відстійники, градирні).

⁵¹ За даними Боратинської сільської ради

Підприємство побудовано у 1955 році, У ПАТ «Гнідавський цукровий завод» перетворено в процесі приватизації в 1996 році.

Основною продукцією цукрового заводу є цукор, отриманий в результаті переробки цукрових буряків. За призначенням готової продукції цукровий завод відноситься як до групи «А», так як виробляє продукцію що постачається як сировина для інших галузей харчової промисловості, так і до групи «Б», продукція якого безпосередньо надходить до споживача.

Приватне підприємство «Фабрика солодоців Ласка» - виробник кондитерської продукції, що спеціалізується на виготовленні різноманітних видів печива. Підприємство створено у 1999 році. На виробництві впроваджена система HACCP 22000: 2007, яка забезпечує повний контроль якості на всіх етапах виробництва, зберігання та реалізації продукції.

ПП «Мідас-Трейд» займає гідне місце на ринку поліпропіленової тари в Україні. Підприємство оснащено сучасним обладнанням від кращих європейських виробників для виготовлення транспортної упаковки. Основний напрям діяльності компанії: виробництво і продаж м'яких поліпропіленових контейнерів вантажопідйомністю до 2000 кг, що використовуються для фасування, зберігання та транспортування сипучих харчових і нехарчових вантажів.

Окрім ПП «Мідас-Трейд» у громаді в сфері виробництва гумових і пластмасових виробів функціонують підприємства «Волинь Трейд-Пак», ТзОВ «ВКП «Теплий Дім», ТзОВ «ІКТеплотехніка», ТзОВ «Квадро-Пласт», ТзОВ «Укравіт Сайенс Парк».

Товариство з обмеженою відповідальністю «Біопаливно-енергетична компанія» здійснює виробництво та реалізацію продукції на основі відновлюваних органічних біокомпонентів. Товариство спільно з ПАТ «Гнідавський цукровий завод» втілили в життя інвестиційний проєкт по будівництву та введенню в експлуатацію сучасного виробничого комплексу по виготовленню біотехнічних компонентів.

Для розробки технології виробництва використаний досвід європейських виробників біоетанолу та біотехнічних компонентів, враховано результати новітніх наукових досліджень та застосовано перевірені часом аспекти практичного впровадження результатів таких досліджень. Збудований у 2016 році виробничий комплекс біотехнічних компонентів є взірцем впровадження на території України новітніх інноваційних технологій в галузі виробництва біотехнічної продукції на основі екологічно чистих складників.

7.4. Сільське господарство

У структурі економіки громади сфера сільського господарства займає 14,9% та представлена 45-ма суб'єктами господарювання (табл. 7.4.1), переважна кількість яких займається вирощуванням однорічних і дворічних культур (29 суб'єктів). 20 суб'єктів господарювання зареєстровані у формі ТзОВ, 14 – фермерські господарства.

Таблиця 7.4.1. Суб'єкти господарювання у сфері сільського господарства, які зареєстровані на території Боратинської територіальної громади, у розрізі видів економічної діяльності⁵²

КВЕД		Кількість підприємств, од.	Частка серед підприємств галузі, %
01.1	Вирощування однорічних і дворічних культур	29	64,4
01.2	Вирощування багаторічних культур	3	6,7
01.4	Тваринництво	3	6,7
01.5	Змішане сільське господарство	8	17,8
01.7	Мисливство, відловлювання тварин і надання пов'язаних послуг	2	4,4
Загальна кількість суб'єктів господарювання в сфері сільського, лісового та рибного господарства		45	100,0

⁵² За даними Боратинської сільської ради

Цей вид економічної діяльності у громаді розвинений. Два суб'єкти сільського господарства є у переліку 20-ти найбільших платників податків.

Коротка характеристика найбільших підприємств галузі у громаді

СГПП «РАТЬ» спеціалізується на вирощуванні зернових культур, цукрового буряка, ріпаку, овочівництві, садівництві, молочному та м'ясному скотарстві.

Має статус:

- 1) насінневого господарства, якому надане право на виробництво та реалізацію елітного насіння та садивного матеріалу;
- 2) племзаводу з вирощування корів української чорно-рябої молочної породи;
- 3) племрепродуктора з вирощування свиней великої білої породи.

Зараз на підприємстві є 3000 голів ВРХ та 1500 свиней. У своїй діяльності працівники застосовують найновітнішу техніку та технології, засіваючи елітний посівний матеріал на території 3,6 тис га. На СГПП «Рать» щороку збільшуються потужності, що дає змогу заготовляти 6 тис тонн молока та 500 тонн м'яса.

Підприємство орендує землю у близько півтори тисячі пайовиків з восьми сіл. Входить до п'яти найбільших роботодавців у Боратинській громаді.

На території громади є також дві торговельні підприємства **групи компаній ТМ «Вілія»** (ТзОВ «Волинь-зерно-продукт» та «Вілія-Трейд»).

Компанії ТМ «Вілія» входить до рейтингу 100 найбільших агрохолдингів України.

Ця група компаній на території с. Рованці представлена також елеватором з елементами класичних технологій збереження, який є найпотужнішим та найбільшим за основними характеристиками з-поміж елеваторів компанії у Волинській області.

Сучасні, продуктивні зерносушарні комплекси на базі зерносушарок Sukup та ДСП можуть працювати з будь-якими зерновими та олійними культурами, а різноманіття варіантів типу збереження (соги, силоса, напольне збереження) дозволяє забезпечити як короткотермінове так і довготермінове, якісне збереження зернових та олійних культур. Наявна кількість складів дозволяє забезпечити відокремлене збереження. Сучасні сепаратори українських виробників дозволяють досягти необхідної якості зернових мас як для збереження та переробки так і для подальшого відвантаження.

7.5. Підприємництво

Вагому роль у наповненні місцевого бюджету та формуванні робочих місць у громаді займають ФОПи (рис. 7.5.1). Порівнюючи із середньообласним рівнем чисельності ФОПів на 10 тис. населення (270,0 осіб – ФОПів), Боратинська сільська громада значно випереджає регіон в цілому – у 1,6 разів.

Кількість ФОПів на 10 тис. населення у громаді становить 441,1 особи.

Це свідчить про високий рівень підприємницької активності мешканців громади. Станом на 1 січня 2023 року у громаді налічувався 861 ФОП.

ФОПи є активними платниками податків до місцевого бюджету (табл. 7.5.1).

Таблиця 7.5.1. Сплата ФОПами податків до місцевого бюджету Боратинської громади, 2022 рік⁵³

Податок	Кількість ФОП, що сплачують податок
Податок на доходи фізичних осіб, що сплачується податковими агентами, із доходів платника податку у вигляді заробітної плати	203
Податок на доходи фізичних осіб, що сплачується податковими агентами, із доходів платника податку інших ніж заробітна плата	18
Акцизний податок з реалізації суб`єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів (крім тих, що оподатковуються згідно з підпунктом 213.1.14 пункту 213.1 статті 213 Податкового кодексу України)	63
Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, сплачений фізичними особами, які є власниками об`єктів нежитлової нерухомості	23
Туристичний збір, сплачений фізичними особами	1
Єдиний податок з фізичних осіб	645
Єдиний податок з сільськогосподарських товаровиробників, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 відсотків`	2
Орендна плата за водні об`єкти (їх частини), що надаються в користування на умовах оренди Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, районними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, місцевими радами	1
Інші надходження	4

7.6. Потенційні інвестиційні майданчики

У громаді сформовано 12 інвестиційних пропозицій (земельні ділянки тощо) (табл. 7.6.1) різні за видом майданчика.

Перевагою потенційних інвестиційних майданчиків у громаді є те, що до усіх забезпечено підведення електромережі, до більшості – водопостачання. Є об`єкти, до яких забезпечено підведення усіх наявних у громаді комунікацій: приміщення контори ДП ДГ «Перемога» та земельна ділянка площею 6 га у с. Рованцях.

Крім того, перевагою більшості об`єктів у громаді є їх близькість до обласного центру м. Луцька (до десяти км).

Таблиця 7.6.1. Наявні на території Боратинської громади потенційних інвестиційних майданчиків, призначені для ведення господарської діяльності (крім с/г призначення)⁵⁴

Вид майданчика (земельна ділянка, приміщення)	Адреса розміщення	Площа	Наявні комунікації				Інфраструктура		
			Електропостачання (так/ні)	Газопостачання (так/ні)	Водопостачання (так/ні)	Водовідведення (так/ні)	Автомобільні шляхи (так/ні), вказати назву дороги	Залізнична гілка (так/ні) вказати назву станції	Відстань (км)
Господарські двори	Лаврів	12 га	так	ні	так	ні	так (комунальна)	ст.Несвіч	3 км
-	-	12 га	так	ні	так	ні	так	ні	

⁵³ За даними Боратинської сільської ради

⁵⁴ За даними Боратинської сільської ради

-	-	22 га	так	ні	так	ні	так	ні	
Тракторний двір	Лаврів	2га	так	ні	так	ні	так	ні	
Новий ринок, приватна власність	Рованці, вул.Європейська	3 га	так	ні	так	так	Луцьк-Львів	ні	5 км. від центру Луцька
Земельна ділянка під будівництво об'єкта	Баківці, вул.Заводська	210 м ²	так	так	ні	ні	Луцьк-Демидівка	-	15 км від обласного центру
Приміщення контори (ДП ДГ Перемога) державна власність	Баківці, вул.Перемоги	500 м ²	так	так	так	так	комунальні дороги, Луцьк-Баківці		
Приміщення	Промінь, вул.Ветеранів	площа ділянки 500 м ²	так	-	так	ні	комунальні дороги	ні	
Земельна ділянка	Рованці, вул.Промислова	6 га (приватна власність)	так	так	так	так	дороги обласного значення	так	5 км. від центру Луцька
Земельні ділянки	Коршовець	5 га (приватна власність)	так	ні	ні	ні	комунальні дороги	Ні	15 км від обласного центру
Господарське приміщення (приватна власність)	Баїв	1200 м ²	так	ні	ні	ні	комунальні дороги	Ні	10 км.від обласного центру
Господарське приміщення (приватна власність)	Баїв	1200 м ²	так	ні	ні	ні	комунальні дороги	ні	10 км.від обласного центру

Висновки

- У контексті розвитку економіки Боратинська територіальна громада характеризується одними з найвищих показників концентрації економічної діяльності серед громад у Луцькій області, що прослідковується за показником фіскальної віддачі території – громада випереджає усі сусідні громади та займає четверту позицію в рейтингу ТГ Волинської області); на її території зареєстровано 490 суб'єктів господарювання з числа юридичних осіб.
 - У громаді диверсифікована структура економіки за показником кількості підприємств (переважають підприємства оптової і роздрібною торгівлі, проте багато суб'єктів господарювання функціонують у сфері сільського господарства, переробної промисловості та транспорту і складського господарства); багато з них мають тривалу історію розвитку на цій території (зокрема, ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ», ПАТ «Гнідавський цукровий завод» тощо). Однак, чітко прослідковується залежність бюджету Боратинської громади від сплати податків ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна», яке є бюджетоутворюючим для громади. Залежність місцевого бюджету від одного платника супроводжується зростанням ризику втрати важливого джерела податків та зниження рівня фінансової спроможності громади.
- Боратинська громада характеризується високою підприємницькою активністю мешканців (у громаді один з найвищих у регіоні показників кількості ФОПів на 10 тис. населення).

3. Зважаючи на кількість підприємств та різносторонність сфер їх функціонування, можна констатувати наявність широкого спектру пропозиції робочих місць. Можливості для працевлаштування у громаді є, і ними користуються не лише жителі самої громади, а й Луцька і навколишніх сіл.
4. У громаді сформовано 12 інвестиційних пропозицій різні за видом майданчика. Перевагою потенційних інвестиційних майданчиків у громад є те, що до усіх забезпечено підведення електромережі, до більшості – водопостачання. Є об'єкти, до яких забезпечено підведення усіх наявних у громаді комунікацій.

VIII. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-БЮДЖЕТНОГО СТАНУ ТА БЮДЖЕТУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

За показниками фінансового стану Боратинська територіальна громада у 2022 році займала передові позиції у рейтингу громад Волинської області: одна з трьох громад регіону з реверсною дотацією, і, при цьому, громада з найбільшим обсягом реверсу на одного мешканця; обсяг доходів загального фонду – 13801 грн на особу (третя серед громад регіону); видатки на 1 мешканця – 12817 грн на особу (третя в рейтингу); надходження місцевих податків і зборів – 2548 грн (друге місце); фіскальна віддача території – 48,0 грн (четверта позиція) (табл. 8.1.1).

Таблиця 8.1.1. Місце Боратинської громади в регіоні за показниками фінансової спроможності за 2022 рік⁵⁵

Показник	Боратинська громада	У середньому у громади Волинської області	Місце Боратинської громади в рейтингу громад регіону
Доходи загального фонду бюджету на 1 мешканця, тис. грн	13801	5218	3
Дохідність земель (співвідношення плати за землю до площі території громади), тис. грн	2,757	1,954	15
Надходження місцевих податків і зборів на 1 мешканця, грн	2548	1183	2
Питома вага місцевих податків і зборів у доходах загального фонду, %	18,5	22,7	-
Фіскальна віддача території (співвідношення надходжень загального фонду до площі території громади), тис. грн/км ²	48,0	22,5	4
Видатки на 1-го жителя, тис. грн	12817	8998	3
Капітальні видатки на 1-го жителя, грн	337	467	27
Видатки на утримання апарату управління на 1-го мешканця, грн	1673	1101	2
Базова/реверсна (+/-) дотація на 1 мешканця, грн	-204,9	+402,0	1

В умовах війни, за період 2021-2022 років, спостерігалось зростання доходів бюджету Боратинської громади внаслідок збільшення надходжень власних доходів; водночас, у громаді спостерігалось суттєве зниження обсягів видатків (рис. 8.1.1).

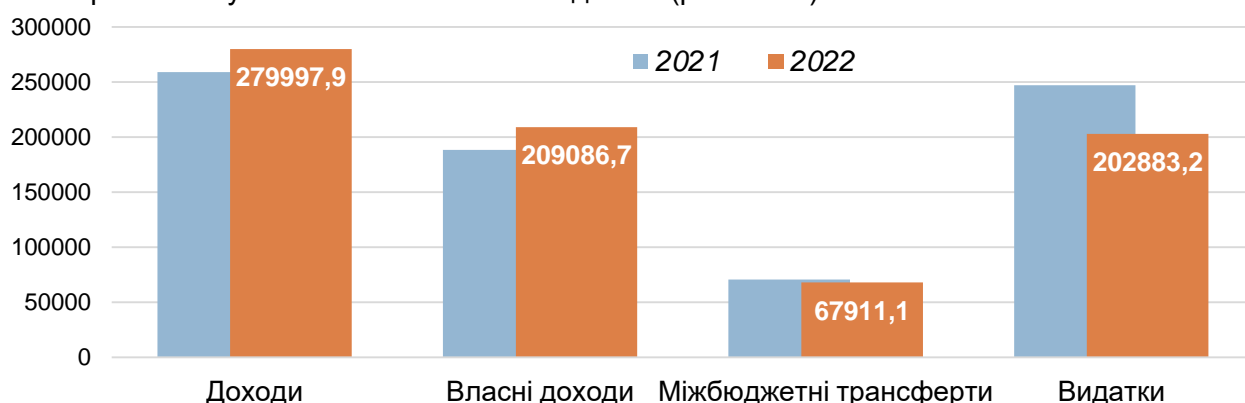

Рис. 8.1.1. Динаміка доходів та видатків бюджету Боратинської територіальної громади у 2021-2022 роках⁵⁶

⁵⁵ За даними інформаційного дашборду. Децентралізація. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/13835>

⁵⁶ За даними Боратинської сільської ради та державного веб-порталу бюджету для громадян Open Budget, (URL: <https://openbudget.gov.ua>)

Доходи бюджету

Доходи бюджету Боратинської територіальної громади на 73,7% формуються завдяки сплаченим податкам (рис. 8.1.2).

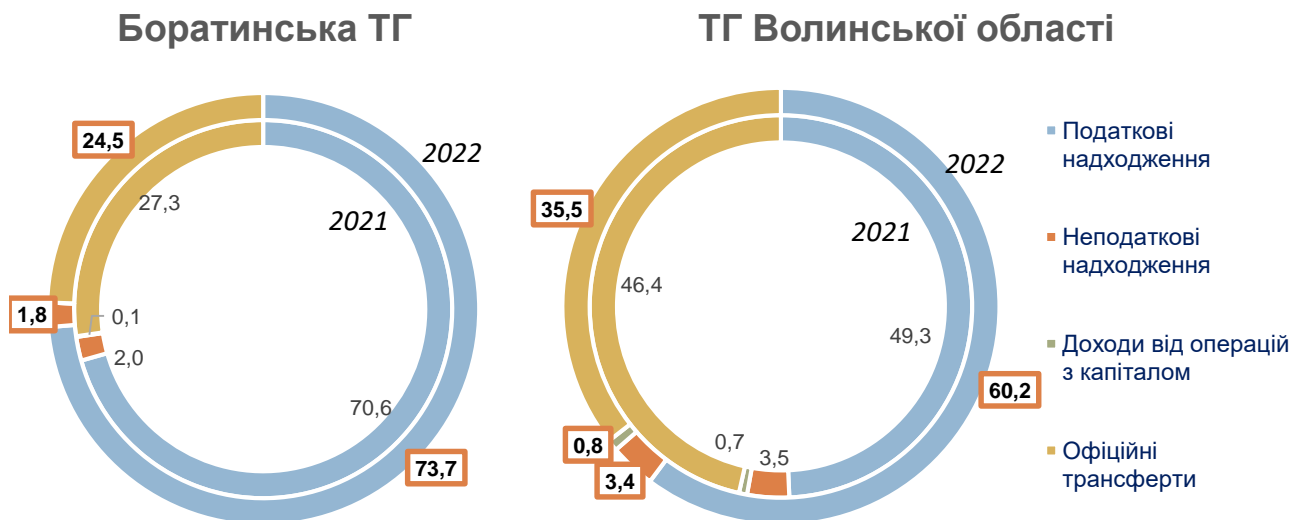

Рис. 8.1.2. Порівняння структури доходів бюджету Боратинської громади та територіальних громад Волинської області у 2021 і 2022 роках⁵⁷

Частка податкових надходжень у доходах місцевого бюджету громади порівняно з часткою цього типу доходів по громадах Волинської області (60,2%) суттєво вища – на 13,1 в.п. Бюджет громади характеризується значно нижчим рівнем залежності від державного бюджету: частка міжбюджетних трансфертів у доходах становить 24,5%; по громадах Волинської області у середньому – 35,5%.

Досліджуючи структуру податкових надходжень (рис. 8.1.3, табл. 8.1.2) та аналізуючи, які податки відіграють основну роль у наповненні бюджету громади, можна констатувати таке.

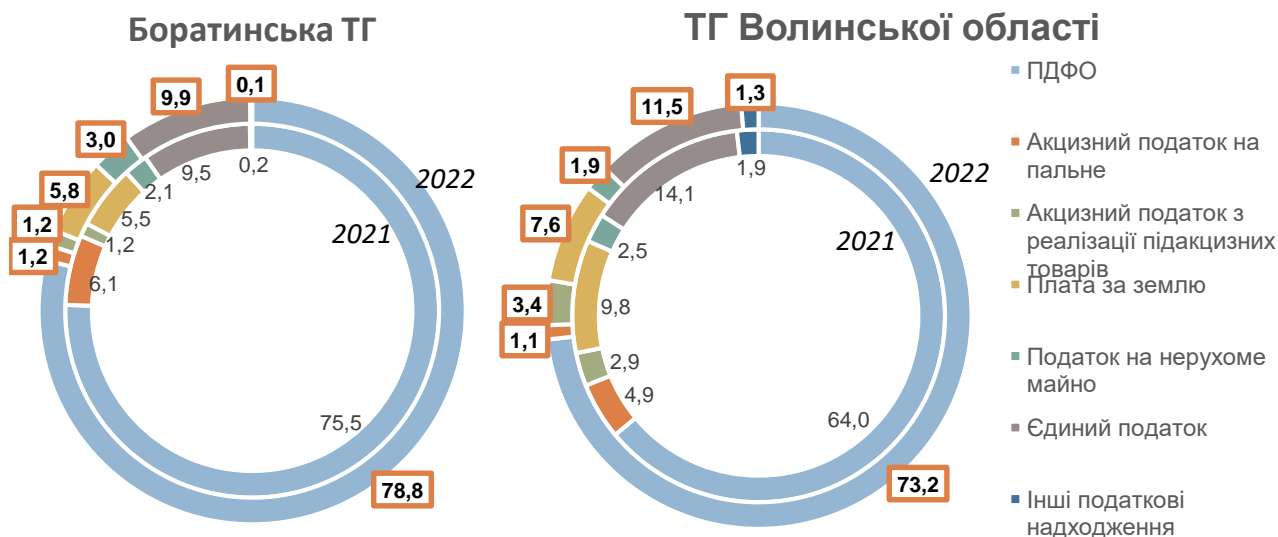

Рис. 8.1.3. Порівняння структури податкових доходів бюджету Боратинської територіальної громади та територіальних громад Волинської області у 2021 і 2022 роках⁵⁸

⁵⁷ За даними Open Budget, державного веб-порталу бюджету для громадян. URL: <https://openbudget.gov.ua>

⁵⁸ За даними Open Budget, державного веб-порталу бюджету для громадян. URL: <https://openbudget.gov.ua>

Таблиця 8.1.2. Порівняння надходжень на одну особу до бюджету Боратинської громади та бюджетів територіальних громад Волинської області у 2021 та 2022 роках, грн⁵⁹

Податки	Боратинська ТГ		ТГ Волинської області		Боратинська ТГ / ТГ Волинської області, %, 2022
	2021	2022	2021	2022	
ПДФО	7085,7	8247,5	3320,1	5206,3	158,4
Акцизний податок на пальне	569,0	120,4	254,9	75,9	158,7
Акцизний податок з реалізації підакцизних товарів	108,5	123,9	150,1	241,3	51,3
Плата за землю	518,4	608,9	508,0	538,7	113,0
Податок на нерухоме майно	194,8	318,1	129,6	135,5	234,7
Єдиний податок	891,4	1031,2	729,4	819,6	125,8
Інші податкові надходження	17,9	14,9	97,0	93,1	16,0

Надходження від ПДФО становлять 78,8% податкових доходів – частка податку дещо вища, ніж в середньому по регіону (73,2%). При цьому, 20 найбільших підприємств за 10 місяців 2022 року забезпечили 62,2% надходжень податку до бюджету громади (табл. 8.1.3)

Таблиця 8.1.3. Найбільші платники ПДФО та податків на майно до бюджету Боратинської територіальної громади⁶⁰

Назва	ПДФО		Плата за землю		Податок на нерухомість	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
ТОВ «КРОМБЕРГ ЕНД ШУБЕРТ УКРАЇНА ЛУ»	46648,4	55598,3	58,7	153,1	79,6	175,0
ТзОВ «Волинь-зерно-продукт»	7244,9	8351,9	113,6	224,6	666,8	872,8
ПАТ «ГНІДАВСЬКИЙ ЦУКРОВИЙ ЗАВОД»	4067,1	2372,5			104,7	200,4
СПП «Рать»	2030,3	2340,3			11,5	65,9
ПП «Фабрика солодоців ЛАСКА»	750,7	858,2	7,2	25,5	2,6	2,8
ДП ДГ «ПЕРЕМОГА»ВОЛ.ДСГДС ННАН	199,8	429,9	562,9	136,7		
НЕК «Укренерго»	287,5	501,1	50,8	47,1		
ПП «Мідас-Трейд»	0,0	416,2	4,2	12,3	45,9	90,3
ПП «Прагматек»	0,0	369,0				
ТзОВ «Панхім-Інвест»	253,1	407,8	100,0	110,1	194,3	374,6
ТзОВ «Україна-Баїв»	306,2	459,7				
ТзОВ фірма «Волиньфарм»	0,0	442,1			44,6	85,3
ТОВ «Легіт Транс»	437,4	484,8				
ТОВ «Укравіт Сайенс Парк»	0,0	607,0				
ТОВ «Біо Пек»	957,6					
ТОВ «Трансденіром»	32,2	378,7				
ПП «Транс-Експрес»	311,1	338,3				
ТзОВ «Геліос-Капітал»			43,4	39,8	140,6	375,1
ТОВ «Фондтранс»			170,6	104,3	296,5	460,7
ДП «Завод якісних бетонів» комп з ОБМ			1012,1	690,8		
Частка податку, сплаченого 20-ма найбільшими платниками, %	60,3	62,2	25,3	16,1	45,9	46,9

У довоєнний період (2021) вищою була частка акцизу на пальне у структурі податкових доходів бюджету громади (6,1%) порівняно з середнім значенням по області (4,9%). Суттєве зниження частки акцизу на пальне у 2022 році (Боратинська ТГ – 1,2%; ТГ Волинської області – 1,1%) порівняно з 2021 роком (Боратинська ТГ – 6,1%; ТГ Волинської області – 4,9%) пов'язано зі скасуванням податку у березні 2022 року для стабілізації цін на пальне в країні та його «поверненням» лише у вересні.

⁵⁹ За даними Open Budget, державного веб-порталу бюджету для громадян. URL: <https://openbudget.gov.ua>

⁶⁰ За даними Боратинської сільської ради

Значно нижчою, ніж у середньому по області, є частка надходжень до бюджету від акцизного податку з реалізації підакцизних товарів на території громади: 1,2% порівняно з 3,4% в середньому по громадах Волинської області. Це пов'язано зі специфікою діяльності великих суб'єктів підприємництва у сфері торгівлі на території громади: тут розвинена оптова і роздрібна торгівля будівельними матеріалами, автотранспортними засобами, продуктами харчування. Система торгівлі для населення громади у громаді розвинена і представлена суб'єктами господарювання ФОПами. Відповідно, низькі обсяги надходження акцизного податку з реалізації підакцизних товарів може бути наслідком перебування цього сектору у тіні.

У Боратинській громаді вдвічі вищий показник кількості ФОПів на 10 тис. населення ніж у середньому по громадах регіону. Попри це, частка єдиного податку у структурі податкових надходжень суттєво нижча і становить 9,9% на протизагу 11,5% у громадах Волинської області. Водночас, при порівнянні надходжень єдиного податку на одну особу у громаді та регіоні, Боратинська громада характеризується вищим обсягом – 1031,1 грн; у регіоні – 819,6 грн.

Частка надходжень до бюджету громади плати за землю є нижчою, ніж в середньому по громадах області (5,8% порівняно з 7,6%), хоча обсяг надходження податку на одну особу становить 113,0% середньорегіонального значення.

Частка податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, у порівнянні із середнім по громадах Волині значенням, вища – 3,0% проти 1,9%, що обумовлене високими обсягами надходження податку, сплаченого юридичними особами, які є власниками нежитлових приміщень. При порівнянні обсягів надходження податку на одну особу видно, що сума надходження на особу у громаді становить 234,7% значення по регіону.

Ставки місцевих податків і зборів

В умовах воєнного стану зміни до нормативно-правової бази про встановлення місцевих податків і зборів у Боратинській громаді були внесені. Рішення № 7/3 «Про встановлення місцевих податків та зборів на території Боратинської територіальної громади на 2022 рік» від 30.06.2021 р. втратило чинність 31.12.2022 р. З 1 січня 2023 року на території громади діють ставки місцевих податків згідно з рішеннями № 13/3, 13/4, 13/5, 13/6, 13/7 13 сесії Боратинської сільської ради 8 скликання від 14 липня 2022 року (табл. 8.1.4).

Таблиця 8.1.4. Податкове середовище Боратинської територіальної громади (2023)⁶¹

Вид податку	Об'єкт оподаткування	Ставки оподаткування	Граничні ставки оподаткування згідно чинного законодавства
Єдиний податок	I група	10% від прожиткового мінімуму	10% від прожиткового мінімуму
	II група	20% від мінімальної заробітної плати	20% від мінімальної заробітної плати
Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	Житлова нерухомість	0,3% від мінімальної заробітної плати за 1 м.кв. з фізичної особи 0,0% - гуртожитки	1,5% від мінімальної заробітної плати за 1 м.кв. з фізичної особи
		0,3% від мінімальної заробітної плати за 1 м.кв. з юридичної особи 0,0% - гуртожитки	1,5% від мінімальної заробітної плати за 1 м.кв. з юридичної особи
	Не житлова нерухомість	0,0-0,5% від мінімальної заробітної плати за 1 м.кв. з фізичної особи	1,5% від мінімальної заробітної плати за 1 м.кв. з фізичної особи
		0,0-1,0% від мінімальної заробітної плати за 1 м.кв. з юридичної особи	1,5% від мінімальної заробітної плати за 1 м.кв. з юридичної особи

⁶¹ За даними Боратинської сільської ради

	<i>Вид цільового призначення земель</i>	<i>Ставки оподаткування: % НГО (НГО проведено), % НГО ріллі (НГО не проведено)</i>	<i>Земельні ділянки, в т.ч. у власності: % НГО (НГО проведено), % НГО ріллі (НГО не проведено)</i>	<i>Земельні ділянки в у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім держ. і комунал. власн.): % НГО (НГО проведено)</i>	
Земельний податок	с/г	1,0-3,0% 1,0-5,0%	0,3-1,0% 0,3-5,0%	До 12%	
	житлової забудови	1,0-3,0% 0,1-5,0%	До 3% До 5%		
	громадської забудови	0,5-3,0% 3,0-4,0%	До 3% До 5%		
	природно-заповідного фонду	1,0-3,0% 3,0-5,0%	До 3% До 5%		
	оздоровчого	1,0% 3,0%	До 3% До 5%		
	рекреаційного	3,0% 5,0%	До 3% До 5%		
	історико-культурного	1,0-3,0% 3,0-5,0%	До 3% До 5%		
	лісогосподарського	0,1% 0,1%	До 0,1% До 0,1%		
	водного фонду	1,0-3,0% 1,0-5,0%	До 3% До 5%		
	промисловості (для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд)	підприємствами, що пов'язані з користуванням надрами	3,0% 5,0%		До 3% До 5%
		підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості	1,0% 1,0%		
		будівельних організацій та підприємств	1,0% 5,0%		
		технічної інфраструктури (виробництва та розподілення газу, постачання пари та гарячої води, збирання, очищення та розподілення води)	3,0% 5,0%		
	транспорту	3,0% 5,0%	До 3% До 5%		
	зв'язку	1,0-3,0% 1,0-5,0%	До 3% До 5%		
енергетики	3,0% 3,0%	До 3% До 5%			
Запасу, резервного фонду, загального користування	3,0% 5,0%	До 3% До 5%			
Туристичний збір	Кожна доба тимчасового розміщення у місцях проживання (ночівлі)	0,5% – для внутрішнього туризму та 1,0% – для в'їзного туризму від розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року	<i>внутрішній туризм (громадяни України) – до 0,5% (до 30 грн); в'їзний туризм (іноземці) - до 5,0% (до 300 грн)</i>		

Податок на нерухому майно, відмінне від земельної ділянки. Органом місцевого самоврядування *не здійснено зонування території громади*, відповідно податок на усій території справляється за однаковими ставками залежно від типу нерухомого майна, його призначення і особливостей використання. *Ставки податку на нерухомість у громаді встановлено на рівні суттєво нижчому* ніж максимально можлива згідно норм Податкового кодексу (1,5% розміру мінімальної заробітної плати за кв. м. бази оподаткування), а саме:

- для житлових будівель у громаді податок справляється за ставкою 0,3% (крім гуртожитків);
- для нежитлових будівель для: юридичних осіб – 1,0%, фізичних осіб – 0,5%. Деякі нежитлові будівлі – 0,0% (будівлі для культурної і релігійної діяльності, історичні пам'ятки, будівлі сільськогосподарського призначення, лісництва та рибного господарства, будівлі лікарень та оздоровчих закладів, навчальних і дослідних закладів, музеї і бібліотеки).

Пільги щодо сплати податку встановлено відповідно до визначених норм Податкового кодексу. *Додаткових видів пільг не встановлено.*

Плата за землю. На території громади по багатьох видах цільового призначення землі *плату за землю справляють за ставками, максимально допустимими* відповідно до Податкового кодексу (зокрема, щодо земель промисловості, транспорту). Для підприємств, установ та організацій комунальної та державної форми власності, застосовується ставка податку у розмірі 1,0% від нормативної грошової оцінки землі, незалежно від видів цільового призначення земельної ділянки. Для власників вбудовано-прибудованих нежитлових приміщень, розташованих в житлових будинках, які використовують дані приміщення для ведення підприємницької діяльності, застосовується ставка податку у розмірі 3,0% від нормативної грошової оцінки землі.

Єдиний податок. На території Боратинської сільської ради *встановлено максимально допустимі (згідно норм Податкового кодексу) розміри ставок єдиного податку* для платників податків першої групи – 10% до розміру прожиткового мінімуму, та другої групи – 20% до розміру мінімальної заробітної плати. Податкового послаблення для ФОПів на 2023 рік у зв'язку з введенням воєнного стану не відбулося.

Транспортний податок. Транспортний податок у Боратинській громаді встановлений відповідно до норм Податкового кодексу – у розмірі 25 тис. грн за кожен легковий автомобіль - об'єкт оподаткування.

Туристичний збір. Визначаючи розміри ставок туристичного збору, Боратинська сільська рада скористалася можливістю, яку мала відповідно до норм Податкового кодексу, – встановлення різних розмірів ставок для внутрішнього і в'їзного туризму. Відповідно, для платників представників внутрішнього туризму у громаді встановлено максимально можливу відповідно до Податкового кодексу ставку (0,5%), для в'їзного туризму – значно нижчу ніж допустима Кодексом 1,0% при максимально можливій 5%.

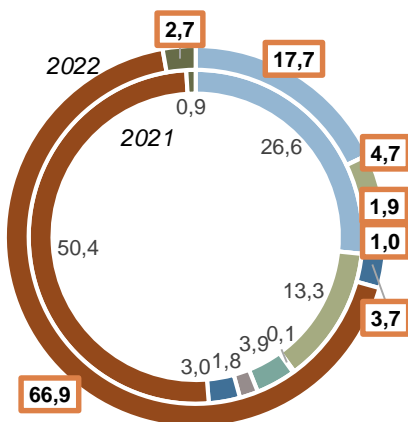
Видатки бюджету

У 2022 році обсяги видатків з бюджету Боратинської територіальної громади становили 82,1% обсягу видатків, які були проведені у 2021 році, та становили 202883,2 тис. грн. Аналіз структури здійснених видатків дав змогу констатувати зміну напрямів фінансування (рис. 8.1.4).

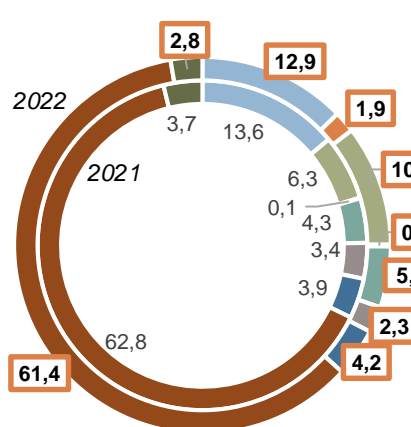
Аналіз структури видатків з бюджету Боратинської територіальної громади свідчить про дещо вищу частку фінансування загальнодержавних функцій ніж в середньому по області: частка видатків цього напрямку становить 17,7% на противагу 12,9% по регіону.

У довоєнний період громада спрямовувала значні кошти на економічну діяльність (у 2021 році – 13,3% фінансових ресурсів). Проте в умовах воєнного стану структура видатків бюджету боратинської територіальної громади зазнала суттєвих змін передовсім внаслідок зменшення частки видатків економічного спрямування: у 2022 році порівняно з 2021 роком – на 8,6 в.п.

Боратинська ТГ

ТГ Волинської області

- Загальнодержавні функції
- Громадський порядок, безпеки і судова влада
- Економічна діяльність
- Охорона навколишнього природного середовища
- Житлово-комунальне господарство
- Охорона здоров'я
- Духовний та фізичний розвиток
- Освіта
- Соціальних захист та соціальне забезпечення

Рис. 8.1.3. Порівняння структури видатків бюджету Боратинської територіальної громади та територіальних громад Волинської області за 2021 і 2022 роки⁶²

Щодо соціальної сфери (видатки на освіту, охорону здоров'я, духовний та фізичний розвиток, соціальний захист і соціальне забезпечення), частка видатків з бюджету громади суттєво зросла у 2022 році порівняно з попереднім – з 56,1% до 74,3%. Середній рівень видатків на соціальну сферу серед громад Волинської області за аналізований період становив майже 70-74%. Відповідно, якщо у довоєнний період Боратинська сільська рада спрямовувала на соціальну сферу значно меншу питому вагу видатків, ніж в середньому по регіону, то у 2022 році – співмірну частку.

Залучення фінансування з державного бюджету

Важливою та ефективною є робота, яку провадить сільська рада в напрямі залучення фінансування з державного бюджету. Зокрема, у 2020-2022 роках Боратинська сільська рада отримала державну фінансову підтримку загальним обсягом понад 6 млн грн (табл. 8.1.5).

Таблиця 8.1.5. Перелік та вартість реалізованих в межах території Боратинської громади проєктів за кошти, залучені з державного бюджету у 2020-2022 роках⁶³

Назва	Рік	Сума	Коментар(що досягнуто завдяки проєкту)
Субвенція на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	2020	1000000,00	Капітальний ремонт вулиці Шевченка в селі Рованці Луцького району Волинської області
Субвенція на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	2021	3444367,00	Нове будівництво мосту через річку Черногузку між населеними пунктами Голишів-Коршовець - 598367,00грн. Капітальний ремонт вул.Спортивна с.Боратин Луцького району Волинської області - 1250000,00 грн. Капітальний ремонт підїзду до амбулаторії загальної практики

⁶² За даними Open Budget, державного веб-порталу бюджету для громадян. URL: <https://openbudget.gov.ua>

⁶³ За даними Боратинської сільської ради

			сімейної медицини в с Лаврів Луцького району Волинської області - 285000,00 грн. Капітальний ремонт вул.Перемоги с.Гірка Полонка Луцького району Волинської області- 1311000,00 грн.
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій (в т.ч. залишки, що утворились на 01.01.2019 року)	2021	2426020,34	Придбання комп'ютерної техніки та оргтехніки для закладів освіти Боратинської сільської ради Волинської області - 500000,00 грн. Реконструкція дитячого садка (добудова двох груп) на вул. Центральній, 20 в с.Боратин Луцького району Волинської області - 1626020,34 грн. Капітальний ремонт частини приміщень I-го поверху загальноосвітньої школи I-III ст. на вул Шевченка, 16 села Рованці Луцького району Волинської області - 300000,00 грн.
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій (в т.ч. залишки, що утворились на 01.01.2019 року)	2022	274969,80	Капітальний ремонт частини приміщень I-го поверху загальноосвітньої школи I-III ст. на вул Шевченка, 16 села Рованці Луцького району Волинської області - 274969,84 грн.

Міжнародне співробітництво та реалізовані проєкти

Боратинська громада активно реалізовує численні міжнародні та вітчизняні проєкти, зокрема із залученням МТД та фінансових ресурсів численних організацій. За період з моменту створення реалізовано 17 проєктів, а саме:

- **«Brandville»** - створення бренду громади Покращення візуального іміджу громади, створення офіційного логотипу, 2018, *студія дизайну Logogo*;
- **«Покращення якості надання адміністративних послуг»** - інституційна та фізична підтримка у створенні ЦНАП (реконструкція приміщення, закупівля меблів та обладнання, навчання персоналу), 2018-2020 роки, *U-LEAD з Європою*;
- **«Сортую сміття, бо ціную громаду»** - підвищення рівня екологічної свідомості жителів громади, впровадження сортування сміття і компостування, проведення еко-фестивалю, 2019-2021 рік, *міжнародний фонд GIZ*;
- **«Створення шкільних служб порозуміння»** - обладнання центрів вирішення конфліктів на базі трьох шкіл громади, 2019 рік, *благодійна організація «Партнерство кожній дитині»*;
- **«Розвиток громад»** - залучення двох волонтерів до роботи над розвитком громади, 2019 рік, *Американське урядове агентство «Корпус миру США в Україні»*;
- **Створення логопедичного пункту громади** - створення логопедичного пункту, де фахівці безкоштовно надають допомогу у виправленні вад мовлення, 2019 рік, *Фонд родини Богдана Гаврилишина*;

- **«Громада спільних дій»** - покращення системи управління, шляхом використання ґрунтовної аналітики та залучення громадян до ухвалення рішень, 2020 рік, *компанія MLS group*;
- **«Діалог поколінь – створення простору для міжкультурного обміну»** - проведення навчань, тренінгів для жителів громади різних вікових і соціальних груп, 2021 рік, *Британська рада в Україні*;
- **«Підтримка сільського населення в умовах COVID-19»** - надання спеціалізованої допомоги та здійснення правового просвітництва з метою зменшення негативного впливу пандемії COVID-19, 2021 рік, *U-LEAD з Європою, міжнародний фонд GIZ*;
- **Інтернет-субвенція** – забезпечення доступу до широкосмугового Інтернету об'єктів соціальної інфраструктури села Романівка, 2021 рік, *Міністерство цифрової трансформації України*;
- **«Муніципальні партнерства з Україною»** - сприяння німецько-українським партнерським зв'язкам, започаткування співпраці з німецьким муніципалітетом Шпрендлінген-Генсінген, 2021 рік;
- **«КРОК – реінтеграція ветеранів задля згуртованої громади»** - підвищення рівня соціальної згуртованості громади, створення можливостей для самореалізації та підтримка ветеранів і їх сімей, внутрішньо переміщених осіб, людей з інвалідністю, молоді, інших вразливих груп, 2021 рік, *Європейський Союз, Міжнародна організація з міграції*;
- **«Швидке покращення публічних послуг»: ініціативи «Підвищення доступності медичних послуг у Боратинській громаді», «Безпечна громада – автоматизована система управління мережами зовнішнього освітлення»** - швидке та наочне покращення публічних послуг, які на території громади, 2021 рік, *Агентство США з міжнародного розвитку USAID*;
- **«Соціальна інтеграція ВПО через розвиток громад у партнерських громадах Проєкту USAID «ГОВЕРЛА» у Волинській області»** - сприяння соціальній інтеграції ВПО до життя у новій територіальній громаді, запобігання та сприяння вирішенню конфліктів, які можуть виникати / виникають навколо / за участі ВПО, 2022 рік, *Агентство США з міжнародного розвитку USAID*;
- **«Цивільний захист з добровільними пожежними командами для громад-партнерок Проєкту USAID «ГОВЕРЛА»** - інституційна підтримка та проведення спеціалізованого навчання добровільної пожежної команди громади, 2022 рік, *Агентство США з міжнародного розвитку USAID*;
- **Проєкт «Офіс впровадження цифрових рішень «Digital Volyn»** - експертна підтримка, спільна взаємодія та обмін досвідом для зміцнення спроможності органу місцевого самоврядування в напрямі цифровізації, 2022 рік, *Міністерство цифрової трансформації України, Програма EGAP, що впроваджується Фондом Східна Європа за підтримки Швейцарії*;
- **«Забезпечення безперебійного тепlopостачання комунальних закладів Боратинської громади»** - модернізація систем тепlopостачання закладів соціальної інфраструктури громади, підвищення економічної ефективності та екологічності систем тепlopостачання, проведення навчання щодо безпечної експлуатації обладнання,

поводження у разі НС, надання домедичної допомоги, 2022 рік, у співпраці з муніципалітетом Шпрендлінген-Генсінген, *Engagement Global*.

Висновки

1. За рівнем фінансової спроможності Боратинська територіальна громада займає передові позиції серед громад Волинської області. Завдяки розвиненій економіці, підприємницькій активності місцевих мешканців та вигоді місця розташування громада є фінансово забезпеченою, має значний бюджетний потенціал. Однак місцевий бюджет характеризується суттєвою залежністю від діяльності одного бюджетоформуючого підприємства, яке забезпечує велику частину податкових надходжень.
2. Доходи бюджету громади на 73% формуються завдяки сплаченим до місцевого бюджету податкам. Структура податкових доходів загалом відповідає структурі доходів територіальних громад регіону. Громада характеризується значно вищими надходженнями податків на одного жителя ніж в середньому по регіону. Винятком є лише акцизний податок з реалізації підакцизних товарів (51,3%), що пов'язане із тінізацією продажу підакцизних товарів у роздрібних магазинах.
3. У сфері місцевого оподаткування громада веде активну політику, спрямовану на максимізацію надходжень податків і зборів. Відповідно за багатьма видами майна встановлено максимально допустимі Податковим кодексом ставки.
4. У структурі видатків місцевого бюджету громади переважають соціальні видатки (66,4%), високою є частка видатків на загальнодержавні функції (17,7%). У довоєнний період громада спрямовувала значні кошти на економічну діяльність (у 2021 році – 13,3% фінансових ресурсів). Проте в умовах воєнного стану структура видатків бюджету боратинської територіальної громади зазнала суттєвих змін передовсім внаслідок зменшення частки видатків економічного спрямування.
5. Сільська рада також активно використовує усі можливості для залучення додаткового фінансування. Громада реалізує численні міжнародні та вітчизняні проекти із залученням МТД та фінансових ресурсів численних організацій. За період з моменту створення реалізовано 17 проєктів.

ІХ. ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ТА ГРОМАДСЬКІ ОБ'ЄДНАННЯ

У Боратинській територіальній громаді зареєстровано 7 благодійних фондів та громадських організацій, взаємодія органу самоврядування з якими відбувається на різному рівні (табл. 9.1.1.). Діяльність громадських організацій в період воєнного стану активізувалась. У співпраці із мешканцями, органами місцевого самоврядування та благодійними фондами, у т. ч. з-за кордону, організовано волонтерську роботу щодо забезпечення мешканців регіонів, що постраждали від повномасштабного вторгнення продуктами харчування, засобами гігієни та ін; організації співпраці по допомозі військовим ЗСУ спецзасобами, автомобілями, продуктами харчування, ліками, одягом тощо.

Таблиця 9.1.1. Інформація про інститути громадянського суспільства/ініціативні групи, що працюють на території Боратинської громади⁶⁴

Назва ІГС/ініціативної групи	Цільова група	Контактна особа
Благодійний фонд «Дитяча місія. Україна»	Діти та молодь	Член фонду Сидорчук Оксана Вікторівна, +380500157534
Громадська організація «Фундація розвитку сільської молоді»	Діти та молодь	Голова організації Цапук Яна Володимирівна, +380665125194, frsm.volyn@gmail.com
Громадська організація «Асоціація громадських радників України»	Різні категорії населення, в тому числі молодь і ІПО	Член організації, громадська радниця Никитюк Марія Михайлівна, +380503783238, marynykv@gmail.com
Громадська організація «Європейський вектор Волині»	Різні категорії населення, в тому числі молодь і ВПО	Виконавчий директор Урбан Оксана Анатоліївна, +380505237842, urban.oksana@gmail.com
Всеукраїнська спілка учасників бойових дій в АТО «Побратими України»	Учасники АТО/ООС, ветерани російсько-української війни	Керівник осередку у Волинській області Ганджала Юрій Володимирович, +380965600046, handzhala.yurii@gmail.com
Національна спілка краєзнавців України	Різні категорії населення, в тому числі молодь і ВПО	Член спілки Гнатюк Віталій Дмитрович, +380993208085, gnatiuk_v@ukr.net
Громадська організація «Думаї і Дій для України»	Діти та молодь	Голова організації Терещук Юрій Вікторович, +380680223701, think.act.ua@gmail.com

Взаємодія з релокованими громадськими організаціями

В умовах війни на територію громади з Харкова переїхали представники ГО «Територія життя – Україна», які спеціалізуються на підтримці та допомозі людям у скрутних обставинах. Ця громадська організація активно взаємодіє з місцевим самоврядуванням у контексті організації гуманітарної допомоги.

Ще однією ГО, з якою налагоджено контакти, та яка релокувалася з Луганщини, є ГО «Сучасні жінки Луганщини». З ними Боратинська сільська рада спільно реалізувала проєкт на тематику домашнього насилля.

Засоби масової інформації, з якими співпрацює Боратинська сільська рада

Інформаційний простір Боратинської громади формують численні ЗМІ, серед яких: друковані ЗМІ, телеканали, радіо та інтернет-видання. Спектр ЗМІ, з якими взаємодіє сільська рада, доволі широкий та охоплює не лише місцеві, а й регіональні інформаційні канали (табл. 9.1.2).

⁶⁴ За даними Боратинської сільської ради

Інформування мешканців громади також здійснюється з використанням інтернет ресурсів – створено офіційний сайт Горохівської міської ради та сторінки територіальної громади в соціальних мережах.

Таблиця 9.1.2. Засоби масової інформації, з якими співпрацює Боратинська громада⁶⁵

Назва	Адреса редакції	Контактні дані
Друковані ЗМІ		
«Волинь-нова»	Волинська обл., м. Луцьк, вул. Ковельська, 2 www.volyn.com.ua	(0332) 72-38-94; 77-07-70 volyn.nova@gmail.com , reklama.volyn@gmail.com
«Волинська газета»	Волинська обл., м. Луцьк, вул. Лесі Українки 9 http://volga.lutsk.ua	(0332) 72-53-83; 72-48-24 067 332 5664; 099 138 2782 volgazeta@gmail.com
«Волинські новини»	Волинська обл. м. Луцьк, вул. Винниченка, 26 бізнес-центр «Директорія»	(0332) 78-80-05; 0663422322; 0688169046 volynnews@gmail.com
«Слава праці плюс»	Волинська обл., м. Луцьк, вул. Шевченка, 35	pressa.slavapraci@gmail.com
Телеканали		
ПАТ «НСТУ Волинська регіональна дирекція» ТВО Телебачення	Волинська обл., м. Луцьк, вул. Словацького, 9 Youtube: https://bit.ly/2WYpQeO	(0332) 72-30-70 voltv.lutsk@gmail.com
ТРК «Аверс»	м. Луцьк, вул. Електроапаратна, 3 Youtube: https://bit.ly/38P3X4m	(0332) 778500; 0503787206 tvirra@gmail.com , tv.avers@gmail.com media.avers@gmail.com inform@avers.tv
12 канал	м. Луцьк, вул. Дубнівська 23 Youtube: https://bit.ly/3hcg14u	063 12 12 012 12tv-channel@ukr.net
ГО «Громадське інтерактивне телебачення»	43026, Україна, м. Луцьк, вуд. Конякіна, 19-а Youtube: https://bit.ly/3DRlxmG	(094)9089298; (0332)298298 0666597818; 0673273011 gittvua@gmail.com
КонкурентTV	Youtube: https://bit.ly/2Yubsfb	0507824011; 0680451004
Радіо		
Волинська регіональна дирекція НТКУ ТВО «Радіомовлення»	Волинська обл., м. Луцьк, вул. Словацького, 9	(0332) 774102
Аверс FM	43026, м. Луцьк, вул. Електроапаратна, 3 https://radio.avers.pp.ua/	+380975762329
Інтернет-видання		
«Волинь post»	http://www.volynpost.com/	Громадсько-політична
«Волинь 24»	http://www.volyn24.com/	Громадсько-політична
«Волинь правда»	http://www.prawda.lutsk.ua	Громадсько-політична
«Перший канал соціальних новин»	https://pershyj.com/	Громадсько-політична
«Волинські новини»	http://www.volynnews.com/	Громадсько-політична
«Конкурент»	http://konkurent.in.ua	Громадсько-політична
«Громадське. Волинь»	http://hromadske.volyn.ua/contacts/	Громадсько-політична
«Волинь Online»	https://volynonline.com/	Громадсько-політична
«Волиньinfa»	https://volyninfa.com.ua/	Громадсько-політична
«Під прицілом»	https://p-p.com.ua/	
«12 канал»	https://12kanal.com/	
«Район.in.ua»	https://rayon.in.ua/	Громадсько-політична
«Бізнес.Район»	http://business.rayon.in.ua/	Громадсько-політична
«Район. Луцьк»	http://lutsk.rayon.in.ua/	Громадсько-політична
ВОЛИНЬinfo	http://volyninfo.com	Інформаційно-рекламна
«Відомості»	http://vidomosti-ua.com/	Громадсько-політична
«Таблоїд Волині»	http://volyn.tabloyid.com/	Громадсько-соціальна

⁶⁵ За даними Боратинської сільської ради

Висновки

1. У Боратинській територіальній громаді зареєстровано 7 благодійних фондів та громадських організацій, взаємодія органу самоврядування з якими відбувається на різному рівні.
2. Інформаційний простір Боратинської громади формують численні ЗМІ (друковані ЗМІ, телеканали, радіо та інтернет-видання), а їх спектр доволі широкий та охоплює не лише місцеві, а й регіональні інформаційні канали.

Х. РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ЗАІНТЕРЕСОВАНИХ СТОРІН

Результати анкетування мешканців

Методом онлайн-анкетування через платформу Google Forms було анкетовано загалом 451 респондент. Опитування проводилось з жовтня 2022 року до лютого 2023 року. При проведенні опитування було запропоновано питання, варіанти відповідей до питань, а також (за бажанням) можливість додати власну відповідь на питання.

Анкетування не є репрезентативним за віком, статтю, місцем проживання, відтак його результати не є точними. Також під час оцінювання результатів анкетування слід зважати на обмеження методу поширення анкетування – воно не охоплює осіб, які не відвідують сайт громади чи сторінки громади у соціальних мережах.

Результати анкетування мешканців Боратинської територіальної громади наведено у **додатку 13 (частина I (2022-2023))**. На їх основі можна зробити такі висновки:

- 67% респондентів на запитання «Яким із нижче запропонованих тверджень Ви б охарактеризували Вашу громаду?» дали позитивну відповідь, зазначаючи, що хочуть, щоб тут жили їхні діти / пишуться своєю громадою / їм приємно повертатися у громаду. Це свідчення того, що ці особи ідентифікують себе із громадою, сприймають її як свій дім. Попри це, ¼ опитаних визначили громаду як таку, у якій вони просто живуть. Отримані результати опитування, серед іншого, є наслідком постійного і значного міграційного приросту населення у громаду в останні роки: люди переїжджають сюди, проте ще не самоідентифікують себе із громадою (передовсім через недовгий період проживання тут). 5% опитаних дали відповіді з деяким негативним контекстом («мені важко себе тут реалізувати», «громада на узбіччі прогресу»).

Перевагою громади є те, що 84% опитаних планують залишитися жити у громаді, і лише 3% - ні.

- Найбільш проблемними сферами мешканці громади, які взяли участь в анкетуванні, визначили стан тротуарів (281 особа рівень нинішнього стану тротуарів у громаді оцінили як незадовільний) і стан доріг (187 осіб), дещо менше – інфраструктуру дозвілля та відпочинку (170 осіб), можливості працевлаштування (174 особи).
- За результатами опитування розвиткові громади заважають: 1) недостатня громадська ініціативність та активність мешканців (61,2% опитаних); 2) відсутність зовнішніх інвестицій (37,5%); 3) однакова частка опитаних назвали відсутність можливості для самореалізації, недостатню підприємливість мешканців та зношеність інженерних мереж (більше 20%).
- Основними завданнями, які респонденти виокремили як ключові для забезпечення розвитку громади, є: ремонт доріг і благоустрій громади, розвиток сфери дозвілля, розвиток малого і середнього бізнесу.
- Основний потенціал для розвитку громади опитані вбачають у двох чинниках: 1) місцевих мешканцях; 2) місцевих підприємствах та підприємцях. Такі результати свідчать про усвідомлення мешканцями основних переваг та сильних сторін громади, а також про розуміння власної ролі у її розвитку на довгострокову перспективу. Водночас, зважаючи на вигідне територіальне розташування і сусідство з обласним центром, цей чинник вважають вагомим перевагою лише 11%.

Аналогічне опитування мешканців було проведено у 2018 році, назадовго після створення Боратинської ОТГ (**додаток 13 (частина I (2018))**). Методом анкетування було опитано загалом 865 респондентів.

При порівнянні результатів опитування, проведеного у 2018 та 2022-2023 роках можна зробити деякі висновки.

- Перважна кількість опитаних у 2018 році позитивно охарактеризували свою громаду (82%), у 2022-2023 роках частка таких осіб дещо зменшилася (67%), однак зросла питома вага тих, хто відповів «громада, у якій я просто живу» (1/4 респондентів). Зважаючи на те, що наприкінці 2020 року до Боратинської громади доєдналося багато населених пунктів, така ситуація є очікуваною і пов'язана з тим, що жителі цих сіл ще не ідентифікують себе із громадою.
- Впродовж п'яти років однією з ключових проблем у громаді є незадовільний стан доріг, а також низька ініціативна активність мешканців та відсутність зовнішніх інвестицій у громаду. Ремонт доріг залишається вже понад п'ять років серед основних завдань для місцевої влади.
- У 2018 році основним ресурсом громади люди називали прогресивну владу та вигідне розташування біля Луцька. Примітно, що у 2022-2023 році відповіді дещо змінилися: розташування опитані більше не вважають серед ключових ресурсів, натомість акцентують увагу на людському ресурсі та підприємницькому потенціалі (категорія «прогресивна влада» серед пропонуваніх відповідей в опитувальнику 2022-2023 років була відсутня).

Результати анкетування бізнесу

Шляхом анкетування було опитано 19 респондентів. Опитування проводилось з жовтня 2022 року до лютого 2023 року. При проведенні опитування було запропоновано питання, варіанти відповідей до питань, а також (за бажанням) додати власну відповідь на питання.

Анкетування не є репрезентативним, відтак його результати не є точними.

Результати анкетування бізнесу Боратинської територіальної громади наведено у **додатку 13 (частина II)**. Варто зауважити, що серед опитаних: 85% - ФОПи, 5% - українські юридичні особи, 5% - спільні підприємства та 5% - підприємство, власником якого є держава; більшість респондентів є представниками бізнесу, що утворений дпісля 2014 року (68%). Більшість респондентів є представниками бізнес-структур, які розміщуються у Боратинській старостинському окрузі (79%), 11% - Баївського, та по 5% - Лаврівського і Промінського округів. Переважна кількість опитаних працюють у сфері роздрібної торгівлі (9 опитаних) та надання послуг, які не увійшли до визначеного переліку (5 осіб). На основі опитування можна зробити такі висновки:

- Більшість підприємців збуває свою продукцію на території громади і Волинської області. Проте у громаді функціонують і підприємства, які мають ринок збуту в інших областях України та навіть за межами України.
- **Загалом половина бізнесу мають позитивні очікування щодо змін у збуті продукції у 2023 році (53%)**. Проте 32% опитаних вказують на зменшення діяльності у 2022 році в умовах війни та її впливів, а 5% заявляють про припинення діяльності, що є негативним аспектом. Водночас, відповідаючи на питання «Скільки працівників з повним робочим днем, за Вашою оцінкою, працюватимуть на Вашому підприємстві в зазначені нижче періоди?», респонденти зазвичай очікують на зменшення кількості працівників у 2023 році порівняно з 2022 роком.
- Більшість опитаних відмічають **наявність у регіоні двох основних елементів для забезпечення розвитку їх підприємств: робочої сили; ринку (покупців продукції)**. При цьому, багато опитаних відзначають також наявність підприємств чи їх груп, споріднених за профілем виробництва та постачальників сировини.
- Відповідаючи на питання, чи відчувають респонденти нестачу певних спеціалістів специфічних професій, навичок персоналу, які є важливими для розвитку підприємства, **більше половини опитаних дали ствердну відповідь, а ще 10% очікують цю ситуацію в майбутньому**. 1/3 респондентів такої проблеми не відзначають. Ті, хто дав на це питання ствердну відповідь, серед затребуваних називають технічні спеціальності, а також спеціальності логопеда, лікарів-ветеринарів, косметолога, перукаря тощо.

- На питання «**Ви плануєте інвестувати у збільшення виробництва продукції (послуг) у громаді?**» більшість опитаних дали відповідь «**можливо у майбутньому**» (47%) та «**так, у 2023 році**» (32%), «**так, у поточному році**» (5%), що вказує на впевненість у «завтрашньому дні» або сподівання на нього. Це підтверджує також те, що переважна кількість респондентів планують розширення власного виробництва за межі громади. При цьому, 79% респондентів не мають намірів перенести свою діяльність в інші громади. А кожен п'ятий такі наміри висловлює і основними причинами цього називають відсутність землі для розширення, відсутність кваліфікованих працівників, відсутність можливості розширити виробничі приміщення.
- На думку представників бізнесу, **розвиткові громади заважають такі чинники: 1) недостатня громадська ініціативність та активність мешканців; 2) недостатня підприємливість мешканців громади. Зношеність інженерних мереж (водопостачання, водовідведення) і низька якість дорожнього покриття між населеними пунктами громади поступаються цим чинникам.** Відповідно і першочерговими для розвитку Боратинської громади завданнями визначено розвиток малого і середнього бізнесу, зменшення рівня безробіття, а також ремонт доріг між поселеннями громади і ремонт вулиць. 84% опитаних вірять у реалізацію цих завдань.
- На запитання «**Які види економічної діяльності є, на вашу думку, пріоритетними для майбутнього розвитку громади?**» представники місцевого бізнесу обрали такі види діяльності: **сільське господарство/тваринництво, харчова промисловість** (8 голосів), **сільське господарство/ рослинництво** (7 голосів) і **переробку сільськогосподарської продукції** (6 голосів).
- Переважна кількість опитаних роботу голови сільської ради оцінили як відмінну та добру (89,5%). Аналогічно і щодо ради громади і виконкому. **Жоден не визначив діяльності місцевого самоврядування на рівні «погано».** У контексті *співпраці підприємств та ФОПів із місцевою владою*, респонденти оцінили діяльність голови сільської ради як задовільну (68,4%) та частково задовільну (5,3%). На задовільному та частково задовільному рівні оцінено також діяльність інших органів.
- Загалом **більшість опитаних розглядають Боратинську громаду як відмінне (50%) та добре (35%) та задовільне (5%) місце для ведення бізнесу.** Лише 5% дали оцінку «погано».

ХІ. РЕЗУЛЬТАТИ ПРОВЕДЕННЯ МОНИТОРИНГУ ТА ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОПЕРЕДНЬОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ ДЕРЖАВНІЙ ТА РЕГІОНАЛЬНІЙ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ, ОГЛЯД ДІЮЧИХ СТРАТЕГІЧНИХ ТА ПРОГРАМНИХ ДОКУМЕНТІВ

Запровадження стратегічного підходу до планування сталого розвитку територіальних громад в Україні є закономірним етапом у контексті територіального розвитку та набуває особливої актуальності в умовах децентралізації по завершенню адміністративно-територіальної реформи на базовому рівні. Розроблення стратегії розвитку територіальної громади спрямоване на забезпечення її конкурентоспроможності та визначення пріоритетних напрямів для розвитку у довгостроковій перспективі. Відсутність стратегії чи плану соціально-економічного розвитку громади має негативний ефект, адже немає чітко обґрунтованих стратегічних цілей поступу громади та не визначено шляхів для їх досягнення, що заважає забезпечити системність у досягненні відповідних цілей.

Базовим документом просторового планування Волинської області є Схема планування території Волинської області (розроблена у 2012 році Державним підприємством Український державний науково-дослідний інститут проектування міст «ДІПРОМІСТО» імені Ю.М. Білоконя і затверджена рішенням обласної ради від 07.11.2012 року № 13/21 із змінами від 2020 року). У цій схемі здійснено функціональне зонування територій області.

Відповідно до Схеми планування території Волинської області (рис. 11.1.1) на території громади передбачено розвиток таких функціональних зон:

- **зона пріоритетного розвитку у регіоні**

– зона охоплює території Гіркополонківського (Полонка, Оздів) та Баївського (Баїв, Цеперів, Городище), Боратинського (Рованці) старостинського округів та територію адміністративного центру громади с. Боратин;

- **зона впливу транспортних коридорів**

– зона охоплює територію Боратинської громади повністю;

- **території переважно містобудівного освоєння**

– зона охоплює громаду частково, а саме території, які межують з містом Луцьк (Рованці, Городище, Цеперів), а також Промінь і Вербаїв;

- **території переважно сільськогосподарського та лісгосподарського використання**

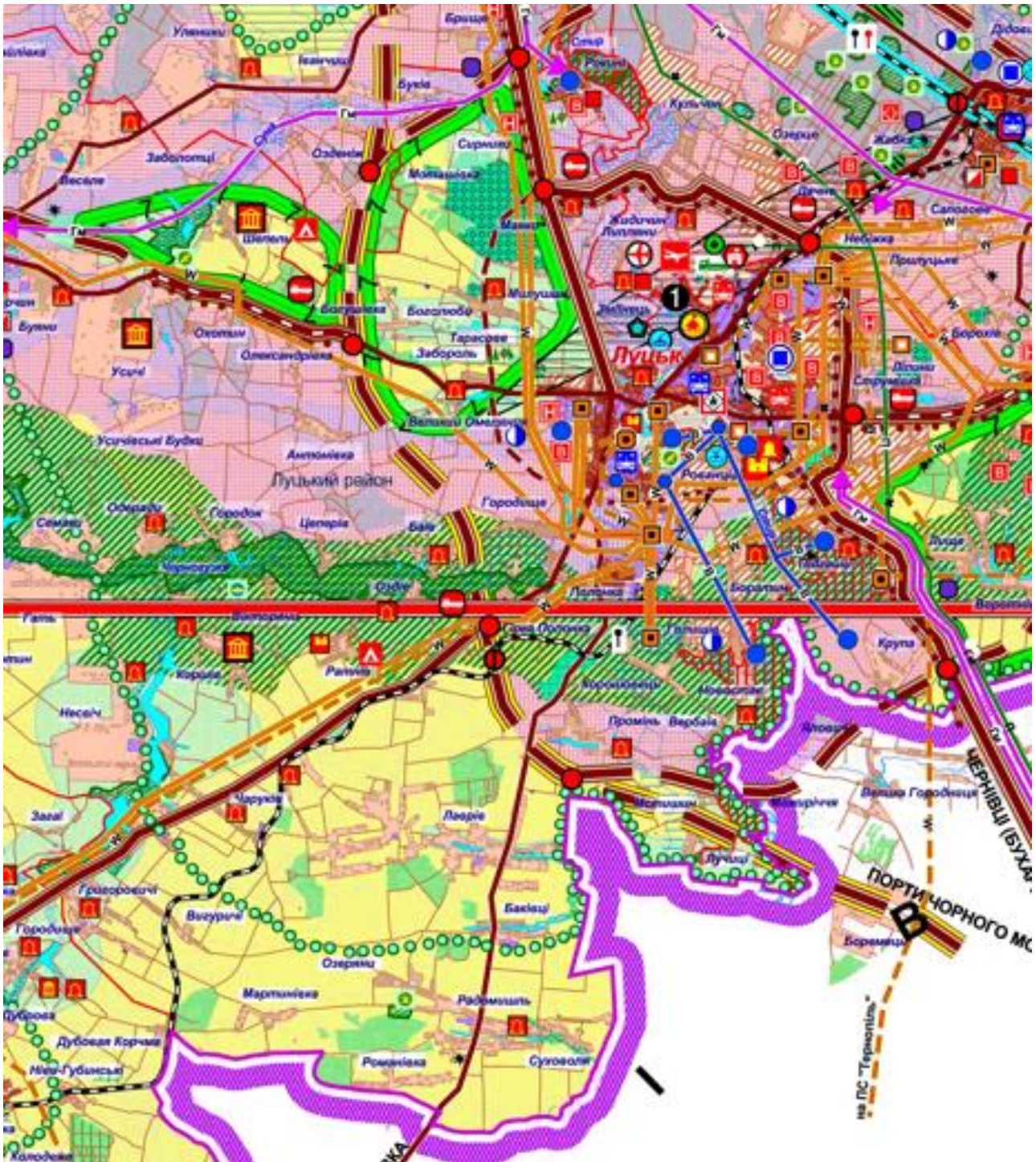
– ця зона простягається на південно-західні території громади, охоплюючи Романівку, Суховолю, Радомишль, Озеряни, Баківці, Лаврів;

- **території пріоритетного розвитку елементів екологічної мережі (екологічного каркасу) області**

– сюди відносяться території в басейні річок Черногузка та Стиру.

Таким чином, економічне зростання Боратинської територіальної громади у перспективі визначатиметься передовсім умовами та особливостями розвитку Луцька як обласного центру регіону, оскільки значна територія громади сукупно з містом відноситься до зони пріоритетного розвитку у регіоні.

Водночас, зважаючи на наявність на території громади інших зон (сільськогосподарського та лісгосподарського використання, розвитку елементів екологічної мережі та впливу транспортних коридорів), розвиток віддалених від великого міста населених пунктів громади визначатиметься також рівнем розвитку сільського господарства з елементами переробки сільськогосподарської продукції, територій у басейні річок Черногузка і Стир – туристичної сфери, і всієї громади – транспортно-логістичної сфери.

ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ЗОНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ	
	ТЕРИТОРІЇ ПЕРЕВАЖНО МІСТОВАБУДІВНОГО ОСВОЄННЯ (ЗОНА УРБАНІЗАЦІЇ)
1	ТЕРИТОРІЇ З ПРІОРИТЕТНИМ РОЗВИТКОМ ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНИХ ГАЛУЗЕЙ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА ОКРЕМИХ МЕТРОПОЛІТАРНИХ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ (ФІНАНСИ, НАУКА, ВИСТАВКОВА ДІЯЛЬНОСТЬ, ТОЩО)
2	ТЕРИТОРІЇ З ПРІОРИТЕТНИМ РОЗВИТКОМ ПРІРОДОБУВНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНИХ ГАЛУЗЕЙ ПРОМИСЛОВОСТІ
3	ТЕРИТОРІЇ З ПРІОРИТЕТНИМ РОЗВИТКОМ ЛОГІСТИЧНИХ ЦЕНТРІВ СКЛАДУВАННЯ, ДОРОБКИ ТА СОРТУВАННЯ ВАНТАЖІВ
4	ТЕРИТОРІЇ З ПРІОРИТЕТНИМ РОЗВИТКОМ ЦЕНТРІВ СКЛАДУВАННЯ ТА ПЕРЕРОБКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ СИРОВИНИ
	ТЕРИТОРІЇ ПЕРЕВАЖНО РЕКРЕАЦІЙНОГО, ОЗДОРОВЧОГО ТА ТУРИСТИЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ
	ТЕРИТОРІЇ ПЕРЕВАЖНО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ТА ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ВИКОРИСТАННЯ
	ТЕРИТОРІЇ ПРІОРИТЕТНОГО РОЗВИТКУ ЕЛЕМЕНТІВ ЕКОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖІ (ЕКОЛОГІЧНОГО КАРКАСУ) ОБЛАСТІ
	ЗОНА ВПЛИВУ ТРАНСПОРТНИХ КОРИДОРІВ
	ЗОНА ВПЛИВУ МІЖДЕРЖАВНИХ ПРИКОРДОННИХ ПЕРЕХОДІВ
	ЗОНА ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА
	ЗОНА РАДІАЦІЙНОГО ЗАБРУДНЕННЯ
	САНИТАРНО-ЗАХИСНА ЗОНА РАЕС
	ЗОНА СПОСТЕРЕЖЕННЯ РАЕС
	ЗОНА ПРІОРИТЕТНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ

Рис. 11.1.1. Територія Боратинської громади на Схемі планування території Волинської області

Діючі програмні документи

У Боратинській територіальній громаді у 2022 році реалізовувалося 15 місцевих цільових програм (табл. 11.1.2), з них більшість є середньостроковими, терміном 3-4 роки.

Таблиця 11.1.2. Перелік діючих у 2022 році галузевих програм, які фінансуються за кошти місцевого бюджету Боратинської територіальної громади⁶⁶

Назва програми	Відповідальні виконавці	Фінансування, тис. грн
Програма підтримки індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім» на 2021-2023 роки	Боратинська сільська рада, Обласний фонд підтримки індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім»	5400
Програма «Поліцейський офіцер громади» Боратинської сільської ради на 2020-2022 роки	Боратинська сільська рада, Головне управління Національної поліції у Волинській області	190
Програма соціального захисту дітей, профілактики бездоглядності та правопорушень у дитячому середовищі на території Боратинської сільської ради на 2020-2024 роки	Служба у справах дітей, сім'ї та соціального захисту населення	-
Програма «Ініціативна молодь» Боратинської сільської ради на 2020-2022 роки	Боратинська сільська рада	120
Програми захисту населення і території від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на 2019-2023 роки	Боратинська сільська рада	2959
Програма розвитку фізичної культури та спорту Боратинської територіальної громади на 2021-2023 роки	Відділ культури та молодіжної політики Боратинської сільської ради	4067,5
Програма розвитку культури Боратинської сільської ради на період 2021-2023 років	Відділ культури та молодіжної політики Боратинської сільської ради	3391
Програма соціального захисту населення Боратинської сільської ради на 2021 – 2023 роки	Виконавчий комітет Боратинської сільської ради	8514
Програма забезпечення громадян Боратинської сільської ради, які страждають на рідкісні (орфанні) захворювання, лікарськими засобами на 2021-2022 роки	-	-
Цільова соціальна програма забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа на 2021 – 2023 роки Боратинської сільської ради	Виконавчий комітет сільської ради	2808,5
Програма надання одноразової допомоги дітям-сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування після досягнення 18-річного віку на території Боратинської сільської ради на 2021-2023 роки	Служба у справах дітей, сім'ї та соціального захисту населення Боратинської сільської ради	34,4
Програма економічного та соціального розвитку Боратинської сільської ради на 2021-2023 роки	Відділ соціально-економічного розвитку Боратинської сільської ради	137634,2
Програма оздоровлення та відпочинку дітей Боратинської сільської ради на 2021 – 2023 роки	Службу у справах дітей, сім'ї та соціального захисту населення Відділ освіти	3382,5
Програма благоустрою населених пунктів Боратинської сільської ради на 2021-2023 роки	Виконавчий комітет Боратинської сільської ради, підрядні організації, комунальні установи та організації територіально підпорядковані сільській раді	82 800
Комплексна програма розвитку галузі агропромислового комплексу Боратинської сільської ради на 2021-2023 роки	Виконавчий комітет Боратинської сільської ради	5126000

⁶⁶ За даними Боратинської сільської ради

Серед програмних документів, які реалізувалися у 2022 році, більшість є програмами підтримки соціальної сфери та розвитку житлово-комунального господарства (11 програм). На забезпечення економічного розвитку реалізуються дві програми: у сфері розвитку агропромислового комплексу, економічного і соціального розвитку громади.

Висновки

1. Територія Боратинської громади відноситься до таких функціональних зон: зона пріоритетного розвитку, яка збігається з територією переважно містобудівного освоєння; зона впливу транспортних коридорів; території переважно сільськогосподарського та лісгосподарського використання; території пріоритетного розвитку елементів екологічної мережі Економічне зростання Боратинської територіальної громади визначатиметься умовами та особливостями розвитку Луцька як обласного центру регіону, оскільки значна територія громади сукупно з містом відноситься до зони пріоритетного розвитку у регіоні.
2. Зважаючи на наявність на території громади інших зон, розвиток віддалених від великого міста населених пунктів громади визначатиметься також рівнем розвитку сільського господарства, а територій у басейні річок Черногузка і Стир – туристичної сфери.
3. Місцеві програми, прийняті у громаді, є середньостроковими та переважно мають соціальний характер, спрямовані на покращення надаваних соціальних послуг населенню (11 програм). Водночас реалізуються і програми економічного спрямування (дві програми).

ІСТОРІЯ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ БОРАТИНСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Боратин

Перші археологічні розкопки на території Боратина проводив відомий польський археолог Ян Фітуке у 1937 році. Він виявив, що люди жили на цій території вже 3,5 тисячі років тому. У розкопаному кургані, що знаходився на землях місцевого жителя Миколи Герасимчука, було виявлено два парні поховання середини бронзового віку, а також прикраси з бронзи і фрагменти кераміки. У 1981-1982 роках тут проводилися розкопки на березі Стиру поблизу місцевого кладовища під керівництвом Д. Козака та М. Кучінка, за результатами яких виявлено 13 жител, 4 господарські споруди, 22 ями, що відносяться до I-III століть н. е.

Щодо назви села, то можна розглядати дві версії її виникнення. За однією, назва пішла від слова «бор» (ліс). За іншою – за свідченням етимологічного словника В. Шульгача «Ойконімія Волині» від імені Борята.

Нинішній Боратин знаходиться на землях, де свого часу існували населені пункти під назвою Великий Боратин, Малий Боратин та Чеський Боратин. Територіально Великий Боратин знаходиться в урочищах Бутир, Пастовні та нинішньої вулиці Стирової. Малий Боратин, назва кутка села, існує до сьогоднішнього часу у кінці тієї ж вулиці Стирової. Чеський Боратин існував у 1872-1947 роках як поселення чехів і знаходився в межах теперішніх вулиць Шкільної, Заводської та Центральної.

Перша документальна згадка про село відноситься до 28 травня 1511 року і пов'язана з судовою справою, яку затіяв князь Іван Юрійович Заславський із дворянином Івашком Вороною, звинувативши того у незаконному володінні Боратином. Іван Заславський належав до знатного князівського роду литовського походження. Представники роду входили до пануючої верхівки литовсько-руського суспільства. Частина їх земельних володінь лежала у Луцькому повіті, до яких, зокрема, належало й село Боратин. А шляхетський рід Ворон згадується на межі XV та XVI століть: спочатку на Київщині та Поділлі, а згодом і на Волині.

Судова справа між ними містить багато цікавих фактів. Зокрема те, що батько князя Юрій продав свій маєток у Боратині луцькому євреєві Цхаку Львовичу. Коли у 1495 році євреїв було вигнано з Великого Князівства Литовського, король Олександр передає маєток своєму дворянину Сороці. Той, у свою чергу, продає його родичеві луцького писаря Федька, який згодом був убитий татарами. Через деякий час його вдова вийшла заміж за Івашка Ворону і записала Боратин на чоловіка. Це ствердив своєю печаткою король Олександр. При розгляді справи все це Ворона підтвердив відповідними документами і виграв позов.

Рід Ворон, до якого в документах додавалась приставка боратинських, володів селом ще майже 100 років. Представники роду згадуються у численних судових справах, в основному пов'язаних із розбійницькими нападами на інші маєтності. Брати Томило і Яцько Воронини у 1545 році вказані як відповідальні за ремонт дерев'яних городень Окольного замку у Луцьку.

У 1613 році Боратин значиться як володіння Костянтина Бронницького. У 1648 році боратинські селяни під проводом луцького міщанина Федора Липки напали на сусіднє село Новостав, володіння домініканського монастиря.

У 1760 році Боратином володів Францішек Ледуховський, представник давнього українського спольщеного роду. За географічно-економічним та статистичним джерелом – «Описом Луцького повіту» – 1798 року Боратин представлений двома поселеннями: «сельво Большой Боратинокъ» і «приселок Малой Боратинокъ», якими володів Антон Ледуховський. У Великому Боратині в 24 дворах проживало 177 мешканців (80 чоловіків і 97 жінок). До статусу міщан

прирівнювалося 4 мешканці, ще 4 вважалося «вольноживущими». Решта 169 осіб були кріпосними селянами. У Малому Боратині у 8 дворах проживало 54 мешканці (29 чоловіків та 26 жінок). Статус вільного мав один чоловік, решта були кріпаками.

Села, за «Описом Луцького повіту», розміщувалися по обидві сторони річки Стир і безіменного рівчака. У Великому Боратині стояв дерев'яний панський будинок. Земля глиниста з піском. Врожайність земель перевищувала посіви втрое, але за умови удобрення. Лісові угіддя були незначними, в них росли дуб, липа, береза. В річці ловилися сом, щука, окунь, лящ, яз, лин, плотва. Селяни двох Боратинів займалися обробіткою землі, на пана працювали 4 дні на тиждень, решту – для себе. Худоби і птиці тримали мало.

У 1872 році поблизу села з'явився новий населений пункт – Чеський Боратин, який проіснував 75 років. Чехи-колоністи, купивши 292 гектари землі, почали господарювати. Хоча на початку це було непросто. За короткий час чехи досягли досить високого рівня господарювання, що позитивно вплинуло на економічний розвиток навколишніх сіл. Було побудовано млин, молочарню, костел, створено громадські організації, у тому числі першу на Волині пожежну команду у сільській місцевості. Все найкраще в поселенців переймало місцеве населення. Між чехами і українцями склалися добросусідські відносини.

Одна з історичних споруд Боратина – земляний форт, збудований у 1887-1890 роках. Загалом за дорученням імператора Олександра I для укріплення кордонів Російської імперії та оборони міста Луцька планували збудувати близько десяти таких споруд, але звели всього чотири: в Боратині, на виїзді з Луцька в районі цукрового заводу, в селах Великий Омеляник та Зміїнець. Нині ця історична пам'ятка домінує над місцевістю і зустрічає кожного, хто в'їжджає у село.

У час Першої світової війни, особливо Брусиловського прориву у травні 1916 року, село виявилось в епіцентрі подій. Під час наступу російських військ поблизу села було взято в полон групу австрійських військ у складі чотирьох офіцерів і 160 солдатів.

В історію тієї війни вписано прізвище уродженця села Купріяна Сивого, розвідника російської армії, який збирав тут відомості військового характеру. Викритий, після катувань, у грудні 1915 року він був страчений у форті. До нашого часу збереглася його могила з пам'ятником у вигляді хреста на бетонному постаменті.

Боратинці пережили нестійкий період зміни влади, активно беручи в цьому участь. У 1920 році у Боратині перебувають підрозділи Першої кінної армії Будьонного: поповнивши продовольство за рахунок місцевих жителів, більшовицька кіннота відправляється далі – на Варшаву.

В роки панування буржуазної Польщі (1920-1939) були створені організації, мета яких – боротьба за незалежність України. Для цього кожен обирав свій шлях. На початку 1940-го року у селі активно діяв осередок ОУН, про що, зокрема, відзначається у звітах і робота місцевої «Просвіти».

Під час Другої світової війни село не зазнало руйнувань – фронт пройшов поруч. Під час визволення майже все чоловіче населення призовного віку було мобілізовано до лав Червоної Армії, більше 20-ти з них не повернулися з фронту.

Трагічним для села було і післявоєнне протистояння між членами ОУН та радянськими органами влади, де не тільки були жертви як з одного, так і з другого боку, але й гинуло мирне населення. У лютому 1945 року тільки за одну ніч було замордовано 10 чоловік. Не оминула багатьох селянських родин і хвиля тогочасних репресій, коли за любов до України, хату під бляхою, або просто за неправдивим доносом відправляли у Сибір.

У 1948 році в Боратині організовано колгосп імені Будьонного, який 1961-го року увійшов до складу Волинської обласної сільськогосподарської станції. Господарська діяльність у селі ведеться вже за сучасними законами.

Баїв

Баїв уперше згадується 1545 року. Походження назви села пов'язують з іменем ватажка монголо-татарського війська Бая, похованого на пагорбі біля села. За іншою версією, назва села походить від слова «баяти» – розповідати легенди, перекази, небилиці.

У 1545 році село перебувало у власності братів Баєвських. Потім – Василя Гулевича. У XVI столітті тут було закладено дерев'яну церкву Святих Кузьми і Дем'яна.

За часів Речі Посполитої село вважалось доволі заможним. Зокрема, під час національно-визвольної війни, у жовтні 1648 року, в Баєві було спалено шляхетські садиби.

У середині XIX століття Баїв був одним з найрозвиненіших населених пунктів поблизу Луцька. Тут був фільварок, корчма, діяло два млини. У 1875 році замість старої церкви в Баєві побудували Свято-Успенську церкву. Церква вирізняється тим, що збудована без використання цвяхів.

У 1906 році село було в складі Лаврівської волості Луцького повіту Волинської губернії. За тодішніми даними, відстань від повітового міста (Луцька) складала 7 верст. Тут налічувалося 65 дворів, у яких проживало 169 мешканців.

Під час Другої світової війни, у квітні-грудні 1943 року, німці вбили деяких жителів Баєва. У червні того ж року українські повстанці зруйнували німецькі фільварки в Баєві. Поляки, що жили у селі, вибралися до Луцька. 7 липня, на Івана Купала, розпочалась німецько-польська каральна операція. Німці спалили Баїв, проте життя багатьом людям врятував густий туман. Загалом згоріло понад 100 хат. Наступне спалення відбулося 11 грудня 1943 року, тоді загинули понад 100 людей. Попри все дерев'яна церква вціліла.

До 5 липня 2017 року Баїв – адміністративний центр Баївської сільської ради Луцького району Волинської області.

У 2015 році у Баєві відкрито єдиний на Волині музей бджільництва, біля якого розташований пам'ятник бджолі. **Клуб-музей історії села Баїв та Волинського бджільництва** у списку туристичних «родзинок» визначено за версією представників проєкту «Волинь унікальна» і Департаменту інфраструктури та туризму Волинської ОДА. У музеї зібрано більше 2,5 тисяч експонатів, серед яких унікальні історичні знахідки, альбоми написаної історії села Баїв та окремий тематичний відділ – музей бджільництва. Тут на власні очі можна побачити вулики колодного бджільництва, зразки натуральної вощини, десятки видів меду, медової мазі та бальзаму.

Церква Успіння Пресвятої Богородиці

Церква збудована у 1875 році за служіння о. Філарета Ковальського. Постала на місці дерев'яної попередниці, зведеної ще у XVI столітті. У 1943 році, коли майже все село було спалене, церква дивом уціліла. Належить до пам'яток архітектури місцевого значення.

Розташована посеред села, з півночі від центральної дороги, зі сходу при цвинтарі. Тридільна одноверха, при західному фасаді якої височить дерев'яна триярусна дзвіниця.

З півночі до маленького вівтаря прибудована ризниця. Церква - одна з багатьох представниць епархіяльного стилю. На прицерковній території збереглися поховання священиків, які служили в місцевій церкві.

Баківці

Територія села Баківців була заселена в епоху пізнього палеоліту. З давніх часів село було родинним гніздом волинських землян – Мокосіїв, Динисків, Баковецьких. Першу згадку про його власників знаходимо в «Описі замків Володимирського, Луцького і Кременецького» 1545 року, де зазначається, що село було власністю Стецька, Грицька і Семена Єловичів – шляхтичів Волині. На початку XIX століття Баківці належали родині Троцевських. Згодом за родинними зв'язками і купівлею перейшло у власність Бушинських, Янковських, Куличків.

У книзі Володимира Смоляра «Церковна історія села Радомишль» згадується, що в селі Баківці була Зачатівська церква, побудована у 1757 році. Проте, у 1831 році по причині ветхості усе церковне начиння та книги були передані в самостійну Свято-Успенську церкву села Радомишль.

Баківці населяли українці, подекуди поляки, євреї та чехи. Українці, поляки жили переважно по хуторах, на своїй власній землі. Хутори мали назви: П'ятихатки, Застав'я, Зайців хутір, Микольців хутір. Чехи ж заснували свою колонію в долині понад річкою.

З 1927 до 1932 року в Баківцях діяла філія товариства «Луцька повітова Просвіта», організована та очолювана Галактіоном Манзелепою. Налічувала до 40 осіб, стараннями котрих була організована бібліотека (завідувач - Хома Комашко). Драматичну секцію вів Василь Шабала. У селі була добре розвинена художня самодіяльність. Її учасники їздили з концертами і виставами у сусідні села: Ставрів, Чаруків, Радомишль. Тут діяв духовий оркестр.

У 1947 році утворився колгосп і людей, які жили на хуторах, примусово переселяли у село. Так із плином часу утворилась нинішня територія Баківців. На початку 1950-х і аж до кінця 1970-х років працював пологовий будинок та сільська лікарня на 25 місць. У 1980 році його перелаштували на сільську амбулаторію.

У 1954 році у селі відкрився Цегельний завод та був побудований гуртожиток для працівників заводу. У 1970-х роках відкрився просторий Будинок Культури, при якому діяв духовий оркестр, а згодом інструментальний ансамбль. У 1980 році побудували двоповерховий дитячий садочок, кантору для працівників радгоспу.

Відомі люди вихідці із с.Баківці: Петер Бондра – чехословацький хокеїст, володар Трофея Моріса Рішара (1995,1998), чемпіон світу (2002), Сергій Торчинський – бронзовий призер Ігор Нескорених (2017).

Вербаїв

В люстраціях Луцького замку 1545 та 1552 років згадується городня (частина оборонної стіни замку) Вербаївська та Кисилінська. Тоді село належало Петру Кардейовичу. Наступними власниками Вербаєва були Іван-Кирдей Мильський, Криштоф Броніш, а пізніше воно належало Луцькому Домініканському монастирю.

В давнину між Вербаєвом та селом Чекно існувала переправа через річку Стир, що була складовою приміської інфраструктури Лучеська Великого. Сільські хати розташовувались понад дорогою на Стирових кручах.

Під час нацистської окупації село Вербаїв було спалене карателями дотла, залишилось лише одне обійстя. В цій страшній трагедії загинуло близько 80 людей, не тільки жителів Вербаєва, а й мешканців довколишніх сіл.

Згідно з переписом УРСР 1989 року чисельність наявного населення села становила 233 особи, з яких 108 чоловіків та 125 жінок.

До 5 липня 2017 року село відносилось до Промінської сільської ради Луцького району

Вікторяни

Село Вікторяни засноване у 1545 році.

Під час Першої світової війни і революції 1917 року з Вікторян, як прифронтового села, частина населення була евакуйована. В травні 1918 року село було окуповане польськими військами і перебувало у складі Польщі до 1939 року. В період перебування під Польщею село входило до складу Полонківської гміни. Тут було 33 двори, в яких проживало понад 140 осіб. В селі не було ні школи, ні церкви. Більшість людей у Вікторянах була неписьменною.

Війна 1941-1945 років перервала мирну працю селян. З приходом гітлерівців в селі запанували грабiж і свавілля. Будь-яка непокора жорстоко каралась. В червні 1943 року село було повністю спалене.

Нині Вікторяни - один з населених пунктів Боратинської громади, у селі проживає 60 людей.

Гірка Полонка

Писемних історичних джерел про час заснування та назву села не збереглося. Археологічні дослідження, проведені у 80-х роках підтверджують, що на території села існували давні поселення людей. На болоті, в напрямі до села Городище, знайдені залишки трикутного городища, а за ним – поселення руського часу. На схід від села – 24 давньоруські кургани. Поблизу села виявлені поховання вельбарської культури, багат шарове поселення доби фінального палеоліту, культур лінійно-стрічкової кераміки, кулястих амфор та городоцько-здовбицької культури, поселення культур городоцько-здовбицької, тшинецько-комарівської бронзової доби, лежницької групи ранньозалізного часу, волино-подільської групи (зубрицька), ранньослов'янського і давньоруського періодів.

Назву словосполучення «Гірка Полонка» село одержало, як вказано в історичних документах, наприкінці XVI століття. Відомо, що у 1598 році село Гірка Полонка належало князю Радзивілу. У 1601 році Гірка Полонка, як і села Полонка, Головчиці, Городище, Баїв, Оздів і Коршів входила до складу володінь князя Григорія Львовського Сангушка – брацлавського каштеляна.

Вірогідність походження назви села сьогодні встановити важко, існує принаймні дві версії щодо утворення словосполучення «Гірка Полонка». Перша теорія свідчить, що назва має географічне походження і пояснюється природними особливостями місцевості (підвищення – «гірки» та низини – «полони»). Мовознавець В. Шультгач стверджує, цей топонім історично був оформлений як словосполучення іменника з прикметником «Горка Полонная» («горка» у значенні «гора», «гірка» «полонная» – від слова «полонь» (чисте, вільне для пасовища або сінокосу місце)).

В народі побутує й інша версія походження назви села, пов'язана з легендарною пам'яттю про боротьбу з татарсько-турецькими завойовниками. Речові докази дійсно підтверджують, що на території сіл Гірка Полонка, Полонка отаборилися ворожі кочівники.

У роки Другої світової війни село пережило страшні дні. Його жителі стали жертвами польсько-українського протистояння, відомого як «Друга польсько-українська війна». 2 червня 1943 року тут було спалено 62 господарства, в тому числі дерев'яна Воскресенська церква, збудована коштом вірян ще у XVIII столітті, та вбито 22 жителі (Центральний державний архів вищих органів влади і управління України, ф. 3833, оп. 1,спр. 124, арк. 8).

Згідно з переписом УРСР 1989 року, чисельність наявного населення села становила 2488 осіб, з яких 1218 чоловіків та 1270 жінок.

До 1 серпня 2018 року село – адміністративний центр Гіркополонківської сільської ради Луцького району Волинської області.

На сучасному етапі на території між селом Гірка Полонка та селом Оздів зусиллями жителів та ГО «Козацько-історичний курінь «Чорна рада» створено **музей-скансен «Козацька Січ»** та відновлено **криївку УПА «Блок»**. На території музею під відкритим небом висаджено парк, збудована годинникова вежа, обладнаний міні-курінь, всередині якого відтворено побут, що служив козакам. Криївка УПА створена у пам'ять про останню криївку Івана Литвинчука-Дубового під назвою «Блок», яка розміщувалася у селі Оздів та була знищена 24 серпня 1950 року. За переказами, це була елітна криївка, де перебував керівний штаб.

Голишів

Уперше Голишів згадується 1463 року у листі польського короля і великого князя Казимира. У документах того часу село, у якому була приватна митниця, фігурує як «Голешов». Також відомо, що в середині XVI століття у селі функціонував Луцький замковий млин, який був привілеєм короля Сигізмунда Августа.

На початку ХХ століття Голишів був відомий як населений пункт з передовими технологіями. Тут працював водяний млин на 18 тисяч пудів річного перемолу, крохмальня й гуральня, де застосовували унікальну технологію ректифікації – виготовлення чистого спирту. Цікаво, що інформація про господарювання на голишівській землі є у працях Київського агрономічного товариства. Спеціалізувалося село і на вирощуванні картоплі. Голишівське картопляне господарство вирізнялося особливою сівозміною культур: картопля – картопля – картопля – овес - ячмінь з люпином - люпин. Така схема давала можливість збирати рекордні врожаї картоплі. Завдяки такій спеціалізації Голишева у селі успішно функціонували винокурний та крохмальний заводи.

Згідно з переписом УРСР 1989 року, чисельність наявного населення села становила 318 осіб, з яких 140 чоловіків та 178 жінок.

До 5 липня 2017 року село підпорядковувалось Боратинській сільській раді Луцького району Волинської області.

Городище

Перша згадка про Городище датується 1575 роком. Назва села походить із праслов'янської мови, що означає «постійно укріплене поселення». Таке найменування цілком виправдане, адже огорожу довкола села було зведено задля оборони від ворожих нападів. Першими власником села був відомий поміщик Семен Богунський. Пізніше тут господарювали князь Григорій Сангушка, шляхтичі П'ясецькі та Грабовські, граф Хоткевич, який звів тут великий маєток з терасою. Серед двору, викладеного плиткою, стояв навіть костел. Неподалік були розташовані конюшня, корівник, свинарник, вівчарня, кузня і великий льох.

Окрасою городищанського маєтку графа Хоткевича був сад європейського типу з рідкісними деревами та квітами. При в'їзді до садиби стояли величні залізні ворота. На службі у палаці було чимало людей – окрім місцевих, які приходили з навколишніх сіл, серед панських слуг було багато іноземців – поляки, німці, голландці.

Здебільшого граф Хоткевич із сім'єю жили у Млинові, але багато часу проводили і в маєтку у Городищі. Тутешній палац був відпочинковою резиденцією та улюбленим місцем панів. Про долю маєтку після від'їзду Хоткевичів відомостей небагато. За переказами, у палаці був організований дитячий будинок, пізніше – фільварок.

Не відомо чи пов'язано це із панським садом, але у Городищі продовжили традиції садівництва та квітникарства. У 50-х роках ХХ століття у селі функціонував один із найпотужніших колгоспів «Україна». Тут займалися овочівництвом, солили капусту, робили томатну пасту, соки з яблук і полуниці. Великий яблуневий сад є у Городищі і нині, можливо, саме на місці того панського парку.

Коршів

Перша писемна згадка про Коршів датується 1577 роком. Побутує легенда, що назва населеного пункту походить від назви пташок коршунів, які раніше населяли територію села.

В умовах підписання Люблінської унії 1569 року Коршів відійшов до Польщі. Його жителі були учасниками повстання С. Наливайка та Визвольної війни під проводом Б. Хмельницького. Після другого поділу Польщі 1795 року Коршів – у складі Російської імперії.

Під час воєнних дій 1918-1920 років влада тут неодноразово змінювалася. 1921-1939 роки – у складі Польщі, від 1939 – УРСР. Від червня 1941 до лютого 1944 року село перебувало під німецько-фашистською окупацією. В околицях до середини 1950-х років діяло підпілля ОУН-УПА.

Окрасою Коршева є Свято-Хрестовоздвиженська церква, пам'ятка архітектури національного значення. При церкві функціонувало однокласне народне училище, в якому за даними 1901 року навчалось 55 хлопців та 12 дівчат. За церковними даними, у 1901 році в с. Коршів проживало 992 людини, з них - 442 жінки і 450 чоловіків.

Давньоруське городище - пам'ятка археології XI-XIII століть

На лівому березі Черногузки, за 1,5 км на південний захід від Городища, в урочищі Замчисько на мисі надзаплавної тераси заввишки 8 м виявлено давньоруське городище з однойменною назвою (пам'ятка археології національного значення загальною площею близько 5 га). Його досліджували: у 1930-х роках – З. Леський, у 1960 році – П. Раппопорт, у 1992 році – С. Панишко. Виявлено численні матеріали, що свідчать про міський статус села в XI столітті.

Городище в формі підкови, площею біля 5 га. складається з дитинця і окольного міста. Дитинець овальної форми, зі сторони річки обнесений дугоподібним ровом, частково заповненим водою. Рів шириною до 1,5 м. Площадка дитинця рівна, розміром 65×50 м. Висота площадки над річкою біля 3 м.

Окольне місто по периметру, крім сторони поверненої до дитинця, обнесене валом. З північної сторони помітні сліди рова. З усіх інших сторін болотиста низина підходить до лінії вала. Висота валу окольного міста до 2 м. В'їзд на городище розташований з північної сторони, шириною до 22 м.

На городищі зустрічається підйомний матеріал-кераміка XI-XIII століть. Особливу увагу привертають денця посудин, на яких нанесено клеймо у формі букв Б, Д, Ж древньоруського алфавіту та шиферні пряслиця з зигзагоподібним і кільцевим орнаментом.

Свято-Хрестовоздвиженська церква

В архівних матеріалах під назвою «Відомосте про церкву», датованих 1901 роком, зазначено, що будівництво церкви тривало у 1772-1777 роках, та було забезпечено зусиллями поміщика Людвіка Подгороденського. Споруда – кам'яна, у 1900 році при ній споруджено дзвіницю, також кам'яну, завдячуючи поміщику Григорію Беляєву, могила якого ще нині знаходиться поруч із церквою.

На стінах і зводах церкви є залишки розпису XVIII століття. Наприкінці XIX – початку XX століття до головного фасаду була прибудована трьох'ярусна дзвіниця. Територія церкви оточена кам'яною стіною з арковими воротами (XVIII століття).

Хрестовоздвиженський храм села Коршів став свідком багатьох історичних подій, зокрема пережив дві світові війни. На щастя, він не зазнав руйнувань, однак, відразу по закінченню Другої світової війни був закритий комуністичною владою. Щоправда, у храмі не було зроблено ніякого складу чи чогось іншого – він просто пустував. Функціонувати церква за призначенням розпочала у 1985 році.

Коршовець

Історична спадщина Коршовця сягає давніх часів. Тут знайшли багатощарове поселення пізнього палеоліту, елементи культури лінійно-стрічкової кераміки та епохи міді-бронзи II тисячоліття до н.е.

Вперше село Коршовець згадано у документі від 1526 року, коли Луцький єпископ Кирило самоправно обміняв з князем Чорторийським село Дем'янів на Коршовець, а обмін затвердила королівська грамота. Також Коршовець згадується у документах 1561 року. Тоді село належало до церкви, яку побудував єпископ Феодосій Гулевич – дід відомої української діячки Галшки Гулевичівни. Пізніше власниками села документи називають луцького купця і лихваря Хазко Есмановича, луцького протопопа Дем'яна Дмитрієвського, ксьондзів Луцького домініканського монастиря. На початку XX століття землями в селі володів поміщик Нестроєв.

Існує декілька версій стосовно походження назви села Коршовець. Одна із легенд повідомляє, що навколо південно-східної частини Луцька були мішані ліси, густі верболози, кущі. Згодом, люди, у пошуках родючої землі, почали викорчувувати ці зарослі і вивозили землю від кореневищ – корчилиць. Звільнена територія отримала назву корчилиця (коршивища) та згодом з'явилася назва Коршивець.

За іншою легендою – тут в давнину була корчма, яку тримали євреї. Купці, які їхали ярмаркувати в Торговицю, тут зупинялись перепочити, а назву села пов'язували зі словом «корчма» – Корчовець, Коршовець.

Згідно з переписом УРСР 1989 року, чисельність наявного населення села становила 355 осіб, з яких 165 чоловіків та 190 жінок.

Лаврів

Історія села Лаврів сягає глибини століть – тут залишили свій слід відомі українські діячі – князі, священники, поети. У різні історичні епохи Лаврів славився як значимий торговий, релігійний центр.

У давні часи село Лаврів було складовою частиною Київської Русі, а після її розпаду – Галицько-Волинського князівства. Згадується у численних стародавніх виданнях, історичній літературі.

З Лавровом пов'язана дарча грамота князя Лева Даниловича Галицького, датована 1292 роком. В грамоті, що написана давньослов'янською мовою, вказується, що землі та ліси Лаврова даруються для будівництва монастиря. Наступна згадка про село датується 1545 роком у книзі «Польща у XVI столітті», де йдеться про те, що Лаврів – значиме торгове містечко, яке славиться жвавими ярмарками. В цьому ж виданні згадується Лаврів і у 1560 році в зв'язку з такою подією: житель міста Луцька Томило Лоджич збудував у Лаврові корчму. За переказами, в тій корчмі, що стояла на Йоськовій горі, ночував Тарас Григорович Шевченко, коли повертався з міста Берестечка. Туди поет їздив з археографічною експедицією, досліджуючи історичне минуле в Кременці, Почаєві, Берестечку, Луцьку.

Свідченням цього є циркуляр з підписом генерал-губернатора Д. Бібікова, датований жовтнем 1846 року. Їдучи з Берестечка до Луцька, Шевченко і був проїздом у селі Лаврів, про що 27 жовтня 1846 року зробив відповідне донесення вищому начальству. До речі, на основі зібраних на Волині матеріалів Т.Г. Шевченко, будучи на засланні, написав повість «Варнак».

У різні часи село Лаврів належало різним феодалам: Семену Козинському, Олександрю Семяшку, Дем'яну та Міхалу Гулевичам – братам Галшки Гулевичівни та князям Любомирським, рід яких панував тут до 1924 року.

Про назву села існують три легенди, але з архівних документів ще не знайдено їх підтверджень. Подейкують, що назва Лаврів походить від того, що нібито в давні часи у тутешніх лісах росли лаврові кущі. Друга легенда говорить про те, що жителі села подарували київському князю за перемогу лавровий вінок. Найбільш вірогідною видається версія, що назва села походить від назви чоловічого монастиря – лаври. Відомо, що в Лаврові був побудований монастир у 1632 році на кошти селян, але він проіснував 149 років і згорів від блискавки.

У 1772 році на місці дерев'яного монастиря побудували церкву Покрови Богоматері, а згодом і другу церкву Пресвятої Богородиці. Волинський історик Олександр Цинкаловський у книзі «Стара Волинь і Волинське Полісся» пише, що у 1897 році в Лаврові діяла ще цвинтарна церква Святого Георгія та католицька капличка, оскільки на той час тут жило 600 католиків.

Село поділене на певні частини і кожна з них має свою історію. В період польської окупації 1921-1939 років у Лаврові діяли осередки КПЗУ та ОУН, організація «Просвіти» – одна з найактивніших організацій в Луцькому районі та на Волині. В сільському історичному музеї зберігаються відомості про діяльність «Просвіти». Відомо, що жителі села також були членами товариства ім. Петра Могили, що діяло в Луцьку у 1931-1939 роках і мало свої філії в численних населених пунктах Волині.

Лучиці

Сліди життя людей на цій землі сягають глибокої давнини. У 1977 році археологами В. Коноплею та Г. Охріменком виявлено поселення бронзової доби, зокрема артефакти, що датуються XIII-XI століттями до н. е.

В архівних документах село вперше згадується у документах 1428 року, а потім – у 1548, 1562 роках. У першій половині XVI століття село належало луцьким владикам, а в 1570 році – це власність піддеканія луцького ксьондза Томаша Хаєнського, пізніше ще належало Михайлові Козинському. В кінці XIX ст. найбільшою власністю — 266 десятин володіли Липинські.

Згідно з архівними документами, зокрема кліровими відомостями за 1831 рік, у 1789 році старанням поміщика Осипа Павловича Ярошинського і жителів села була побудована Свято-Троїцька церква у селі Лучиці. В 1908 році була зведена нова церква, яка діє й досі.

На початку XX століття в селі Лучиці було 48 дворів і 287 жителів.

Мстишин

Офіційною датою заснування села є 1570 рік. Хоча знайдені під час археологічних розкопок кам'яні знаряддя праці є свідченням того, що люди тут жили з давніх-давен. На східній околиці села виявлено поселення давньоруського часу XI-XII століть.

Походження назви села, за свідченнями старожилів, пов'язане із наявністю тут великої кількості мостів. У старих документах її писали як Мостишин. Цю назву поселення отримало за велику кількість мостів. Причому багато їх було не тільки в самому селі, а й довкола нього. Наприклад, до сіл Лучиці, Топілля, Рикані, Пілганів вели мости, бо скрізь треба було їхати через невеликі річки. Пізніше відбувся новий адміністративний поділ Волинської області і назва села змінилася на Мстишин.

Помітний слід у селі залишили чехи. Поселившись тут в 1868 році, заснували свою колонію Ладовка. Чеські емігранти принесли з собою новітні агротехнології та культуру, орієнтовану на західноєвропейські традиції. Вони заклали тут хмільники з найкращими сортами хмелю, побудували два млини, цегельню, організували пожежну команду, відкрили початкову школу.

Станом на 1942 рік в колонії Ладовка проживала 41 чеська родина – 188 осіб. На батьківщину чехи виїхали в 1947 році. Деякі добротні будинки, що їх вони побудували, й донині збереглися на території Мстишина.

Вітром лихоліть пронеслася над Мстишином Друга світова війна. У 1943 році гітлерівці разом з польськими посібниками спалили сусідній Вербаїв. Ця трагедія забрала життя 11 жителів Мстишина.

Село потерпало і від нападів польських банд. З метою самооборони в Мстишині організували нічну варту. Селяни почали облаштовувати схрони для захисту від бандитів і окупантів. Один з таких було замасковано в чеському лісі. На початку 1942 року на хуторі Загрудка очільник Руху Опору на Волині Роман Клячківський на псевдо Клим Савур зібрав молодих активістів з Мстишина і навколишніх сіл, поставивши їм завдання посилити боївки з подальшим формуванням загонів УПА. У 1943 році в Мстишині було створено станицю ОУН.

У лютому 1944 року село визволили від німецьких окупантів. А в березні всіх чоловіків віком від 18 до 55 років призвали в армію. 22 односельці загинули на полях битв з нацизмом.

Чимало випробувань випало на долю Свято-Миколаївського храму в селі. Він має давню історію. Клірові відомості за 1885 рік називають дату заснування церкви – 1757 рік з кількістю прихожан 1747 душ. У червні 1941 року під час перестрілки солдатів Червоної армії і німців загорілася церковна дзвіниця й храм згорів. Відродження храму на місці спаленого відбулося в 2004 році. 19 грудня, на свято Миколая, митрополит Луцький і Волинський Михаїл освятив новозбудовану релігійну споруду.

У 1937 громада власними коштами і силами звела нову школу. У різні роки школа була семирічною, десятирічною, восьмирічною, ЗОШ I-II ступенів і наразі є Мстишинською гімназією.

Новостав

Історія Новоставу тісно пов'язана з відомим релігійним осередком Луцька – кляштором і костелом ордену домініканців. Перша згадка про село датується 1393 роком, коли Великий Литовський князь Вітовт обдарував домініканський костел поселенням, а також млином і ставом поблизу. Відтоді село почало називатися Новим Ставом.

Новостав завдячує своїй популярності папірні, яка існувала тут майже три століття (з 1573 року). Цікаво, що саме домініканська папірня у Новоставі була першим осередком паперового виробництва на Волині. Безперечно, такий промисел був для домініканців прибутковою справою – новоставський папір виготовляли на замовлення Луцького замку.

Загалом папірня у Новоставі проіснувала майже триста років, регулярно вносячи у виробництво новинки технічного прогресу. Згідно архівних документів, востаннє новоставське паперове виробництво згадується у 1823 році. Достеменно невідомо місце, де колись функціонувала папірня, однак до цього часу у Новоставі існує місцевість, яку називають «папірницько».

Оздів

Археологічні дослідження підтверджують давні поселення людей культури кулястих амфор (сер. III – поч. II тис. до н.е.); тшинецько-комарівської, вельбарської культур (кін. II – IV ст. н.е.) і періоду XII – XIV ст. на території села Оздів.

Назва села «Оздів», ймовірно, походить з первісного «Гоздов» (з утратою задньоязикового приголосного, що спостерігається в діалектній лексиці). Тоді в основі найменування можна вбачати прикметник «гоздовий», пов'язаний з «гозд/гвозд» (діалект «гвуозд – ялина, польське qozd, qwozd – ліс, бір, ~ ліс Гоздьов). Ще в недалекому минулому, як згадують старожили, село було оточене густими лісами. Ще одна більш спрощена версія походження назви – антропологічна. Якщо ж форма «Оздовь» первісна, то це може бути похідне від антропоніма «Оздь». Має право на існування версія про походження назви села від діалектичних звучань «гось де» – ось тут, саме тут, на цьому місці. Можливо, назва села має близькість із турецькомовного «deniz», це слово є турецьким ім'ям, а часто й прізвищем). Також дуже поширеним є турецькі імена та прізвища «Ozden» і «Ozdeniz», саме слово «Ozden» означає «тимус, вилочкова залоза». Неподалік від Луцька співзвучним Оздову є село Озденіж.

Перші письмові відомості про село у 1518 році пов'язані із згадкою його власника Пацка Оздівського, що заставляє частину своїх володінь в князя Андрія Олександровича Сангушка, старости Володимирського, маршалка Волинської землі. В історичних документах XVI ст. згадуються землевласники Оздівські з Оздова, що володіли тут землями на військово-службовому праві, були на обов'язку утримувати в належному стані фортифікаційні споруди Луцького замку. Духовним центром села є Свято-Вознесенський храм. Перша згадка про оздівський храм Пречистої Богородиці датується 1598 роком.

Озеряни

Народна назва - Стичай (бо землі стикалися із чотирьох кутів). У 1906 році село належало до Чаруківської волості Луцького повіту Волинської губернії. Перше поховання у селі датується 1900 роком. До того був хутір Познанка, назва якого походить від пана Познанського, який купив тут землю, продавши свій сірниковий завод у м. Житомир. На хуторі жили переважно переселенці з Забуга.

У 1947 році утворився колгосп ім. Ватутіна і хуторян переселили в Озеряни, які на той час було чеською колонією і мало назву Чеські Озеряни. Чехи господарювали вдало. Мали свій цегельний завод з якого брали цеглу для побудови споруд. Так у 1912 році була збудована початкова школа. У 1926 р. побудована кірха, яка після виїзду чехів із села була передана православним вірянам і перейменована в храм «Успіння Песвятої Богородиці» який діяв постійно. Нині це пам'ятка архітектури місцевого значення і діючий храм Православної церкви України.

У 1940 роках побудована пожежна станція, яка не збереглась до сьогоднішніх днів. У 1946 р. чеши збудували чотири стіни клубу, але завершити будівництво не змогли, оскільки в 1947 році були повернуті назад на свою батьківщину. Вже у 1962 році будівлю завершили і відкрили клуб.

Полонка

Назва сучасного села Полонка походить від слова «полонь» – чисте, вільне для пасовища місце, що піднімається на болотистій чи береговій території або навіть від річки Полонки (сучасної Черногузки). Можливо, це було місце збору чи утримання полонених бранців під час частих набігів монголо-татар та турків на місто Луцьк.

Перша письмова згадка про Полонку зустрічається на сторінках Літопису Руського під 1150 роком, у час міжусобної війни за волинські землі нащадків Володимира Мономаха і волинського князя Ізяслава Мстиславовича та коаліції північно-східних князів під проводом князя Юрія Довгорукого. Можливо, у Полонці у місцевому Полонійському монастирі прийняв у 1262 році чернечий постриг Войшелк, син Литовського князя Миндовга.

Полонка була резиденцією луцьких владик. Вперше про полонківську землю як церковну власність згадано у недатованому привілеї князя Свидригайла (1452 р.), яким він підтверджував приналежність її Пречистенському монастирю, фундованому князем Мстиславом Ізяславовичем.

Село Полонне по праву вважається козацьким. Тут у 1648 році діяв селянсько-козацький загін Федора Липки, луцького ландвійта. У березні 1649 року повстали селяни Малого Полонного, що належало Луцькому Владиці Афанасію Пузині і перебувало в користуванні луцького підсудка князя Захарія Четверинського та розгромили хутір в урочищі Урвихвости. Тут, відступаючи з поля Берестецької битви влітку 1651 року, давали поодинокі бої козаки. Про що свідчать козацькі могили. З 1921 по 1939 рр. Полонка – центр Полонківської гміни, до якої входила частина сучасного міста Луцька.

Промінь

Сучасну назву село отримало тільки 1964 року, а до того називалося Пулганів чи Пілганів. Перекази свідчать, що назва села походить від імені татарського хана Пулгана, який перебував тут зі своїм військовим загоном.

Письмових історичних свідчень про час виникнення села чи походження його назви немає. Проте, на території села було знайдено монети босфоранські та херсонеські III-II століть до н.е., чеські, литовські та російські пізніших часів. Тривалий час село було родинною садибою відомих на Волині дворян Третятковичів. Колись його частина належала до Луцького домініканського монастиря та після польських повстань була конфіскована.

Михайлівська церква

За переказами, церква тут існувала ще з XVII-XVIII століть. Та наприкінці XIX-го на кам'яному фундаменті старого храму був збудований дерев'яний. Церква зводилася за кошти парафіян, хоч їх було і небагато (77 дворів – 483 мешканці). Великі пожертви зробили місцеві пани Ягодзінський і Зарембський, допомагали і жителі інших сіл парафії – Коршовця, Голишева, Вербаїва, Новостава. Пан Зарембський та його син поховані біля храму. Їх могили є тут і зараз.

Багато випробувань випало на долю Свято-Михайлівського храму. Правилось тут навіть у часи воєнних лихоліть. Залишилися на стінах сліди від куль і навіть від снаряда. У 60-х роках влада закрила церкву, і кілька років тут існував нікому не потрібний музей атеїзму. Та селяни зберегли свої святині, відремонтували храм.

У Свято-Михайлівській церкві зберігається незвичайна старовинна ікона. На іконі Діва Марія тримає на руках маленького Ісуса. Унизу чітко проглядається напис старослов'янською мовою: «Образ Чудотворної ікони Божої Матері Пулганівської рік 1885». За іншими джерелами, ікона

була написана почаївськими майстрами 1841 року. Зображення прикрашене чеканкою. Зараз ікона дуже потемніла, напис неможливо прочитати. На реставрацію безцінної реліквії потрібні великі кошти, яких у храмі, на жаль, немає.

У церкві зберігся старовинний іконостас, прикрашений чеканками ще 1859 року. Ще два цінні образи Старо-Михайлівського храму зберігаються в музеї Волинської ікони: «Спас у славі», пам'ятка мистецтва середини XVI століття, та «Свята Параскева» – створена наприкінці XVII чи на початку XVIII століття.

Радомишль

На території села знайдено чимало слідів поселень періоду XII-XIV століть.

Легенда про заснування села «прив'язує» цю подію до літа 1651 року та походу Б. Хмельницького до Берестечка. Проте в історичних джерелах село згадується значно раніше. Вперше письмові відомості знаходимо в документах ревізії Луцького замку за 1545 рік. Тоді тут було 18 дворів. Село мало обов'язок щотижня висилати до Високого замку в Луцьку двох сторожів на варту – їхнім завданням було «ходити і кликати». Тобто вони були відомими «кликунами», про яких говорять легенди Луцька.

Радомишляни також виконували обов'язки при господарському дворі. Мали обов'язки і на передмісті Красне, де проживало 11 замкових рибалок. У 1750 році урядник князя Костянтина Острозького Гневош Ворон з маєтків свого пана вносив податок з Красного і Радомисла від 77 селянських господарств, 35 городників, 9 перекупнів. Власницею частини Радомисла податкові документи називають (за 1577 рік) княгиню Корецьку. А вже в 1583 році все село було в заставі у Антонія Яловицького, де нараховувалося 40 селянських дворів, 42 городники трьох різних податкових категорій, 4 бояри і один священик (була і православна церква). Під 1599 рік власником села Радомисл документи називають Адама Прусиновського, від якого неодноразово тікали селяни в інші маєтки. В 1645 році село було здано в оренду шляхтичу Василеві Копистянському, який нещадним гнобленням довів селян до крайньої убогості. Скаргу про це розглядав Луцький гродський уряд у 1646 році.

Влітку 1648 року після розгрому козацькою армією шляхетських військ під Пилявцями, в Луцькій окрузі козацькі і селянські загони громили панські маєтки. З того часу біля Радомишля (з боку Баківцець) довго зберігалися кургани козацьких поховань.

Село і в наступні століття було власністю поміщиків, з якими селяни мали тяжбу за землю. В 1773 році на кошти села була побудована дерев'яна Успенська, а в 1827 році біля сільського цвинтаря - Андріївська церква (спалені каральним загоном фашистських військ у липні 1943 року). В кінці XIX ст. з ініціативи повітового дворянства побудовано каплицю на честь російського імператора Олександра III. При церкві було 102 десятини землі.

На 1897 рік за переписом в селі було 205 дворів і 1363 жителі, церква, церковно-приходська школа, олійня. За переписом 1911 року в Радомишлі проживало 1980 жителів. Крім різних сільських закладів були тут кредитне товариство, державна горілчана крамниця. До великої земельної власності належало 309 десятин.

До 1901 року в селі господарював придворний радник Шимко Андрій, а з 1901 його син, поміщик Шимко Данило. Брало участь радомишляни і у далекій російсько-японській війні. Це Никончук Максим, Бондар Григорій, Боруцький Кузьма, Омельчук Григорій. Останній за бойові заслуги був нагороджений Георгіївським Хрестом I ступеня.

Під час окупації Волині Польщею (1920-1939 роки) в селі діяла культурно-освітня організація "Просвіта" (відкрита в 1926 році), в якій було 32 активних члени. Діяв осередок КПЗУ, ОУН, активісти кооперації. Знедолені селяни залишали рідні оселі і виїжджали в Аргентину, Уругвай... Серед тих, хто шукав щастя за океаном були Шотік Василь, Левчук Данило, Хомич Микола.

На фронтах Другої Світової Війни у боях проти фашистських військ брали участь близько 300 радомишлян, 150 з них відзначено бойовими нагородами. 178 людей загинуло в боях проти загарбників, більшу 20 людей було вивезено на каторгу в Німеччину. У липні 1943 року (перед

святом Петра) 103-й німецький каральний батальйон за опір фашистам вчинив розправу над населенням Радомишля - було спалено частину села.

Рованці

Село Рованці, про існування якого є опосередковане свідчення з XII століття, входило до міської округи – так званої «Луцької волості». Перший документ, в якому згадуються Рованці, відноситься до середини XV століття. У ньому Великий литовський князь Свидригайло підтвердив Луцькому Пречистенському монастирю давніші земельні дарування цій обителі, тобто ще з XII століття. Зокрема, в документі названі такі поселення: «z sielcem Rowaguse za [...] Styrem, z grunty na Hnidawie y na Patorice». Цей документальний факт підтверджується подальшим перебуванням села у володінні луцької кафедри.

За однією із версій, назва села походить від географічних особливостей місцевості. Археологи стверджують, що територія цього поселення була поділена каналами-ровами, пересуватися якими можна було лише за допомогою човнів.

Перші поселенці на території села з'явилися тут набагато раніше, про свідчать археологічні знахідки. Майже 7 тисяч років тому на березі Стиру, на Гнідавській гірці поблизу села Рованці, існували поселення дунайської культури з лінійно-стрічковою керамікою. Тут були виявлені одні з найдавніших знахідок крем'яних виробів пізнього палеоліту. Окремі зразки (глек другої половини XIII століття і чаша культури лінійно-стрічкової кераміки – неоліт, V тисячоліття до н.е.) навіть опинилися на обкладинці польського археологічного часопису «Sprawozdania archeologiczne».

В урочищі «Панський город», що у Рованцях, археологи віднайшли численні матеріали періоду пізнього Середньовіччя XVI-XVIII століть, окремі уламки кераміки епохи бронзи та індивідуальні знахідки. Серед унікальних експонатів – крем'яні вироби, точила, мідний литовський солід Яна-Казимира 1664 року, фрагмент люльки, вкритий коричневою поливою, елементи взуття (фрагмент підкови та накладки на каблук) та деталь кінської зброї.

Під час досліджень на приватній земельній ділянці у Рованцях археологи виявили невідомий раніше старовинний могильник X-XI століть, XIII-XIV століть, кладовище XVII-XIX століть та об'єкт періоду давньоруської держави. Древні знахідки дають підстави припускати, що це – раніше не відомий історикам могильник половців, які загинули в середньовічну добу десь під Луцьком і були поховані у Рованцях. Достовірних письмових відомостей про це немає, але самі знахідки вже дозволяють говорити про важливий статус населеного пункту Рованці у минулі історичні епохи.

Романівка

Мальовниче село Романівка, оточене густим лісом, простягнулося довгою вулицею. Місцеві старожили розповідають, що заснував село Роман Врублевський (Заможний). В селі є хрест, де спочивають два герої ОУН-УПА, які були розстріляні НКВДістами у січні 1945 року та глибока криниця, куди кидали жертв післявоєнних сутічок.

Суховоля

Село Суховоля, як свідчать архівні дані, у різні часи називалося по-різному: Суха Воля, Суховолі, Сухів. «За поборовим реєстром Луцького замку» 1577 року село належало до Торговицької волості князів Корецьких.

У 1904 році село перебувало у власності панів Бутинських. У 1906 році – належала до Полонківської волості. У 1907 році дворянка Куліченко Софія Василівна в селі Суховоля мала паровий млин, на якому працювало 4 чоловіки, та крохмальний завод, на якому працювало 16 чоловіків і 4 жінки. Як розповідають старожили села, панський маєток із млином та заводом стояв на південному-сході за селом на пагорбі.

Після захоплення Польщею території Західної України сюди переселилися родини поляків «осадників-пілсудчиків». Поселився на в'їзді із села Радомишль в Суховолю Бендзь Дінер Бінель із родиною та спорудив оліярню і круподерню.

Згідно з переписом УРСР, 1989 року чисельність наявного населення села становила 209 осіб, з яких 89 чоловіків та 120 жінок.

Цеперів

Село Цеперів уперше письмово згадується в грамоті князя Свидригайла Ольгердовича, що була складена в Києві 22 грудня 1437 року. Цим документом він записав село «Цѣпорово» вірменському владиці.

Назва села походить від слів «цепи» та «рів», якими воно було обгороджене у давнину. Старожили говорять про те, що Волинська рать здобула перемогу над татарами. Вона зупинила їх на землях, які з одного боку заступав ліс, а з іншого – річка. Поселення відгородили ровом, дозволивши полоненим будуватися тільки «це по рів».

Трагічною датою для селян стало 7 липня 1943 року, коли фашистські загарбники підпалили село і грабували будинки, бомбили ліси з літаків. Тоді згоріло 80 осель та загинуло 8 людей.

Перелік щойно виявлених об'єктів культурної спадщини на території Боратинської територіальної громади, цінність яких зумовлена історичними подіями, що стосуються населеного пункту чи регіону

Найменування	Місцезнаходження	Дата утворення	Автентичність
Могила братська жертв фашизму	с.Баїв (на кладовищі)	1943	відповідає критерію автентичності, збережено
Пам'ятник землякам	с.Баківці (біля будинку культури)	-	відповідає критерію автентичності, збережено
Могила воїна УПА – Бойка Якова Власовича, який застрелився при спробі його заарештувати	с.Боратин (на кладовищі)	1945	відповідає критерію автентичності, збережено
Могила воїна УПА - Адамчука Олександра Герасимовича, який застрелився при спробі його заарештувати	с.Боратин (на кладовищі)	1945	відповідає критерію автентичності, збережено
Боратинський форт	с.Боратин	1887-1890	відповідає критерію автентичності, збережено
Могила братська воїнів УПА	с. Полонка	-	відповідає критерію автентичності, збережено
Могила братська 12 воїнів УПА	с.Коршовець (на кладовищі)	-	відповідає критерію автентичності, збережено
Могила братська 2 воїнів УПА	с.Лаврів (на кладовищі)	-	відповідає критерію автентичності, збережено
Могила невідомого радянського воїна	с.Лаврів (на кладовищі № 2)	-	відповідає критерію автентичності, збережено
Могила радянського воїна Василя Коробова	с.Суховоля (на кладовищі)	1944	відповідає критерію автентичності, збережено

Список депутатів Боратинської сільської ради VIII скликання

Прізвище, власне ім'я (усі власні імена), по батькові (за наявності) обраного депутата	Рік народження	Освіта	Посада (заняття), місце роботи	Партійність	Місце проживання	Виборчий округ, у якому обраний депутат	Назва місцевої організації політичної партії, від якої обрано депутата
Ільюк Сергій Володимирович	1972	вища	приватний підприємець фізична особа підприємець	безпартійний	Волинська область, Луцький район, село Голишів, вул. Садова, будинок 25	1	Волинська обласна партійна організація "Аграрна партія України"
Васильчук Олександр Сергійович	1992	вища	приватний підприємець фізична особа підприємець	безпартійний	Волинська область, Луцький район, село Боратин, вул. Шкільна, будинок 37	1	Волинська обласна партійна організація "Аграрна партія України"
Веремчук Вадим Богданович	1970	вища	одноосібник одноосібне сільське господарство	безпартійний	Волинська область, Луцький район, село Вікторяни, вул. Центральна, будинок 13	2	Волинська обласна партійна організація "Аграрна партія України"
Скиданюк Лариса Іванівна	1971	вища	соціальний педагог загальноосвітня школа I – III ступенів села Ратнів	безпартійна	Волинська область, Луцький район, село Ратнів, вул. Прогінна, будинок 30	2	Волинська обласна партійна організація "Аграрна партія України"
Герасимчук Світлана Володимирівна	1977	вища	виконуючий обов'язки старости села Лаврів Гіркополонківська сільська рада	безпартійна	Волинська область, Луцький район, село Лаврів, вул. Миру, будинок 4	3	Волинська обласна партійна організація "Аграрна партія України"

Прізвище, власне ім'я (усі власні імена), по батькові (за наявності) обраного депутата	Рік народження	Освіта	Посада (заняття), місце роботи	Партійність	Місце проживання	Виборчий округ, у якому обраний депутат	Назва місцевої організації політичної партії, від якої обрано депутата
Пастерук Руслана Миколаївна	1962	вища	сільський голова Баківецька сільська рада	безпартійна	Волинська область, Луцький район, село Баківці, вул. Перемоги, будинок 53	3	Волинська обласна партійна організація "Аграрна партія України"
Янюк Петро Дмитрович	1956	загальна середня	Директор ТЗОВ «Фабрика Чайка»	безпартійний	вул. Лугова буд.48, с. Рованці Луцького району Волинської області, 45606	1	Волинська обласна організація політичної партії "За майбутнє"
Шумський Юрій Вікторович	1988	вища	заступник директора СГПП «Рать»	безпартійний	вул.Незалежності буд.5, с.Ратнів, Луцький район, Волинська обл., 45650	2	Волинська обласна організація політичної партії "За майбутнє"
Павлович Ігор Іванович	1972	вища	Директор ТОВ «Україна-Баїв»	безпартійний	43017, Волинська область, м. Луцьк, вул. Боженка, 14	2	Волинська обласна організація Політичної партії "Партія місцевого самоврядування"
Черняк Ярослав Ярославович	1979	вища	фізична-особа підприємець фізична-особа підприємець	безпартійний	с. Боратин, Луцький р-н, Волинська обл.	1	ВОЛИНСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ»
Мороз Андрій Леонідович	1983	вища	заступник голови з питань діяльності виконавчих органів Гіркополонківська сільська рада	безпартійний	вул. Ранкова, буд. 11, с. Гірка Полонка, Луцький район, Волинська область, 45607	2	ВОЛИНСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ»
Цейко Юрій Феодосійович	1965	вища	директор приватне підприємство «Фабрика солодоців «Ласка»	безпартійний	Волинська область, Луцький район, село Голишів, вул. Садова, будинок 18	ЄБВО	Волинська обласна партійна організація "Аграрна партія України"

Прізвище, власне ім'я (усі власні імена), по батькові (за наявності) обраного депутата	Рік народження	Освіта	Посада (заняття), місце роботи	Партійність	Місце проживання	Виборчий округ, у якому обраний депутат	Назва місцевої організації політичної партії, від якої обрано депутата
Коваль Людмила Вікторівна	1983	вища	секретар сільської ради Гіркополонківська сільська рада	член Аграрної партії України	Волинська область, Луцький район, село Гірка Полонка, вул. Тарасівка, будинок 24	ЄБВО	Волинська обласна партійна організація "Аграрна партія України"
Косарук Вікторія Ярославівна	1986	вища	виконуюча обов'язки старости сіл Промінь, Коршовець, Вербаїв, Мстишин, Луциці Боратинська сільська рада	член Аграрної партії України	Волинська область, Луцький район, село Мстишин, вул. Центральна, будинок 10 А	ЄБВО	Волинська обласна партійна організація "Аграрна партія України"
Калинюк Юлія Олександрівна	1989	вища	Реєстратор медичний, КП «Волинський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф»	член політичної партії Всеукраїнське об'єднання "Свобода"	45607, Україна, Волинська обл., Луцький р-н, с. Гірка Полонка, вул. Оздівська, 20	ЄБВО	Волинська обласна організація Всеукраїнського об'єднання «СВОБОДА»
Стецькович Роман Іванович	1983	вища	Тимчасово не працює Тимчасово не працює	член політичної партії Всеукраїнське об'єднання "Свобода"	вул. Б. Хмельницького, 13 с. Рованці, Луцького району Волинської області	ЄБВО	Волинська обласна організація Всеукраїнського об'єднання «СВОБОДА»

Прізвище, власне ім'я (усі власні імена), по батькові (за наявності) обраного депутата	Рік народження	Освіта	Посада (заняття), місце роботи	Партійність	Місце проживання	Виборчий округ, у якому обраний депутат	Назва місцевої організації політичної партії, від якої обрано депутата
Мацієвський Дмитро Володимирович	1987	вища	Фізична особа - підприємець Фізична особа - підприємець	член політичної партії Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"	вул. Горохівська, буд. 72, кв.1, с. Гірка Полонка, Луцький р-н, Волинська обл, 45607	ЄБВО	ВОЛИНСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ «БАТЬКІВЩИНА»
Садчиков Вадим Русланович	1998	вища	Тимчасово не працює Тимчасово не працює	безпартійний	вул. Винниченка, буд. 4, кв.35, м. Луцьк, Волинська обл.43000	ЄБВО	ВОЛИНСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ «БАТЬКІВЩИНА»
Ільюк Роман Ігорович	1986	вища	Директор Комунальне підприємство «Боратиин»	безпартійний	вул. Садова, буд.25, с.Голишів, Луцький р-н, Волинська обл. 45671	ЄБВО	ВОЛИНСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ «БАТЬКІВЩИНА»
Сахан Людмила Андріївна	1950	вища	секретар Боратинська сільська рада	безпартійна	вул. Заводська буд.10, с. Боратин Луцького району Волинської області 45605	ЄБВО	Волинська обласна організація політичної партії "За майбутнє"
Олейник Ігор Юрійович	1978	вища	Директор ТзОВ «Юридична компанія «Апріорі»	безпартійний	вул. Потебні, буд. 61, кв.1, м. Луцьк, Волинська область, 43000	ЄБВО	Волинська обласна організація політичної партії "За майбутнє"
Пігула Алла Борисівна	1974	вища	Начальник відділу «Центр надання адміністративних послуг» Боратинської сільської ради	безпартійна	вул. Шкільна, буд. 44,с. Боратин, Луцького району, Волинської області, 45605.	ЄБВО	Волинська обласна організація політичної партії "За майбутнє"

Прізвище, власне ім'я (усі власні імена), по батькові (за наявності) обраного депутата	Рік народження	Освіта	Посада (заняття), місце роботи	Партійність	Місце проживання	Виборчий округ, у якому обраний депутат	Назва місцевої організації політичної партії, від якої обрано депутата
Зарубич Оксана Іванівна	1978	вища	Вчитель початкових класів, Рованцівський ліцей	безпартійний	45606, Волинська область, Луцький район, с. Рованці, вул. Привітна, 35	ЄБВО	Волинська обласна організація Політичної партії "Партія місцевого самоврядування"
Москвич Віталій Степанович	1981	вища	Нотаріус Луцький районний нотаріальний округ Волинської області	безпартійний	43001, Волинська область, м. Луцьк, вул. Кічкарівська, 43А	ЄБВО	Волинська обласна організація Політичної партії "Партія місцевого самоврядування"
Герасимчук Інна Дмитрівна	1983	вища	Заступник директора, Рованцівський ліцей	безпартійна	вул. Педагогічна, буд.29, с. Боратин, Луцький район, Волинська область, 45605	ЄБВО	ВОЛИНСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ»
Собуцький Микола Миколайович	1991	вища	Директор ТзОВ "Логістик Авто Брок" ТзОВ "Логістик Авто Брок"	безпартійний	Луцьк вул. Львівська 63а, кв. 42	ЄБВО	ВОЛИНСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ»

**Структура виконавчого апарату та виконавчих органів
Боратинської сільської ради
(рішення Боратинської сільської ради № 7/16 від 30 червня 2021 року)**

№	Назва структурного підрозділу та посад	Кількість штатних посад
Керівництво сільської ради		
1	Сільський голова	1
2	Секретар	1
3	Заступник сільського голови	1
4	Староста	8
Структурні підрозділи виконавчого апарату		
5	Відділ організаційно-правового забезпечення	11
6	Відділ земельних ресурсів, кадастру і екологічної безпеки	4
7	Служба у справах дітей, сім'ї та соціального захисту населення	12
8	Відділ бухгалтерського обліку та звітності	4
9	Відділ центру надання адміністративних послуг	15
10	Відділ освіти	3
11	Відділ соціально-економічного розвитку	3
12	Відділ з питань благоустрою	11,25
Виконавчі органи Боратинської сільської ради		
13	Централізована бухгалтерія закладів освіти	8
14	Відділ фінансів	3
15	Відділ культури та молодіжної політики	3

Склад виконавчого комітету Боратинської сільської ради

№	Прізвище, Ім'я	Посада
1	Яручик Сергій Олександрович	сільський голова
2	Сахан Людмила Андріївна	секретар сільської ради
3	Косарук Вікторія Ярославівна	староста сіл Промінь, Мстишин, Вербаїв, Коршовець, Лучиці
4	Тарасюк Марія Євгенівна	староста села Коршів
5	Веремчук Вадим Богданович	староста сіл Гірка Полонка, Полонка, Оздів
6	Пастерук Руслана Миколаївна	староста сіл Баківці, Озеряни
7	Яковець Галина Станіславівна	староста сіл Ратнів, Вікторяни
8	Герасимчук Світлана Володимирівна	староста села Лаврів
9	Бондар Іван Якович	
10	Момот Леонід Володимирович	підприємець
11	Лемчук Сергій Іванович	сімейний лікар
12	Михалюк Сергій Вікторович	директор ТОВ «ТАТРАФАН»

Лісогосподарська частина зелених зон на території Боратинської громади⁶⁷

Виділ, підвиділ	Площа, га	Характеристика деревостанів	Ярус	Елемент лісу	Вік, років	Висота, м	Діаметр, см	Група віку	Клас бонітету	Тип лісу	Запас деревини			Частка ділових дерев, %	Повнота
											на 1 га, м ³	на виділі, тис. м ³	у т. ч. за складовими породами		
1	2,5	8ОС2ДЗ Підлісок, СВК, ЛЩЗ, БРБ, зімкнутість 0,40	1	ОС ДЗ	59 59	20 20	24 20	7	1	СЗГД	230	0,58	0,46 0,12	25 40	0,60
2	5,6	8ДЗ2ОС ДЗ, ОС – вегетативного походження Селекційна оцінка: мінусове насадження	1	ДЗ ОС	79 49	22 17	28 28	7	3	С2ГД	170	0,95	0,76 0,19	40 25	0,50
3	1,5	10ДЗ ДЗ – вегетативного походження Селекційна оцінка: мінусове насадження	1	ДЗ	79	22	32	7	3	СЗГД	130	0,20	0,20	40	0,40
4	1,1	10ДЗ ДЗ – вегетативного походження Селекційна оцінка: мінусове насадження	1	ДЗ	79	22	32	7	3	СЗГД	140	0,15	0,15	40	0,40
5	1,3	Лінія електромережі: ширина – 40 м; протяжність – 0,4 км; площа чиста У тимчасовому сільськогосподарському користуванні													
Разом по кварталі														12	

⁶⁷ За даними Філії «Ківерцівське лісове господарство» ДСГП «Ліси України»

Площинні водні об'єкти (ставки) на території Боратинської громади⁶⁸

Загальна інформація		Основні характеристики				Користування	Оренда водного об'єкта	
Населений пункт	Тип об'єкта гідрографії	Паспорт водного об'єкта (дата погодження)	Паспорт рибогосподарської технологічної водойми (дата погодження)	Площа водного дзеркала при НПР, га	Об'єм при НПР, тис.куб. м	Кадастровий номер земельної ділянки під водним об'єктом	Орендар водного об'єкта	Орендодавець
с. Новостав	ставок	-	-	2,3200	20,88	0722880700:01:001:1098	-	-
с. Новостав	ставок	23.05.2018	-	2,6311	26,05	0722880700:03:001:6312	Романчук О.С.	Боратинська с.р.
с. Баїв	ставок	-	-	3,0000	45,00	-	-	-
с. Баїв	ставок	-	-	0,6623	7,29	0722880300:01:001:2141	Левчук Ф.А.	Боратинська с.р.
с. Баїв	ставок	-	-	3,1600	31,60	-	-	-
с. Баїв	ставок	-	-	1,7100	13,68	-	-	-
с. Цеперів	ставок	18.12.2015	-	0,6300	2,02	0722880300:04:000:359	Оксенчук В.О.	Волинська ОДА
с. Баківці	ставок	-	-	5,8500	64,35	-	-	-
с. Баківці	ставок	-	-	39,0000	507,00	0722880500:04:000:0015	-	-
с. Полонка	ставок	03.04.2018	-	3,1654	22,79	0722881600:04:000:0030	Радзивилюк В.А.	Боратинська с.р.
с. Полонка	ставок	03.04.2018	-	1,0401	6,86			
с. Полонка	ставок	03.04.2018	-	0,8595	6,10			
с. Полонка	ставок	03.04.2018	-	2,0506	23,79			
с. Гірка Полонка	ставок	-	-	2,8997	43,50	0722881600:04:000:0327	-	-
с. Гірка Полонка	ставок	-	-	0,1400	2,10	0722881600:01:001:3811		
с. Гірка Полонка	ставок	-	-	0,8055	8,00	0722881600:01:001:3814		
с. Гірка Полонка	ставок	-	-	0,0723	8,00	0722881600:01:001:3812		
с. Гірка Полонка	ставок	-	-	0,0806	0,81	0722881600:01:001:3813		
с. Гірка Полонка	ставок	-	-	0,2094	2,09	-		
с. Гірка Полонка	ставок	-	-	0,0517	0,52	0722881600:01:001:3810		
с. Гірка Полонка	ставок	-	-	0,0403	0,40	-		
с. Гірка Полонка	ставок	-	-	0,1284	1,28	-		
с. Гірка Полонка	ставок	-	-	0,0284	0,28	-		
с. Гірка Полонка	ставок	-	-	0,0570	0,57	-		
с. Гірка Полонка	ставок	-	-	0,0652	0,65	-		
с. Ратнів	ставок	15.01.2020	-	5,9485	74,4000	0722885400:03:000:0009	СГПП "Рать"	Волинська ОДА
с. Коршів	ставок	19.05.2014	-	14,0250	144,4600	0722882900:02:000:1148	Берега Ю.М.	Волинська ОДА
с. Коршів	ставок	-	-	0,2800	2,8000	-	-	-
с. Лаврів	ставок	-	-	10,0000	150,0000	0722883200:01:001:3300	-	-

⁶⁸ За даними Боратинської сільської ради

с. Лаврів	ставок	23.07.2014	-	1,1500	22,8900	0722883200:01:001:0531	Ящук О.В.	Боратинська с.р.
с. Промінь	ставок	-	-	17,7010	159,3090	0722885100:01:001:4985	-	-
с. Промінь	ставок	-	-	6,5138	65,1380		-	-
с. Промінь	ставок	-	-	4,9000	49,0000	0722885100:06:000:3032	-	-
с. Промінь	ставок	-	-	12,8000	128,0000		-	-
с. Лучиці	ставок	-	-	1,3700	20,5500	0722885100:06:000:4366	Галактіонов Д.В.	Боратинська с.р.
с. Промінь	ставок	-	-	1,4600	18,9800	0722885100:01:001:5110	Климюк М.С.	Боратинська с.р.
с. Промінь	ставок	-	-	1,0860	13,0320	-	Носик Д.М.	Боратинська с.р.
с. Лучиці	ставок	-	-	13,8954	152,8494	0722885100:06:000:4145	Іжик О.В.	Боратинська с.р.
с. Промінь	ставок	-	-	1,1000	13,2000	0722885100:06:000:4649	-	-
с. Радомишль	ставок	-	-	5,1650	67,1450	-	Черепков В.Є.	Волинська ОДА
с. Радомишль	ставок	-	-	5,3140	63,7680	0722885200:04:000:2427	Балясевич Л.М.	Волинська ОДА
с. Радомишль	ставок	-	-	3,4800	48,7200	0722885200:04:000:0507	Шабала Р.Я.	Волинська ОДА
с. Радомишль	ставок	-	-	6,2790	78,4875	0722885200:04:000:2214	Семенюк В.Л.	Волинська ОДА
с. Радомишль	ставок	-	-	1,0000	12,0000	0722885200:04:000:2406	Семенюк В.П.	Волинська ОДА

Випадки перевищення ГДК внаслідок аналізу проб води у річках, які протікають на території Боратинської громади⁶⁹

Назва річки	Суб'єкт, що проводив заміри	Кількість контрольних створів, у яких здійснювались вимірювання, од.		Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків та назва речовин з перевищенням ГДК, од.
		усього	у т. ч. з перевищенням ГДК			
Чорногузка	Державна екологічна інспекція у Волинській області	1	1	2	13	2-залізо 1-фосфати 1-нітрити
Стир	Державна екологічна інспекція у Волинській області	1	1	8	13	4-залізо 2-нітрити 2-фосфати 4-азот амонійний 2-БСК ₅
Стир (м. Луцьк, питний водозабір)	Регіональний офіс водних ресурсів у Волинській області	1	-	12	348	2-амоній сольовий 4-нітрити 1-залізо 9-мідь 12-БСК ₅
Стир	ДУ «Волинський обласний лабораторний центр МОЗ України»	6	1	30	69	1-БСК ₅

⁶⁹Екологічний паспорт Волинської області 2020. URL:

https://mepr.gov.ua/files/docs/eco_passport/2021/%D0%92%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%BE%D0%B1%D0%BB.pdf

Статеві-вікова структура населення
Боратинської територіальної громади, 2023⁷⁰

Населений пункт	0-5 років		6-17 років		18-29 років		30-39 років		40-49 років		50-59 років		60+ років		Всього		
	Чол.	Жін.	Чол.	Жін.	Чол.	Жін.	Чол.	Жін.	Чол.	Жін.	Чол.	Жін.	Чол.	Жін.	Чол.	Жін.	Разом
Боратин	104	101	240	236	135	158	162	279	167	183	90	107	134	194	1032	1257	2290
Баїв	21	24	57	63	52	55	47	49	62	64	44	40	53	85	336	380	716
Баківці	7	13	35	30	31	29	17	26	24	24	26	24	24	44	164	190	354
Вербаїв	7	4	28	18	27	21	22	13	18	22	15	17	23	31	140	126	266
Вікторяни	2	5	10	4	3	4	2	7	4	4	4	2	6	8	31	34	65
Гірка Полонка	85	77	290	276	209	188	261	257	232	254	129	181	236	371	1442	1604	3046
Голишів	24	21	38	38	42	38	43	36	31	41	34	33	29	36	241	243	484
Городище	34	43	105	100	90	71	71	88	72	76	75	63	60	117	507	558	1065
Коршів	19	24	62	65	53	46	53	68	58	46	34	33	42	74	321	356	677
Коршовець	15	7	54	53	26	34	35	34	37	42	22	19	33	49	222	238	460
Лаврів	26	25	75	90	79	69	89	75	104	75	67	74	81	147	521	555	1076
Лучиці	3	5	11	10	11	5	8	8	8	9	9	7	11	17	61	61	122
Мстишин	12	9	23	22	28	17	16	21	17	11	19	21	19	21	134	122	256
Новостав	24	30	66	66	61	52	57	59	53	56	32	43	43	79	336	385	721
Оздів	12	20	60	48	43	51	40	48	52	53	35	23	38	82	280	325	605
Озеряни	15	6	31	21	21	22	16	18	24	19	10	15	23	28	140	129	269
Полонка	27	35	109	121	97	82	99	96	105	109	61	77	103	166	601	686	1287
Промінь	29	19	77	66	44	51	51	62	46	49	40	36	58	67	345	350	695
Радомишль	25	23	52	51	65	51	57	46	45	44	44	50	42	84	330	349	679
Ратнів	42	21	83	100	95	79	72	64	78	85	53	55	61	98	484	502	986
Рованці	188	159	390	385	218	246	215	300	197	197	112	131	151	189	1471	1607	3078
Романівка	3	2	10	10	4	2	5	9	9	5	7	3	8	9	46	40	86
Суховоля	3	4	10	7	11	7	12	5	8	8	12	12	11	18	67	61	128
Цеперів	8	8	22	14	11	22	17	12	15	16	10	8	19	28	102	108	210
Всього	735	685	1938	1894	1456	1400	1467	1680	1466	1492	984	1074	1308	2042	9353	10266	19621

⁷⁰ За даними Боратинської сільської ради

Перелік доріг, які потребують капітального та поточного ремонтів на території Боратинської сільської ради⁷¹

Назва населеного пункту	Назва дороги (вулиці)
Боратинська територіальна громада	комунальні дороги місцевого значення на нових масивах
Боратин	вул. Молодіжна; вул.з'їзд з вул.Перемоги; вул. Сонячна; проїзна біля Агапе; вул. Шкільна; вул.Нова; вул.Польова; вул.Спортивна; вул.Зелена; тротуар вул. Загородня
Гірка Полонка	вул.Зелена; вул.Прибережна; вул. Степова; вул. Горохівська; вул. Тарасівна; вул.Ранкова; під'їзд до джерела; вул.Волошкава; вул. Польова; вул.Ювілейна –Зоряна; вул.Шкільна; вул.Мальовнича; вул.Торгова; вул.Горохівська -П'ятихотки; тротуар вул.Шкільна; тротуар вул.Мальовнича; вул.Весела; вул.Серпнева; вул.Весняна; вул.Садова -Полонківська
Вікторяни	вул.Центральна
Городище	вул. Дружби; сполучення вул.Дружби до вул.Миру; вул. Вербова
Промінь	вул.Польова; вул.Лугова; вул.Хутірська
Коршів	вул.Лесі Українки; вул.Садова
Оздів	вул.Весела; вул.Лугова
Баківці	вул.Зарічна; вул. Перемоги; вул.Заводська
Радомишль	вул.Церковна; вул.Рокинська
Рованці	вул.Миру; вул. Б.Хмельницького; вул.Лесі Українки; вул.Лугова; вул.Степова; вул.Дружби
Полонка	вул.Заводська; вул. Квітнева; вул.Лугова; тротуар вул.Перемоги
Ратнів	вул.Набережна; вул.Шкільна; вул. Миру; вул.Польова; вул. Молодіжна
Голишів	вул.Садова; вул. Ярослава Галана; вул.Січових Стрільців; тротуар вул.Садова
Лаврів	вул.Світла; вул. Польова; вул.Відродження; під'їзд до амбулаторії; вул.Садова; вул.Набережна, кладовище
Баїв	вул.Набережна; вул.Зелена; вул. Квітнева; вул.Зарічна; вул.Слов'янська
Новостав	вул. Набережна; вул. Нова
Коршовець	вул. Садова
Мстишин	вул. Центральна
Романівка	вул.Лісова
Лучиці	вул.Вишнева
Цеперів	вул.Затишна
Озеряни	вул.Молодіжна; вул.Лісова

⁷¹ Про затвердження переліку доріг, які потребують капітального та поточного ремонтів на території Боратинської сільської ради. Рішення Боратинської сільської ради № 6/7 від 23 квітня 2021 року.

Основні потреби для покращення стану ЗДО Боратинської громади⁷²

Назва та місце розміщення	Потреби щодо покращення стану приміщень
Баївський ЗДО (ясла-садок) «Золота рибка»	Завершення облаштування території закладу Завершення ремонту підвального приміщення
Боратинський ЗДО (ясла-садок) «Сонечко»	Заміна огорожі по периметру ЗДО Заміна дахів на ігрових павільйонах
Гіркополонківський ЗДО №1 «Ромашка»	Заміна твердого покриття на території закладу Встановлення витяжної системи на харчоблоці
Гіркополонківський ЗДО №2 «Калинка»	Капітальний ремонт фундаменту (гідроізоляція, водовідведення, укріплення)
Коршівський ЗДО «Ромашка»	Будівництво системи відведення дощових і талих вод від підвалу Встановлення радіаторів в укритті; ремонт підлоги в укритті Встановлення вентиляції на харчоблоці Встановлення пожежної сигналізації Поточний ремонт кімнати для миття кухонного посуду (обкладання плиткою стін та підлоги) Заміна дверей у котельні
Коршовецький ЗДО (ясла-садок) «Сонечко»	Облаштування укриття
ЗДО «Казка» с.Лаврів	Ремонт системи опалення у приміщенні старшої групи (тепла підлога)
Ратнівський ЗДО (ясла-садок) «Барвінок»	Будівництво укриття Зовнішнє утеплення закладу Асфальтне покриття навколо закладу Ремонт санвузлів (вбиралень)

⁷² За даними Боратинської сільської ради

Основні потреби для покращення стану шкіл Боратинської громади⁷³

Назва та місце розміщення	Рік побудови / капремонту	Потреби щодо покращення стану приміщень
Баївський ліцей	2011	Фарбування фасаду Ремонт бруківки навколо школи Встановлення економ-освітлення по класах Добудова спортивного залу Добудова другого корпусу Добудова шкільного стадіону
Боратинський ліцей	1997	Завершення ремонтних робіт недобудованого приміщення, облаштування харчоблоку, їдалень та актові зали Ремонт великої спортивної зали, коридорів та сходових кліток, навчальних приміщень для учнів 1-4 класів Облаштування санвузла для осіб з особливими потребами Заміна вимощення з бетонної бруківки навколо будівлі ліцею та влаштування гідроізоляції фундаменту Благоустрій території – облаштування господарського в'їзду, капітальний ремонт мощення по всій території, влаштування майданчиків для рухливих ігор, тихого відпочинку, поля для гри в ручний м'яч, комбінованого спортивного майданчика, гімнастичного майданчика, парковки для МГН Заміна огороження Озеленення території, яка не забудовується
КЗЗСО «Гіркополонківський ліцей Боратинської сільської ради»	1983	Добудову корпусу №1 та сполучної галереї, передача в комунальну власність I поверху корпусу №2 Реконструкція стадіону Встановлення твердого покриття шкільного подвір'я Огородження шкільного подвір'я Встановлення зовнішнього відеоспостереження
КЗЗСО «Лаврівський ліцей Боратинської сільської ради»	1970	Огородження території закладу
КЗЗСО «Радомишльський ліцей Боратинської сільської ради»	1986	Влаштування гідроізоляції фундаменту Облаштування обмостки Ремонт навісів Утеплення фасаду
КЗЗСО «Ратнівський ліцей Боратинської сільської ради»	1965	Склад для зберігання палива з облаштованим проїздом
Рованцівський ліцей	2009	Введення в експлуатацію другої частини школи
КЗЗСО «Коршівська гімназія Боратинської сільської ради»	1964 утеплення та перекриття – 2018	Добудова та запуск котельні Побудова складу для твердого палива
Мстишинська гімназія	1953 капремонт одного з корпусів – 2019	Заміна котла Утеплення старого корпусу закладу
Промінська гімназія	1977 капітальний ремонт – 2019	Будівництво спортивного залу

⁷³ За даними Боратинської сільської ради

Мережа закладів торгівлі Боратинської громади⁷⁴

Власник підприємства торгівлі	Адреса підприємства	Назва підприємства	Прізвище, ім'я, по-батькові керівника	Загальна площа, кв. м.	Група товарів, що реалізується
Нікітюк Т. С.	Червоного Хреста, 1 с. Баківці	Магазин-крамниця	Денисюк М.М.	50	Змішана
Полонківське СТ	Зарічна, 1 с. Баківці	Магазин	Муран В.С.	160	Змішана
Денисюк М.М.	Незалежності, 48	Магазин-крамниця	Денисюк М.М.	40	Змішана
Полонківське СІЛЬПО	С.Коршів вул. Молодіжна, 1	Полонківське СІЛЬПО	Муран Валентина Степанівна	231,1	Продовольчі, непродовольчі
ФОП Пливун	С.Коршів вул. Молодіжна, 1 А	ФОП Пливун В.І.	Пливун Володимир Іванович	30	Продовольчі, непродовольчі
ФОП Пливун	С.Коршів вул.	ФОП Пливун	Пливун Оксана Володимирівна	30	Продовольчі, непродовольчі
ФОП Сікора Тетяна Ярославівна	с.Лаврів вул. Миру ,1а	Магазин-кафетерій	Сікора Тетяна Ярославівна	100	Продовольчі, непродовольчі
ФОП Денисюк Микола Миколайович	с.Лаврів вул.Центральна,25	Магазин -кафетерій	ДенисюкМикола Миколайович	51	Продовольчі
ФОП Ярмолюк Людмила Леонідівна	с.Лаврів вул. Ранкова, 18а	Магазин	Ярмолюк Людмила Леонідівна	130	Продовольчі, непродовольчі
ФОП Щерба Любов Зіновіївна	с.Лаврів Вул. Відродження, 11а	Магазин	Щерба Любов Зіновіївна	70	Продовольчі, непродовольчі
ФОП Борисюк Галина Степанівна	с.Лаврів Вул. Набережна, 1а	магазин	Денисюк Микола Миколайович	74	Продовольчі, непродовольчі
ФОП Герасимчук Ніна Василівна	с.Лаврів Вул. Миру 1(МАФ)	магазин	Герасимчук Ніна Василівна	23	Продовольчі, непродовольчі
Алексєєва Ольга Ярославівна	с. Радомишль вул. Ранкова, 2	«Рукавичка»	Алексєєва Ольга Ярославівна	15	Непродовольчі
Собко Галина Володимирівна	с. Радомишль вул. Ранкова, 2	Без назви	Собко Галина Володимирівна	50	Продовольчі, непродовольчі
Стаднік Галина Федорівна	с. Радомишль вул. Ранкова, 2	СТ «КООП» Ратнів	Стаднік Галина Федорівна	50	Продовольчі
Люсак Іван Олексійович	с. Радомишль вул. Цетральна, 47	АТ «Укрпошта»	Завідувач Руда Іванна Тимурівна	28	Продовольчі, непродовольчі

⁷⁴ За даними Боратинської сільської ради

Полонківське споживче товариство	с. Суховоля вул. Сонячна, 23	Без назви	Орендар Ярмолюк Алла Ярославівна	67	Продовольчі, непродовольчі
ПП Прядун Таїса Миколаївна	с. Промінь, вул. Перемоги, 2	Магазин	Прядун Таїса Миколаївна	54	Продовольчі, непродовольчі
ПП Горбунова Тамара Михайлівна	с. Промінь, вул. Польова, 5	Магазин продуктових товарів «Крамниця»	Горбунова Тамара Михайлівна	28,5	Продовольчі
ПП Семенюк Олександр Михайлович	с. Промінь, вул. Перемоги, 5	Магазин продуктових товарів	Ісьїв Орест Володимирович	36	Продовольчі
ПП Пільганчук Григорій Федорович	с. Коршовець, вул. Квітнева, 37г	Магазин продуктових товарів «Сонях»	Пільганчук Світлана Іванівна	30	Продовольчі, непродовольчі
ПП Гнасюк Марія Степанівна	с. Коршовець, вул. Квітнева, 57	Магазин продуктових товарів «Кошик»	Гнасюк Марія Степанівна	24	Продовольчі
ПП Дорощук Сергій Миколайович	с. Вербаїв, вул. Дружби, 26	Магазин продуктових товарів «Продукти»	Дорощук Сергій Миколайович	128	Продовольчі
Полонківське Споживче Товариство	с. Мстишин, вул. Центральна, 35а	Магазин	Ліхван Ольга Іванівна	79,8	Продовольчі, непродовольчі
Полонківське Споживче Товариство	с. Лучиці, вул. Першотравнева, 1	Магазин	ПП Демчук Наталія Петрівна	74,7	Продовольчі
ФОП Будяк Віктор Миколайович	с.Ратнів, вул. Перемоги, 1	Магазин	Будяк Віктор Миколайович	15	Продовольчі
ФОП Сусь Ірина Володимирівна	с.Ратнів, вул. Перемоги, 9	Магазин	Сусь Ірина Володимирівна	30	Продовольчі
Полонківське СП (ФОП Тютюн Валентина Пилипівна)	с.Ратнів, вул. Перемоги, 5	Магазин	Тютюн Валентина Пилипівна	60	Продовольчі, непродовольчі
ФОП Халєєва Людмила Петрівна	с.Ратнів, вул. Перемоги, 5	Магазин «Людмила»	Халєєва Людмила Петрівна	60	Продовольчі, непродовольчі
ФОП Андрійчук Олександр Іванович	с.Ратнів, вул. Перемоги, 9	Магазин	Андрійчук Олександр Іванович	60	Продовольчі
ФОП Стяглюк Василь Костянтинович	с.Ратнів, вул. Перемоги, 5	Магазин	Стяглюк Василь Костянтинович	60	Продовольчі, непродовольчі
ФОП Шевчук Ольга Дмитрівна	с. Городище, вул. Миру,45а	Магазин	Шевчук Ольга Дмитрівна	27	Продовольчі, непродовольчі
ФОП Приймаченко Наталія Петрівна	с. Городище, вул. Миру, 43	Магазин	Приймаченко Наталія Петрівна	59,5	Продовольчі, непродовольчі
ФОП Андрійчук Олена Віталіївна	с. Баїв вул. Перемоги,32	Магазин	Андрійчук Олена Віталіївна	120	Продовольчі, непродовольчі

ФОП Ткачук Наталія Мефодіївна	с. Цеперів вул. Луцька,27	Магазин	Ткачук Наталія Мефодіївна	132,3	Продовольчі, непродовольчі
ФОП Жучко Тетяна Петрівна	с. Баїв вул. Перемоги,23а	Магазин	Жучко Тетяна Петрівна	62	Продовольчі, непродовольчі
ФОП Мельник Марія Віталіївна	с. Городище-1 Вул. Миру,87	Магазин	Мельник Марія Віталіївна	146	Продовольчі, непродовольчі
Руцак Марія Юріївна	с.Боратин вул. Центральна,44	магазин продовольчих товарів	Руцак Марія Юріївна	44	Продовольчі
Шляхтур Надія Володимирівна	с.Боратин вул. Центральна,44	магазин продовольчих товарів	Руцак Марія Юріївна	44	Продовольчі
Лига Валентина Анатоліївна	с. Боратин вул.. Зелена, 19	магазин продовольчих товарів	Лига Валентина Анатоліївна	20	Продовольчі
Шевчук Олександр Павлович	с. Боратин вул. Шкільна, 66	магазин продовольчих товарів «ЛОІС»	Шевчук Людмила Михайлівна	18	Продовольчі
Бабій Альбіна Анатоліївна	с. Боратин вул. Перемоги, 60	магазин продовольчих товарів «Черрі»	Бабій Альбіна Анатоліївна	20	Продовольчі
Стрільчук Тетяна Вікторівна	с. Боратин вул. Набережна 7	магазин продовольчих товарів «Сонечко»	Стрільчук Тетяна Вікторівна	18	Продовольчі
Тиха Галина Іванівна	с. Боратин вул. Центральна, 89	магазин продовольчих товарів	Тихий Віталій Степанович	20	Продовольчі
Матвіїв Лариса Миколаївна	с. Новостав вул. Шевченка, 23	магазин продовольчих товарів	Матвіїв Лариса Миколаївна	18	Продовольчі
Пільо Стефанія Федорівна	с. Новостав вул. Вишнева, 3	магазин продовольчих товарів	Пільо Стефанія Федорівна	24	Продовольчі
Росовська Наталія Володимирівна	с. Новостав вул. Шевченка	магазин продовольчих товарів	Росовська Наталія Володимирівна	20	Продовольчі
Троцюк Оксана Антонівна	с. Голишів	магазин продовольчих товарів	Троцюк Оксана Антонівна	34	Продовольчі
Полонківське СТ	с. Голишів	магазин продовольчих товарів	Васильківсь-кий Микола Ярославович	24	Продовольчі
Мазурець Сергій Миколайович	с. Рованці	магазин продовольчих товарів «Джем»	Мазурець Сергій Миколайович	30	Продовольчі
Борисова Людмила Борисівна	с. Рованці	магазин продовольчих товарів	Борисова Людмила Борисівна	26	Продовольчі
Ткачук Раїса Арсентівна	с. Рованці	магазин продовольчих товарів	Ткачук Раїса Арсентівна	20	Продовольчі
Кулай Вікторія Леонідівна	с. Рованці	магазин продовольчих товарів «Богдан»	Кулай Вікторія Леонідівна	52	Продовольчі
Іллюк Анна Олегівна	с. Рованці	магазин продовольчих товарів «Бісквіт»	Іллюк Анна Олегівна	25	Продовольчі

Панасюк Оксана Іванівна	с. Рованці	магазин продовольчих товарів «Улюблений»	Панасюк Оксана Іванівна	22	Продовольчі
ФОП Бугай Ірина Леонідівна	Боратин, вул. Центральна	Магазин «Фреш»	Бугай Ірина Леонідівна		Непродовольчі (побутова хімія)
Трегубенко Олеся Василівна	Боратин, вул. Центральна	Магазин «Віо-Захід»	Трегубенко Олеся Василівна		Продовольчі
Шайко Станіслав Павлович	Боратин, вул. Центральна	Аптека «Волиньфарм» № 65	Шайко Станіслав Павлович		Непродовольчі (медикаменти)
ФОП Гусак Сергій Олександрович	Боратин, вул. Центральна	Магазин «Лайм»	Гусак Сергій Олександрович		Продовольчі
Пахолко Ігор Любомирович	с. Рованці, вул. Європейська, 3	ТЗОВ «Дельта-7»	Пахолко Ігор Любомирович		Продовольчі, непродовольчі
Блоха Анатолій Володимирович	С. Рованці, вул. Об'їзна	ТЗОВ «Захід арт-кар» Магазин «Підшипники»	Блоха Анатолій Володимирович		Непродовольчі (запчастини)
ФОП Тарасюк Микола Петрович	с. Рованці, вул. Об'їзна,	Магазин «Клімабуд»	Тарасюк Микола Петрович		Непродовольчі (котли)
ФОП Колб Павло Валерійович	с. Рованці, вул. Об'їзна	Магазин «Автокомфорт»	Колб Павло Валерійович		Непродовольчі (запчастини)
ФОП Котенджи Борис Юліанович	с. Рованці, вул. Тополева, 34	Магазин «Все, що треба»	Котенджи Борис Юліанович		Непродовольчі
ФОП Кулай Олег Богданович	с. Рованці, вул. Об'їзна	Магазин «Богдан»	Кулай Олег Богданович		Непродовольчі
ФОП Лучицький Олександр Михайлович	с. Рованці, вул. Об'їзна	Магазин «GURKIT»	Лучицький Олександр Михайлович		Непродовольчі
ФОП Місюта Галина Володимирівна	с. Рованці, вул. Тополева, 16 а	Магазин	Місюта Галина Володимирівна		Продовольчі
ФОП Морозович Ольга Володимирівна	С. Рованці, вул. Лугова, 70	Магазин «Меблі»	Морозович Ольга Володимирівна		Непродовольчі
ФОП Немець Тетяна В'ячеславівна	Боратин, 12 Набережна, 3	Магазин «Будівельний двір»	Немець Тетяна В'ячеславівна		Непродовольчі
ФОП Сікачова Любов Василівна	с. Боратин, вул. Набережна, 7	Магазин «Сонечко»	Сікачова Любов Василівна		Продовольчі
ФОП Цейко Анатолій Феодосійович	с. Рованці, вул. Європейська	Магазин «Good market»	Цейко Анатолій Феодосійович		Продовольчі
ФОП Москвич Наталія Олексіївна	с. Боратин, вул. Центральна	Магазин «Алтея»	Москвич Наталія Олексіївна		
ПП Андрійчук Олександр Іванович, ПП Михальська Тетяна Валентинівна	с. Гірка Полонка, вул. Луцька, 4	Магазин «Крамничка»	Андрійчук Олександр Іванович, Михальська Тетяна Валентинівна	70	Продовольчі

ПП Щербаков Вячеслав Олександрович	с. Гірка Полонка, вул. Горохівська, 74б	Магазин «Людмила»	Щербаков Вячеслав Олександрович	30	Продовольчі, промислові
ПП Бобрович Роман Іванович	с. Гірка Полонка, вул. Горохівська, 63 б	магазин	Бобрович Роман Іванович	42	Продовольчі, промислові
ПП Зеленко Тамара Олександрівна	с. Гірка Полонка вул. Шкільна, 2а	Магазин «Хрещатик»	Зеленко Тамара Олександрівна	98,9	Продовольчі, промислові
ПП Пась Ніна Василівна	с. Гірка Полонка вул. Луцька, 6	Магазин «Вікторія»	Пась Ніна Василівна	45	Продовольчі, промислові
ПП Резніченко Іванна Сергіївна ПП Таранюк Марія Іванівна ПП Дацюк Степан Вікторович	с. Гірка Полонка, вул. Горохівська, 35а	Магазин «Візит»	Резніченко Іванна Сергіївна Таранюк Марія Іванівна Дацюк Степан Вікторович	135	Продовольчі, промислові, будівельні та ритуальні товари
ПП Мацієвський Дмитро Володимирович	с.Гірка Полонка вул. Горохівська, 72/1	Магазин «Родзинка»	Мацієвський Дмитро Володимирович	21	Продовольчі, промислові
ПП Стельмащук Наталія Володимирівна	с.Гірка Полонка вул. Мальовнича, 16а	Магазин «Крамниця»	Стельмащук Наталія Володимирівна	24	Продовольчі, промислові
ПП Вегера Ольга Сергіївна	с.Гірка Полонка вул. Горохівська, 12а	магазин	Вегера Ольга Сергіївна	24	Промислові
ПП Мотлюк Інна Петрівна	с.Гірка Полонка вул. Горохівська, 1а	Магазин «КАРО»	Мотлюк Інна Петрівна		Гуртівня живих квітів
ПП Нечипоренко Тетяна Петрівна	с. Гірка Полонка, вул. Мальовнича, 1	Магазин «Оksamит»	Нечипоренко Тетяна Петрівна	12	Продовольчі (борошняні та цукрові кондитерські вироби)
ПП Гуменюк Віталій Юрійович	с. Гірка Полонка вул. Луцька, 8	Магазин «Акумулятор-сервіс»	Гуменюк Віталій Юрійович		Непродовольчі (автомобільні Акумулятори)
Аптека "Волиньфарм" №57	с. Гірка Полонка вул. Луцьк, 8	Аптека "Волиньфарм" №57			Непродовольчі (лікарські засоби)
Ветеринарна аптека	с. Гірка Полонка вул. Горохівська, 10б	Ветеринарна аптека	Невмержицький Ігор Миколайович	20	Непродовольчі (ветеринарні препарати)
ПП Васильківська Світлана Леонідівна	с. Полонка вул. Залізнична, 5	Магазин «Обрій»	Васильківська Світлана Леонідівна	28	Продовольчі, промислові
Полонківське споживче товариство	с.Полонка вул. Перемоги, 21б	Магазин	Косик Федір Іванович	120	Продовольчі, промислові
ПП Каленюк Олена Антоліївна	с.Полонка вул. Перемоги, 6б	Магазин «Оленка»	Каленюк Олена Антоліївна	30	Продовольчі

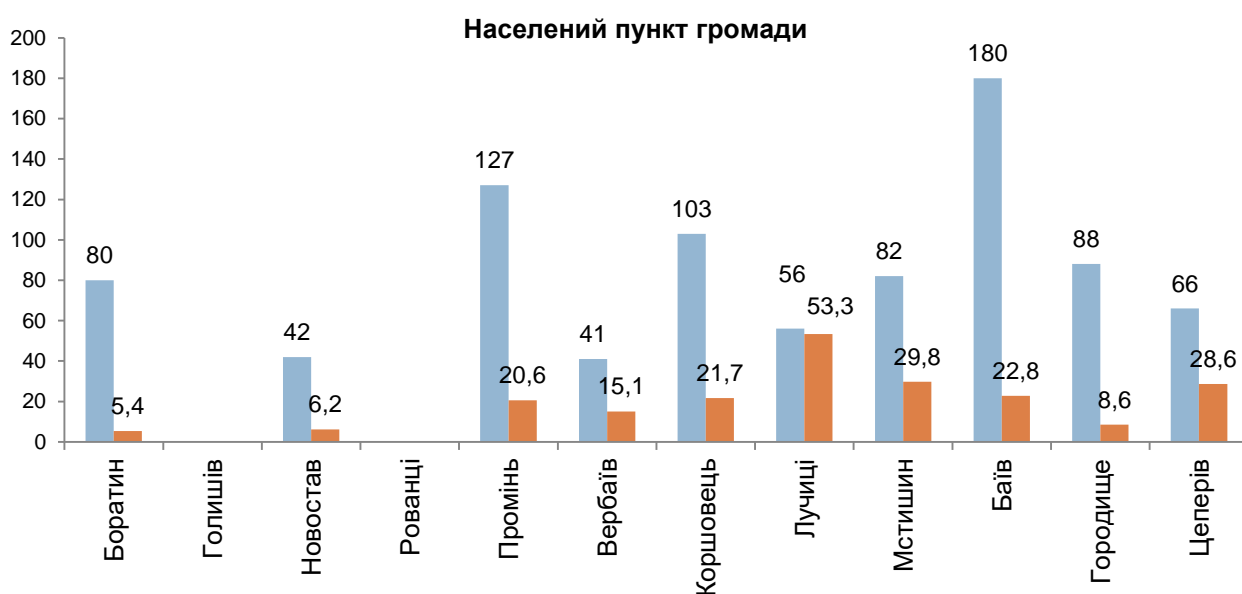
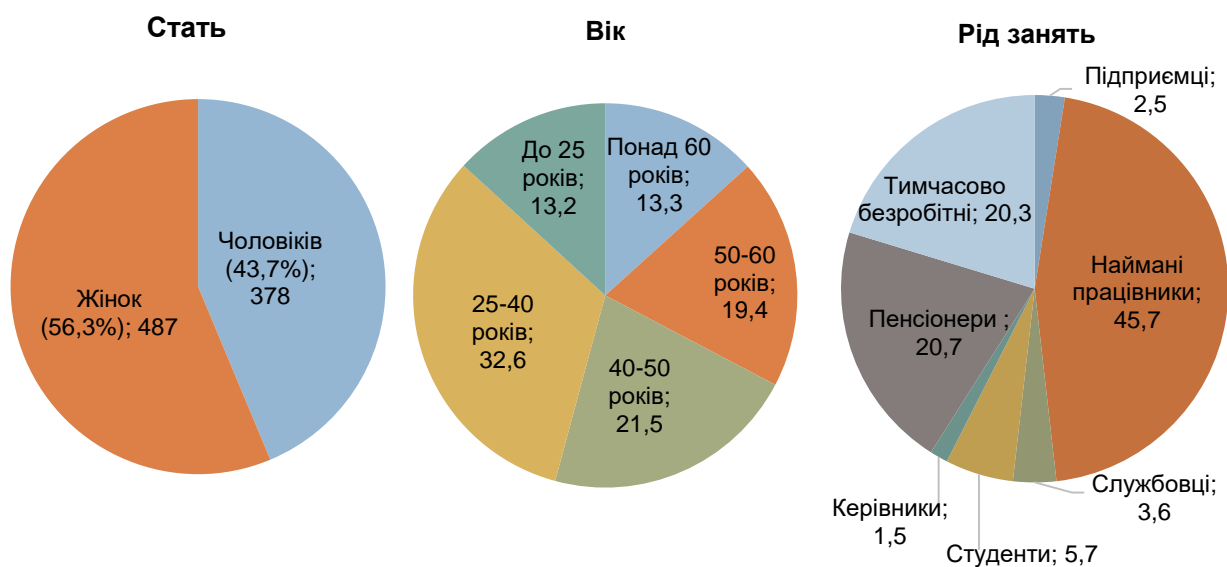
ПП Мушинський Микола Вікторович	с. Полонка, вул.Перемоги, 21б	Магазин «Ритуальні послуги»	Мушинський Микола Вікторович	100	Непровольчі (ритуальні товари)
ПП Іщук Роман Юрійович	с.Оздів вул. Залізнична,1а	Магазин «Гетьман»	Іщук Роман Юрійович		Продовольчі
ПП Ковальчук Сергій Романович	с. Гірка Полонка, вул. Оздівська, 29	Магазин «Асорті»	Михальчук Руслана Анатоліївна	24	Продовольчі, промислові
ПП Троцюк Вячеслав Васильович	с.Оздів вул.Ветеранів,15а	Магазин «Ромашка»	Троцюк Вячеслав Васильович	51	Продовольчі

I. РЕЗУЛЬТАТИ АНКЕТУВАННЯ МЕШКАНЦІВ БОРАТИНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

2018 рік

Методом анкетування було опитано загалом 865 респондентів. Опитування проводилось у 2018 році. При проведенні опитування було запропоновано питання, варіанти відповідей до питань. Анкетування не є репрезентативним за віком, статтю, місцем проживання, відтак його результати не є точними.

Характеристика респондентів

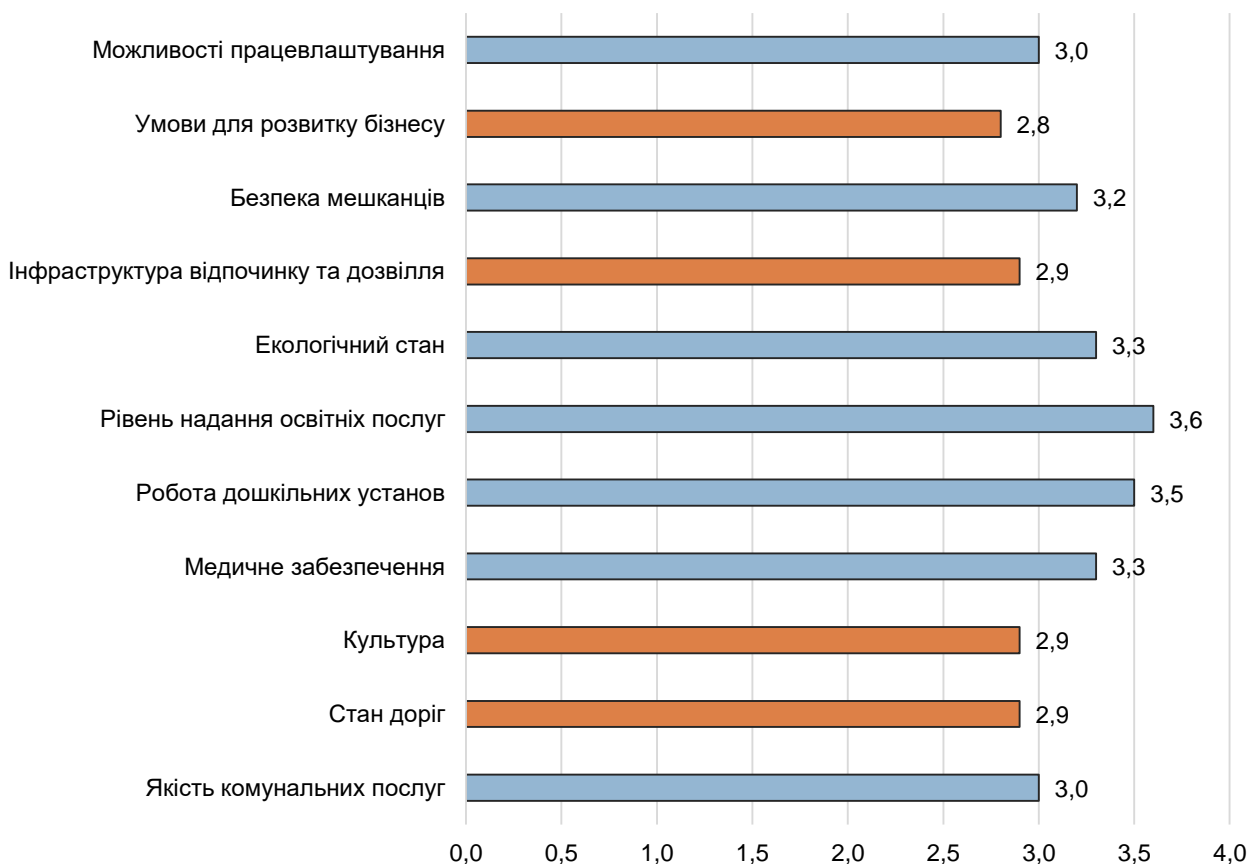

Результати анкетування

1. Яким із тверджень Ви б охарактеризували свою територіальну громаду?

2. Як би Ви оцінили нинішній стан громади?

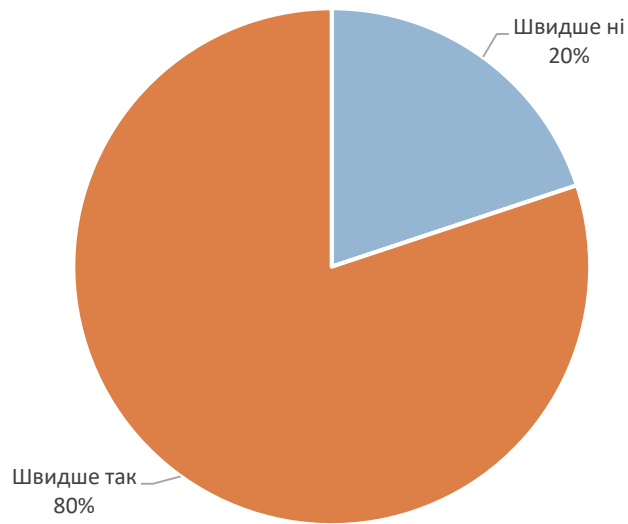
3. Що, на Вашу думку, заважає розвитку громади?

4. Що потрібно забезпечити в першу чергу для розвитку громади?

5. Чи вірите Ви у реалізацію завдань, вказаних у попередньому пункті?

6. Яким є, на Вашу думку, основний ресурс громади для подальшого розвитку?

2022-2023 роки

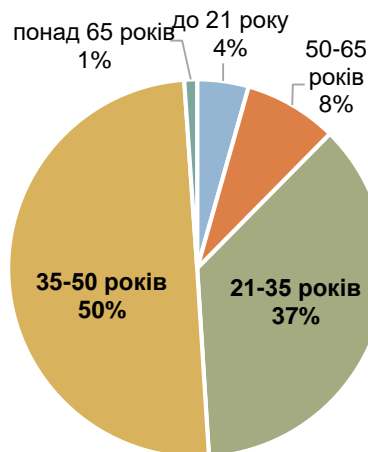
Методом онлайн-анкетування через платформу Google Forms було анкетовано загалом 451 респондент. Опитування проводилось з жовтня 2022 року до лютого 2023 року. При проведенні опитування було запропоновано питання, варіанти відповідей до питань, а також (за бажанням) додати власну відповідь на питання. Анкетування не є репрезентативним за віком, статтю, місцем проживання, відтак його результати не є точними. Також під час оцінювання результатів анкетування слід зважати на обмеження методу поширення анкетування – воно не охоплює осіб, які не відвідують сайт громади чи сторінки громади у соціальних мережах.

Характеристика респондентів

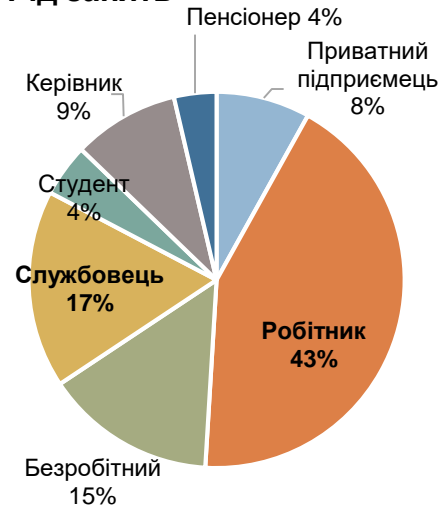
Стать

Вік

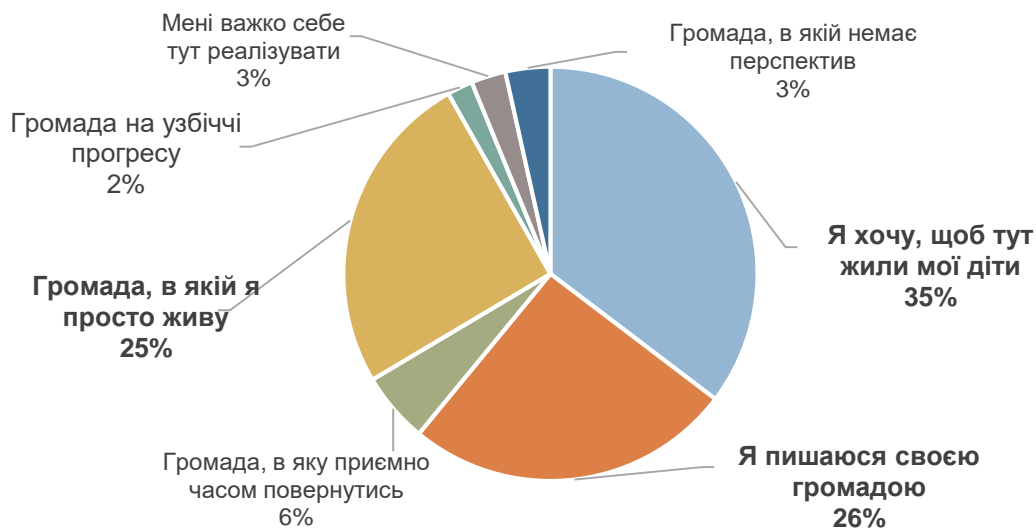

Рід занять

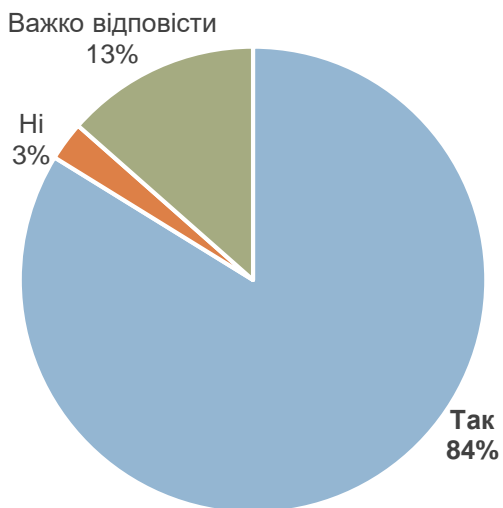

Результати анкетування

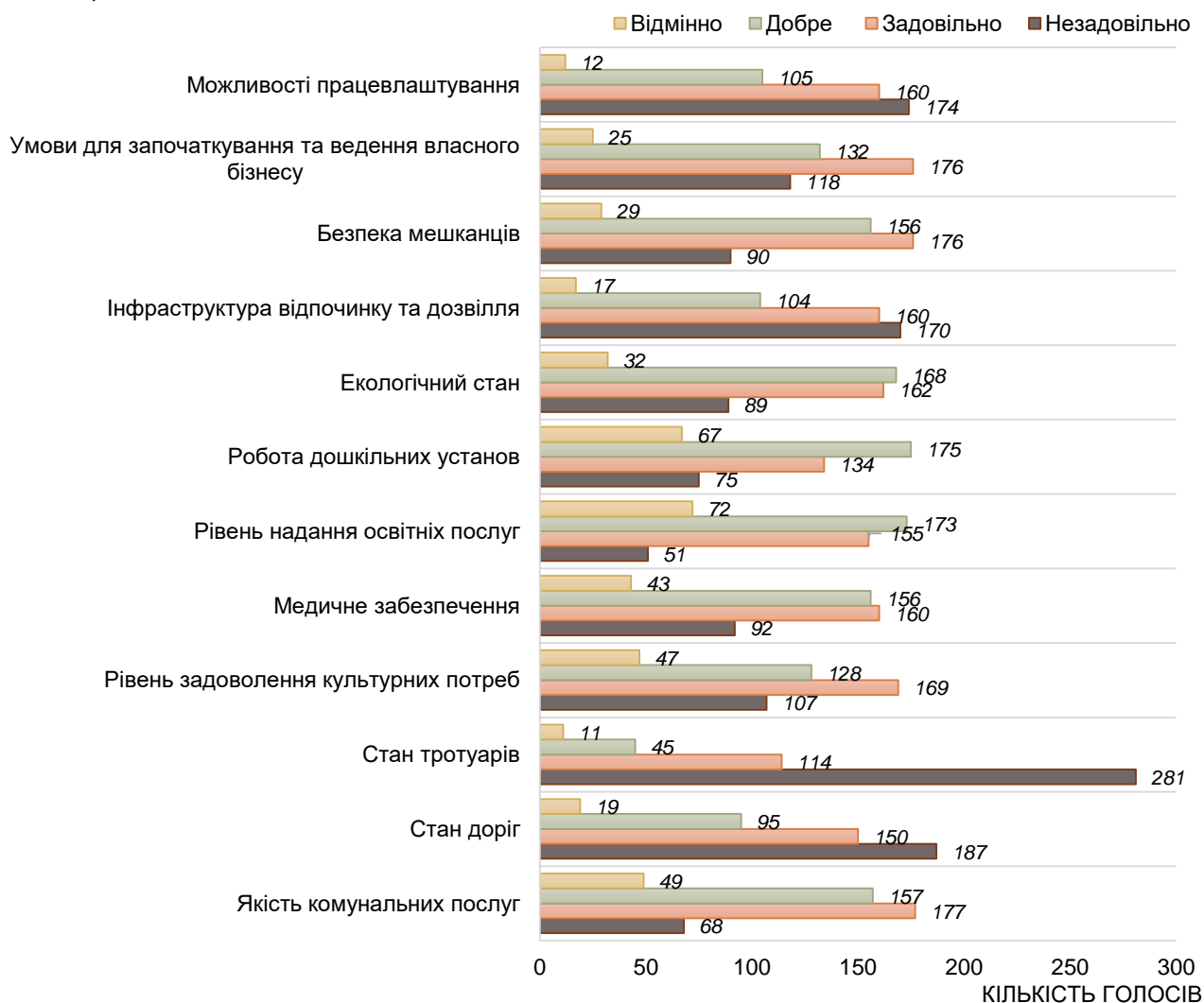
1. Яким із нижче запропонованих тверджень Ви б охарактеризували Вашу громаду:

2. Чи плануєте залишитись тут жити?

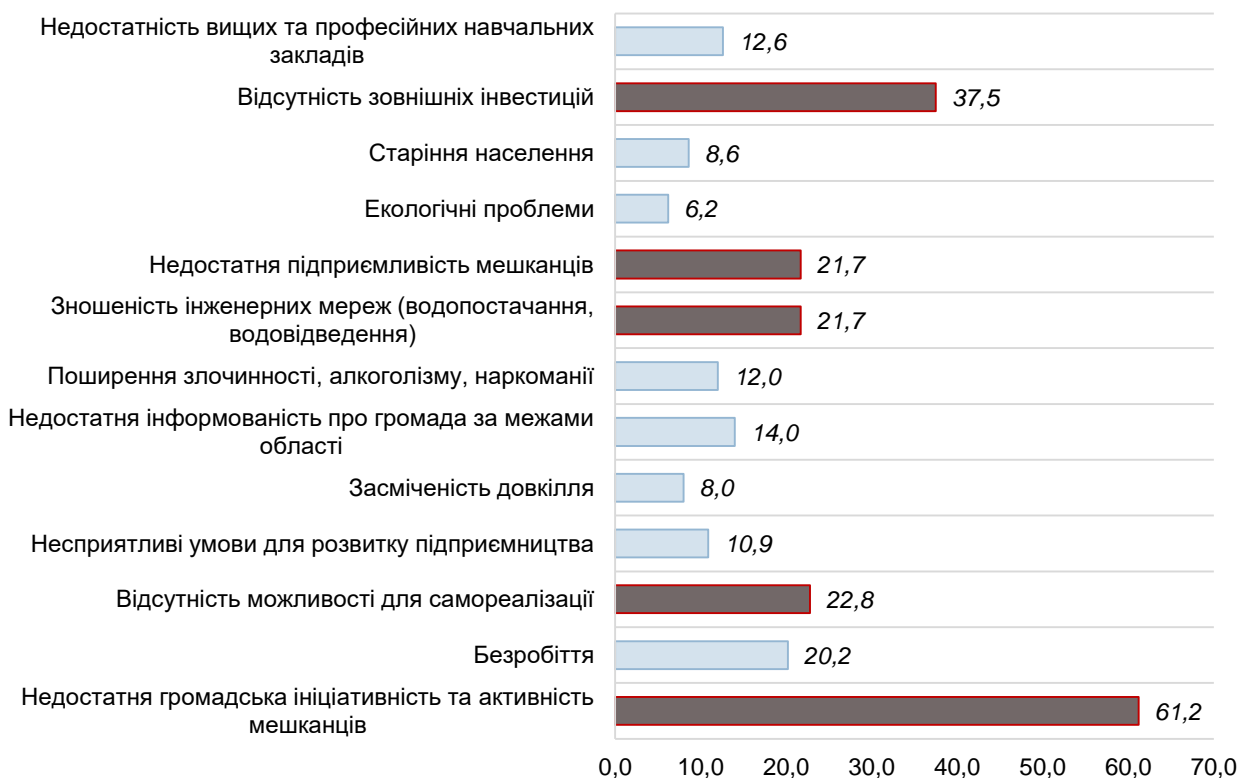

3. Як би Ви оцінили рівень нинішнього стану показників стану громади, які представлені в цій таблиці:

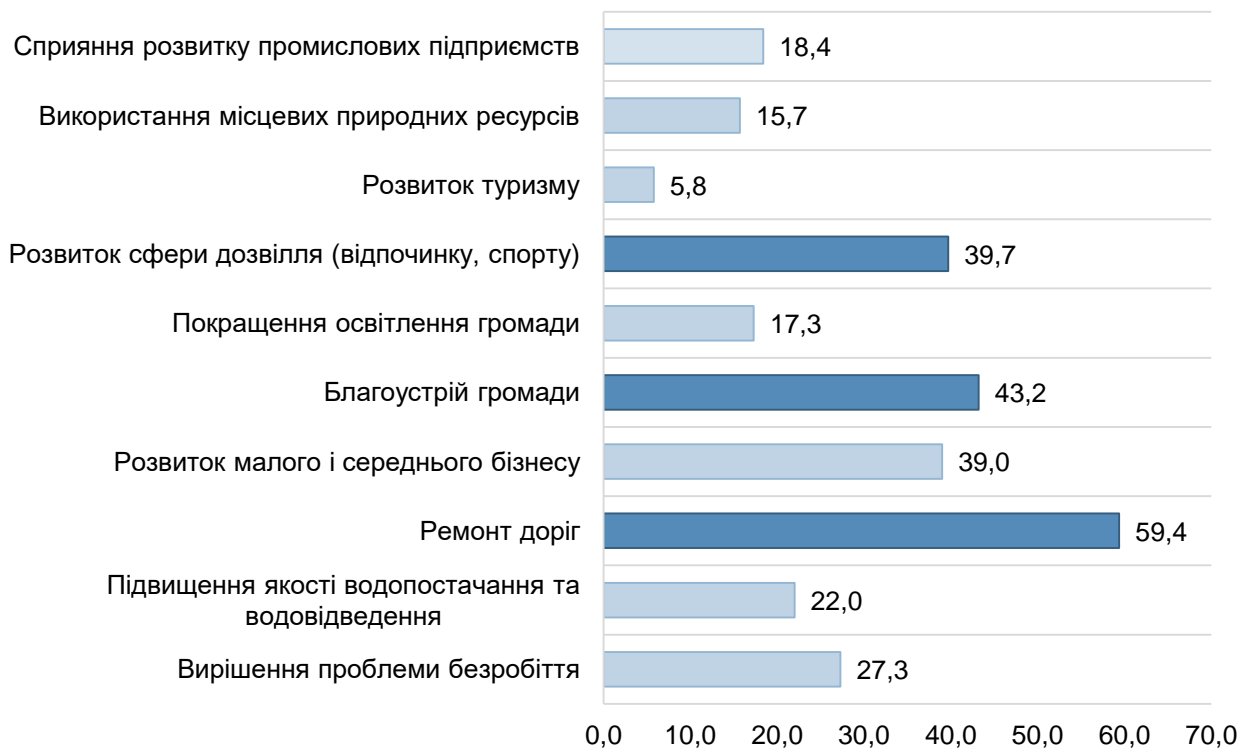
4. Що, на Вашу думку, заважає розвитку громади (вибрати 3 основних)?

Результати подано у відсотках

5. Виберіть три основні завдання, які необхідно здійснити для розвитку громади:

Результати подано у відсотках

6. Чи вірите Ви у реалізацію завдань, вказаних в пункті 5?

Якщо „так” – відповідайте на наступне (сьоме) запитання.

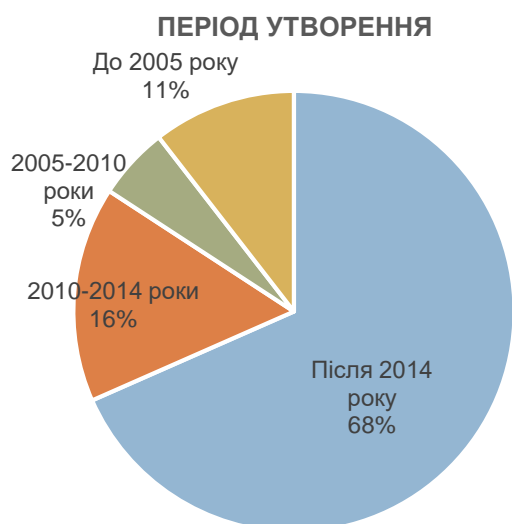
7. Яким є, на Вашу думку, основний ресурс громади для подальшого розвитку (позначте лише одну відповідь)?

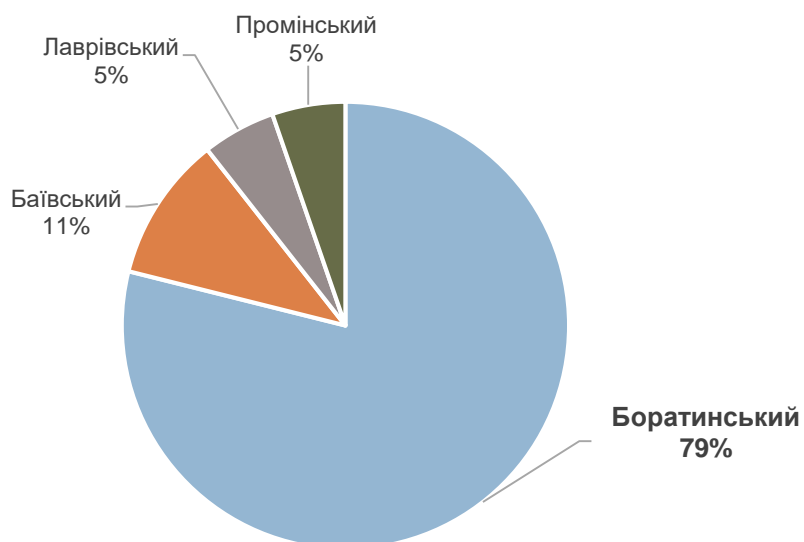
II. РЕЗУЛЬТАТИ АНКЕТУВАННЯ БІЗНЕСУ БОРАТИНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Шляхом анкетування було анкетовано загалом 19 респондентів. Опитування проводилось з жовтня 2022 року до лютого 2023 року. При проведенні опитування було запропоновано питання, варіанти відповідей до питань, а також (за бажанням) додати власну відповідь на питання. Анкетування не є репрезентативним, відтак його результати не є точними.

Характеристика респондентів

СТАРОСТИНСЬКИЙ ОКРУГ, ДЕ РОЗМІЩУЄТЬСЯ СУБ'ЄКТ

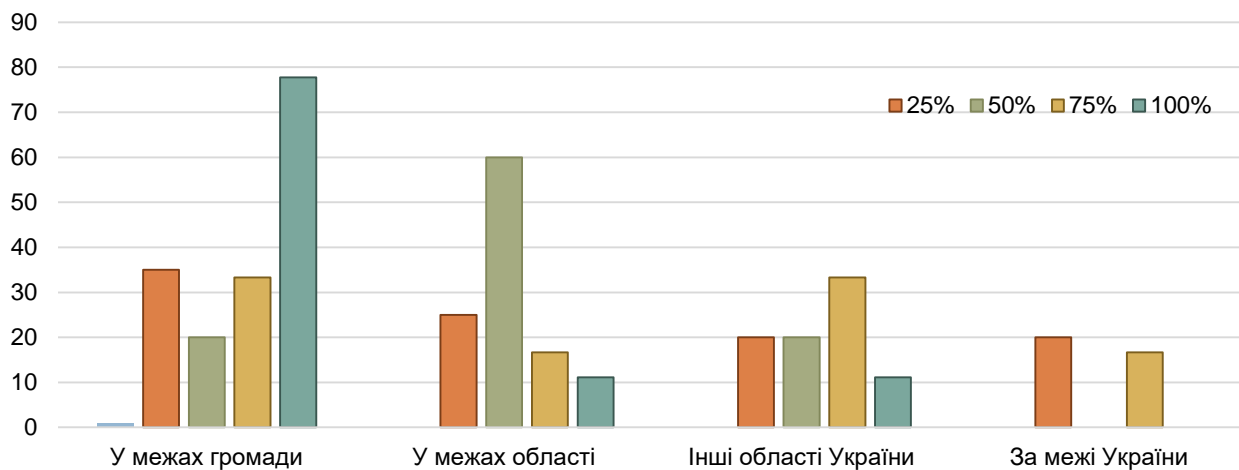

Результати анкетування

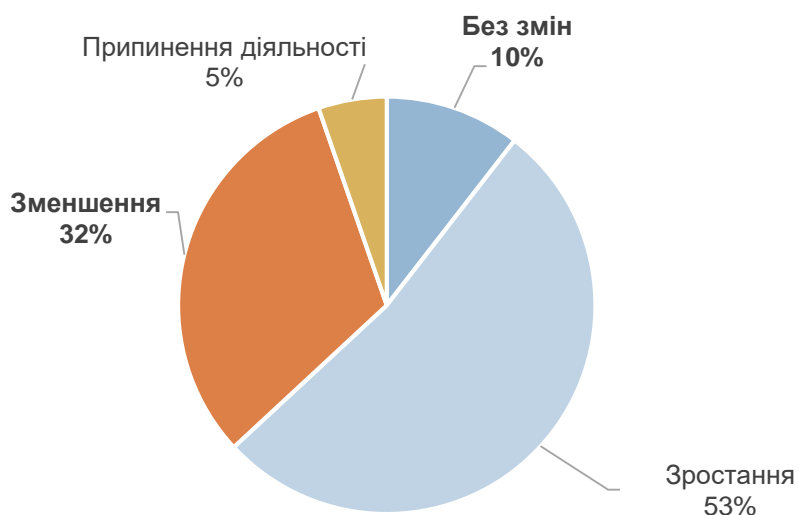
1. Який характер має Ваш бізнес? Оберіть основні сфери діяльності (не більше 3-х)

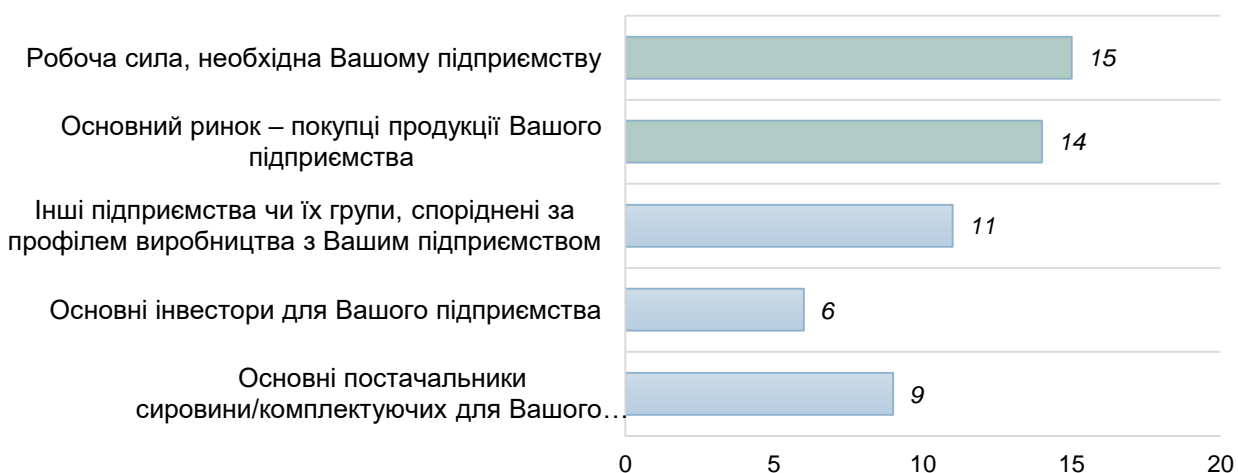
2. Зазначте відсоток загального обсягу збуту Вашого підприємства, який припадає на покупців у таких зонах (сума відсотків має дорівнювати 100%):

3. Які зміни у збуті Ви очікуєте в 2022 р.? (+/- %)

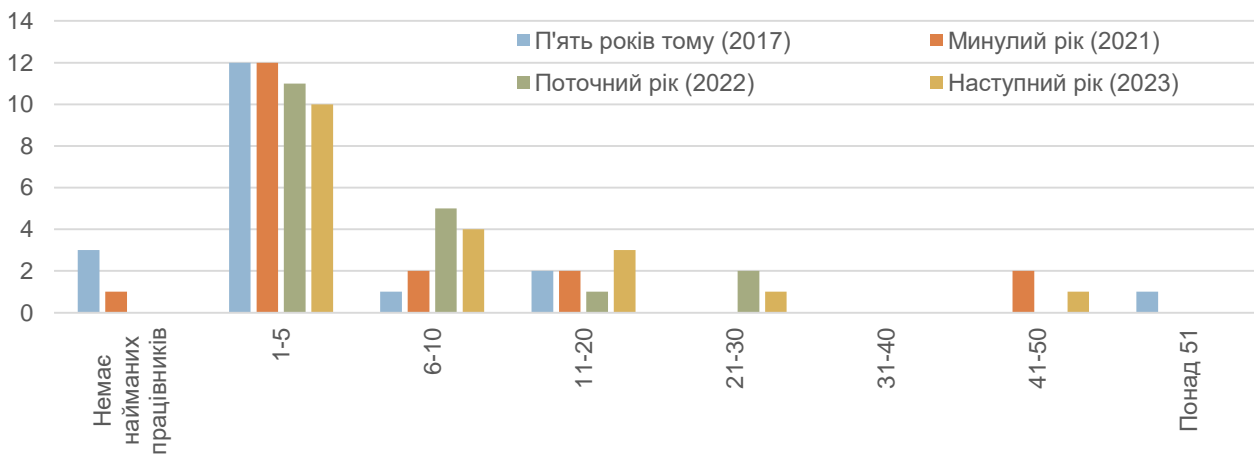

4. Чи є у Вашому регіоні (відмітьте усі відповідні твердження):

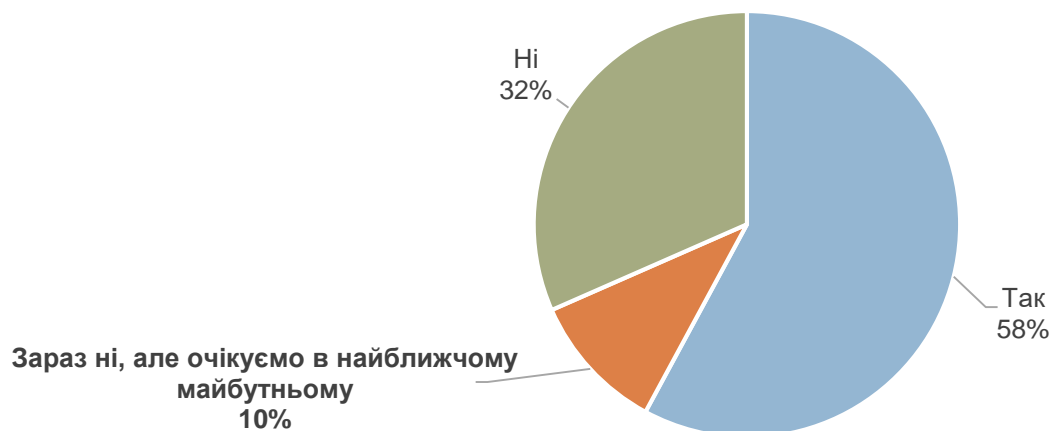

КІЛЬКІСТЬ ГОЛОСІВ

5. Скільки працівників з повним робочим днем, за Вашою оцінкою, працювали чи працюватимуть на Вашому підприємстві в зазначені нижче періоди?

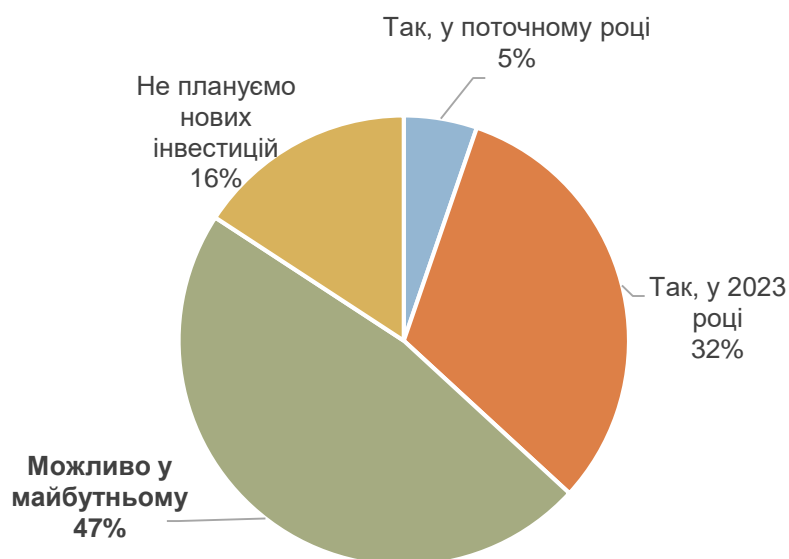

6. Ви відчуваєте нестачу спеціалістів певних специфічних професій, навичок персоналу, які є важливими для майбутнього розвитку Вашого підприємства?

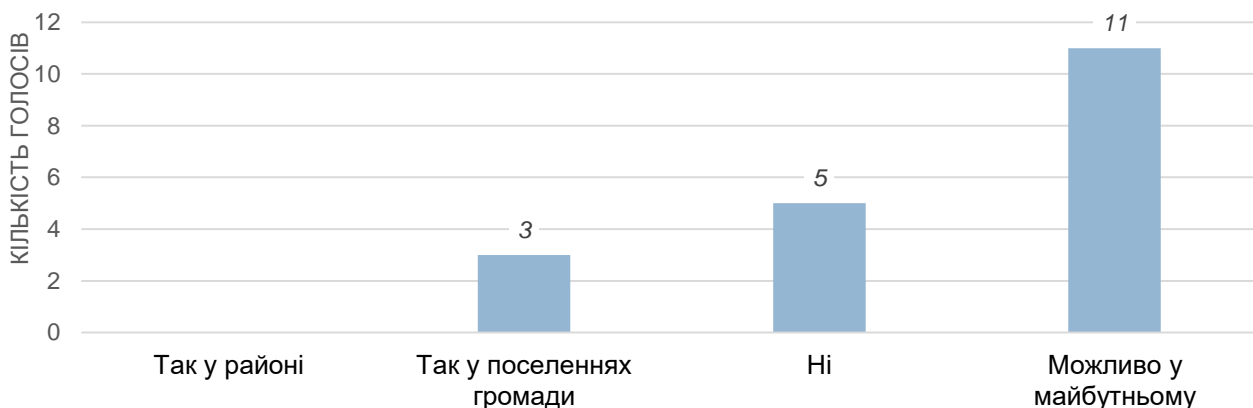

Якщо «так» або «очікуємо», зазначте, яких: механізатор; косметолог, лашмейкер, перукар, майстер манікюру; менеджери; токарі, фрезерувальники; логопед для дорослих; агрономи; монтажники, сантехніки; лікарі ветеринари.

7. Ви плануєте інвестувати у збільшення виробництва продукції (послуг) у громаді?

8. Чи плануєте Ви розширення виробництва зі створенням додаткових потужностей в інших адміністративно-територіальних одиницях (населених пунктах)?

10. Ви плануєте (негайно або в майбутньому) перенести всю чи частину своєї діяльності до іншого міста?

Основна причина переносу діяльності:

- 1) відсутність землі для розширення (5 голосів);
- 2) відсутність необхідної кількості кваліфікованих працівників (3 голоси);
- 3) зміна ринкової кон'юнктури; немає можливості розширити виробничі приміщення (по 2 голоси).

11. Що, на Вашу думку, заважає розвитку громади (вибрати 3 основних)?

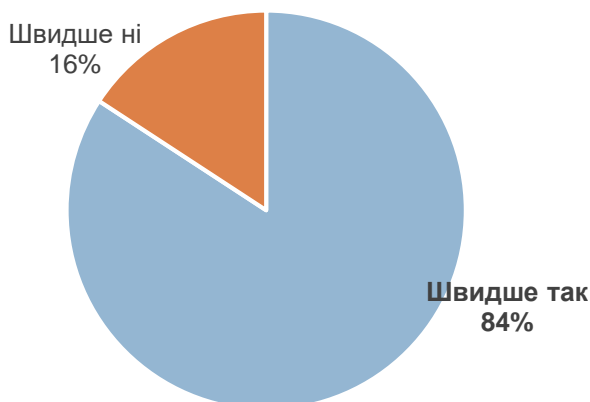
12. В якій послідовності (перше, друге, третє і т.д.) Ви б розмістили нижче представлені завдання, які необхідно здійснити для розвитку громади

Кількість голосів за певний бал при оцінюванні

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14

Показники	Бали														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Зменшення рівня безробіття	2	1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Покращення водопостачання	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Покращення водовідведення	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Ремонт вулиць	3	2	1	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Ремонт доріг між поселеннями громади	7	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Розвиток малого і середнього бізнесу	15	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Благоустрій населених пунктів громади	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Покращення освітлення населених пунктів громади	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Розвиток сфери дозвілля (відпочинку, спорту)	3	1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Розвиток туризму	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Використання місцевих природних ресурсів	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Сприяння розвитку промислових підприємств	2	1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Підтримка кооперативного руху	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Підтримка фермерства	15	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Підтримка агрохолдингів	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

13. Чи вірите Ви у реалізацію завдань, вказаних в пункті 13?

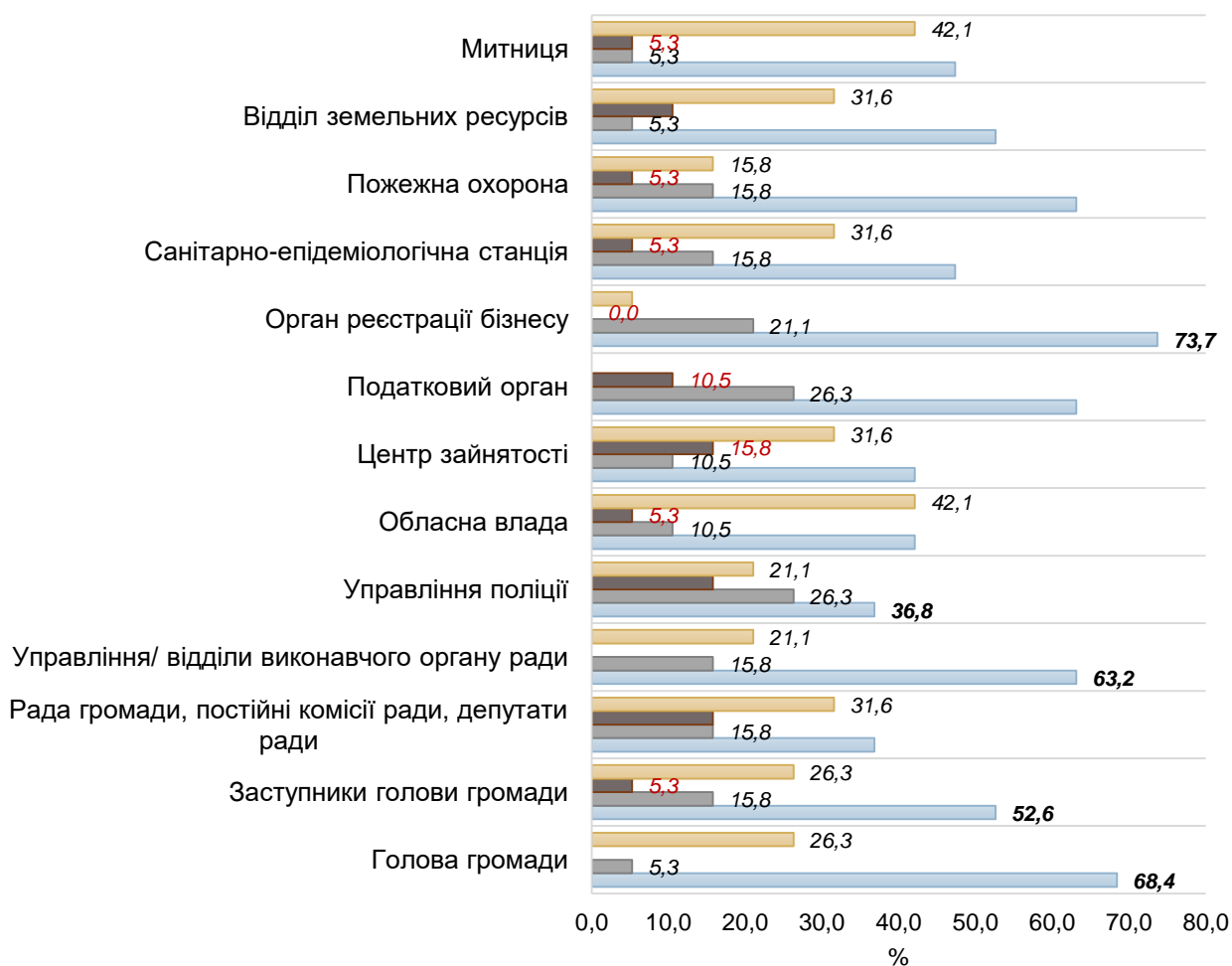

14. Які види економічної діяльності є, на вашу думку, пріоритетними для майбутнього розвитку громади?

Оберіть не більше трьох варіантів.

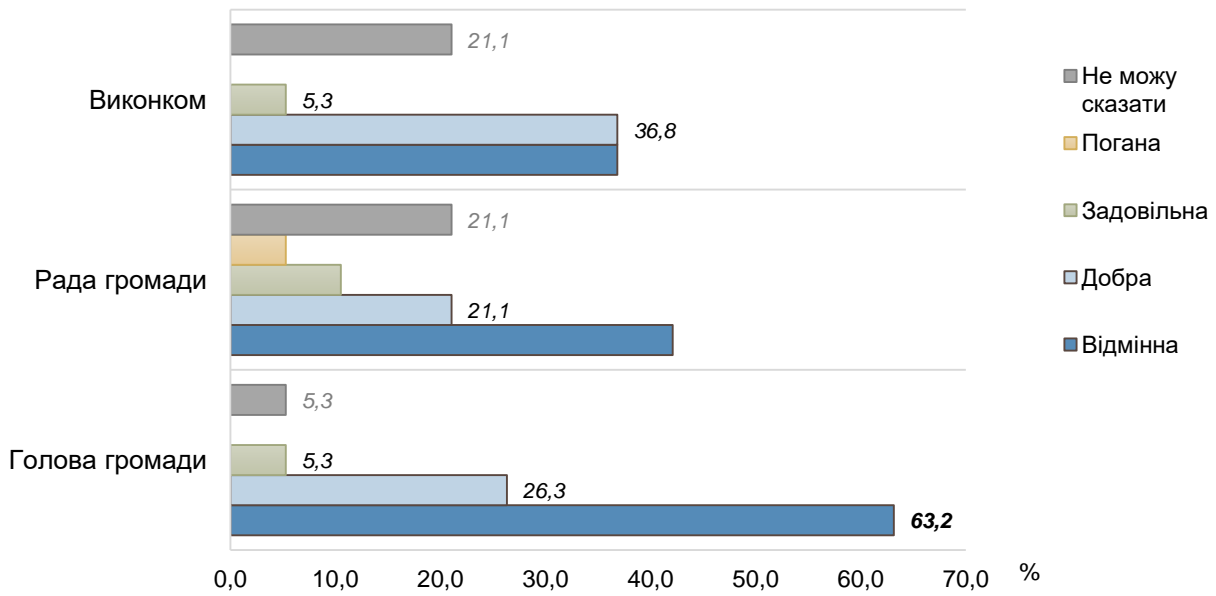

15. Оцініть рівень співпраці вашого підприємства із зазначеними організаціями

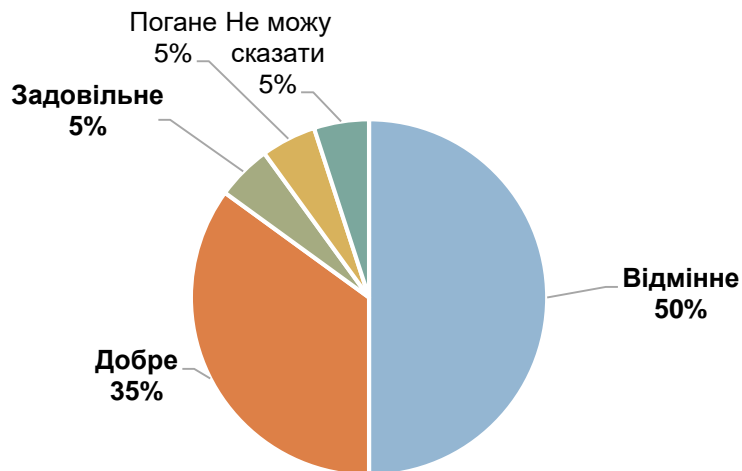

■ Немає потреби у контактах (0)
 ■ Незадовільна співпраця (1)
 ■ Частково задовільна співпраця (3)
 ■ Задовільна співпраця (5)

16. Як би Ви оцінили діяльність органів місцевого самоврядування з розвитку громади за 5-ти бальною системою? (5 – найвища оцінка, 1 – найнижча)

17. Яка Ваша загальна думка про Ваше громаду як місце для ведення бізнесу?

18. Яка, на Ваш погляд, величина тіньового бізнесу у громаді, у відсотках?

